

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W ŁODZI

Numer egzemplarza:

2

PROTOKÓŁ
KONTROLI GOSPODARKI FINANSOWEJ
I ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Jednostka kontrolowana:	GMINA ŁĘCZYCA
Termin kontroli:	10 maja 2017 – 6 lipca 2017
Kontrolujący (imię, nazwisko, stanowisko służbowe):	Beata Katarzyna Rozen – starszy inspektor kontroli Ewa Walicka – starszy inspektor kontroli Dorota Grabowska-Gleń – inspektor kontroli
Okres objęty kontrolą	lata 2016-2017 oraz okresy wcześniejsze w przypadku kontroli wybranych zagadnień
Numer i data upoważnienia:	WK.601-1/18/2017 z dnia 26 kwietnia 2017 roku

Uwaga!

Protokół niniejszy podlega udostępnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 2058), z ograniczeniami wynikającymi z art.5 tej ustawy.

I. INFORMACJE WSTĘPNE

DANE O JEDNOSTCE

Gmina Łęczyca jest położona w województwie łódzkim, w powiecie łęczyckim. Gminę Łęczyca tworzy 36 sołectw. Jej obszar wynosi 150,57 km².

Liczba ludności w Gminie Łęczyca na dzień 31 marca 2017 roku wynosiła: 8.639 osób, w tym mężczyźni – 4.263, kobiety – 4.376.

Liczba osób bezrobotnych według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosiła w Gminie Łęczyca 321 osób: w tym kobiety – 162, mężczyźni – 159.

Adres siedziby Urzędu Gminy: 99-100 Łęczyca, ul. Konopnickiej 14.

Urząd Gminy Łęczyca zarejestrowany jest w systemie REGON i posiada numer statystyczny 610018485 nadany przez Urząd Statystyczny (zaświadczenie z dnia 23 marca 1999 roku). Gmina Łęczyca otrzymała numer identyfikacyjny REGON: 611015767. Urząd Skarbowy nadał Urzędowi Gminy Łęczyca numer identyfikacyjny: 775-12-45-326, natomiast Gmina Łęczyca posiada numer identyfikacji podatkowej 775-24-07-742 (decyzja z 8 listopada 2002 roku).

Kontrola ma charakter kontroli kompleksowej w zakresie gospodarki finansowej i zamówień publicznych.

PODSTAWOWE WSKAŹNIKI FINANSOWE

W oparciu o dane wynikające ze sprawozdań budżetowych za lata 2014-2016, tj. Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego, Rb-28S - z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego, Rb-NDS - o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego, Rb-Z - o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń, budżety Gminy na lata 2014-2016, kontrolujące ustaliły niżej podane wskaźniki finansowe, które obrazują sytuację finansową Gminy Łęczyca:

- wskaźnik W_{B1} – udział dochodów bieżących w dochodach ogółem,
- wskaźnik W_{B3} – udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem,
- wskaźnik W_{B4} – udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem,
- wskaźnik W_{B5} – obciążenie wydatków bieżących wydatkami na wynagrodzenia,
- wskaźnik W_{B6} – udział nadwyżki operacyjnej i dochodów ze sprzedaży majątku w dochodach ogółem,
- wskaźnik W_{B7} – wskaźnik samofinansowania,
- wskaźnik W_{L2} – nadwyżka operacyjna na mieszkańca (według liczby mieszkańców na dzień 31 grudnia danego roku),
- wskaźnik W_{Z1} - udział zobowiązań ogółem w dochodach ogółem,
- wskaźnik W_{Z2} - udział zobowiązań ogółem, bez zobowiązań na projekty unijne, w dochodach ogółem,
- wskaźnik W_{Z3} – obciążenie dochodów ogółem obsługą zadłużenia,
- wskaźnik W_{Z4} – obciążenie dochodów ogółem obsługą zadłużenia bez zobowiązań na projekty unijne,
- wskaźnik W_{Z6} – obciążenie dochodów bieżących wydatkami bieżącymi

i obsługą zadłużenia,

- W_{U1} – Udział zobowiązań wymagalnych wobec ZUS, KRUS, NFZ w dochodach ogółem,
- W_{U2} – Udział zobowiązań wymagalnych wobec ZUS, KRUS, NFZ w zobowiązaniach ogółem.

Wyszczególnienie	2014 rok (zł)	2015 rok (zł)	2016 rok (zł)
Dochody wykonane ogółem (Do), w zł,	24.473.177,38	24.005.526,06	28.443.794,07
z tego:			
Dochody bieżące (Db) w zł	23.074.971,58	23.455.878,46	28.352.781,55
Dochody majątkowe (Dm) w zł	1.398.205,80	549.647,60	91.012,52
w tym:			
dotacje i środki otrzymane na inwestycje	66.675,84	261.832,60	61.700,00
dochody ze sprzedaży majątku (Sm)	71.572,50	65.141,00	27.812,52
Dochody własne (Dw) w zł	5.648.734,26	5.539.458,83	6.356.066,32
Wydatki wykonane ogółem (Wo) w zł, z tego:	24.010.749,16	22.802.397,75	26.755.407,16
wydatki majątkowe (Wm) w zł	3.096.201,47	1.925.072,85	1.097.469,84
Wydatki bieżące (Wb) w zł, w tym:	20.914.547,69	20.877.324,90	25.657.937,32
wydatki na wynagrodzenia i pochodne (Ww)	10.407.973,60	10.796.919,58	11.258.060,01
Nadwyżka operacyjna – dodatnia wartość wyniku Db – Wb (No) w zł	2.160.423,89	2.578.553,56	2.694.844,23
Nadwyżka operacyjna + dochody majątkowe w zł	3.558.629,69	3.128.201,16	2.785.856,75
Suma nadwyżki operacyjnej i dochodów ze sprzedaży majątku (No + Sm) w zł	2.231.996,39	2.643.694,56	2.772.656,75
Transfery bieżące z budżetu państwa (subwencja ogólna i dotacje bieżące) – Tb w zł	14.612.551,48	14.560.068,37	18.400.550,20
Zobowiązania ogółem (Zo) w zł, w tym:	5.101.056,00	4.322.534,00	3.520.416,00
zobowiązania wymagalne w zł	0,00	0,00	0,00
Odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek (O) – w zł	149.028,81	117.443,40	93.207,07

Splata rat kapitałowych od zaciągniętych kredytów i pożyczek (R) – w zł	1.359.183,39	790.200,00	802.118,00
Ludność Gminy (w osobach)	8.650	8.623	8.614
Udział dochodów bieżących w dochodach ogółem (W _{B1}) w %	94,29	97,71	99,68
Udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem (W _{B3}) w %	8,83	10,74	9,47
Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem (W _{B4}) w%	12,90	8,44	4,10
Obciążenie wydatków bieżących wydatkami na wynagrodzenia i pochodne (W _{B5}) – w %	49,76	51,72	43,88
Udział nadwyżki operacyjnej i dochodów ze sprzedaży majątku w dochodach ogółem (W _{B6}) – w %	9,12	11,01	9,57
Wskaźnik samofinansowania , wyliczony jako stosunek sumy nadwyżki operacyjnej i dochodów majątkowych do wydatków majątkowych (W _{B7}) (n-krotność)	114,94	162,49	253,84
WL ₂ – nadwyżka operacyjna na mieszkańca (według liczby mieszkańców na dzień 31 grudnia danego roku (zł))	24,97	29,90	31,28
W _{Z1} - udział zobowiązań ogółem w dochodach ogółem	20,84	18,01	12,38
W _{Z2} - udział zobowiązań ogółem, bez zobowiązań na projekty unijne, w dochodach ogółem	20,84	18,01	12,38
W _{Z3} – obciążenie dochodów ogółem obsługą zadłużenia	6,16	3,78	3,15
W _{Z4} – obciążenie dochodów ogółem obsługą zadłużenia bez	6,16	3,78	3,15

zobowiązań na projekty unijne			
W _{Z6} – obciążenie dochodów bieżących wydatkami bieżącymi i obsługą zadłużenia	97,17	92,88	93,65
W _{Z7} – udział zobowiązań wymagalnych w zobowiązaniach ogółem	0,00	0,00	0,00

Wskaźnik wynikający z art. 242 ustawy o finansach publicznych

Zgodnie z art. 242 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 roku, poz. 1870 ze zm.), organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki. Poniżej zamieszczono tabelę obrazującą spełnienie ww. formuły:

Składniki finansowe wynikające z art. 242 ust. o finansach publicznych	2014	2015	2016	2014	2015	2016
	Plan			wykonanie		
Dochody bieżące	23.209.702,72	23.183.685,02	28.053.527,11	23.074.971,58	23.455.878,46	28.352.781,55
Nadwyżka z lat ubiegłych	-	-	-	-	-	-
Wolne środki	2.921.199,83	3.179.999,36	1.404.606,53	2.926.755,39	3.180.000,22	3.604.606,53
Razem	26.130.902,55	26.363.684,38	29.458.133,64	26.001.726,97	26.635.878,68	31.957.388,08
Wydatki bieżące	23.169.357,50	23.170.981,38	27.451.775,16	20.914.547,69	20.877.324,90	25.657.937,32
Wynik	2.961.545,02	3.192.703,00	2.006.358,48	5.087.179,28	5.758.553,78	6.299.450,76

Według art. 243 ust.1 ustawy o finansach publicznych, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym: [1] spłat rat kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust 1 pkt 2-4 oraz art. 90, wraz z należnymi w danym roku odsetkami od kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 i art. 90, [2] wykupów papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90 wraz z należnymi odsetkami i dyskontem od papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 i art. 90, [3] potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji do planowanych dochodów ogółem budżetu przekroczy średnią arytmetyczną z obliczonych dla ostatnich trzech lat relacji jej dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów ogółem budżetu, obliczoną według wzoru:

$$\left(\frac{R+O}{D}\right)_n \leq \frac{1}{3} * \left(\frac{Db_{n-1} + Sm_{n-1} - Wb_{n-1}}{D_{n-1}} + \frac{Db_{n-2} + Sm_{n-2} - Wb_{n-2}}{D_{n-2}} + \frac{Db_{n-3} + Sm_{n-3} - Wb_{n-3}}{D_{n-3}} \right)$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

R – planowaną na rok budżetowy łączną kwotę z tytułu spłaty rat kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90, oraz wykupów papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90,

O – planowane na rok budżetowy odsetki od kredytów i pożyczek, o których mowa

w art.89 ust.1 i art. 90, odsetki i dyskonto od papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 i art. 90 oraz spłaty kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji,

D – dochody ogółem budżetu w danym roku budżetowym,

Db – dochody bieżące,

Sm – dochody ze sprzedaży majątku,

Wb – wydatki bieżące,

n – rok budżetowy, na który ustalana jest relacja,

n-1 – rok poprzedzający rok budżetowy, na który ustalana jest relacja,

n-2 – rok poprzedzający rok budżetowy o dwa lata,

n-3 – rok poprzedzający rok budżetowy o trzy lata.

Spełnienie wskaźnika z art. 243 ustawy o finansach publicznych sprawdzono, biorąc pod uwagę poniższe dane:

Lp.	Dane służące do wyliczenia wskaźnika	2014 (n-3)	2015 (n-2)	2016 (n-1) wg sprawozdania za III kwartały
1.	Dochody ogółem budżetu – D	24.473.177,38	24.005.526,06	28.372.998,09
2.	Dochody bieżące – Db	23.074.971,58	23.455.878,46	27.142.960,57
3.	Dochody ze sprzedaży majątku – Sm	71.572,60	65.141	1.026.837,52
4.	Wydatki bieżące – Wb	20.914.547,69	20.877.324,90	26.444.254,07
Rok budżetowy 2017 (dla którego liczony będzie wskaźnik)				
5.	Planowana na rok budżetowy łączna kwota z tytułu spłaty rat kredytów i pożyczek, o której mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90, wykupów papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90		810.540,00	
6.	Planowane na rok budżetowy odsetki od kredytów i pożyczek o którym mowa w art. 89 ust. 1 i art. 90, odsetki i dyskonto od papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust.1 i art.90 oraz spłaty kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji		144.186,00	
7.	Dochody ogółem budżetu zaplanowane w danym roku budżetowym wg uchwały budżetowej, w tym planowane dochody majątkowe ze sprzedaży majątku	30.754.500,62 (1.522.710,50 kwota zaplanowanych przez Gminę Łęczyca dochodów ze sprzedaży nieruchomości)		

Szczegółowe wyliczenia:

Strona lewa wzoru:

$$(810.540,00+144.186,00):30.754.500,62 = 0,0310 = 3,10\%$$

Strona prawa wzoru:

$$1/3 * (0,0608 + 0,1101 + 0,0912) = 1/3 * 0,0874 = 8,74\%$$

Podstawiając dane, które wzięła pod uwagę Gmina Łęczyca do powyższego wzoru, wskaźnik zadłużenia wyniósł:

$$3,10\% \leq 8,74\%$$

Ponadto dokonano wyliczenia wskaźnika zadłużenia, nie biorąc pod uwagę planowanych przez Gminę w 2017 roku dochodów ze sprzedaży majątku w wysokości 1.522.710,50 zł (szerzej zagadnienie nieprawidłowości przy planowaniu dochodów ze sprzedaży zostało omówione w dalszej części protokołu):

$$(810.540,00 + 144.186,00) : 30.754.500,62 - 1.522.710,50 \text{ zł} = 0,0327 = 3,27\%$$

$$3,27\% \leq 8,74\%$$

Z powyższych wyliczeń wynika, przyjmując kwotę planowanych ze sprzedaży majątku dochodów w wysokości 1.522.710,50 zł, jak i jej nie uwzględniając, wskaźnik na 2017 rok, o którym mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych, został zachowany.

II. USTALENIA OGÓLNE

1. KIEROWNICTWO JEDNOSTKI

Przewodniczący rady gminy

Przewodniczącym Rady Gminy Łęczyca jest Pan WŁODZIMIERZ STARZYŃSKI, wybrany przez Radę uchwałą nr I/2/2014 Rady Gminy w Łęczycy z dnia 1 grudnia 2014 roku.

Wiceprzewodniczący rady gminy

Wiceprzewodniczącym Rady Gminy Łęczyca jest Pani JADWIGA FRĄTCZAK, wybrana przez Radę uchwałą nr I/4/2014 Rady Gminy w Łęczycy z dnia 1 grudnia 2014 roku.

Wójt gminy

W wyborach, które odbyły się w dniu 30 listopada 2014 roku Wójtem Gminy Łęczyca wybrany został Pan JACEK MARIUSZ ROGOZIŃSKI (zaświadczenie Gminnej Komisji Wyborczej w Łęczycy z dnia 8 grudnia 2014 roku).

Zastępca Wójta gminy

W drodze zarządzenia nr 37/2015 Wójta Gminy Łęczyca z dnia 31 marca 2015 roku została powołana na stanowisko zastępcy Wójta, Pani MAGDALENA ANNA SZCZEPANIAK, która wskazane stanowisko pełniła do dnia 11 listopada 2015 roku.

Skarbnik gminy

Skarbnikiem Gminy Łęczyca jest Pani AGNIESZKA KASZUBSKA powołana na stanowisko uchwałą Rady Gminy w Łęczycy nr XVI/87/2015 z dnia 28 października 2015 roku.

Sekretarz gminy

Sekretarzem Gminy Łęczyca w okresie kontrolowanym była Pani MONIKA KILAR-BŁASZCZYK zatrudniona na tym stanowisku od dnia 1 marca 2015 roku na czas nieokreślony na podstawie umowy o pracę zawartej w dniu 27 lutego 2015 roku.

2. GMINNE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE I PRAWNOORGANIZACYJNE FORMY ICH DZIAŁALNOŚCI

Zgodnie z załącznikiem nr 1 do obowiązującego Statutu Gminy na terenie gminy funkcjonują następujące jednostki organizacyjne:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łęczycy,
- Gminna Biblioteka Publiczna w Siedlcu,
- Gimnazjum w Topoli Królewskiej,
- Szkoła Podstawowa w Błoniu,
- Szkoła Podstawowa w Leźnicy Małej,
- Szkoła Podstawowa w Siedlcu,
- Szkoła Podstawowa w Topoli Królewskiej,
- Szkoła Podstawowa w Wilczkowicach.

Gminna Biblioteka Publiczna w Siedlcu była prowadzona w formie instytucji kultury, na mocy uchwały nr XXXVI/231/2014 Rady Gminy w Łęczycy z dnia 28 stycznia 2014 roku w sprawie przekształcenia Gminnej Biblioteki Publicznej w Siedlcu w samorządową instytucję kultury. Była wpisana do rejestru instytucji kultury prowadzonego przez Wójta gminy pod numerem 1.

3. UNORMOWANIA WEWNĘTRZNE

Statut gminy

W czasie przeprowadzania kontroli obowiązywał Statut wprowadzony uchwałą nr II/11/2002 Rady Gminy w Łęczycy z dnia 2 grudnia 2002 roku, ze zmianami wprowadzonymi: [1] uchwałą nr IX/48/2003 Rady Gminy Łęczycy z dnia 28 sierpnia 2003 roku, [2] uchwałą nr XXXV/177/2009 Rady Gminy w Łęczycy z dnia 25 sierpnia 2009 roku, [2] uchwałą nr XXII/137/2016 Rady Gminy Łęczycy z dnia 25 kwietnia 2016 roku.

Regulamin organizacyjny urzędu gminy

W okresie przeprowadzania kontroli obowiązywał Regulamin organizacyjny wprowadzony zarządzeniem nr 218/2012 Wójta Gminy Łęczycy z dnia 31 sierpnia 2012 roku.

Ustalone zasady gospodarowania mieniem komunalnym

W Gminie Łęczycy nie ustalono zasad gospodarowania mieniem komunalnym. Na sprzedaż, najem lub wydzierżawienie nieruchomości na okres dłuższy niż 3 lata zgodę wyraża Rada Gminy, każdorazowo podejmując stosowną uchwałę.

Instrukcja dotycząca przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowania terroryzmu

W dniu 31 sierpnia 2016 roku zostało wydane zarządzenie nr 236/2016 Wójta Gminy Łęczyca w sprawie wprowadzenia instrukcji dotyczącej przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowania terroryzmu. Na koordynatora ds. współpracy z Generalnym Inspektorem Informacji Finansowej wyznaczony został Skarbnik Gminy Łęczyca.

4. UNORMOWANIA W ZAKRESIE KONTROLI WEWNĘTRZNEJ.

Unormowania w zakresie kontroli wewnętrznej (w tym – finansowej). Osoby odpowiedzialne.

Unormowania w zakresie kontroli wewnętrznej

W badanym okresie unormowania w zakresie kontroli wewnętrznej były zawarte w:

- zarządzeniu nr 124/2011 Wójta Gminy Łęczyca z dnia 30 grudnia 2011 roku w sprawie określenia misji Urzędu Gminy w Łęczycy i jednostek organizacyjnych Gminy,
- zarządzeniu nr 126/2011 Wójta Gminy Łęczyca z dnia 30 grudnia 2011 roku w sprawie zasad i trybu zarządzania ryzykiem w Urzędzie Gminy w Łęczycy,
- zarządzeniu nr 128/2011 Wójta Gminy Łęczyca z dnia 30 grudnia 2011 roku w sprawie określenia sposobu prowadzenia kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy w Łęczycy i jednostkach organizacyjnych Gminy Łęczyca oraz zasad jej koordynacji, zmienione zarządzeniem nr 294/2013 z dnia 29 maja 2013 roku.

Zgodnie z § 5 ww. zarządzenia, koordynację i nadzór nad stanem kontroli zarządczej w Urzędzie prowadzi sekretarz Gminy, a w jednostkach organizacyjnych kierownik jednostki.

Zgodnie z obowiązującym Regulaminem organizacyjnym Urzędu Gminy Łęczyca został wyodrębniony Referat Finansowy, podległy Skarbnikowi. Poniżej zamieszczona tabela zawiera wykaz stanowisk Referatu Finansowego Urzędu Gminy Łęczyca:

L.p.	IMIĘ I NAZWISKO	STOPIEŃ
1.	AGNIESZKA KASZUBSKA	SKARBNIK
2.	DOROTA ADAMIAK	ZASTĘPCA KIEROWNIKA REFERATU FINANSOWEGO
3.	BEATA GOMULAK	INSPEKTOR
4.	DARIA SOBCZYK	INSPEKTOR
5.	MAGDALENA GRACZYK	PODINSPEKTOR
6.	ALEKSANDRA POKORSKA	INSPEKTOR
7.	(...) ¹	POMOC ADMINISTRACYJNA

¹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

8.	RENATA JÓŹWIAK	INSPEKTOR
9.	MARTA PAWŁOWSKA	IMSPEKTOR
10.	MAŁGORZATA PODLEŚNA	INSPEKTOR
11.	MARZENA GŁADYSZ	INSPEKTOR
12.	ALEKSANDRA KACZMAREK	INSPEKTOR

Kontroli zgodności wykonywanych faktycznie czynności z zapisami zawartymi w Regulaminie organizacyjnym Urzędu Gminy Łęczyca oraz zakresami czynności poddano pracowników Referatu Finansowego. Na prośbę inspektorów o wskazanie faktycznych obowiązków wykonywanych na wybranych do próby stanowiskach, Skarbnik Gminy przedstawił kontrolującemu zakresy obowiązków wskazanych pracowników. Wyszczególnione zadania dla poszczególnych stanowisk wymienione w regulaminie pokrywają się z zakresami czynności, uprawnień i odpowiedzialności pracowników Referatu Finansowego.

We wszystkich zakresach czynności zostało wskazane kogo zastępuje dany pracownik, w przypadku nieobecności tych osób.

Ponadto unormowania w zakresie kontroli zarządczej znalazły się również w zarządzeniu nr 213/2016 Wójta Gminy Łęczyca z dnia 30 czerwca 2016 roku w sprawie zasad rachunkowości dla budżetu Gminy Łęczyca i Urzędu Gminy w Łęczycy oraz jednostek obsługiwanych, zakładowego planu kont, instrukcji kasowej dla Urzędu Gminy w Łęczycy oraz jednostek obsługiwanych, instrukcji obiegu i kontroli dokumentów księgowych w Urzędzie Gminy w Łęczycy w zakresie obsługi Urzędu Gminy i jednostek obsługiwanych oraz instrukcji inwentaryzacyjnej dla Urzędu Gminy w Łęczycy. Uprzednio obowiązywało: [1] zarządzenie nr 395/2014 Wójta Gminy Łęczyca z dnia 1 kwietnia 2014 roku w sprawie zasad rachunkowości, zakładowego planu kont, instrukcji kasowej dla budżetu Gminy Łęczyca i dla Urzędu Gminy w Łęczycy oraz instrukcji obiegu dokumentów księgowych w Urzędzie Gminy w Łęczycy, [2] zarządzenie Wójta Gminy Łęczyca z dnia 6 grudnia 2001 roku w sprawie zasad przeprowadzania i sposobu rozliczania inwentaryzacji w Urzędzie Gminy w Łęczycy oraz jednostkach organizacyjnych Gminy Łęczyca.

Załącznikami do ww. zarządzenia były:

- zasady rachunkowości dla budżetu Gminy Łęczyca i Urzędu Gminy w Łęczycy oraz jednostek obsługiwanych,
- zakładowy plan kont dla budżetu Gminy,
- zakładowy plan kont dla Urzędu Gminy,
- instrukcja kasowa. Zostały w niej określone przede wszystkim: [1] wymagania wobec osoby kasjera i jego obowiązki, [2] zasady ochrony i transportu wartości pieniężnych, [3] zasady gospodarki kasowej, [4] czynności kontrolne w tym inwentaryzacja kasy,
- instrukcja obiegu i kontroli dokumentów księgowych w Urzędzie Gminy w Łęczycy w zakresie obsługi Urzędu Gminy i jednostek obsługiwanych,
- instrukcja inwentaryzacyjna dla Urzędu Gminy w Łęczycy. Zostały w niej określone przede wszystkim: zasady, tryb, metody i terminy przeprowadzenia i rozliczenia inwentaryzacji.

5. KONTROLE ZEWNĘTRZNE

Kontrole przeprowadzone przez RIO

Ostatnia kompleksowa kontrola gospodarki finansowej i zamówień publicznych przeprowadzona została w okresie od 22 maja do 16 lipca 2013 roku przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi.

Kontrole przeprowadzone w zakresie gospodarki finansowej przez inne podmioty - lata 2014- 2016

Lp.	Instytucja przeprowadzająca kontrole	Tematyka kontroli	Czas trwania czynności kontrolnych
ROK 2014			
1.	NIK Delegatura w Łodzi	Realizacja inwestycji gminnych w województwie Łódzkim	28.05.2014
ROK 2015			
1.	Urząd Marszałkowski w Łodzi	Kontrola projektu na realizację zadania „Budowa Systemu Infrastruktury Przestrzennej Gminy Łęczyca”	27-31.03.2015
ROK 2016			
2.	Urząd Marszałkowski w Łodzi	Kontrola trwałości projektu w POKL 09.01.01-10-045/15	21.07.2016

6. BANK WYKONUJĄCY OBSŁUGĘ BANKOWĄ JEDNOSTKI

Wybór banku

W dniu 29 maja 2015 roku Gmina Łęczyca zawarła z Bankiem Spółdzielczym Ziemi Łęczyckiej w Łęczycy – Spółdzielcza Grupa Bankowa umowę na obsługę bankową budżetu Gminy Łęczyca, jednostek organizacyjnych Gminy, samorządowych instytucji kultury w latach 2015-2018. Wskazana umowa zawarta została na czas oznaczony od dnia 1 czerwca 2015 roku do dnia 31 maja 2018 roku. Zawarta umowa obsługi bankowej wskazywała, że bank prowadzić będzie dla Gminy rachunki obsługiwane przez Urząd Gminy w Łęczycy, Gminną Bibliotekę Publiczną w Siedlcu, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łęczycy, oraz Zespół Obsługi Placówek Oświatowych w Łęczycy, które to rachunki szczegółowo zostały wyspecyfikowane w umowie. Rachunki Urzędu Gminy prowadzone miały być w podziale:

- a) rachunek bieżący budżetu Gminy,
- b) rachunek bieżący budżetu Gminy – dochody Urzędu Gminy,
- c) rachunek bieżący budżetu Gminy – wydatki Urzędu Gminy,
- d) rachunek sum depozytowych,
- e) rachunek Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych,
- f) rachunek na finansowanie wydatków niewygasających,
- g) rachunek do obsługi środków z Funduszu Pracy,
- h) wyodrębnione rachunki projektów.

Analiza przedmiotowej umowy wykazała, iż opłaty i prowizje za wyspecyfikowane w umowie usługi bankowe określone zostały na poziomie 0,00 zł z wyłączeniem obsługi kredytu w rachunku bieżącym. Obsługa kredytu w rachunku bieżącym Gminy – do kwoty 500.000,00 zł w każdym roku budżetowym w okresie 3 lat przy czasookresie spłaty 182 dni w każdym roku – oprocentowanie WIBOR 1M ustalony z drugiego dnia kalendarzowego przed rozpoczęciem miesięcznego okresu obrachunkowego + 0,38% stała marża banku + 0,00% jednorazowa prowizja za uruchomienie kredytu. Zgodnie z § 6 umowy z dniem zawarcia umowy Bank może udzielić na wniosek Gminy Łęczyca kredytu w rachunku po złożeniu wymaganych dokumentów, na podstawie odrębnie zawartej umowy na warunkach określonych w złożonej ofercie przetargowej i SIWZ. Zabezpieczeniem kredytu miał być weksel in blanco. Umowa podpisana została ze strony Gminy Łęczyca przez Wójta Gminy – Jacka Rogozińskiego i przez ówczesnego Skarbnika Gminy – Wiesławę Kucińską.

Wskazana umowa zawarta została w wyniku przeprowadzonego postępowania na udzielenie zamówienia publicznego o wartości szacunkowej mniejszej niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych. Wartość szacunkowa zamówienia określona została na kwotę 155.854,70 zł, tj. 36.889,56 euro. Termin wykonania zamówienia od 1 czerwca 2015 roku do 31 maja 2018 roku. Ogłoszenie o zamówieniu opublikowane zostało w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 5 maja 2015 roku (63473-2015), oraz na stronie BIP Urzędu Gminy w Łęczycy. Przedmiot zamówienia obejmował obsługę bankową budżetu Gminy Łęczyca, obecnych jednostek organizacyjnych Gminy, samorządowych instytucji kultury oraz nowo powstałych jednostek organizacyjnych Gminy i samorządowych osób prawnych, tj. otwarciu i prowadzeniu 23 rachunków bankowych oraz dodatkowo szacunkowo 27 rachunków w trakcie trwania umowy (ilości określone na dzień sporządzania SIWZ); codziennym sporządzaniu wyciągów bankowych w formie elektronicznej i papierowej; oprocentowaniu środków pieniężnych na wszystkich rachunkach bankowych, lokowaniu środków na lokatach krótkoterminowych overnight, na podstawie pisemnej dyspozycji każdej obsługiwanej jednostki o otwarciu lub zamknięciu lokaty; przyjmowanie innych lokat, oprocentowanie lokat na dłuższe terminy będzie każdorazowo negocjowane między zamawiającym a wykonawcą; podjęciu czynności związanych z obsługą rachunków bankowych stanowiących przedmiot przetargu w okresie 36 miesięcy. Specyfikację Istotnych Warunków Zamówienia w dniu 5 maja 2015 roku podpisał Wójt Gminy – Jacek Rogoziński. Do terminu składania ofert, tj. do dnia 15 maja 2015 roku godz. 9³⁰ oferty złożone zostały przez trzy banki:

Oferta nr 1 – Bank Spółdzielczy Ziemi Łęczyckiej – wartość oferty 15.033,70 zł,

Oferta nr 2 – Bank Spółdzielczy w Wartkowicach – wartość oferty 208.766,64 zł,

Oferta nr 3 – Bank Spółdzielczy w Poddębicach – wartość oferty 45.946,51 zł.

W wyniku analizy złożonych ofert, za najkorzystniejszą wybrana została oferta nr 1 z ceną 15.033,70 zł, która to wartość dotyczyła korzystania z kredytu w rachunku w okresie 3 lat. Natomiast oferta nr 3, została odrzucona w związku z art. 90 ust. 3 ustawy Prawo zamówień publicznych – brak dostatecznego uzasadnienia ceny oferty. Protokół postępowania w trybie przetargu nieograniczonego (druk ZP-PN) podpisany został w dniu 2 czerwca 2015 roku przez Wójta Gminy Łęczyca – Jacka Rogozińskiego jako Kierownika Zamawiającego.

Rachunki bankowe

Stan rachunków bankowych na dzień 31 grudnia 2015 roku i na dzień 31 grudnia 2016 roku przedstawia się w sposób następujący:

	Nazwa rachunku bankowego	Nr konta księgowego	Stan na 31.12.2015	Stan na 31.12.2016
<i>Rachunki bankowe prowadzone dla organu</i>				
1	Budżet – Organ	133-1	4.118.658,35	5.000.397,95
2	Wydatki niewygasające	135-2	200.650,50	0,00
<i>Rachunki bankowe prowadzone dla jednostki</i>				
1	Bieżący jednostki – dochody UG	130-1	-	0,00
2	Bieżący jednostki – wydatki UG	130-2	-	0,00
3	ZFŚS	135-901	186.375,28	257.757,72
4	Sumy depozytowe	139-1	637,65	652,62
5	Środki z Funduszu Pracy	139-2	0,00	0,00
6	Wydatki projektu „Termomodernizacja SP i Biblioteki w Siedlcu...”	130-5	-	0,00
7	Lokata-kaucja gwarancyjna – PRD Kutno	139-3	14.125,75 6.004,90	14.327,65 6.090,72
8	Lokata-kaucja gwarancyjna – GREGORY	139-3	1.799,28	0,00
9	Lokata-kaucja gwarancyjna – PRD Kutno	139-3	1.529,17	0,00
10	Lokata-kaucja gwarancyjna – PRD Kutno	139-3	4.110,89	0,00
11	Lokata-kaucja gwarancyjna – Kupczyk, Uniejów	139-3	-	3.492,90
12	Bieżący SP w Błoniu	130-1	-	0,00
13	Bieżący SP w Leźnicy Małej	130-3	-	0,00
14	Bieżący SP w Siedlcu	130-4	-	0,00
15	Bieżący SP w Topoli Królewskiej	130-5	-	0,00
16	Bieżący SP w Wilczkowicach	130-6	-	0,00
17	Bieżący Gimnazjum w Topoli Królewskiej	130-7	-	0,00
18	Projekt – Telewizja Młodych Reporterów- SP w Topoli Królewskiej	130-35	-	0,00
19	Dochody własne SP w Błoniu	132-1	-	0,00
20	Dochody własne SP w Leźnicy Małej	132-3	-	0,00
21	Dochody własne SP w Siedlcu	132-4	-	0,00
22	Dochody własne SP w Topoli Królewskiej	132-5	-	0,00
23	Dochody własne SP w Wilczkowicach	132-6	-	0,00
24	Dochody własne Gimnazjum	132-7	-	0,00
25	ZFŚS Leźnica Mała	135-13 135-3	-	260.960,12 1.472,07
26	ZFŚS SP w Błoniu	135-1	-	699,08
27	ZFŚS SP w Siedlcu	135-4	-	144,61
28	ZFŚS SP w Topoli Król.	135-5	-	5.355,51
29	ZFŚS SP w Wilczkowicach	135-6	-	927,38
30	ZFŚS Gimnazjum	135-7	-	16.572,99

Wskazane stany środków na rachunkach bankowych są zgodne ze stanami wynikającymi z potwierdzenia sald na dzień 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2016 roku wystawionymi przez Bank Spółdzielczy Ziemi Łęczyckiej w Łęczycy z poszczególnymi kontami księgowymi wykazanymi w zestawieniu obrotów i sald prowadzonych oddzielnie dla organu i dla jednostki.

Środki pieniężne pozostające na rachunku wyodrębnionych wpływów – przeznaczonym dla wydatków niewygasających – stanowiły kwotę 200.650,50 zł zgodnie z wykazem wydatków, które w 2015 roku nie wygasają z upływem roku budżetowego, przyjętym uchwałą nr XVIII/117/2015 Rady Gminy w Łęczycy z dnia 21 grudnia 2015 roku. Zgodnie z załącznikiem nr 1 do wskazanej uchwały na wydatki, które nie wygasają z upływem roku budżetowego 2015 złożyły się:

<i>I.p.</i>	<i>Kwota wydatków niewygasających</i>	<i>Przeznaczenie</i>	<i>Termin realizacji</i>
1.	6.000,00	Podział działek ewidencyjnych w ilości 4 działek ewidencyjnych ze wskazaniem granic, wykonaniem wstępnych projektów podziału, sporządzeniem map z projektowanymi podziałami (min. 3 egz. w wersji papierowej zaewidencjonowane przez Starostę Powiatu Łęczyckiego) oraz utwaleniem punktów granicznych (granica stara oraz granice podziałowe) na cele związane z zadaniem pn. Przebudowa drogi gminnej wewnętrznej Borki (Celika) o dł. Ok. 0,6 km.	30 czerwca 2016
2.	178.783,50	Bieżące utrzymanie dróg gminnych na terenie gminy Łęczyca – profilowanie dróg nieutwardzonych oraz uzupełnienie kruszywem ubytków na ich nawierzchniach	30 czerwca 2016
3.	4.428,00	Wykonanie ekspertyzy i sporządzenie opinii przez biegłego w zakresie hydrologii i urządzeń melioracji wodnej w sprawie zmiany stanu wody na gruncie w miejscowości Dzierzbietów Duży.	31 marca 2016
4.	3.813,00	Zakup i montaż wiaty przystankowej we wsi Borek Las	31 marca 2016
5.	3.813,00	Zakup i montaż wiaty przystankowej we wsi Lubień Mały	31 marca 2016
6.	3.813,00	Zakup i montaż wiaty przystankowej we wsi Gawrony	31 marca 2016

7. KREDYTY, POŻYCZKI, OBLIGACJE, PORĘCZENIA, AKCJE I UDZIAŁY

Zaciągnięte kredyty i pożyczki – 2014-2016 rok

Gmina Łęczyca nie zaciągała kredytów ani pożyczek długoterminowych w roku 2016, jak również do dnia 31 marca 2017 roku. Ustalono, iż ostatni kredyt długoterminowy zaciągnięty został w dniu 29 grudnia 2014 roku w kwocie 1.150.000,00 zł, natomiast w 2015 roku zaciągnięta została w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi jedna pożyczka długoterminowa w kwocie 11.678,00 zł, oraz pożyczka w Banku Gospodarstwa Krajowego w kwocie 206.174,00 zł.

Na dzień rozpoczęcia kontroli jednostka kontrolowana posiadała zadłużenie z tytułu trzech kredytów zaciągniętych w bankach komercyjnych i jednej pożyczki uzyskanej z WFOŚiGW, które spłacane były na podstawie poniższych umów nr:

- 1) 50124031903111001045628154/2011 z dnia 27 grudnia 2011 roku kredyt na kwotę 2.055.000,00 zł,
- 2) 867/2013/00000785/00 z dnia 14 listopada 2013 roku – kredyt na kwotę 3.200.000,00 zł,
- 3) KR-14-01047 z dnia 29 grudnia 2014 roku – kredyt zaciągnięty w kwocie 1.150.000,00 zł,
- 4) 40/OW/PD/2015 z dnia 22 maja 2015 roku – pożyczka zaciągnięta w kwocie 11.678,00 zł.

W związku z faktem, iż Gmina Łęczyca nie zaciągała zobowiązań długoterminowych w okresie od 1 stycznia 2016 roku do 31 marca 2017 roku kontrolą objęto umowę kredytu zawartą w dniu 29 grudnia 2014 roku, umowę pożyczki z dnia 22 maja 2015 roku oraz umowę pożyczki z Banku Gospodarstwa Krajowego, która zaciągnięta została w 2015 i w tym też roku została spłacona.

Rok 2014

Uchwałą nr XXXVI/237/2014 Rady Gminy w Łęczycy z dnia 28 stycznia 2014 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy na 2014 rok ustalono dochody w łącznej wysokości 23.416.876,63 zł i wydatki budżetu w łącznej wysokości 27.568.294,51 zł. Planowany deficyt budżetu na 2014 rok wynoszący 4.151.417,88 zł miał zostać sfinansowany przychodami pochodzącymi z zaciąganych kredytów (2.600.000,00 zł) i wolnymi środkami, jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu wynikającej z rozliczeń kredytów i pożyczek z lat ubiegłych w kwocie 1.551.417,88 zł. Planowane przychody ustalono na kwotę 5.510.601,27 zł, w tym:

- kredyty na sfinansowanie planowanego deficytu – 2.600.000,00 zł,
- wolne środki jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu j.s.t. wynikającej z rozliczeń kredytów i pożyczek z lat ubiegłych – 2.910.601,27 zł.

Rozchody budżetu zaplanowano w kwocie 1.359.183,39 zł (spłata zadłużenia Gminy z tytułu pożyczek i kredytów). Przedmiotową uchwałą określono limit zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek w łącznej kwocie 3.685.778,00 zł w tym:

[1] pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetowego do kwoty 500.000,00 zł oraz odsetek do kwoty 5.000,00 zł,

[2] pokrycie planowanego deficytowego oraz spłaty rat kredytów i pożyczek przypadających na 2014 rok do łącznej kwoty 2.600.000,00 zł oraz odsetek za cały okres kredytowania do kwoty 580.778,00 zł.

Rada Gminy upoważniła Wójta w roku budżetowym 2014 do:

- zaciągania kredytów i pożyczek w ramach wskazanych wyżej kwot,
- dokonywania przeniesień planowanych wydatków na wynagrodzenia ze stosunku pracy w zakresie wydatków bieżących w ramach działu,
- przekazania kierownikom jednostek budżetowych Gminy Łęczycy uprawnień do zaciągania zobowiązań z tytułu umów na zadania nie będące przedsięwzięciami, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy.

Na przełomie 2014 roku Rada Gminy dokonała zmian w zakresie planowanego deficytu budżetowego oraz planowanych przychodów i rozchodów budżetu Gminy uchwałami:

- nr XLI/265/2014 z dnia 30 września 2014 roku zwiększono plan przychodów o kwotę 16.154,00 zł w klasyfikacji § 950 – wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych z kwoty 2.910.601,27 zł do kwoty 2.926.755,27 zł. Jednocześnie zmniejszono plan przychodów budżetowych o kwotę 1.450.000,00 zł w klasyfikacji § 952 – Przychody z zaciągniętych pożyczek i kredytów, tj. z kwoty 2.600.000,00 zł do kwoty 1.150.000,00 zł.

Ponadto zmniejszono planowany deficyt budżetu do kwoty 2.717.571,88 zł, który miał zostać sfinansowany wolnymi środkami w kwocie 1.567.571,88 zł i przychodami z tytułu kredytu w kwocie 1.150.000,00 zł. Natomiast plan przychodów zmniejszony został do kwoty 4.076.755,27 zł, w tym wolne środki 2.926.755,27 zł i kredyt 1.150.000,00 zł, które to przychody miały być źródłem pokrycia: [1] deficytu budżetowego – 2.717.571,88 zł oraz rozchodów przypadających do spłaty w 2014 roku w wysokości 1.359.183,39 zł. Tym samym zmieniony został limit zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek do łącznej kwoty 1.988.076,00 zł, w tym 500.000,00 zł na pokrycie przejściowego deficytu i odsetki do kwoty 5.000,00 zł, oraz kredyt na planowany deficyt 1.150.000,00 zł oraz odsetki za cały okres kredytowania do kwoty 333.076,00 zł.

- nr IV/14/2014 z dnia 30 grudnia 2014 roku dokonano zmian w § 4 uchwały nr XLI/265/2014 z dnia 30 września 2014 roku wprowadzającym zmiany do § 3 i § 4 ust. 1-2 uchwały nr XXXVI/237/2014 z dnia 28 stycznia 2014 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy na 2014 rok poprzez: uchylenie treści § 3 i § 4 ust. 1 i 2 uchwały poprzez wskazanie nowego brzmienia, z którego wynikało, że kwotę planowanego deficytu budżetu ustalono w wysokości 2.712.016,44 zł, zaś źródłem jego finansowania miały być przychody z tytułu:

[1] wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego, wynikającej z rozliczeń kredytów i pożyczek z lat ubiegłych 1.562.016,44 zł,

[2] planowanych przychodów z tytułu kredytów zaciąganych w bankach krajowych na sfinansowanie planowanego deficytu budżetowego – 1.150.000,00 zł.

Jednocześnie określono plan przychodów budżetu w kwocie 4.071.199,83 zł z tytułu:

[1] wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego, wynikającej z rozliczeń kredytów i pożyczek z lat ubiegłych – 2.921.199,83 zł,

[2] planowanych przychodów z tytułu kredytów zaciąganych w bankach krajowych na sfinansowanie planowanego deficytu budżetowego – 1.150.000,00 zł.

Wskazane przychody miały stanowić źródło pokrycia deficytu budżetowego w wysokości 2.712.016,44 zł, oraz rozchodów budżetowych z tytułu rat kredytów i pożyczek przypadających do spłaty w 2014 roku w wysokości 1.359.183,39 zł.

Rok 2015

Uchwałą nr V/16/2015 Rady Gminy w Łęczycy z dnia 28 stycznia 2015 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy na 2015 rok ustalono dochody w łącznej wysokości 21.528.456,08 zł i wydatki budżetu w łącznej wysokości 23.570.116,44 zł. Planowany deficyt budżetowy na 2015 rok w kwocie 2.041.660,36 zł miał zostać sfinansowany wolnymi środkami jako nadwyżką środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu j.s.t., wynikającą z rozliczeń kredytów i pożyczek z lat ubiegłych (1.861.709,36 zł), planowanymi przychodami z zaciągniętych pożyczek w kwotach: 11.951,00 zł na zadanie pn. Budowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Błonie, Gmina Łęczycy” i 168.000,00 zł na zadanie pn. „Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Siedlcu”. Planowane przychody ustalono na kwotę 2.831.860,36 zł, w tym: 2.651.909,36 zł z tytułu wolnych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu j.s.t., 179.951,00 zł – pożyczki na zadania inwestycyjne. Ustalone przychody miały stanowić źródło pokrycia: [1] deficytu budżetowego w wysokości 2.041.660,36 zł, rozchodów budżetowych z tytułu rat kredytów przypadających do spłaty w 2015 roku w kwocie 790.200,00 zł. Tym samym kwota rozchodów zaplanowana na rok 2015 wynosiła 790.200,00 zł. Przedmiotową uchwałą określono limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów wraz z odsetkami w łącznej kwocie 927.825,00 zł, w tym: [1] na pokrycie przejściowego deficytu budżetowego do kwoty 500.000,00 zł, oraz odsetek do kwoty 5.000,00 zł, [2] na pokrycie planowanego deficytu w związku z dwiema pożyczkami z WFOŚiGW na ww. zadania inwestycyjne, tj. jednej pożyczki do kwoty 11.951,00 zł oraz odsetek za cały okres do kwoty 700,00 zł i drugiej pożyczki do kwoty 168.000,00 zł oraz odsetek za cały okres do kwoty 21.000,00 zł, [3] pożyczki krótkoterminowej z Banku Gospodarstwa Krajowego w Łodzi na wyprzedzające finansowanie operacji w ramach PROW w latach 2007-2014 na zadanie pn. “Rozbudowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Błonie” do kwoty 206.174,00 zł oraz odsetek od całej pożyczki do kwoty 15.000,00 zł. Rada Gminy upoważniła Wójta Gminy w roku budżetowym 2015 do:

[1] zaciągania kredytów i pożyczek w ramach ww. kwot, [2] lokowania wolnych środków budżetowych na rachunkach bankowych w innych bankach niż bank prowadzący obsługę budżetu Gminy, [3] do dokonywania przeniesień planowanych wydatków na wynagrodzenia ze stosunku pracy w zakresie wydatków bieżących w ramach działu, [4] przekazania kierownikom jednostek budżetowych uprawnień do zaciągania zobowiązań z tytułu umów na zadania nie będące przedsięwzięciami, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy.

W trakcie roku Rada Gminy dokonała zmian w zakresie planowanego deficytu budżetowego oraz planowanych przychodów i rozchodów budżetu Gminy Łęczycy, a mianowicie:

- uchwałą nr VII/30/2015 z dnia 12 marca 2015 roku dokonano zwiększenia planowanych przychodów z tytułu wolnych środków do kwoty 2.780.726,36 zł. Jednocześnie planowany deficyt określono w wysokości 2.170.477,36 zł, który miał zostać sfinansowany: wolnymi środkami (1.990.526,36 zł), planowanymi przychodami z tytułu pożyczek z WFOŚiGW (11.951,00 zł + 168.000,00 zł). Plan przychodów ogółem określono w kwocie 2.960.677,36 zł, w tym: 2.780.726,36 zł wolne środki, oraz 11.951,00 zł i 168.000,00 zł planowane przychody z tytułu pożyczek,
- uchwałą nr IX/39/2015 z dnia 27 kwietnia 2015 roku zwiększono o kwotę 297.634,00 zł przychody z tytułu wolnych środków, tj. do kwoty 3.078.360,36 zł. Jednocześnie zwiększono kwotę planowanego deficytu do wysokości 2.468.111,36 zł, który miał zostać pokryty wolnymi środkami (2.288.160,36 zł). Jednocześnie określono kwotę przychodów wynoszącą 3.258.311,36 w tym: wolne środki - 3.078.360,36 zł, pożyczki - 11.951,00 zł i 168.000,00 zł,
- uchwałą nr X/44/2015 z dnia 27 maja 2015 roku zwiększono plan przychodów z tytułu wolnych środków o kwotę 101.639,00 zł, tj. do kwoty 3.179.999,36 zł, w tym: wolne środki o 101.639,00 zł (do kwoty 3.179.999,36 zł), oraz zmniejszono przychody z tytułu pożyczek o 168.273,00 zł (do kwoty 11.678,00 zł). Tym samym planowane przychody wynosiły 3.191.677,36 zł. Planowany deficyt zmniejszono do kwoty 2.401.477,36 zł, który miał zostać pokryty wolnymi środkami w kwocie 2.389.799,36 zł, oraz pożyczką w kwocie 11.678,00 zł.

Na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego (art.89 ust.1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych)

W roku 2014 Gmina Łęczycy zaciągnęła jeden kredyt długoterminowy, natomiast w 2015 roku Gmina zaciągnęła jedną pożyczkę długoterminową. Natomiast w roku 2016, jak również w ciągu I kwartału 2017 roku Gmina nie zaciągała zobowiązań długoterminowych. Szczegóły zaciągnięcia zobowiązań w latach 2014-2015 przedstawia zestawienie:

Nazwa podmiotu lub banku udzielającego o kredytu lub pożyczki	Nr umowy z dnia	Kwota pożyczki lub kredytu	Przeznaczenie	Okres spłaty	Wysokość raty kredytu	Uchwała organu stanowiącego/ zarządzenie organu wykonawczego
1	2	3	4	5	6	7
<i>2014 rok</i>						
Spółdzielcza Grupa Bankowa Bank Spółdzielczy Ziemi Łęczyckiej w Łęczycy	KR-14-01047 z dnia 29.12.2014	1.150.000,00	Finansowanie planowanego deficytu budżetowego Gminy Łęczycy w roku 2014 na okres od 29.12.2014-10.01.2023	84 raty od 31.01.2016 do 31.12.2022	Raty mieszane: 1-12 po 800,00 13-24 po 1.500,00 25-36 po 1.000,00 37-48 po 100,00 49-72 po 30.511,00	Uchwała RG XLI/264/2014 - 30.09.2014 upoważnienie na kwotę 1.150.000,00 Planowany deficyt na dzień 30.09.2014 wg uchwały

			(wplyw kredytu 30.12.2014)		73-83 po 31.411,00 Rata 84 – 831.415,00	budżetowej i Rb-NDS – 2.717.571,88 Planowany deficyt na dzień 31.12.2014 wg uchwały budżetowej i Rb-NDS– 2.712.016,44 Wykonanie wg Rb-NDS na 31.12.2014 zamknęło się nadwyżką 462.428,22 Uchwała RIO V/274/2014 19.11.2014 pozytywna do 1.150.000,00
Razem	1.150.000,00		Wpływ środków: 1.150.000,00			
2015 rok						
WFOŚiGW w Łodzi	740/OW/PD/2015 z dnia 22.05.2015	11.678,00	Umowa pożyczki i dotacji na dofinansowanie zadania pn.: „Rozbudowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Błonie, Gmina Łęczyca” Kwota dofinansowania 23.355,00 zł. w tym: pożyczka 11.678,00 zł dotacja 11.677,00 zł (wpływ pożyczki 15.06.2015) Wn 133-1 Ma 260-2	60 rat od 31.01.2016 do 31.12.2020	Raty 1-11 po 193,00 Raty 12-60 po 195,00	Uchwała RM V/18/2015 – 28.01.2015 Deficyt na dzień 28.01.2015 uchwalono budżet 2015 i deficyt wynosił 2.041.660,36 Deficyt planowany na dzień 31.03.2015 wg NDS – 2.170.477,36 Deficyt planowany wg uchwały budżetowej na dzień 27.04.2015 – 2.468.111,36 Deficyt planowany na dzień 27.05.2015 – 2.401.477,36 Uchwała RIO V/53/2015 16.04.2015 Na pokrycie planowanego deficytu w związku z zadaniem inwestycyjnym – do kwoty 11.951,00
Razem	11.678,00		Wpływ środków: 11.678,00			

W wyniku powyższego ustalono:

- przed zaciągnięciem zobowiązań zawartych w powyższej tabeli każdorazowo Rada Gminy podejmowała uchwały o zaciągnięciu zobowiązania, jak również wydana była opinia Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w sprawie możliwości spłaty danego zobowiązania. Powyższe było zgodne z art. 91 ust. 2 ustawy o finansach publicznych gdzie wskazano, że: *W przypadku ubiegania się przez jednostkę samorządu terytorialnego o kredyt lub pożyczkę na cel, o którym mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 i art. 90, a także w przypadku zamiaru emisji przez jednostkę samorządu terytorialnego papierów wartościowych na cel, o którym mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 i art. 90, zarząd tej jednostki jest obowiązany uzyskać opinię regionalnej izby obrachunkowej o możliwości spłaty kredytu lub pożyczki lub wykupu papierów wartościowych,*
- środki z otrzymanego kredytu zaksięgowano Wn 133-1 Ma 134-4, natomiast środki pochodzące z pożyczki zaciągniętej w 2015 roku w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi zaksięgowane były: Wn 133-1, Ma 260-2,

W odniesieniu do roku 2014 ustalono:

- wysokość zaciągniętego w 2014 roku zobowiązania (1.150.000,00 zł) mieściła się w limicie zobowiązań na finansowanie planowanego deficytu budżetu (1.150.000,00 zł + 333.076,00 zł odsetki) określonym przez Radę Gminy w uchwale budżetowej na rok 2014 z uwzględnieniem zmiany wprowadzonej uchwałą nr XLI/265/2014 z dnia 30 września 2014 roku.

Zatem zachowana została zasada określona w art. 91 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którą: *Suma zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz zobowiązań z wyemitowanych papierów wartościowych, o których mowa w art. 89*

ust. 1 i art. 90, nie może przekroczyć kwoty określonej w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego.

- zaciągnięty w dniu 29 grudnia 2014 roku kredyt długoterminowy przeznaczony był na pokrycie planowanego deficytu budżetowego, który na dzień 30 września 2014 roku – zgodnie z uchwałą nr XLI/265/2014 z dnia 30 września 2014 roku i sprawozdaniem Rb-NDS za III kwartał – wynosił 2.717.571,88 zł. Natomiast planowany deficyt na dzień 30 grudnia 2014 roku, tj. dzień po zaciągnięciu zobowiązania długoterminowego w kwocie 1.150.000,00 zł, wynosił 2.712.016,44 zł i był również w takiej samej kwocie na dzień 31 grudnia 2014 roku, co potwierdza sprawozdanie Rb-NDS wg stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku. Analiza tegoż sprawozdania wykazała, iż wykonanie dochodów zamknęło się kwotą 24.473.177,38 zł, natomiast wykonanie wydatków kwotą 24.010.749,16 zł. Tym samym wykonanie dochodów w stosunku do wykonanych wydatków pozwoliło Gminie Łęczyca wypracować na dzień 31 grudnia 2014 roku nadwyżkę budżetową w wysokości 462.428,22 zł. Wydatki wykonane na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosiły 24.010.749,16 zł przy planie 27.319.765,30 zł, co stanowiło 87,89% tego planu, natomiast dochody wykonane na ten sam dzień wyniosły 24.473.177,38 zł przy planie 24.607.738,86 zł, co stanowiło 99,45% dochodów planowanych. Zatem zaplanowane dochody zrealizowane zostały niemal w pełnej kwocie, przy czym realizacja wydatków nastąpiła w zdecydowanie mniejszym zakresie od przewidywanych założeń. W związku z niską realizacją wydatków w stosunku do planu kontrolujące dokonały analizy sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okresy od początku roku do dnia: 31 marca 2014 roku, 30 września 2014 roku i 31 grudnia 2014 roku w stosunku do wybranej klasyfikacji budżetowej ujętej w poniższym zestawieniu:

Klasyfikacja budżetowa (rozdział, §)	Plan po zmianach	Wykonanie	Plan po zmianach	Wykonanie	Plan po zmianach	Wykonanie
	Na dzień 31.03.2014		Na dzień 30.09.2014		31.12.2014	
01010, 4300	12.000,00	2.084,85	12.000,00	4.378,80	12.000,00	6.958,73
01010, 6050	45.000,00	0,00	52.500,00	0,00	44.400,00	37.855,84
01010, 6059	-	-	-	-	12.000,00	7.500,00
40002, 3020	600,00	0,00	600,00	0,00	600,00	0,00
40002, 4010	119.839,00	24.288,75	119.839,00	84.255,83	119.839,00	106.920,58
40002, 4110	26.109,00	5.547,62	26.109,00	14.949,61	26.109,00	18.154,28
40002, 4210	21.700,00	4.164,14	21.700,00	7.425,52	21.700,00	9.640,16
40002, 4260	200.000,00	28.780,68	200.000,00	107.614,87	200.000,00	143.716,24
40002, 4270	180.500,00	1.560,00	180.500,00	73.770,92	180.500,00	143.777,60
40002, 4410	600,00	0,00	20.400,00	4.596,08	20.400,00	5.431,01
40002, 4430	41.800,00	32.945,00	41.800,00	33.255,59	41.800,00	33.315,59
40002, 4530	40.000,00	6.708,89	40.000,00	12.835,70	40.000,00	30.300,12
60014, 6300	384.550,00	0,00	395.150,00	10.600,00	395.150,00	379.290,25
60016, 4110	1.026,00	0,00	1.026,00	0,00	1.026,00	0,00
60016, 4120	147,00	0,00	147,00	0,00	147,00	0,00
60016, 4170	6.000,00	0,00	6.000,00	0,00	6.000,00	0,00
60016, 4210	126.375,00	5.448,54	126.375,00	19.403,45	126.375,00	78.295,28
60016, 4300	605.000,00	10.281,60	463.000,00	39.787,77	463.000,00	393.759,43
60016, 6050	3.980.524,00	1.522,00	2.625.507,00	913.104,27	2.625.507,00	1.691.401,26
60095, 3020	2.000,00	0,00	2.000,00	0,00	84.205,00	76.169,76
60095, 4300	5.000,00	0,00	5.000,00	442,80	4.600,00	442,80
70005, 4300	39.000,00	12,00	39.000,00	688,50	39.000,00	21.980,50
70005, 6060	-	-	125.000,00	68.758,35	125.000,00	68.756,35
70095, 4260	18.500,00	448,73	18.500,00	2.038,41	18.500,00	3.277,89
70095, 4270	30.500,00	0,00	30.500,00	0,00	30.500,00	2.342,00
70095, 4300	13.530,00	7.295,62	40.030,00	32.686,81	40.030,00	33.179,98

70095, 4530	3.000,00	317,45	3.000,00	696,50	3.000,00	99,78
75011, 4300	9.400,00	1.102,08	12.161,00	4.437,84	12.161,00	6.642,00
75011, 4410	5.047,00	582,53	3.047,00	554,11	3.047,00	908,84
75011, 4700	2.000,00	0,00	2.000,00	0,00	2.000,00	0,00
75022, 3030	150.000,00	37.495,73	150.000,00	90.183,57	150.000,00	122.639,15
75022, 4210	8.500,00	713,70	8.500,00	2.158,58	8.500,00	2.873,14
75022, 4300	8.000,00	0,00	8.000,00	1.590,80	8.000,00	1.590,80
75023, 4010	1.303.556,00	306.012,28	1.334.494,00	979.745,19	1.406.494,00	1.356.206,51
75023, 4100	242.130,00	68.811,22	132.000,00	51.903,25	132.000,00	101.810,19
75023, 4170	50.000,00	5.027,50	55.000,00	25.939,00	55.000,00	37.611,90
75023, 4260	-	-	36.500,00	20.728,66	36.500,00	24.478,83
75023, 4300	98.300,00	16.869,99	112.450,00	62.093,94	112.450,00	88.874,51
75023, 4360	20.000,00	3.270,58	20.000,00	11.206,30	20.000,00	13.717,05
75023, 4410	40.000,00	6.084,48	42.000,00	20.893,54	39.000,00	29.753,42
75023, 6060	10.000,00	0,00	17.000,00	9.018,00	17.000,00	9.018,00
75412, 3020	25.000,00	0,00	14.250,00	3.910,50	14.250,00	7.692,00
75412, 4210	37.500,00	3.723,80	42.950,00	20.138,54	61.760,00	43.110,42
75412, 4270	7.000,00	0,00	20.000,00	0,00	20.000,00	8.987,62
75412, 4280	5.000,00	0,00	5.000,00	0,00	5.000,00	250,00
75412, 4300	13.900,00	154,00	26.750,00	14.593,00	26.750,00	20.942,10
75421, 4810	60.000,00	0,00	60.000,00	0,00	60.000,00	0,00
75702, 8110	428.166,00	40.906,41	200.000,00	117.055,36	200.000,00	149.028,81
75818, 4810	169.000,00	0,00	76.139,00	0,00	52.462,00	0,00
90001, 2830	30.000,00	0,00	30.000,00	0,00	30.000,00	9.000,00
90002, 4430	2.000,00	0,00	2.000,00	0,00	2.000,00	0,00
90002, 4610	2.000,00	0,00	2.000,00	0,00	2.000,00	0,00
90002, 6050	18.000,00	0,00	18.000,00	0,00	18.000,00	0,00
90004, 4210	33.700,00	402,00	33.700,00	14.951,49	33.700,00	19.144,82
90004, 4270	3.300,00	0,00	3.300,00	0,00	3.300,00	0,00
90015, 4260	213.000,00	41.388,19	213.000,00	91.109,26	213.000,00	160.641,73
90095, 4300	23.000,00	0,00	23.000,00	4.845,00	27.000,00	6.095,22
92605, 4300	23.000,00	787,20	24.300,00	2.911,80	24.300,00	3.391,80
92605, 6050	725.280,00	0,00	743.280,00	735.567,22	743.280,00	735.567,22

Z powyższego porównania wydatków, na wybranej klasyfikacji wynika, iż w wielu przypadkach plan pierwotny nie uległ zmianie, mimo iż wykonanie tych wydatków było na niskim poziomie. Podobnie, w pozostałych przypadkach, nie dokonywano zmian planu w ostatnim okresie 2014 roku, mimo iż plan ten był wyższy w stosunku do wykonania jak np. plan wydatków rozdziału 60016 § 6050, który wynosił 2.625.507,00 zł zaś wykonanie było niższe od planu o 934.105,74 zł, czy też w rozdziale 75702 § 8110, gdzie wykonanie wynosiło 149.028,81 zł i było niższe od planu o 50.971,19 zł (plan 200.000,00 zł). Podobnie plan rozdziału 90015 § 4300 wynosił 213.000,00 zł i był wyższy od wykonania o 52.358,27 zł. Ponadto w wielu przypadkach stwierdzono zaplanowanie wydatków, zaś faktycznie wykonania tychże wydatków nie było.

Brak bieżącej aktualizacji planu wydatków w stosunku do wydatków wykonanych na koniec roku spowodowało zaburzenie obrazu finansowego Gminy i tym samym spowodowało zawyżenie deficytu budżetowego, dzięki któremu Gmina mogła uzyskać w ostatnich dniach 2014 roku kredyt długoterminowy przy planowanych wolnych środkach, które zgodnie ze sprawozdaniem Rb-NDS na dzień 31 grudnia 2014 roku i uchwałą budżetową na 2014 rok – zmienioną uchwałą nr IV/14/2014 z

dnia 30 grudnia 2014 roku – wynosiły 2.921.199,83 zł (wykonanie wolnych środków 2.926.755,39 zł).

W dniu 7 czerwca 2017 roku w powyższej kwestii Skarbnik Gminy Łęczycy – Agnieszka Kaszubska złożyła wyjaśnienie wskazując: „W dniu 29 grudnia 2014 roku zawarto umowę o kredyty długoterminowy pomiędzy Bankiem Spółdzielczym Ziemi Łęczyckiej w Łęczycy, a Gminą Łęczycy na sfinansowanie planowanego deficytu budżetowego Gminy Łęczycy w roku 2014. Zaciągnięcie kredytu wiązało się między innymi z realizacją zadania inwestycyjnego pn. „Przebudowa drogi gminnej Nr 312443 Topola Katowa – Wilczkowice” (ok. 820.000,00 zł). Z uwagi na nieścisłości w dokumentacji projektowej zadanie zostało przesunięte do realizacji na rok 2015. Podjęto decyzję, aby źródło finansowania w/w inwestycji pozostało bez zmian. Pozostała kwota przeznaczona została na pokrycie braków finansowych w jednostkach oświatowych.”

Wyjaśnienie Skarbnika Gminy – Agnieszki Kaszubskiej z dnia 7 czerwca 2017 roku stanowi załącznik nr 1 do protokołu kontroli.

- łączna wartość środków, które wpłynęły w 2014 roku na rachunek Organu w związku z zaciągniętym kredytem wynosiła 1.150.000,00 zł, która to kwota przychodów 1.150.000,00 zł wykazana została w sprawozdaniu Rb-NDS za okres od początku roku do 31 grudnia 2014 roku,

W odniesieniu do roku 2015 ustalono:

- w 2015 roku na rachunek Organu wpłynęły środki z tytułu zaciągniętej w miesiącu maju pożyczki w WFOŚiGW, tym samym przychody z tytułu kredytów i pożyczek w sprawozdaniu Rb-NDS za okres od początku roku do 30 czerwca 2016 roku (korekta nr 1 z dnia 28 sierpnia 2015 roku) wynosiły 217.852,00 zł. Na wskazaną wartość przychodów złożyły się pożyczki:

11.678,00 zł – zgodnie z wpływem środków w dniu 15 czerwca 2016 roku,

206.174,00 zł – środki z pożyczki krótkoterminowej uzyskanej z Banku Gospodarstwa Krajowego na wyprzedzające finansowanie, która opisana została w dalszej części materiału.

Na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów (art.89 ust.1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych)

Gmina Łęczycy nie zaciągała w okresie od 1 stycznia 2015 roku do dnia 31 marca 2017 roku kredytów na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego (art.89 ust.1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych)

Jak zostało wspomniane na wstępie zagadnienia związanego z zaciągniętymi zobowiązaniami z tytułu kredytów i pożyczek, zawarta w dniu 29 maja 2015 roku umowa na obsługę bankową przewidywała kredyt w rachunku bieżącym do kwoty 500.000,00 zł. Jednocześnie uchwały budżetowe na rok: 2015, 2016 i 2017 każdorazowo zawierały limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu gminy, oraz upoważnienie udzielone Wójtowi Gminy przez Radę Gminy w Łęczycy do zaciągnięcia kredytu na pokrycie przejściowego deficytu w kwocie 500.000,00 zł dla każdego roku. W związku z powyższym, w oparciu o wyciągi bankowe do rachunku organu, zweryfikowano stan rachunku na koniec poszczególnych miesięcy 2016 roku i do 31 marca 2017 roku:

Data wyciągu bankowego	Numer wyciągu bankowego	Saldo końcowe dnia
30.09.2015	190	4.674.052,30
31.10.2015	213	3.294.908,64
30.11.2015	233	4.049.762,33
31.12.2015	253	4.118.658,35
31.01.2016	19	3.499.507,66
29.02.2016	40	4.153.168,12
31.03.2016	61	4.629.909,04
30.04.2016	83	4.445.609,61
31.05.2016	102	4.807.919,71
30.06.2016	124	4.876.699,99
31.07.2016	146	4.739.521,12
31.08.2016	168	4.694.502,35
30.09.2016	190	5.177.710,91
31.10.2016	211	4.906.867,68
30.11.2016	231	5.240.349,58
31.12.2016	252	5.000.397,95
31.01.2017	20	4.380.086,25
28.02.2017	40	4.567.854,49
31.03.2017	63	5.593.253,71

Z powyższego wynika, że na koniec poszczególnych miesięcy jednostka nie posiadała zadłużenia z tytułu kredytu w rachunku bieżącym.

Na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej (art.89 ust.1 pkt 4 ustawy o finansach publicznych).

W okresie objętym kontrolą Gmina Łęczyca zaciągnęła jedną pożyczkę krótkoterminową z przeznaczeniem na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków budżetu UE, którą przedstawiono w poniższym zestawieniu:

Nazwa podmiotu lub banku udzielającego kredytu lub pożyczki	Nr umowy z dnia	Kwota pożyczki lub kredytu	Przeznaczenie	Uchwała organu stanowiącego/ zarządzenie organu wykonawczego
1	2	3	4	7
<i>2015rok</i>				
Bank Gospodarstwa Krajowego	PROW321.11.0538 3.10 z 21.05.2015	206.174,00	Wyprzedzające finansowanie kosztów kwalifikowalnych ponoszonych na realizację operacji Rozbudowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Błonie, Gmina Łęczyca zadanie w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 (wpływ pożyczki: 22.06.2015)	Uchwała RG V/20/2015 – 28.01.2015 upoważnienie na kwotę 206.174,00 Uchwała RIO V/55/2015 16.04.2015 pozytywna do 206.174,00
Razem		206.174,00	Wpływ środków: 206.174,00	

Uchwałą V/20/2015 z dnia 28 stycznia 2015 roku Rada Gminy w Łęczycy podjęła decyzję o zaciągnięciu pożyczki krótkoterminowej w Banku Gospodarstwa Krajowego w Łodzi w 2015 roku na wyprzedzające finansowanie operacji w ramach PROW 2007-2013 na zadanie pn. „Rozbudowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Błonie, gmina Łęczyca” do kwoty 206.174,00 zł. Jednocześnie ustalono, że zobowiązania finansowe, jakie miały powstać z uzyskanej pożyczki, miały zostać pokryte dochodami Gminy z tytułu pomocy finansowej z Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach osi priorytetowej 3, stosownie do umowy o przyznaniu pomocy nr 00284-6921-UM0502284/14 zawartej w dniu 16 września 2014 roku pomiędzy Samorządem Województwa Łódzkiego w Gminą Łęczyca.

Gmina Łęczyca przed zawarciem umowy na przedmiotową pożyczkę uzyskała pozytywną opinię Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi (uchwała V/55/2015 z dnia 16 kwietnia 2015 roku).

Zgodnie z umową z dnia 21 maja 2015 roku Bank Gospodarstwa Krajowego do obsługi przedmiotowej pożyczki otworzył dwa rachunki: rachunek pożyczki i rachunek pomocniczy środków własnych. Analiza wyciągów bankowych rachunku pożyczki wykazała, iż w dniu 22 czerwca 2015 roku nastąpił wpływ środków 206.174,00 zł z Ministerstwa Finansów – Departament Polityki Regionalnej i Rolnictwa – PROW 2007-2013 celem zapłaty faktury FV 37/15/VAT z dnia 27 maja 2015 roku wystawionej tytułem rozbudowy oczyszczalni ścieków w m. Błonie Gmina Łęczyca, który zaewidencjonowano na kontach Wn 133-11-1 Ma 260-1. W tym samym dniu z rachunku pożyczki dokonana została zapłata wymienionej faktury w kwocie 206.174,00 zł (WB nr 1). Natomiast w dniu 14 sierpnia 2015 roku na rachunek pożyczki wpłynęła z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa kwota 206.174,00 zł tytułem dofinansowania wg umowy 00284-6921-UM0502284/14. W tym samym dniu Gmina dokonała spłaty kapitału pożyczki przekazując kwotę 206.174,00 zł na rachunek Ministerstwa Finansów, co zaewidencjonowano Wn 260-1 Ma 133-11-1 (WB nr 2).

W dniu 19 września 2015 roku Gmina Łęczyca zwróciła się z pismem do BGK o przekazanie, po pobraniu przez Bank należnych opłat i prowizji, pozostałych po rozliczeniu pożyczki, środków z rachunku pomocniczego środków własnych na wskazany rachunek organu. Jednocześnie, po dokonaniu koniecznych operacji, zwrócono się z prośbą o zamknięcie rachunku pożyczki i rachunku pomocniczego środków własnych.

Udzielone gwarancje i poręczenia – 2013–2016 rok

Zgodnie z oświadczeniem Wójta Gminy Łęczyca oraz Skarbnika Gminy – Gmina Łęczyca w okresie od 1 stycznia 2013 roku do 22 maja 2017 roku nie udzielała poręczeń i gwarancji.

Oświadczenie z dnia 22 maja 2017 roku złożone przez Wójta Gminy Łęczyca – Jacka Rogozińskiego i Skarbnika Gminy – Agnieszki Kaszubskiej w zakresie gwarancji i poręczeń stanowi załącznik nr 2 do protokołu kontroli.

Wyemitowane papiery wartościowe

W dniu 22 maja 2017 roku Wójt Gminy Łęczyca oraz Skarbnik Gminy złożyli oświadczenie, iż w okresie od 1 stycznia 2013 roku do 22 maja 2017 roku Gmina Łęczyca nie emitowała papierów wartościowych.

Oświadczenie z dnia 22 maja 2017 roku złożone przez Wójta Gminy Łęczyca – Jacka Rogozińskiego i Skarbnika Gminy – Agnieszki Kaszubskiej w zakresie emisji papierów wartościowych stanowi załącznik nr 3 do protokołu kontroli.

Posiadane akcje i udziały w spółkach prawa handlowego. Wnoszenie i wycena aportów rzeczowych

Gmina Łęczyca posiada udziały w Fundacji Rozwoju Gmin „PRYM” z Parzęczewa w wysokości 50.000,00 zł, które nabyte zostały w dniu 8 grudnia 2005 roku na podstawie aktu notarialnego repertorium A nr 8497/2005. Wysokość wskazanych udziałów od dnia nabycia, do dnia 31 marca 2017 roku nie uległa zmianie, co potwierdza stan konta 030, którego saldo Wn na dzień: 31 grudnia 2015 roku, 31 grudnia 2016 roku i na dzień 31 marca 2017 roku wynosiło 50.000,00 zł.

Stan zadłużenia jednostki samorządu terytorialnego w latach 2014-2016

Stan zadłużenia w latach 2014-2016 oraz do dnia 31 marca 2017 roku przedstawiał się następująco:

Podmiot udzielający kredytu/pożyczki	Data zaciągnięcia zobowiązania i nr umowy	Okres spłaty	Kwota zaciągniętego zobowiązania	Kwota pozostała do spłaty na dzień 31.12.2014	Kwota pozostała do spłaty na dzień 31.12.2015	Kwota pozostała do spłaty na dzień 30.06.2016	Kwota pozostała do spłaty na dzień 31.12.2016	Kwota pozostała do spłaty na dzień 31.03.2017
Bank Pekao SA	50 1240 3190 3111 0010 4562 8154/211 z 27.12.2011	31.01.2012 31.12.2019	2 055 000,00	1.284.384,00	1.027.512,00	899.076,00	770.640,00	706.422,00
ING Bank Śląski	867/2013/0000078 5/00 z 14.11.2013	31.01.2014 31.12.2019	3 200 000,00	2.666.672,00	2.133.344,00	1.866.680,00	1.600.016,00	1.466.684,00
Bank Spółdzielczy Ziemi Łęczyckiej	KR-14-01047 29.12.2014	31.01.2016 31.12.2022	1 150 000,00	1.150.000,00	1.150.000,00	1.145.200,00	1.140.400,00	1.135.900,00
Razem kredyty podlegające spłacie:				5.101.056,00	4.310.856,00	3.910.956,00	3.511.056,00	3.309.006,00
WFOŚiGW	40/OW/PD/2015 22.05.2015	31.01.2016 31.12.2020	11 678,00	-	11.678,00	10.520,00	9.360,00	8.775,00
Razem pożyczki podlegające spłacie:				-	11.678,00	10.520,00	9.360,00	8.775,00
Ogółem stan zobowiązań				5.101.056,00	4.322.534,00	3.921.476,00	3.520.416,00	3.317.781,00
Stan zobowiązań wykazanych w Rb-Z				5.101.056,00	4.322.534,00	3.921.476,00	3.520.416,00	3.317.781,00

Wynikające z zawartych umów kredytów i pożyczki zobowiązania na dzień: 31 grudnia 2014 roku, 31 grudnia 2015 roku, 30 czerwca 2016 roku, 31 grudnia 2016 roku, oraz 31 marca 2017 roku były prawidłowo wykazane na kontach 134 i 260 we wskazanych okresach, oraz prawidłowo wykazane w poszczególnych sprawozdaniach budżetowych Rb-Z, tj. wg stanu od początku roku do dnia: 31 grudnia 2014 roku, 31 grudnia 2015 roku, oraz 30 czerwca 2016 roku, 31 grudnia 2016 i 31 marca 2017 roku.

Jednostka kontrolowana we wskazanych okresach sprawozdawczych nie wykazywała zobowiązań wymagalnych.

Spłata zaciągniętych zobowiązań - w szczególności z tytułu kredytów i pożyczek

Próbie kontrolną oparto na regulowaniu zobowiązań (spłata rat i odsetek) wynikających z zaciągniętych trzech kredytów długoterminowych oraz pożyczki w WFOŚiGW, które podlegały spłacie na przełomie całego 2016 roku. **W przyjętej do kontroli próbie stwierdzono w przypadku pożyczki z WFOŚiGW przypadającej do spłaty zgodnie z harmonogramem na dzień 31 stycznia 2016 roku, iż spłata pierwszej raty w kwocie 193,00 zł nastąpiła w dniu 11 lutego 2016 roku, tj. 11 dni po wyznaczonym terminie, co potwierdza WB nr 28 do rachunku organu. Nieterminowe uregulowanie wskazanego zobowiązania stanowiło naruszenie art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.**

Szczegółowe zestawienie spłaconych rat kredytów i pożyczek stanowi załącznik nr 4 do protokołu kontroli.

Łącznie w 2016 roku Gmina Łęczyca dokonała spłaty rat pożyczek i kredytów oraz odsetek w kwocie **895.325,07 zł**, w tym: 802.118,00 zł raty i 93.207,07 zł obsługa długu [Wn 134: 799.800,00 zł, Wn 260: 2.318,00 zł + oraz wydatki z rozdziału 75702 §

8110: 93.207,07 zł]. Natomiast do dnia 31 marca 2017 roku Gmina Łęczyca na spłatę rat pożyczek i kredytów oraz odsetek wydatkowała kwotę **222.953,20 zł**, z czego: 202.635,00 zł raty kapitałowe i 20.318,20 zł odsetki od poszczególnych rat (Wn 134: 202.050,00 zł, Wn 260: 585,00 zł, wydatki rozdziału 75702 § 8110: 20.318,20 zł).

Udzielone pożyczki

Gmina Łęczyca w okresie od 1 stycznia 2013 roku do dnia 22 maja 2017 roku nie udzielała pożyczek, co potwierdza oświadczenie Wójta Gminy Łęczyca i Skarbnika Gminy z dnia 22 maja 2017 roku.

Oświadczenie z dnia 22 maja 2017 roku złożone przez Wójta Gminy Łęczyca – Jacka Rogozińskiego i Skarbnika Gminy – Agnieszki Kaszubskiej w zakresie udzielania pożyczek stanowi załącznik nr 5 do protokołu kontroli.

Ewidencja w zakresie długu

Ewidencja kredytów i pożyczek oraz spłaty odsetek

Ewidencja księgową w zakresie zadłużenia prowadzona była na kontach 134 – „Kredyty bankowe” i 260 – „Zobowiązania finansowe” w korespondencji z kontem 133-1 – „Rachunek budżetu”. Konto 134 i 260, zarówno syntetyczne jak i analityczne, prowadzone jest w systemie komputerowym w formie analitycznej w rozbiciu na poszczególne tytuły dłużne, co pozwala na wyodrębnienie każdego kredytu czy pożyczki. Na stronie Wn wskazanych kont ewidencjonowane były zapłacone raty, natomiast na stronie Ma winny być ewidencjonowane wpływy poszczególnych środków z zaciągniętych zobowiązań, przy czym w okresie objętym kontrolą jednostka nie zaciągała zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek. Tym samym spłata jednej pożyczki i kredytów ewidencjonowana była odpowiednio na kontach Wn 260-2 Ma 133-1 i Wn 134-(...) Ma 133-1. Ponadto na koncie 134, dokonywano ewidencji odsetek, których naliczenie następowało za miesiąc grudzień danego roku, zaś zapłata w styczniu następnego roku poprzez zapisy: Wn 909 Ma 134-(...), następnie na koniec pierwszego kwartału roku następnego dokonywano przeksięgowania tychże odsetek poprzez księgowania Wn 134-(...) Ma 909.

Ewidencja odsetek w ciągu roku dokonywana była w dwojaki sposób: [1] w okresach sprawozdawczych, tj. w ostatnim dniu każdego kwartału naliczenie odsetek księgowano Wn 751-1 Ma 240-12, zaś zapłatę, która następowała w miesiącu następnym: Wn 240-12 Ma 130-2 z klasyfikacją budżetową 757/75702/8110; [2] poza okresami sprawozdawczymi zapłatę należnych odsetek księgowano na kontach: Wn 751-1 Ma 130-2 z klasyfikacją budżetową 757/75702/8110.

III. EWIDENCJA KSIĘGOWA. SPRAWOZDAWCZOŚĆ.

1. OPIS PRZYJĘTYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI. ZABEZPIECZENIE DANYCH PRZETWARZANYCH W SYSTEMACH INFORMATYCZNYCH.

Rada Gminy w Łęczycy uchwałą nr XXIII/142/2016 z dnia 21 czerwca 2016 roku podjęła decyzję o wspólnej obsłudze administracyjnej, finansowej i organizacyjnej jednostek oświatowych Gminy Łęczyca przez Urząd Gminy Łęczyca – z mocą obowiązującą od dnia 1 kwietnia 2016 roku. Zgodnie z uchwałą wspólna obsługa miała obejmować sześć jednostek organizacyjnych gminy w zakresie:

[1] obsługi prawnej,

[2] obsługi finansowej polegającej na zapewnieniu realizacji zadań głównego księgowego jednostki obsługiwanej; prowadzeniu obsługi finansowo-księgowej na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych i w ustawie o rachunkowości, obejmującej ogół zadań z zakresu gospodarki finansowej oraz rachunkowości i sprawozdawczości, zapewnieniu obsługi kasowej jednostek obsługiwanych, dokonywaniu rozliczeń finansowych obejmujących obsługę rachunków bankowych jednostki obsługiwanej, w tym dysponowaniu środkami pieniężnymi i dokonywaniu płatności, przeprowadzenie inwentaryzacji składników majątkowych jednostek obsługiwanych, za wyjątkiem czynności spisu z natury składników majątkowych, jej rozliczenie oraz ujęcie wyniku inwentaryzacji w księgach rachunkowych tych jednostek; rozliczanie inwentaryzacji przeprowadzonej w formie spisu z natury przez jednostki obsługiwane oraz ujęcie wyniku inwentaryzacji w księgach rachunkowych tych jednostek; sporządzanie list płac wynagrodzeń, prowadzenie obsługi finansowo-księgowej funduszu socjalnego jednostek obsługiwanych, prowadzenie rozliczeń VAT, pomoc kierownikowi jednostki obsługiwanej przy opracowaniu zasad polityki rachunkowej tej jednostki; pomoc kierownikowi jednostki obsługiwanej przy opracowaniu planów finansowych wraz ze zmianami; opracowanie analiz i informacji o sytuacji jednostki obsługiwanej i realizacji budżetu; gromadzenie, przechowywanie i archiwizowanie dokumentów finansowo-księgowych i innych objętych obsługą zgodnie z obowiązującymi przepisami,

[3] obsługi organizacyjnej polegającej na pomocy przy organizowaniu zamówień publicznych w trybie ustawy Prawo zamówień publicznych; prowadzenie sprawozdawczości statystycznej; prowadzenie i koordynowanie działań dotyczących informacji oświatowej,

[4] obsługi informatycznej,

[5] wsparcia w zakresie wybranych spraw realizowanych przez jednostki obsługiwane, np. spraw kadrowych, zarządzania nieruchomościami oraz innych zadań związanych z funkcjonowaniem jednostki.

W związku z powyższym Wójt Gminy Łęczyca zarządzeniem nr 213/2016 z dnia 30 czerwca 2016 roku wprowadził zasady rachunkowości dla budżetu Gminy Łęczyca i Urzędu Gminy w Łęczycy oraz jednostek obsługiwanych, zakładowego planu kont, instrukcji kasowej dla Urzędu Gminy w Łęczycy oraz jednostek obsługiwanych, instrukcji obiegu i kontroli dokumentów księgowych w Urzędzie Gminy w Łęczycy w zakresie obsługi Urzędu Gminy i jednostek obsługiwanych oraz instrukcji inwentaryzacyjnej dla Urzędu Gminy w Łęczycy. Na mocy wskazanego zarządzenia Wójt Gminy ustalił:

- 1) Zasady rachunkowości dla budżetu Gminy Łęczyca i Urzędu Gminy w Łęczycy oraz jednostek obsługiwanych – załącznik nr 1 do zarządzenia,
- 2) Zakładowy Plan Kont dla budżetu Gminy (organ) – załącznik nr 2,
- 3) Zakładowy Plan Kont dla Urzędu Gminy w Łęczycy (jednostki budżetowej) – załącznik nr 3,
- 4) Zakładowy Plan Kont do ewidencji wykonania projektów współfinansowanych środkami pochodzącymi z budżetu Unii Europejskiej oraz pochodzącymi ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi – załącznik nr 4,
- 5) Zakładowy Plan Kont dla organu podatkowego Gminy Łęczyca – załącznik nr 5,
- 6) Instrukcję kasową dla Urzędu Gminy w Łęczycy oraz dla jednostek obsługiwanych – załącznik nr 6,
- 7) Instrukcję obiegu i kontroli dokumentów księgowych w Urzędzie Gminy w Łęczycy w zakresie obsługi Urzędu Gminy i jednostek obsługiwanych – załącznik nr 7,

8) Instrukcję inwentaryzacyjną dla Urzędu Gminy w Łęczycy – załącznik nr 8.

Wskazane zarządzenie weszło w życie z mocą obowiązującą od dnia 1 lipca 2016 roku za wyjątkiem załączników nr 2, 3 i 4, które weszły w życie z mocą od 1 stycznia 2016 roku.

W okresie wcześniejszym obowiązywały:

- zarządzenie nr 395/2014 Wójta Gminy Łęczycy z dnia 1 kwietnia 2014 roku w sprawie zasad rachunkowości, zakładowego planu kont, instrukcji kasowej dla budżetu Gminy Łęczycy i dla Urzędu Gminy w Łęczycy oraz instrukcji obiegu dokumentów księgowych w Urzędzie Gminy w Łęczycy – wraz z wprowadzonymi zmianami,
- zarządzenie z dnia 6 grudnia 2001 roku w sprawie zasad przeprowadzania i sposobu rozliczania inwentaryzacji w Urzędzie Gminy w Łęczycy oraz jednostkach organizacyjnych Gminy Łęczycy.

Wprowadzone zarządzeniem nr 213/2016 zasady rachunkowości dla budżetu Gminy Łęczycy i Urzędu Gminy w Łęczycy oraz jednostek obsługiwanych określały m.in. prowadzenie przez Urząd Gminy w Łęczycy:

- obsługi finansowo – księgowej Urzędu Gminy w Łęczycy
- obsługi finansowo-księgowej, jako jednostka obsługująca, oświatowych jednostek organizacyjnych Gminy Łęczycy, jako jednostek obsługiwanych, stosownie do uchwały Nr XXIII/142/2016 Rady Gminy w Łęczycy z dnia 21 czerwca 2016 roku,
- obsługi finansowo-księgowej Gminnej Biblioteki Publicznej w Siedlcu (samorządowej instytucji kultury) na podstawie porozumienia.

Wymienione zasady określały również:

- w języku polskim przyjęte przez jednostkę zasady rachunkowości,
- rok obrotowy, którym był rok kalendarzowy, oraz okresy sprawozdawcze, oznaczone jako miesiąc,
- opisywały sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym m.in. rejestrowania zdarzeń gospodarczych, zasadę oznaczania dokumentów, sposób podziału kont analitycznych na poszczególne poziomy,
- wykaz i zasady funkcjonowania kont dla budżetu Gminy Łęczycy (organ),
- wykaz i zasady funkcjonowania kont dla jednostki budżetowej – Urzędu Gminy,
- wykaz kont do ewidencji wykonania projektów współfinansowanych środkami pochodzącymi z budżetu Unii Europejskiej oraz pochodzącymi ze źródeł,
- wykaz kont dla organu podatkowego Gminy Łęczycy,
- zasady prowadzenia rozliczeń gotówkowych oraz opis wymagań, jakie powinna odpowiadać ochrona wartości pieniężnych przechowywanych i transportowanych obowiązujących dla Urzędu Gminy w Łęczycy oraz dla jednostek obsługiwanych
- metody wyceny aktywów i pasywów, **przy czym stwierdzono brak zasad ustalania wyniku finansowego, co jest wymagane przez zapis art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości,**
- zawierały zestawienie programów komputerowych stosowanych do obsługi księgowej budżetu Gminy i Urzędu Gminy w Łęczycy, w tym organu podatkowego oraz jednostek obsługiwanych. Z wykazu wynikało, że wszystkie stosowane programy są autorstwa firmy U. I. Info-System. **Przy czym brak było wykazu zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na informatycznych nośnikach danych z określeniem ich struktury, wzajemnych powiązań oraz ich funkcji w**

organizacji całości ksiąg rachunkowych i w procesach przetwarzania danych, jak również opisu systemu informatycznego, procedur lub funkcji, w zależności od struktury oprogramowania, wraz z opisem algorytmów i parametrów oraz programowych zasad ochrony danych, w tym w szczególności metod zabezpieczenia dostępu do danych i systemu ich przetwarzania, a ponadto określenie wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji, o czym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. b) i c) ustawy o rachunkowości. Jak wynika z załącznika nr 1 – *Zasady rachunkowości dla budżetu Gminy Łęczyca i Urzędu Gminy w Łęczycy oraz jednostek obsługiwanych - Opisy przeznaczenia każdego programu, sposobu jego działania oraz wykorzystywania podczas przetwarzania danych zawarte są w instrukcjach dostarczonych na bieżąco przez firmy w miarę dokonywanych zmian w programach w wersji elektronicznej – co nie jest równoważne z wymogiem zawartym w art. 10 ust. 1 ustawy o rachunkowości.*

Jednocześnie kontrolującym przedłożono zarządzenie nr 175/2016 z dnia 1 kwietnia 2016 roku Wójta Gminy Łęczyca wprowadzające zasady ochrony danych osobowych w Urzędzie Gminy w Łęczycy, które wprowadzone zostały w oparciu o art. 36 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2015 roku, poz. 2135, 2281, z 2016 roku, poz. 38), oraz w oparciu o § 3, § 4 i § 5 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 kwietnia 2004 roku w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych. Powyższe zarządzenie wprowadzało:

- politykę bezpieczeństwa (załącznik nr 1 do zarządzenia),
- instrukcję zarządzania systemem informatycznym służącym do przetwarzania danych osobowych (załącznik nr 2),
- procedurę alarmową (załącznik nr 3).

Wprowadzone procedury odnosiły się do ochrony danych osobowych, przy czym instrukcja stanowiąca załącznik nr 2 odnosiła się do przetwarzania zarówno do danych osobowych, jak i częściowo również do danych finansowych. Instrukcja ta określała:

- metody i środki uwierzytelniania w systemach informatycznych związane z ich zarządzaniem i użytkowaniem,
- procedury rozpoczęcia, zawieszenia i zakończenia pracy w systemach informatycznych,
- procedury tworzenia kopii zapasowych zbiorów danych oraz sposób, miejsce i okres przechowywania elektronicznych nośników informacji zawierających dane osobowe,
- środki ochrony systemu przed złośliwym oprogramowaniem, w tym wirusami komputerowymi,
- procedury wykonywania przeglądów sprzętu komputerowego i konserwacji systemów,
- sposób, miejsce i okres przechowywania elektronicznych nośników informacji oraz wydruków zawierających dane osobowe.

Wskazana instrukcja zawierała m.in. wykaz stosowanego oprogramowania, **jednak bez podania wersji oprogramowania i daty jego eksploatacji, jak również bez wskazania wzajemnych powiązań oraz ich funkcji w organizacji całości ksiąg rachunkowych i w procesach przetwarzania danych. Ponadto wprowadzone**

procedury nie zawierały opisu algorytmów i parametrów stosowanego oprogramowania.

Wprowadzone procedury, zarówno zarządzeniem nr 175/2016, jak i zarządzeniem nr 213/2016, nie zawierają wszystkich elementów o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. b) i c) ustawy o rachunkowości.

Przyjęte unormowania w zakresie rachunkowości zawierały opisy ewidencji zdarzeń na poszczególnych kontach księgowych jednostki, organu i organu podatkowego, określały zasady prowadzenia kont pomocniczych oraz powiązań z kontami księgi głównej.

2. URZĄDZENIA KSIĘGOWE

Analiza stosowanych, przez Urząd Gminy w Łęczycy urządzeń księgowych, zarówno dla organu jak i dla jednostki, przeprowadzona została w oparciu o wydruki: zestawień obrotów i sald sporządzonych za rok 2016, o wydruki poszczególnych kont księgowych dla roku: 2015, 2016 i 2017, oraz wydruki z poszczególnych kont syntetycznych i analitycznych w zakresie kontroli prawidłowości sporządzonych bilansów organu i jednostki za rok 2016, sprawozdań budżetowych z wykonywania budżetu gminy oraz ewidencji majątku gminy. Ustalenia wynikające z kontroli poszczególnych zagadnień (opisanych poniżej, jak i w dalszych częściach protokołu) wykazały, że księgi rachunkowe prowadzone są w systemie informatycznym firmy Info-System „Groszek”.

W roku 2016 księgi rachunkowe, w odniesieniu do organu i Urzędu, były prowadzone w podziale na rejestry:

[1] „Urząd Gminy Łęczycza – ORGAN”

[2] „Urząd Gminy Łęczycza – JEDNOSTKA”

Prócz powyższych rejestrów prowadzony był również rejestr „Urząd Gminy – ZOPO”, w ramach którego prowadzone były księgi rachunkowe obsługiwanych placówek oświatowych. Konta syntetyczne dla poszczególnych placówek wyodrębnione były poprzez podział analityczny dla danej szkoły, co pozwalało na wyodrębnienie danych dla konkretnej placówki.

Powyższe prowadzenie ksiąg rachunkowych dla jednostek obsługiwanych wynikało z zapisów polityki rachunkowości w związku z uchwałą nr XXIII/142/2016 Rady Gminy Łęczycza z dnia 21 czerwca 2016 roku.

Prawidłowość dokonywania zapisów w ewidencji księgowej w dzienniku obrotów zweryfikowano w oparciu o rejestr „Urząd Gminy Łęczycza – ORGAN” (w zakresie zapisów: nr dziennika od 1575 do 1599, nr pozycji od 4304 do 4328) oraz rejestr „Urząd Gminy Łęczycza – JEDNOSTKA” (nr dziennika: od 4546 do 4606; nr pozycji od 11939 do 12069) dla operacji księgowych dokonanych w okresie od 17 do 20 października 2016 roku.

Analiza wymienionych operacji księgowych wykazała, że:

- dokonane zapisy wskazują kwotę operacji, datę dokumentu i datę dokonania zdarzenia gospodarczego, oznaczenie kont (Wn/Ma), na których ewidencjonowano operacje, klasyfikację budżetową oraz krótką i zrozumiałą treść operacji.
- wszystkie zapisy dokonane w dziennikach były zapisami chronologicznymi i ciągłymi, numeracja w danym dzienniku była ciągła,
- na dowodach księgowych zamieszczano numerację, umożliwiającą ich weryfikację z zapisami w księgach rachunkowych,

- dowody księgowe były wolne od błędów rachunkowych, sprawdzone merytorycznie przez pracowników odpowiedzialnych za poszczególne zakresy zadań, natomiast pod względem formalno – rachunkowym przez pracowników Referatu Finansowego, upoważnionych do wykonywania tych czynności, zaś zatwierdzone do wypłaty przez Wójta Gminy i Skarbnika Gminy.

AKTA KONTROLI [strony 1-11]: Wydruk operacji księgowych za okres od dnia 17 października 2016 roku do dnia 24 października 2016 roku z rejestru „Organ finansowy, rok obrotowy 2016” oraz z rejestru „Urząd Gminy, rok obrotowy 2016”.

W celu sprawdzenia prawidłowości dokumentowania obrotu bezgotówkowego oraz ciągłości sald, kontroli poddano ostatni wyciąg bankowy miesiąca października, pierwszy i ostatni listopada, pierwszy i ostatni grudnia 2015 roku, oraz pierwszy stycznia 2016 roku, jak również ostatni wyciąg bankowy z miesiąca maja, oraz wyciągi, jako pierwszy i ostatni z miesięcy: czerwca, lipca, sierpnia, września, października, listopada 2016 roku, a także pierwszy z grudnia 2016 roku oraz ostatni wyciąg bankowy z grudnia 2016 roku w konfrontacji z pierwszym wyciągiem z miesiąca stycznia 2017 roku w zakresie rachunku bankowego dochodów jednostki, rachunku bankowego wydatków jednostki i rachunku bankowego organu. Wyniki przeprowadzonej analizy w zakresie rachunku bankowego organu, rachunków bankowych jednostki – wydatki oraz dochody zawarto w poniższym zestawieniu:

L.p.	Stan wg WB	Nr WB	Data WB	Stan w PLN	Stan wg konta księgowego
Rachunek bieżący jednostki – wydatki – nr rachunku 47 9029 0000 2001 0100 2424 0014					130-2
1.	Saldo końcowe na dzień 31 października 2015	168	31.10.2015	103.512,24	Wn 103.512,24
2.	Saldo początkowe na dzień 2 listopada 2015	169	02.11.2015	103.512,24	
3.	Saldo końcowe na dzień 30 listopada 2015 roku	185	30.11.2015	18.124,98	Wn 18.124,98
4.	Saldo początkowe na dzień 1 grudnia 2015 roku	186	01.12.2015	18.124,98	
5.	Saldo końcowe na dzień 31 grudnia 2015 roku	203	31.12.2015	0,00	Wn 0,00
6.	Saldo początkowe na dzień 1 stycznia 2016 roku	1	04.01.2016	0,00	
7.	Saldo końcowe na dzień 31 maja 2016 roku	82	31.05.2016	14.429,08	Wn 14.429,08
8.	Saldo początkowe na dzień 1 czerwca 2016 roku	83	01.06.2016	14.429,08	-
9.	Saldo końcowe na dzień 30 czerwca 2016 roku	102	30.06.2016	12.615,54	Wn 12.615,54
10.	Saldo początkowe na dzień 1 lipca 2016 roku	103	01.07.2016	12.615,54	-
11.	Saldo końcowe na dzień 31 lipca 2016 roku	118	31.07.2016	20.770,01	Wn 20.770,01
12.	Saldo początkowe na dzień 1 sierpnia 2016 roku	119	01.08.2016	20.770,01	
13.	Saldo końcowe na dzień 31 sierpnia 2016 roku	137	31.08.2016	54.421,01	Wn 54.421,01
14.	Saldo początkowe na dzień 1 września 2016 roku	138	01.09.2016	54.421,01	
15.	Saldo końcowe na dzień 30 września 2016 roku	153	30.09.2016	102.009,65	Wn 102.009,65
16.	Saldo początkowe na dzień 3 października 2016	154	03.10.2016	102.009,65	
17.	Saldo końcowe na dzień 31 października 2016	170	31.10.2016	107.519,37	Wn 107.519,37
18.	Saldo początkowe na dzień 2 listopada 2016	171	02.11.2016	107.519,37	
19.	Saldo końcowe na dzień 30 listopada 2016 roku	187	30.11.2016	8.785,08	Wn 8.785,08
20.	Saldo początkowe na dzień 1 grudnia 2016 roku	188	01.12.2016	8.785,08	
21.	Saldo końcowe na dzień 31 grudnia 2016 roku	207	31.12.2016	0,00	Wn 0,00
22.	Saldo początkowe na dzień 1 stycznia 2017 roku	1	02.01.2017	0,00	
Rachunek bieżący jednostki – dochody – nr rachunku 36 9029 0000 2001 0100 2424 0018					130-1
23.	Saldo końcowe na dzień 31 października 2015	106	31.10.2015	305.901,77	Wn 305.901,77
24.	Saldo początkowe na dzień 2 listopada 2015	107	02.11.2015	305.901,77	
25.	Saldo końcowe na dzień 30 listopada 2015 roku	126	30.11.2015	14.692,71	Wn 14.692,71
26.	Saldo początkowe na dzień 1 grudnia 2015 roku	127	01.12.2015	14.692,71	
27.	Saldo końcowe na dzień 31 grudnia 2015 roku	148	31.12.2015	0,00	Wn 0,00
28.	Saldo początkowe na dzień 1 stycznia 2016 roku	1	04.01.2016	0,00	
29.	Saldo końcowe na dzień 31 maja 2016 roku	105	31.05.2016	15.287,65	Wn 15.287,65

30.	Saldo początkowe na dzień 1 czerwca 2016 roku	106	01.03.2016	15.287,65	-
31.	Saldo końcowe na dzień 30 czerwca 2016 roku	127	30.06.2016	7.196,90	Wn 7.196,90
32.	Saldo początkowe na dzień 1 lipca 2016 roku	128	01.07.2016	7.196,90	-
33.	Saldo końcowe na dzień 31 lipca 2016 roku	149	31.07.2016	13.922,88	Wn 13.922,88
34.	Saldo początkowe na dzień 1 sierpnia 2016 roku	150	01.08.2016	13.922,88	-
35.	Saldo końcowe na dzień 31 sierpnia 2016 roku	171	31.08.2016	2.839,78	Wn 2.839,78
36.	Saldo początkowe na dzień 1 września 2016 roku	172	01.09.2016	2.839,78	-
37.	Saldo końcowe na dzień 30 września 2016 roku	193	30.09.2016	13.486,94	Wn 13.486,94
38.	Saldo początkowe na dzień 3 października 2016	194	03.10.2016	13.486,94	-
39.	Saldo końcowe na dzień 31 października 2016	214	31.10.2016	4.631,78	Wn 4.631,78
40.	Saldo początkowe na dzień 2 listopada 2016	215	02.11.2016	4.631,78	-
41.	Saldo końcowe na dzień 30 listopada 2016 roku	234	30.11.2016	15.057,04	Wn 15.057,04
42.	Saldo początkowe na dzień 1 grudnia 2016 roku	235	01.12.2016	15.057,04	-
43.	Saldo końcowe na dzień 31 grudnia 2016 roku	256	31.12.2016	0,00	-
44.	Saldo początkowe na dzień 1 stycznia 2017 roku	1	02.01.2017	0,00	-
Rachunek Organu: nr rachunku 10 9029 0000 2001 0100 2424 0001					133-1
45.	Saldo końcowe na dzień 31 października 2015	213	31.10.2015	3.294.908,64	Wn 3.294.908,64
46.	Saldo początkowe na dzień 2 listopada 2015	214	02.11.2015	3.294.908,64	-
47.	Saldo końcowe na dzień 30 listopada 2015 roku	233	30.11.2015	4.049.762,33	Wn 4.049.762,33
48.	Saldo początkowe na dzień 1 grudnia 2015 roku	234	01.12.2015	4.049.762,33	-
49.	Saldo końcowe na dzień 31 grudnia 2015 roku	253	31.12.2015	4.118.658,35	Wn 4.118.658,35
50.	Saldo początkowe na dzień 1 stycznia 2016 roku	1	04.01.2016	4.118.658,35	-
51.	Saldo końcowe na dzień 31 maja 2016 roku	102	31.05.2016	4.807.919,71	Wn 4.807.919,71
52.	Saldo początkowe na dzień 1 czerwca 2016 roku	103	01.06.2016	4.807.919,71	-
53.	Saldo końcowe na dzień 30 czerwca 2016 roku	124	30.06.2016	4.876.699,99	Wn 4.876.699,99
54.	Saldo początkowe na dzień 1 lipca 2016 roku	125	01.07.2016	4.876.699,99	-
55.	Saldo końcowe na dzień 31 lipca 2016 roku	146	31.07.2016	4.739.521,12	Wn 4.739.521,12
56.	Saldo początkowe na dzień 1 sierpnia 2016 roku	147	01.08.2016	4.739.521,12	-
57.	Saldo końcowe na dzień 31 sierpnia 2016 roku	168	31.08.2016	4.694.502,35	Wn 4.694.502,35
58.	Saldo początkowe na dzień 1 września 2016 roku	169	01.09.2016	4.694.502,35	-
59.	Saldo końcowe na dzień 30 września 2016 roku	190	30.09.2016	5.177.710,91	Wn 5.177.710,91
60.	Saldo początkowe na dzień 3 października 2016	191	03.10.2016	5.177.710,91	-
61.	Saldo końcowe na dzień 31 października 2016	211	31.10.2016	4.906.867,68	Wn 4.906.867,68
62.	Saldo początkowe na dzień 2 listopada 2016 roku	212	02.11.2016	4.906.867,68	-
63.	Saldo końcowe na dzień 30 listopada 2016 roku	231	30.11.2016	5.240.349,58	Wn 5.240.349,58
64.	Saldo początkowe na dzień 1 grudnia 2016 roku	232	01.12.2016	5.240.349,58	-
65.	Saldo końcowe na dzień 31 grudnia 2016 roku	252	31.12.2016	5.000.397,95	Wn 5.000.397,95
66.	Saldo początkowe na dzień 1 stycznia 2017 roku	1	02.01.2017	5.000.397,95	-

W wyniku powyższego stwierdzono zachowanie ciągłości sald pomiędzy poszczególnymi stanami wyciągów bankowych, jak również zgodność poszczególnych sald wyciągów bankowych z odpowiednimi kontami księgowymi.

Prawidłowość ewidencjonowania operacji finansowych na poszczególnych kontach została zweryfikowana przy kontroli poszczególnych tematów, oraz dodatkowo na przykładzie:

Zwrot nadpłaty na rzecz urzędu skarbowego

W dniu 16 listopada 2015 roku wpłynęło do Urzędu Gminy w Łęczycy pismo Naczelnika Lubelskiego Urzędu Skarbowego w Lublinie (znak RP/700-223/2015 z dnia 9 listopada 2015 roku) informujące o nadpłaconych dochodach z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób prawnych (CIT) na rzecz Gminy Łęczycy w wysokości 75,15 zł. Nadpłata powstała w związku z dokonaniem zwrotu dla podmiotu Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy po zeznaniu CIT-8 za 2014 rok. W wyniku powyższego Naczelnik wskazanego Urzędu Skarbowego zwrócił się z prośbą, w oparciu o art. 10a ustawy z dnia 3 listopada 2003 roku o dochodach

jednostek samorządu terytorialnego, o zwrot nadpłaconych na rzecz Gminy Łęczyca udziałów w podatku dochodowym od osób prawnych. Do pisma załączone zostało sprawozdanie Rb-27 wg stanu za okres od 1 stycznia do 6 listopada 2015 roku, w którym należności w klasyfikacji budżetowej 756/75621/0020 wynosiły (-)75,15 i dochody wykonane (-)75,15. W wyniku powyższego jednostka kontrolowana w dniu 20 listopada 2015 roku dokonała zwrotu kwoty 75,15 zł na rzecz Lubelskiego Urzędu Skarbowego, co zostało zaksięgowane na kontach Wn 130-1 Ma 221-1 i Wn 133-1 Ma 222-3 z klasyfikacją budżetową 75621 § 0020.

Ewidencjonowania wadium

W 2016 roku Gmina Łęczyca prowadziła postępowanie w trybie przetargu nieograniczonego na zadanie pn. Termomodernizacja Szkoły Podstawowej i Biblioteki w Siedlcu wraz z montażem instalacji fotowoltaicznej, wymianą instalacji oświetleniowej oraz grzejników centralnego ogrzewania – ograniczenie niskiej emisji”. W ramach przedmiotowego postępowania wymagane było wniesienie wadium w wysokości 15.000,00 zł. Wadium w pieniądzu wniesione zostało przez 3 wykonawców w dniu 22 i 23 listopada 2016 roku (WB nr 25 i 26), co zaewidencjonowano na kontach: Wn 139-1 Ma 240-13 (nr dziennika: 13450, 13479, 13480). Zwrotu wadium wraz z należnymi odsetkami dokonano wykonawcom w dniu 7 grudnia 2016 roku w kwocie odpowiednio do daty wniesionych wpłat: 15.007,65 zł i 15.007,14 zł (WB nr 28). Zwrot wadium zaksięgowano: Wn 240-13 Ma 139-1 (nr dziennika: 14488, 14490, 14492).

Ewidencjonowania wpływu zabezpieczenia należytego wykonania umowy oraz zwrotu tych środków

Poprawność ewidencjonowania zabezpieczenia należytego wykonania umowy sprawdzono w oparciu o wpływ i zwrot środków do umowy dot. zadania „Bieżące utrzymanie dróg gminnych na terenie Gminy Łęczyca w roku 2016”. W dniu 23 czerwca 2016 roku nastąpił wpływ kwoty 11.643,00 zł – tytułem wpłaty zabezpieczenia należytego wykonania umowy do ww. zadania, która dokonana została przez firmę Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe Grażyna Kupczyk Uniejów (WB nr 9 do rachunku sum depozytowych). Wpłata zaksięgowana została na kontach Wn 139-1 Ma 240-14 (nr dziennika 6852). Wniesione zabezpieczenie należytego wykonania umowy stanowiło 10% wynagrodzenia wykonawcy określonego w umowie GPI-D.272.16.2016 z dnia 29 czerwca 2016 roku. Zgodnie z umową zakończenie całości robót określono na dzień 8 sierpnia 2016 roku, zaś rozliczenie całego zadania – 21 dni od daty odbioru końcowego. Odbiór robót nastąpił 11 sierpnia 2016 roku. Zwrot 70% wartości zabezpieczenia, tj. 8.150,10 zł miał nastąpić w ciągu 30 dni po wykonaniu zamówienia i uznania go za wykonane należycie, zaś 30% zabezpieczenia miało stanowić zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi i zwrócone miało zostać nie później niż w 15 dniu po upływie okresu rękojmi za wady, który to okres ustalono zgodnie z umową na 12 m-cy. Wskazane 70% zabezpieczenia należytego wykonania umowy zostało zwrócone w dniu 26 sierpnia 2016 roku w łącznej kwocie 8.175,14 zł (WB nr 16), w tym 8.150,10 zł należność główna i 25,04 zł naliczone odsetki od depozytu. Kwotę 25,04 zł naliczonych odsetek zaksięgowano Wn 240-1 Ma 240-14, zaś zwrot kwoty 8.175,14 zł Wn 240-14 Ma 139-1. Natomiast na pozostałe 30% zabezpieczenia, tj. kwotę 3.492,90 zł otworzona została lokata terminowa.

Ewidencjonowania subwencji

Weryfikacją objęto wpływy subwencji oświatowej w roku 2016 w konfrontacji do prawidłowości wykazywania subwencji otrzymanej w sprawozdaniu Rb-27S:

Data wpływu subwencji na rachunek wg WB	Wpływ subwencji ujęty na koncie 133	Data ujęcia subwencji na koncie 133	Subwencja narastająco w okresie kwartalnym	Okres sprawozdawczy od 01.01.	Dochody otrzymane wykazane w Rb-27S (kol. 8)
ROK 2016					
21.01.2016	- 549.248,00	- 21.01.2016	-	-	-
23.02.2016	- 1.098.496,00	- 23.02.2016	-	-	-
23.03.2016	- 518.263,00	- 23.03.2016	-	-	-
	2.166.007,00		2.166.007,00	do 31.03.2016	2.166.007,00
21.04.2016	- 543.051,00	- 21.04.2016	-	-	-
23.05.2016	- 543.051,00	- 23.05.2016	-	-	-
22.06.2016	- 543.051,00	- 22.06.2016	-	-	-
28.06.2016	- 10.000,00	- 28.06.2016	-	-	-
	1.639.153,00		3.805.160,00	do 30.06.2016	3.805.160,00
21.07.2016	- 543.051,00	- 21.07.2016	-	-	-
23.08.2016	- 543.051,00	- 23.08.2016	-	-	-
21.09.2016	- 543.051,00	- 21.09.2016	-	-	-
	1.629.153,00		5.434.313,00	do 30.09.2016	5.434.313,00
21.10.2016	- 543.051,00	- 21.10.2016	-	-	-
23.11.2016	- 543.050,00	- 23.11.2016	-	-	-
21.12.2016	- 543.751,00	- 21.12.2016	-	-	-
	1.629.852,00		7.064.165,00	do 31.12.2016	7.064.165,00

Z powyższego wynika, iż wykazana w kwartalnych sprawozdaniach Rb-27S w części klasyfikacji 758/75801/2920 subwencja otrzymana (kolumna 8 sprawozdania) była zgodna z sumą subwencji, która wpłynęła na rachunek organu Gminy Łęczyca i która zaewidencjonowana była na koncie 133. Miesięczne części otrzymanej subwencji oświatowej ewidencjonowano na kontach: Wn 133-1 (Dochody budżetu – gmina) i Ma 901-1 (Dochody budżetu – gmina), natomiast wpływ subwencji otrzymanej z MF w dniu 21 grudnia 2016 roku na styczeń 2017 roku (WB nr 246) zaksięgowano Wn 133-1 i Ma (rozliczenia międzyokresowe) z klasyfikacją budżetową 758/75801/2920/0000/DW. Następnie z datą 2 stycznia 2017 roku subwencja na styczeń 2017 roku przeksięgowana została na konto 901-1 poprzez księgowanie Wn 909 Ma 901-1 z klasyfikacją budżetową 758/75801/2920/0000/DW.

3. SPRAWOZDAWCZOŚĆ I BILANS JEDNOSTKI. ZGODNOŚĆ DANYCH WYKAZYWANYCH W SPRAWOZDANIACH BUDŻETOWYCH Z EWIDENCJĄ KSIĘGOWĄ

Jednostki samorządu terytorialnego w związku z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2016 roku, poz. 1015 ze zm.), oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 roku, poz. 1773), a także rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity Dz. U. z 2013 roku, poz. 289 ze zm.) zostały zobowiązane do sporządzania sprawozdań budżetowych i finansowych. Inspektorzy

dokonali kontroli zgodności sporządzonych sprawozdań budżetowych z ewidencją księgową w oparciu o niżej wymienione sprawozdania za 2016 rok, tj. sprawozdanie:

- Rb-27S – sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2015 roku, oraz od początku roku do dnia 31 grudnia 2016 roku,
- Rb-28S – sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2016 roku,
- Rb-Z – sprawozdania łączne o stanie zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego za okresy kwartalne, począwszy od I kwartału 2016 roku do IV kwartału 2016 roku, oraz sprawozdanie za I kwartał 2017 roku,
- Rb-NDS – sprawozdanie o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2016 roku,
- Rb-PDP – sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i od początku roku do dnia 31 grudnia 2016 roku,
- Rb-ST – roczne sprawozdanie o stanie środków na rachunkach bankowych jednostek samorządu terytorialnego na koniec 2016 roku,
- bilans z wykonania budżetu Gminy Łęczyca jako jednostki samorządu terytorialnego sporządzony na dzień 31 grudnia 2016 roku,
- Rb-27S i Rb-28S – sprawozdania jednostkowe Urzędu Gminy w Łęczycy,
- bilans Urzędu Gminy w Łęczycy jako jednostki budżetowej sporządzony na dzień 31 grudnia 2016 roku.

Sprawozdania budżetowe roczne wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku podpisane zostały przez Skarbnik Gminy – Agnieszkę Kaszubską, oraz przez Wójta Gminy – Jacka Rogozińskiego. Sprawozdanie Rb-Z za I, II i III kwartał 2016 roku oraz za I kwartał 2017 roku podpisane zostało przez Wójta Gminy – Jacka Rogozińskiego i przez Skarbnik Gminy – Agnieszkę Kaszubską.

Sprawozdanie Rb-27S i sprawozdanie Rb-28S za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2016 roku

Wykazane w sprawozdaniu Rb-27S wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku (z dnia 17 lutego 2017 roku) dochody wykonane w kwocie 28.443.794,07 zł stanowiły 101,06% dochodów planowanych (28.144.459,63 zł) i odpowiadały wartości dochodów wykonanych od początku roku wykazanych w sprawozdaniu Rb-NDS. Dochody wykazane w ww. sprawozdaniu odpowiadały wartości konta 901 – Dochody budżetu.

W zakresie sprawozdania Rb-28S sporządzonego według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku (z dnia 17 lutego 2017 roku) ustalono, że kwota wydatków planowanych po uwzględnieniu zmian w ciągu roku wyniosła 28.746.948,16 zł natomiast wykonanie wyniosło 26.755.407,16 zł i stanowiło 93,07% planu. Kwota wykonanych wydatków wykazana w sprawozdaniu wynikała z konta 902 zestawienia obrotów i sald sporządzonego dla organu (26.755.407,16 zł).

Wskazana kwota wydatków wykonanych była tożsama z wydatkami ujętymi w sprawozdaniu Rb-NDS na koniec 2016 roku. Zobowiązania wg powyższego sprawozdania Rb-28S na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosiły 982.626,96 zł, dla których termin płatności przypadał na kolejny okres sprawozdawczy, natomiast zobowiązania wymagalne 0,00 zł.

Sprawozdawczość podatkowa zgodnie ze sprawozdaniami Rb-27S i Rb-PDP

klasyfikacja budżetowa	skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy	skutki udzielonych ulg i zwolnień obliczone za okres sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych)	skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy - Ordynacja Podatkowa obliczone za okres sprawozdawczy – wg Rb-27S/Rb-PDP		skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy - Ordynacja Podatkowa obliczone za okres sprawozdawczy - wg wydanych decyzji	
			umorzenie zaległości podatkowych	rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności, zwolnienie z obowiązku pobrania, ograniczenie poboru	umorzenie zaległości podatkowych	rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności, zwolnienie z obowiązku pobrania, ograniczenie poboru
ROK 2016						
Osoby prawne						
756/75615/0310	164 697,45	25 564,52	0,00	0,00	0,00	0,00
756/75615/0320	2 047,36	1 164,70	0,00	0,00	0,00	0,00
756/75616/0330	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
756/75615/0340	689 657,32	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Osoby fizyczne						
756/75616/0310	216 948,11	214 696,53	0,00	2 662,00	0,00	2.662,00
756/75616/0320	400 608,24	134,00	1 570,00	1 240,00	1.570,00	1.240,00
756/75616/0330	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
756/75616/0340	895 405,27	0,00	1 776,00	0,00	1.776,00	0,00
756/75616/0910	0,00	0,00	2.529,00	11,00	2.115,00 Transp.414,00	11,00

Kontroli poddano sprawozdania roczne Rb-PDP/Rb-27S za okres od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia 31 grudnia 2016 roku pod względem wykazywania poprawności udzielonych ulg z tytułu umarzania i rozkładania na raty zaległości podatkowych. W wyniku powyższego ustalono, że w 2016 roku organ podatkowy wydał:

- 10 decyzji w zakresie umorzenia zaległości podatkowych,
- 5 decyzji rozłożenia na raty zaległości podatkowych,
- 9 decyzji dot. odroczenia terminu zapłaty zaległości podatkowej.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w wykazywaniu w Rb-27S za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2016 roku skutków udzielonych przez organ podatkowy ulg w podatkach i opłatach lokalnych.

Sprawozdanie Rb-Z o stanie zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego wg stanu na koniec I, II, III i IV kwartału 2016 roku, oraz wg stanu na koniec I kwartału 2017 roku

Analiza kwartalnych sprawozdań budżetowych Rb-Z wg stanu do dnia: 31 marca 2016 roku, 30 czerwca 2016 roku, 30 września 2016 roku i 31 grudnia 2016 roku oraz od początku roku do dnia 31 marca 2017 roku wykazała, iż Gmina Łęczyca w żadnym ze wskazanych okresów nie posiadała zobowiązań wymagalnych.

W wyniku porównania sprawozdań Rb-Z o stanie zobowiązań na ww. okresy sprawozdawcze, z ewidencją księgową stwierdzono, że jednostka posiadała jedynie zadłużenie z tytułu kredytów i jednej pożyczki, które opisano szczegółowo w niniejszym protokole w rozdziale dotyczącym kredytów i pożyczek.

Z danych uzupełniających przedmiotowych sprawozdań okresowych (części B i C) wynika, że kontrolowana jednostka nie udzielała poręczeń, jak również nie zaciągała zobowiązań z tytułu pożyczek przeznaczonych na realizację programów i projektów finansowanych z udziałem środków unijnych, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych. W danych uzupełniających nie stwierdzono zobowiązań (umów) o odroczone terminach płatności.

Sprawozdanie Rb-NDS wg stanu na koniec IV kwartału 2016 roku

Wykazane w sprawozdaniu Rb-NDS wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku (korekta nr 1 z dnia 28 lutego 2017 roku) dane określały planowaną kwotę dochodów wynoszącą 28.144.459,63 zł, zaś dochodów wykonanych 28.443.794,07 zł, które to kwoty wykazane zostały stosownie do postanowień wynikających z rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej i odpowiadały kwotom wynikającym z rocznego sprawozdania Rb-27S za rok 2016 (z dnia 17 lutego 2017 roku) w kolumnach „plan po zmianach” oraz „dochody wykonane wpływy minus zwroty”. Natomiast wydatki wg sprawozdania Rb-NDS zaplanowane zostały w kwocie 28.746.948,16 zł, zaś ich wykonanie wyniosło 26.755.407,16 zł i odpowiadało kwotom wykazanym w sprawozdaniu Rb-28S (z dnia 17 lutego 2017 roku) w części dot. plan po zmianach i wydatki wykonane, co jest zgodne z ww. rozporządzeniem. Jak wynika ze sprawozdania jednostka kontrolowana planowała deficyt na poziomie 602.488,53 zł, natomiast wykonanie budżetu zamknęło się nadwyżką w wysokości 1.688.386,91 zł stanowiącą różnicę pomiędzy uzyskanymi dochodami a poniesionymi wydatkami, która była zgodna z kontem 961 wykazującym saldo Ma w kwocie 1.688.386,91 zł.

Powstała od początku roku nadwyżka (1.688.386,91 zł), wykazana w sprawozdaniu Rb-NDS w pozycji C. Nadwyżka/Deficyt, odpowiadała wartości wykazanej w bilansie organu za 2016 roku w pasywach w poz. II.1 „wynik wykonania budżetu (+, -)”, gdzie w pozycji II.1.1 „Nadwyżka budżetu” wykazano kwotę 1.688.386,91 zł. Kwota przychodów na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosząca 3.604.606,53 zł była wolnymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 12 pkt 6 ustawy o finansach publicznych i wynikała z danych zawartych w sprawozdaniu Rb-NDS wg stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku:

[1] różnicy między wykonanymi dochodami, a wydatkami 2015 roku, tj.:

24.005.526,06 zł dochody – 22.802.397,75 zł wydatki = 1.203.128,31 zł – nadwyżka,

[2] różnicy między wykonanymi przychodami, a rozchodami 2015 roku:

3.191.678,22 zł przychody – 790.200,00 zł rozchody = 2.401.478,22 zł,

[3] sumy różnicy powstałej między dochodami a wydatkami oraz różnicy powstałej między przychodami a rozchodami, tj.:

1.203.128,31 zł + 2.401.478,22 zł = **3.604.606,53 zł.**

Natomiast wykazane w Rb-NDS wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku rozchody w wysokości 802.118,00 zł wynikały ze spłacanych w 2016 rat trzech kredytów (Wn 134: 799.800,00 zł) i jednej pożyczki (Wn 260: 2.318,00 zł).

Sprawozdanie Rb-ST na koniec 2015 roku

Stan środków na rachunku bieżącym jednostki samorządu terytorialnego, wykazany w rocznym sprawozdaniu Rb-ST na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosił 5.000.397,95 zł i był zgodny z saldem końcowym wyciągu bankowego nr 252 do rachunku organu wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku. We wskazanym stanie środków mieściły się:

- środki niewykorzystanych dotacji w roku budżetowym wynosiły 67.896,45 zł (poz. 1),
- środki dotacji i subwencji przekazane w grudniu na styczeń następnego roku stanowiły kwotę 543.751,00 zł (poz. 2) stanowiącą część oświatowej subwencji ogólnej na miesiąc I/2017 otrzymanej z MF w dniu 21 grudnia 2016 roku (WB nr 246),
- stan środków na rachunku wydatków niewygasających wskazywał 0,00 zł.

Ponadto ustalono, iż Urząd Gminy w Łęczycy w okresie od 1 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku sporządzał miesięczne sprawozdania jednostkowe Rb-27S i Rb-28S, które przedkładane były do Zarządu j. s. t. w terminach wskazanych w załączniku nr 44 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Bilans organu na dzień 31 grudnia 2016 roku

Kontrolą objęto bilans z wykonania budżetu Gminy Łęczycy (bilans organu) na dzień 31 grudnia 2016 roku:

Wyszczególnienie	Konto	Aktywa		Pasywa	
		Bilans	Ewidencja	Bilans	Ewidencja
I. Środki pieniężne:	Wn 133-1	5.000.397,95	5.000.397,95	-	-
- środki pieniężne budżetu	Wn 133-1	4.924.652,06	4.924.652,06	-	-
- pozostałe środki pieniężne		75.745,89	75.745,89	-	-
II. Należności i rozliczenia:	-	109.974,38	109.974,38	-	-
- należności od budżetów	Wn 224-1-1 Wn 224-1-2 Wn 224-5 Wn 224-15	104.540,96	933,00 181,00 103.422,00 4,96 104.540,96	-	-
- pozostałe należności i rozliczenia	Wn 140 Wn 222 Wn 224	5.433,42	637,44 4.532,88 263,10 5.433,42	-	-
III. Inne aktywa	Wn 909	7.120,35	7.120,35	-	-
I. Zobowiązania:		-	-	3.603.282,24	3.603.282,24
- zobowiązania długoterminowe	Ma 134 Ma 260 -odsetki zaewidencjonowane na koncie 134	-	-	3.520.416,00	3.518.176,35 9.360,00 3.527.536,35 -7.120,35 3.520.416,00
- zobowiązania wobec budżetów	Ma 224-2 Ma 224-3 Ma 224-4	-	-	75.745,89	103,13 7.746,31 67.896,45 75.745,89
- pozostałe zobowiązania	Ma 134 odsetki od kredytów	-	-	7.120,35	7.120,35
II. Aktywa netto budżetu:		-	-	970.459,44	970.459,44
1) Wynik wykonania budżetu (+,-)	Ma 961-1	-	-	1.688.386,91	1.688.386,91
- nadwyżka budżetu (+)		-	-	1.688.386,91	1.688.386,91
- deficyt budżetu (-)	Wn 961-1	-	-	0,00	0,00
- niewykonane wydatki (-)	Ma 903	-	-	0,00	0,00
2) wynik na operacjach niekasowych (+, -)	Ma 962	-	-	0,00	0,00

3) rezerwa na niewygasające wydatki	Ma 904	-	-	0,00	0,00
4) Środki z prywatyzacji	Ma 968	-	-	0,00	0,00
5) skumulowany wynik budżetu(+, -)	Wn 960	-	-	-717.927,47	-717.927,47
III. Inne pasywa	Ma 909	-	-	543.751,00	543.751,00
Razem		5.117.492,68	5.117.492,68	5.117.492,68	5.117.492,68

W wyniku analizy bilansu organu, stwierdzono:

- bilans sporządzony został w dniu 31 marca 2017 roku i podpisany przez Skarbnika Gminy – Agnieszkę Kaszubską oraz przez Wójta Gminy – Jacka Rogozińskiego,
- zgodność bilansu otwarcia z saldami BO wynikającymi z poszczególnych kont księgowych,
- budżet organu sporządzony został wg danych wynikających z zestawienia obrotów i sald za okres od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia 31 grudnia 2016 roku rejestru „Urząd Gminy Łęczyca – Organ”,
- wykazana w bilansie kwota środków pieniężnych (Aktywa, poz. I.) stanowiąca kwotę ogółem 5.000.397,95 zł wynikała z konta Wn 133-1 wynoszącego 5.000.397,95 zł, co było zgodne ze stanem rachunku bankowego, z czego 4.924.652,06 zł – jako środki pieniężne budżetu, oraz 75.745,89 zł pozostałe środki pieniężne (w tym: 67.896,45 zł niewykorzystane dotacje za 2016 rok, oraz wpłacony podatek VAT od opłat za wodę, ścieki, centralne ogrzewanie, energię elektryczną, czynsz dzierżawny za miesiąc grudzień 2016 roku; 7.746,31 zł rozliczenia z US; 103,13 zł – pozostałe zobowiązania),
- pozycja II.2. aktywów bilansu – *należności od budżetów* – wykazywała kwotę 104.540,96 zł stanowiącą udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych za miesiąc grudzień 2016 roku oraz udziały w podatkach z Urzędów Skarbowych przekazane na rachunek gminy w miesiącu styczniu 2017 roku,
- w poz. II.3. aktywów – *pozostałe należności i rozliczenia* – ujęta została kwota 5.433,42 zł wynikająca z kont: Wn 140 w kwocie 637,44 zł środki w drodze – wpłaty z tytułu udziałów w podatkach z Urzędów Skarbowych, które wpłynęły na rachunek budżetu w styczniu 2017 roku, a dotyczą 2016 roku; 4.532,88 zł – należność z tytułu rozliczenia dochodów budżetowych UG, oraz 263,10 zł należność wynikająca z konta 240-1 (pozostałe rozrachunki),
- w pozycji III – *inne aktywa* – wykazana została kwota 7.120,35 zł (konto Wn 909) – stanowiąca naliczone odsetki od kredytów za miesiąc grudzień 2016 roku, która zapłacona została w styczniu 2017 roku; odsetki przypisane zostały do konta 134 w korespondencji z kontem 909,
- zobowiązania długoterminowe wykazane w bilansie stanowiły kwotę 3.520.416,00 zł, na którą złożyło się saldo konta 134 wskazujące wartość 3.511.056,00 zł, pożyczka WFOŚiGW w kwocie 9.360,00 zł. Wykazana w bilansie kwota zobowiązań długoterminowych była zgodna z kwotą zobowiązań wykazaną w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-Z wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku,
- *zobowiązania wobec budżetów* (poz. I.2. pasywów) wynosiły 75.745,89 zł, na które złożyły się niewykorzystane dotacje za 2016 rok oraz wpłacony podatek VAT od opłat za wodę, ścieki, centralne ogrzewanie, energię elektryczną, za czynsz dzierżawny do rozliczenia z Urzędem Skarbowym,

- na *pozostałe zobowiązania* (I.3) wynoszące kwotę 7.120,35 zł ujętą na koncie 134 jako naliczone odsetki od pożyczek za miesiąc grudzień 2016 roku podlegające zapłacie w styczniu 2017 roku,
- *wynik wykonania budżetu* wykazany w bilansie w poz. II.1. pasywów w kwocie 1.688.386,91 zł był zgodny z saldem Ma konta 961-1 wskazującym tę samą wartość. Wynik wykonania budżetu był tożsamy z kwotą wykazaną nadwyżki *budżetu* w wysokości 1.688.386,91 zł (poz. II.1.1. pasywów), stanowiącą różnicę między dochodami wykonanymi 28.443.794,07 zł (Ma 901), a wydatkami wykonanymi 26.755.407,16 zł (Wn 902),
- *rezerwa na niewygasających wydatkach* – 0,00 zł,
- *skumulowany wynik budżetu* w kwocie (-)717.927,47 zł wykazany w bilansie (pasywa – poz. II.5) był wartością salda Wn konta 960 oznaczającego stan skumulowanej nadwyżki budżetu,
- ujęte w bilansie *inne pasywa* (pasywa – poz. III.) w wysokości 543.751,00 zł wynikały z konta Ma 909 w kwocie 543.751,00 zł i dotyczyły subwencji otrzymanej z Ministerstwa Finansów w grudniu 2016 roku na styczeń roku 2017 w kwocie 543.751,00 zł,
- Gmina Łęczyca na dzień 31 grudnia 2016 roku posiadała wolne środki w kwocie 4.490.875,44 zł, które wynikały z:
  - [1] środków pieniężnych budżetu (+4.924.652,06 zł, zgodne z kontem Wn 133-1),
  - [2] należności od budżetów (+104.540,96 zł kwota wynikająca z kont: 224-1-1 – 933,00 zł, Wn 224-1-2 – 181,00 zł, Wn 224-5 – 103.422,00 zł, Wn 224-15 – 4,96 zł),
  - [3] pozostałych należności i rozliczeń (+5.433,42 zł kwota wynikająca z kont: Wn 140 – 637,44 zł, Wn 222 – 4.532,88 zł, Wn 224 – 263,10 zł),
  - [4] subwencji oświatowej, która wpłynęła w grudniu 2016 na styczeń roku 2017 (-543.751,00 zł kwota zgodna z kwotą wykazaną w pozycji inne pasywa bilansu organu za 2016 roku).

Wskazana kwota wolnych środków była zgodna z wolnymi środkami wykazanymi w sprawozdaniu Rb-NDS wg stanu na dzień 31 marca 2017 roku.

Bilans jednostki na dzień 31 grudnia 2016 roku

Weryfikacji bilansu Urzędu Gminy w Łęczycy dokonano na podstawie bilansu sporządzonego w dniu 28 marca 2017 roku odzwierciedlającego stan na dzień 31 grudnia 2016 roku. Kontroli poddano wszystkie pozycje bilansu w odniesieniu do wartości wynikających z sald kont prowadzonej ewidencji księgowej oraz ksiąg środków trwałych.

W wyniku przeprowadzonej analizy aktywów bilansu jednostki ustalono:

- bilans Urzędu sporządzony został w oparciu o dane wynikające z kont jednostki rejestru Urząd Gminy Łęczyca – Jednostka,
- wartość aktywów trwałych wynosiła 29.833.722,49 zł, zaś aktywów obrotowych 1.324.238,24 zł. Tym samym łączna wartość aktywów stanowiła kwotę 31.157.960,73 zł,
- stan WNiP wynosił 119.004,52 zł, zaś umorzenie WNiP – 102.612,94 zł, tym samym wartość netto WNiP na dzień 31 grudnia 2016 roku stanowiła wartość 16.391,58 zł,

- *rzeczowe aktywa trwałe* (poz. A.II) w wysokości 29.733.064,88 zł wynikały z sumy: wartości środków trwałych pomniejszonych o wartość umorzenia (49.918.920,65 – 20.544.416,20 = 29.374.504,45 zł), oraz ewidencjonowanych na koncie 080 środków trwałych w budowie – inwestycji (358.560,43 zł). Wskazana w bilansie wartość środków trwałych w zakresie gruntów (aktywa poz. A.II.1.1) w wysokości 4.363.526,96 zł odpowiadała wartości grupie „0” Klasyfikacji Środków Trwałych,
- wartości środków trwałych należących do grup „1-8” wykazanych w aktywach bilansu w kwocie ogółem 25.010.977,49 zł (poz. A.II.1.2, A.II.1.3, A.II.1.4, A.II.1.5) stanowiły różnicę pomiędzy wartościami brutto środków trwałych ewidencjonowanych na koncie analitycznym 011 a odpisami umorzeniowymi,
- środki trwałe w budowie (inwestycje) wykazane zostały w bilansie w kwocie 358.560,43 zł (aktywa poz. A.II.2), która dotyczyła osiemnastu rozpoczętych inwestycji. Wymieniona kwota była zgodna z saldem konta Wn 080,
- kwota *należności długoterminowych* (poz. A.III) wynosząca 34.266,03 zł, była zgodna z saldem konta Wn 226. Wskazana wartość stanowiła m.in. należności w łącznym zobowiązaniu pieniężnym, zbycia prawa wieczystego użytkowania gruntów, sprzedaży lokalu mieszkalnego, oraz opłaty z tytułu przekształcenia prawa wieczystego użytkowania we własność (rozłożone na raty z odroczonym terminem zapłaty na lata następne),
- *długoterminowe aktywa finansowe* (poz. A.IV.1) stanowiły wartość 50.000,00 zł wynikającą z salda Wn konta 030, która dotyczyła posiadanych przez Gminę udziałów w Fundacji Rozwoju Gmin „PRYM” nabytych w 2005 roku,
- aktywa obrotowe wykazane w wartości 1.324.238,24 zł składały się z:
  - [1] zapasów na łączną kwotę 66.336,56 zł (Wn 310),
  - [2] należności krótkoterminowych w wysokości 971.047,19 zł, w tym: należności z tytułu dostaw i usług w kwocie 423,70 zł, oraz pozostałych należności w kwocie 970.623,49 zł, na które złożyły się salda analityczne kont: Wn 201-(...), Wn 221-(...), Wn 224-4, Wn 234, Wn 240-6,
  - [3] krótkoterminowych aktywów finansowych w kwocie 286.854,49 zł, które były środkami pieniężnymi na rachunkach bankowych, w tym: 257.757,72 zł – rachunek ZFŚS (konto Wn 135), 24.563,89 zł – rachunek depozytów (konto Wn 139),
  - [3] inne środki pieniężne – 4.532,88 zł wynikające z salda konta Wn 141-2.

Kontrola bilansu jednostki w zakresie pasywów wykazała, iż:

- w pozycji A „fundusz” na dzień 31 grudnia 2016 roku wykazano kwotę w wysokości 30.471.137,72 zł wynikającą salda Ma konta 800 w wysokości 11.121.495,92 zł stanowiącego fundusz jednostki, oraz z zysku netto w kwocie 19.349.641,80 zł wynikającego z konta Ma 860,
- *zobowiązania i rezerwy na zobowiązania* (pasywa – poz. C) wynosiły 347.636,44 zł, które dotyczyły zobowiązań krótkoterminowych, w skład których (pozycja C.II) weszły:
  - a) zobowiązania z tytułu dostaw i usług (poz. C.II.1) 123.303,14 zł – saldo Ma konta analitycznego 201,
  - b) zobowiązania wobec budżetów (poz. C.II.2) 19.432,28 zł – salda Ma 225,

- c) zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i innych świadczeń (poz. C.II.3) 57.714,01 zł – konto Ma 229,
- d) zobowiązania z tytułu wynagrodzeń (poz. C.II.4) 99.700,45 zł – saldo Ma 231,
- e) pozostałe zobowiązania w wysokości 23.575,29 zł (poz. C.II.5) – wynikające z kont analitycznych Ma 221-(...) i Ma 240-(...),
- f) sumy obce (poz. C.II.6) w wysokości 23.911,27 zł – saldo Ma konta analitycznego 240-10 i Ma 240-14, która dotyczyła zabezpieczenia należytego wykonania umów wobec dwóch wykonawców zadań inwestycyjnych,
- *fundusze specjalne* o wartości 339.186,57 zł wykazane w pozycji D, dotyczyły stanu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych – saldo Ma konta 851,
- *rozliczenia międzyokresowe przychodów* (poz. E.I) – konto 840 – nie wykazywało salda.

Porównanie danych bilansu jednostki za 2016 rok stanowi załącznik nr 6 do protokołu kontroli.

IV. ROZRACHUNKI I ROSZCZENIA

1. ROZRACHUNKI Z ODBIORCAMI I DOSTAWCAMI. TERMINOWOŚĆ REGULOWANIA ZOBOWIĄZAŃ (LATA 2015 - 2016)

Kontrolę terminowego regulowania zobowiązań oparto na zobowiązaniach wynikających z konta 201 – Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami. W oparciu o zestawienia obrotów i sald ustalono, że stan zobowiązań wobec kontrahentów na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosił 123.303,14 zł, który to stan zobowiązań wykazany został w bilansie jednostki w poz. C.II.1 – Zobowiązania z tytułu dostaw i usług.

W zakresie terminowego realizowania zobowiązań wobec kontrahentów kontrolą objęto 21 faktur mających wpływ na stan zobowiązań na 31 grudnia 2016 roku. Próbę kontrolną uzupełniono o 7 faktur wystawionych w roku 2015 i 2016 przez dwóch kontrahentów, z którymi zawarte zostały umowy w wyniku udzielenia zamówień publicznych:

[1] Przedsiębiorstwo Robót Drogowych Sp. o.o. w Kutnie na zadania:

„Przebudowa drogi gminnej nr 312343E w miejscowości Topola Katowa i Wilczkowie Górne gm. Łęczycza o długości 1,946 km” (umowa GPI-D.272.26.2015),

„Przebudowa drogi gminnej nr 312307 Topola Szlachecka (przejazd kolejowy) o dł. 0,044 km” (umowa GPI-D.272.18.2015),

[2] MARKBUD Sp. z o.o. Poddębice na zadania:

„Przebudowa drogi gminnej wewn. Gawrony Stare o długości 0,468 km” (umowa GPI-D.272.27.2015),

„Przebudowa nawierzchni drogi gminnej nr 312330 w miejscowości Leźnica Mała (Kobyłak)” (umowa nr GPI-D.272.24.2016).

Zestawienie dotyczące zobowiązań z kontrahentami wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku stanowi załącznik nr 7 do protokołu kontroli.

W wyniku analizy danych zawartych z zestawieniu stwierdzono:

- ewidencja analityczna do konta 201 była prowadzona z podziałem na kontrahentów,

- w dwóch przypadkach, tj. pozycja 4 (871,10 zł) i poz. 18 (50,00 zł) stwierdzono regulowanie zobowiązań po terminie określonym przez kontrahentów, które to zobowiązania uregulowano odpowiednio 32 dni i 28 dni po wyznaczonym terminie,
- zapłata wszystkich zobowiązań poprzedzona została zatwierdzeniem do zapłaty dokonany przez Wójta Gminy – Jacka Rogozińskiego bądź z upoważnienia Wójta przez Sekretarza Gminy – Monikę Kilar-Błaszczyk i Skarbnika Gminy – Agnieszki Kaszubskiej,
- w przypadku kontrahenta dla którego prowadzone jest konto analityczne 201-102, tj. Przedsiębiorstwo Robót Drogowych Sp. z o.o. w Kutnie stwierdzono, iż na dzień 31 grudnia 2015 roku występowało saldo Ma w kwocie 6.257,42 zł, które wynikało z faktury VAT1/P/2016 na kwotę 6.257,42 zł. Weryfikacja wskazanej faktury wykazała, iż faktura wystawiona została przez innego kontrahenta niż prowadzone dla Przedsiębiorstwo Robót Drogowych Sp. z o.o. konto 201-102. Przedmiotowa faktura wystawiona została przez Dyрекcję Inwestycji w Kutnie Sp. z o.o. Tym samym zobowiązanie wynikające z konta 201-102 w wysokości 6.257,42 zł nie dotyczyło PRD Sp. z o.o. i które winno wynosić 0,00 zł.

AKTA KONTROLI [strony 12-23] kserokopie: rachunku 124/2016 na 50,00 zł, WB nr 4 z dnia 10 stycznia 2017 roku, porozumienia z dnia 24 lutego 2016 roku, WB nr 16 z dnia 31 stycznia 2017 roku, potwierdzenia operacji na kwotę 871,10 zł.

2. ROZRACHUNKI PUBLICZNOPRAWNE

Konto 225 – rozrachunki z budżetami

Jednostka kontrolowana w roku 2016 ewidencję analityczną do konta 225 prowadziła w podziale na:

225-1 – rozrachunki z tytułu podatku dochodowego – saldo Ma 12.356,00 zł,

225-2 – rozrachunki z tytułu podatku VAT – saldo Ma 7.076,28 zł.

Suma sald analitycznych na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosiła po stronie Wn 0,00 zł, zaś po stronie Ma 19.432,28 zł.

W oparciu o przekazany w dniu 17 stycznia 2017 roku do Urzędu Skarbowego w Łęczycy wypełniony formularz PIT – 4R za rok 2016 sporządzono zestawienie pobranych i przekazanych zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych:

Miesiąc 2016	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Podatek pobrany	22.299	10.564	13.815	16.215	12.666	17.249	13.140	13.882	19.158	17.533	16.249	20.379
Wynagrodzenie płatnika	67	32	41	49	38	52	39	42	57	53	49	61
Podatek do przekazania	22.232	10.532	13.774	16.166	12.628	17.197	13.101	13.840	19.101	17.480	16.200	20.318

Prawidłowość i terminowość odprowadzania zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych zweryfikowano w zakresie miesiąca: kwiecień, czerwiec i wrzesień 2016 roku, oraz luty 2017 roku:

W wyniku powyższego ustalono:

- kwiecień 2016 – zaliczki, pomniejszone o wynagrodzenie płatnika (49,00 zł), przekazano do Urzędu Skarbowego w Łęczycy w dniu 29 kwietnia 2016 roku

przelewami: w kwocie 11.392,00 zł (WB nr 65) oraz w dniu 12 maja 2016 roku kwocie 4.774,00 zł (WB nr 73). Łączna kwota zaliczek przekazanych wynosiła 16.166,00 zł. Wynagrodzenie płatnika od wynagrodzeń stanowiące dochód Gminy wynosiło łącznie 49,00 zł, w tym 34,00 zł od przelewu z dnia 29 kwietnia 2016 roku i 15 zł od przelewu z dnia 12 maja 2016 roku,

- czerwiec 2016 – zaliczki w łącznej kwocie 17.249,00 zł, w tym od wynagrodzeń 17.147,00 zł i od świadczeń ZFŚS 102,00 zł – pomniejszone następnie o wynagrodzenie płatnika wynoszące 52,00 zł przekazano do US przelewami w dniu 30 czerwca 2016 roku w kwotach: 17.095,00 zł (WB nr 102), oraz 102,00 zł z rachunku ZFŚS (WB nr 36). Łączna kwota zaliczek przekazanych wynosiła 17.197,00 zł. Wynagrodzenie płatnika od wynagrodzeń wynosiło 52,00 zł,
- wrzesień 2016 – naliczone i potrącone zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych zgodnie z PIT-4R wynosiły 19.158,00 zł, które pomniejszone zostały o wynagrodzenie płatnika 57,00 zł, przekazano do US przelewami w dniu 29 września 2016 roku w kwocie: 18.340,00 zł (WB nr 152) z rachunku jednostki, oraz z rachunku ZFŚS kwotę 761,00 zł (WB nr 65). Wynagrodzenie płatnika od wynagrodzeń wynosiło 57,00 zł,
- luty 2017 roku – naliczone i potrącone zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych w ramach PIT 4R wynosiły 10.838,00 zł, które po potrąceniu wynagrodzenia płatnika (33,00 zł) przekazano do US w Łęczycy przelewem w dniu 28 lutego 2017 roku w kwocie 10.805,00 zł (WB nr 34). Wynagrodzenie dla płatnika w wynosiło 33,00 zł.

Wszystkie pobrane i przekazane zaliczki były zgodne z zaliczkami wynikającymi ze sporządzonych list płac oraz rachunkami wystawionymi przez zleceniobiorców. Przekazanie do US zaliczek pobranych na podatek od wynagrodzeń księgowano każdorazowo na kontach jednostki Wn 225-1 Wn 130-2. Zaliczki pobrane od świadczeń ZFŚS w chwili przekazania do Urzędu Skarbowego księgowano Wn 225-1 Ma 135-901. Wynagrodzenie płatnika od wynagrodzeń jako dochód księgowano na kontach Wn 130-2 i Ma 245.

Na przyjętej do kontroli próbie nie stwierdzono nieterminowego regulowania zobowiązań wobec Urzędu Skarbowego w Łęczycy.

Konto 229 – Pozostałe rozrachunki publicznoprawne

Konto 229 kontrolowana jednostka prowadzi w rozbiciu na:

229-1 – ZUS-Łódź-składki ubezpieczeniowe – saldo końcowe Ma 54.915,17 zł

229-2 – ZUS-Łódź-Fundusz Pracy – saldo końcowe Ma 2.798,84 zł,

229-3 – PZU-Łęczycza – saldo końcowe Wn i Ma – 0,00 zł

229-4 – PKZP przy U.M. – Łęczycza – saldo końcowe Wn i Ma – 0,00 zł,

229-5 – Pozostałe-ref. potrącen. pożyczek mieszk. – saldo końcowe Wn i Ma – 0,00 zł,

229-6 – ZOPO-potrącen. pożyczek mieszk. – saldo końcowe Wn i Ma – 0,00 zł,

229-7 – PZU-prac. Oświata – saldo końcowe Wn i Ma – 0,00 zł,

229-8 – PKZP – Oświata – saldo końcowe Wn i Ma – 0,00 zł,

229-9 – PFRON wpłaty – saldo końcowe Wn i Ma 0,00 zł.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku konto 229 wykazywało saldo Ma w wysokości 57.714,01 zł.

Odprowadzanie składek ZUS

Terminowość regulowania zobowiązań wobec ZUS z tytułu naliczonych składek ZUS od wynagrodzeń zweryfikowano w oparciu o wynagrodzenia wypłacone w miesiącach: kwiecień, czerwiec, wrzesień 2016 roku, oraz w miesiącu lutym 2017 roku, co przedstawiono w poniższej tabeli:

Należne składki za m-ce	Składki zadeklarowane według DRA		wpłaty	
	Tytuł składki	Kwota w zł	kwota	data
IV/2016 01.04.2016 z dnia 28.04.2016	Społeczne	40.566,26	40.566,26	29.04.2016 WB nr 65
	Zdrowotne	11.473,55	11.473,55	
	FP	2.937,94	2.937,94	
	Razem	54.977,75	54.977,75	
VI/2015 01.06.2016 z dnia 30.06.2016	Społeczne	49.874,34	49.874,34	30.06.2016 WB nr 102
	Zdrowotne	12.894,02	12.894,02	
	FP	3.269,29	3.269,29	
	Razem	66.037,65	66.037,65	
IX/2016 01.09.2016 z dnia 29.09.2016	Społeczne	44.462,56	44.462,56	05.10.2016 WB nr 152
	Zdrowotne	12.629,42	12.629,42	
	FP	3.237,09	3.237,09	
	Razem	60.758,32	60.758,32	
IV/2017 02.02.2017 z dnia 27.02.2017	Społeczne	34.750,99	34.750,99	28.02.2017 WB nr 34
	Zdrowotne	10.455,33	10.455,33	
	FP	2.617,30	2.617,30	
	Razem	60.758,32	60.758,32	

Składki ZUS ewidencjonowane były na kontach:

składki społeczne (rentowa, emerytalna, chorobowa, wypadkowa)

naliczenie: Wn 231 (w części dotyczącej pracownika) i Wn 405-1 (z klasyfikacją – w części dotyczącej pracodawcy) w korespondencji z kontem Ma 229-1; przekazanie: Wn 229-1 i Ma 130-2 (z klasyfikacją),

składka Fundusz Pracy:

naliczenie: Wn 405-1 (z klasyfikacją) Ma 229-2; przekazanie: Wn 229-2 Ma 130-2 (z klasyfikacją budżetową),

składka na ubezpieczenie zdrowotne:

naliczenie: Wn 231 (z odpowiednią analityką) Ma 229-1, przekazanie: Wn 229-1 Ma 130-2 (z odpowiednią klasyfikacją budżetową),

wynagrodzenie płatnika od wypłaconych świadczeń: Wn 130-2 Ma 245

Nie stwierdzono nieterminowego regulowania zobowiązań wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na przyjętej do kontroli próbie.

Odprowadzanie składek na rzecz PFRON

Na podstawie sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku roku do 31 grudnia 2016 roku, oraz ewidencji księgowej wydatków dla klasyfikacji 750/75023/4140, ustalono, iż jednostka kontrolowana w 2016 roku poniosła wydatek klasyfikowany w rozdziale 75023 w § 4140 – *Wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych* w kwocie 46.954,00 zł. Urząd Gminy w Łęczycy na przełomie całego 2016 roku sporządzał deklaracje miesięczne wpłat na PFRON (druk DEK-I-a). Kontrolą objęto wpłaty za miesiąc kwiecień, czerwiec, wrzesień 2016 roku, oraz luty 2017 roku, w których to miesiącach zatrudnienie wynosiło:

MIESIĄC	IV/2016	VI/2016	IX/2016	II/2017
Zatrudnienie ogółem w etatach, w tym:	46,75	51,75	53	40,50
osoby niepełnosprawne	0	0	1	2
Zatrudnienie ogółem w osobach, w tym:	48	53	54	41
osoby niepełnosprawne	0	0	1	2
Liczba pracowników odpowiadająca różnicy między zatrudnieniem zapewniającym osiągnięcie wymaganego wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych a rzeczywistym zatrudnieniem osób niepełnosprawnych	2,8050	3,1050	2,1800	0,4300
<i>Składki należne wg DEK-I a</i>	709	5.278	3.562	709
<i>Przysługujące obniżenie</i>	0	0	0	0
<i>Kwota do zapłaty</i>	4.637	5.278	3.562	709
<i>Przelew</i>	4.637	5.278	3.562	709

W przyjętych do próby kontrolnej miesiącach, jednostka w miesiącu wrześniu 2016 roku i lutym 2017 roku, zatrudniała osoby niepełnosprawne w ilości odpowiednio 1 i 2 osoby w pełnym wymiarze czasu pracy. Za wskazane miesiące Urząd Gminy w Łęczycy zobowiązany był dokonać wpłat odpowiednio w kwotach: 4.637,00 zł, 5.278,00 zł, 3.562,00 zł i 709,00 zł. We wszystkich przypadkach wpłaty były dokonane do 20 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zaistniały okoliczności powodujące powstanie obowiązku wpłat – zgodnie z terminem, o którym mowa w art. 21 ust. 2g i 2f ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 roku poz. 2046 ze zm.). Księgowanie składek na PFRON należnych za miesiące VI/2016, IX/2016 i II/2017 następowało na kontach Wn 405-1 Ma 229-9 jako naliczenie, oraz Wn 229-9 Ma 130-2 jako przekazanie. **Jednocześnie analiza konta 130-2 wykazała, iż naliczenie i przekazanie składek PFRON, które naliczone zostały w ostatnim dniu kwartału, a zapłacone w miesiącu następnym następowało na koncie 240-5 – PFRON Warszawa w korespondencji z kontem 405 i 130-2 (naliczenie Wn 405-1 Ma 240-5, przekazanie Wn 240-5 Ma 130-2). Sytuacja taka miała miejsce w przypadku składek za miesiąc grudzień 2015, marzec 2016 roku i grudzień 2016 roku. Natomiast składki za miesiąc styczeń, luty i kwiecień 2016 roku ujmowane były bezpośrednio w koszty, bez uwzględnienia konta rozrachunkowego, tj. Wn 405-1 i Ma 130-2. Obowiązek przekazywania składek na rzecz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych stanowi rozrachunek publicznoprawny i tym samym winien być on ewidencjonowany z udziałem konta 229, które jest do tego przeznaczone.**

3. POZOSTAŁE ROZRACHUNKI

Zgodnie z pisemną informacją uzyskaną od Skarbnika Gminy Łęczycy – Agnieszki Kaszubskiej na kontach jednostki 231, 234 i 240 ewidencjonowane są:

[1] 231 – rozrachunki z tytułu wynagrodzeń – rozrachunki z pracownikami jednostki i innymi osobami fizycznymi z tytułu wypłat pieniężnych i świadczeń rzeczowych zaliczonych, na mocy odrębnych przepisów, do wynagrodzeń, np. należności za pracę wykonywaną na podstawie stosunku pracy, umowy zlecenia, umowy o dzieło, tj:

- wypłaty pieniężne lub przelewy wynagrodzeń,
- wartość wydanych świadczeń rzeczowych zaliczanych do wynagrodzeń,
- potrącenia wynagrodzeń obciążające pracownika.

[2] 234 – Pozostałe rozrachunki z pracownikami – na koncie ujmowane są:

- wypłacone pracownikom zaliczki i sumy do rozliczenia na wydatki obciążające jednostkę,
- należności z tytułu pożyczek z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych,
- należności i roszczenia od pracowników z tytułu niedoborów i szkód,

- zapłacone zobowiązania wobec pracowników,
- rozliczone zaliczki i zwroty środków pieniężnych,
- wpływy należności od pracowników.

[3] 240 – pozostałe rozrachunki – zgodnie z informacją Skarbnika na koncie 240 księgowane są operacje:

- wpływy i zwroty wadium przetargowych oraz kaucji należytego wykonania umów i właściwego zabezpieczenia wad i usterek wniesionych w formie gotówki,
- wpływy środków Funduszu Pracy na dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników oraz przelewy z tyt. dofinansowania pracodawcom,
- deklaracje DEK-I-a dot. rozliczenia z PFRON,
- rozliczenia z Izbą Rolniczą dot. 2% wpływów z podatku rolnego,
- zajęcia komornicze i ZUS pracowników, sołtysów, radnych,
- odsetki od kredytów i pożyczek będące zobowiązaniami na koniec kwartałów,
- rozrachunki z tyt. niewpłaconego podatku VAT,
- rozliczenia nadwyżek i niedoborów inwentaryzacyjnych.

Informacja Skarbnika Gminy w zakresie księgowania na kontach 231, 234 i 240 stanowi załącznik nr 8 do protokołu kontroli.

W zakresie prawidłowości księgowania na kontach rozrachunkowych jednostki weryfikacji poddano operacje na kontach: 231, 234 i 240:

konto 231 – operacje zaewidencjonowane na przełomie całego roku 2016 roku – dotyczące naliczenia i wypłaty wynagrodzeń, tj. rozrachunki z pracownikami jednostki i innymi osobami fizycznymi z tytułu wypłaty wynagrodzeń, nagród jubileuszowych, dodatkowego wynagrodzenia rocznego, umów o dzieło i umów zlecenie (w korespondencji z kontem Wn 404 oraz w korespondencji z kontem Ma 130-2 i 101-2 w zakresie wypłaty), naliczenie podatku i składek ZUS (w korespondencji odpowiednio z kontem: Ma 225 i Ma 229), naliczenie potrąceń – PZU, PKZP, ZFŚS (w korespondencji z kontem Ma 234), naliczenie i wypłata świadczeń z ZFŚS (w korespondencji z kontem 851 i 135), wypłata ekwiwalentu za odzież pracownikom obsługi (w korespondencji z kontem 130-2), wynagrodzenia prowizyjnego dla sołtysów – inkaso za odpady i podatków lokalnych (w korespondencji z kontem 101-2),

konto 234 – operacje zaewidencjonowane od stycznia 2016 roku do grudnia 2016 roku na koncie 234 związane były z: wypłaconymi pracownikom zaliczkami stałymi bądź jednorazowymi na dokonanie zakupów i wypłaty wynagrodzeń członkom GKRPA, co ewidencjonowano na koncie 234 w korespondencji z kontem 101, bądź kontami zespołu IV; wypłatą ryczałtów samochodowych (w korespondencji z kontami: 409, 225 i 130-2), delegacjami pracowników co ujmowano na koncie Wn 409 Ma 234 przy naliczeniu, oraz Wn 234 i Ma 101-2 bądź 130-2; wypłatami ekwiwalentów strażakom OSP za udział w akcjach i szkoleniach (w korespondencji z kontem 410-1 i 101-2), wypłatą pożyczek z ZFŚS i ich spłatami (w korespondencji z kontem 231 i 135 przy wypłacie pożyczki),

konto 240 – operacje zaewidencjonowane od stycznia 2016 roku do grudnia 2016 roku dotyczyły m.in.: przychodów konta 139 (odsetki od kaucji gwarancyjnych, odsetki od wadium, odsetki od środków na rachunku depozytowym – w korespondencji z kontem 139), naliczenia i przekazania składek PFRON – **w odniesieniu do składek naliczonych w ostatnim dniu kwartału, a zapłaconych w miesiącu następnym** –

w korespondencji z kontem w zakresie naliczenia, tj. Wn 405 i Ma 240-5 i kontem 130-2 w zakresie przekazania środków, tj. Wn 240-5 i Ma 130-2), rozrachunki z tytułu podatku VAT (VAT od opłat za dzierżawę, od opłat za c.o. – w korespondencji z kontem 225-2 i kontem 130-1), operacje z przekazaniem 2% do Izby Rolniczej (w korespondencji z kontem 411 w zakresie naliczenia i kontem 130-2 jako przekazanie środków), zajęcia komornicze (w korespondencji z kontem 231 i kontem 130-2), operacje związane ze środkami z Funduszu Pracy i dofinansowaniem kosztów kształcenia młodocianych pracowników, odsetki od zaciągniętych kredytów (w zakresie odsetek naliczonych w ostatnim dniu kwartału, a zapłaconych w miesiącu następnym – w korespondencji z kontem 751-1 i kontem 130-2), wadia i kaucje przetargowe (w korespondencji z kontem 139).

Składki na PFRON, co zostało już wskazane wcześniej winny być ewidencjonowane na koncie 229 – Pozostałe rozrachunki publicznoprawne, a nie z udziałem konta 240 – pozostałe zobowiązania.

V. GOSPODARKA KASOWA

1. ZABEZPIECZENIE WARTOŚCI PIENIĘŻNYCH I DRUKÓW ŚCISŁEGO ZARACHOWANIA. KONTROLA KASY. INSTRUKCJA KASOWA

Instrukcja kasowa obowiązująca w Urzędzie Gminy w Łęczycy wprowadzona została zarządzeniem nr 213/2016 Wójta Gminy Łęczycy z dnia 30 czerwca 2016 roku w sprawie zasad rachunkowości i stanowiła załącznik nr 6 do tegoż zarządzenia. Wprowadzona instrukcja kasowa określa m.in.:

- przepisy na podstawie, której została wprowadzona,
- procedury i zakres odpowiedzialności kasjera,
- wymogi dot. pomieszczenia kasy, ochrony i transportu wartości pieniężnych
- procedury gospodarki kasowej,
- dokumentację kasową, przyjmowanie wpłat i dokonywanie wypłat z kasy,
- zasady sporządzania raportów kasowych,
- zasady postępowania z depozytami obcymi,
- zasady dokonywania czynności kontrolnych.

Wprowadzone instrukcja kasowa określała kartę wzorów podpisów osób uprawnionych do zatwierdzania dowodów księgowych.

Zarządzeniem nr 213/2016 z dnia 30 czerwca 2016 roku Wójt Gminy Łęczycy ustalił wysokość niezbędnego zapasu gotówki znajdującej się w kasie Urzędu Gminy w Łęczycy. Zgodnie z § 7 pkt 1 i 2 instrukcji kasowej stanowiącej załącznik nr 6 do ww. zarządzenia – wysokość niezbędnego pogotowia kasowego ustalona została przez Wójta w łącznej wartości dla Urzędu Gminy i jednostek obsługiwanych – w górnej granicy, tj. do łącznej wysokości 0,02 jednostki obliczeniowej. Jako jednostkę obliczeniową przyjęto 120-krotność przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim kwartale, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”. Według stanu na dzień 30 czerwca 2016 roku wartość jednostki obliczeniowej określono na kwotę: 501.778,80 zł (przeciętne wynagrodzenie w I kwartale 2016 roku – 4.181,49 zł x 120-krotność). Tym samym górna granica zapasu gotówki znajdującej się w kasie Urzędu może wynosić 10.035,58 zł. Jednocześnie

wskazano, że wartość jednostki obliczeniowej będzie ulegać zmianie wraz ze zmianą przeciętnego wynagrodzenia.

W związku z uchwałą Rady Gminy w Łęczycy z dnia 21 czerwca 2016 roku w zakresie wspólnej obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej jednostek oświatowych Gminy Łęczycy przez Urząd Gminy Łęczycy, co zostało opisane wcześniej, w instrukcji kasowej (stanowiącej załącznik nr 6 do zarządzenia nr 213/2016) wprowadzono stosowne unormowania odnośnie prowadzenia odrębnych raportów kasowych dla każdej jednostki oświatowej, jak również procedury w zakresie weryfikowania dowodów księgowych stanowiących podstawę dokonania wypłaty środków, jak również zatwierdzania do zapłaty tych dowodów.

Obsługę kasy powierzono Aleksandrze Kaczmarek zatrudnionej w Urzędzie Gminy w Łęczycy od kwietnia 1992 roku na stanowisku podinspektora w Wydziale Finansowo – Księgowym. Obecnie Aleksandra Kaczmarek zatrudniona jest na inspektora w Referacie Finansowym. W dniu 14 kwietnia 1992 roku złożone zostało przez Aleksandrę Kaczmarek oświadczenie w zakresie ponoszenia materialnej odpowiedzialności za powierzone pieniądze i inne wartości oraz zobowiązanie do przestrzegania obowiązujących przepisów w zakresie prowadzenia operacji kasowych i ponoszenia odpowiedzialności za ich naruszenie. (...)². Pierwszy zakres czynności określony został pracownikowi pismem z dnia 4 stycznia 1994 roku, natomiast ostatni pismem z dnia 11 kwietnia 2016 roku.

Zastępstwo w czasie nieobecności Aleksandry Kaczmarek powierzono pracownikowi Referatu Finansowego inspektorowi Małgorzacie Podleśnej. Wskazane zastępstwo stanowiska ds. kasy wynika z zakresu czynności podpisanego w dniu 18 stycznia 2005 roku przez ww. pracownika, który zawiera również odpowiedzialność materialną za powierzone pieniądze i inne wartości niematerialne i prawne przyjęte do kasy. (...)³.

Ostatnia kontrola kasy przeprowadzona została w dniu 19 czerwca 2017 roku w związku ze zmianą kasjera, co potwierdza protokół zdawczo – odbiorczy kasy nr 6/2017. Zgodnie z protokołem, stan gotówki w kasie był zgodny z saldem wynikającym z raportów kasowych.

W dniu 27 czerwca 2017 roku inspektorzy RIO przeprowadzili kontrolę kasy w Urzędzie Gminy w Łęczycy. W czynnościach kontrolnych uczestniczyła Skarbnik Gminy – Agnieszka Kaszubska. Nie stwierdzono nieprawidłowości w wyniku kontroli kasy. W dniu przeprowadzania kontroli kasy stan gotówki w kasie Urzędu Gminy w Łęczycy wynosił 9.111,21 zł, w tym 4.862,79 zł zgodnie z raportem dochodowym nr 30/17, oraz 4.248,42 zł stan środków wg raportu wydatkowego 30/17.

*Protokół kontroli kasy Urzędu Gminy w Łęczycy przeprowadzonej w dniu 27 czerwca 2017 roku wraz z raportami kasowymi z tego dnia stanowią **załącznik nr 9** do protokołu kontroli.*

---

² Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

2. DOKUMENTOWANIE OPERACJI KASOWYCH

W Urzędzie Gminy w Łęczycy, zgodnie z przyjętymi zasadami rachunkowości, prowadzone są raporty kasowe odrębnie dla Urzędu Gminy i każdej jednostki obsługiwanej z następującą częstotliwością:

[1] dla przychodów kasowych z tytułu dochodów lub zwrotu środków na wydatki oraz wpłat sum depozytowych Urzędu Gminy – co najmniej dziesięciodniowy raport kasowy,

[2] dla przychodów kasowych z tytułu dochodów lub zwrotu środków na wydatki jednostek obsługiwanych dla każdej jednostki odrębnie – co najmniej miesięczny raport kasowy sporządzany na ostatni dzień każdego miesiąca,

[3] dla rozchodów kasowych z tytułu wydatków budżetowych i wydatków z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych Urzędu Gminy – co najmniej dziesięciodniowy raport kasowy,

[4] dla rozchodów kasowych z tytułu wydatków budżetowych i wydatków z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych jednostek obsługiwanych odrębnie dla każdej jednostki – co najmniej miesięczny raport kasowy sporządzany na ostatni dzień każdego miesiąca,

[5] dla rozchodów kasowych z tytułu wydatków budżetowych w ramach wyodrębnionych rachunków bankowych na realizację projektów realizowanych ze środków unijnych i innych źródeł zewnętrznych Urzędu Gminy i jednostek obsługiwanych odrębnie dla każdej jednostki oraz odrębnie dla każdego projektu – co najmniej miesięczny raport kasowy sporządzany na ostatni dzień każdego miesiąca.

Prawidłowość dokumentowania operacji kasowych skontrolowano metodą wrywkową w oparciu o niżej wymienione raporty kasowe:

- raport kasowy przychodowy nr 25/17 za okres od 26 do 31 maja 2017 roku. Stan kasy poprzedni 0,00 zł, przychody 32.368,76 zł, rozchody 32.368,76 zł. Stan kasy końcowy 0,00 zł,
- raport kasowy wydatkowy nr 25/17 za okres od 26 do 31 maja 2017 roku. Stan początkowy kasy 3.249,44 zł, przychody 0,00 zł, rozchody 3.249,44 zł. Stan kasy końcowy 0,00 zł,
- raport kasowy przychodowy nr 1/17 za okres od 1 do 10 stycznia 2017 roku. Stan kasy poprzedni 0,00 zł, przychody 10.827,61 zł, rozchody 10.827,61 zł. Stan kasy końcowy 0,00 zł,
- raport kasowy wydatkowy nr 1/17 za okres od 1 do 10 stycznia 2017 roku. Stan początkowy kasy 0,00 zł, przychody 4.000,00 zł, rozchody 502,75 zł. Stan kasy końcowy 3.497,25 zł,
- raport kasowy przychodowy nr 56/2016 za okres od 1 do 5 grudnia 2016 roku. Stan kasy poprzedni 0,00 zł, przychody 13.850,66 zł, rozchody 13.850,66 zł. Stan kasy końcowy 0,00 zł,
- raport kasowy wydatkowy nr 56/2016 za okres od 1 do 5 grudnia 2016 roku. Stan początkowy kasy 0,00 zł, przychody 5.000,00 zł, rozchody 1.543,87 zł. Stan kasy końcowy 3.456,13 zł,
- raport kasowy przychodowy nr 45/2016 za okres od 1 do 5 października 2016 roku. Stan kasy poprzedni 0,00 zł, przychody 12.321,29 zł, rozchody 12.321,29 zł. Stan kasy końcowy 0,00 zł,
- raport kasowy wydatkowy nr 45/2016 za okres od 1 do 5 października 2016 roku. Stan początkowy kasy 0,00 zł, przychody 6.000,00 zł, rozchody 2.317,73 zł. Stan kasy końcowy 3.682,27 zł,

- raport kasowy przychodowy nr 28/2016 za okres od 22 do 30 czerwca 2016 roku. Stan kasy poprzedni 0,00 zł, przychody 40.621,18 zł, rozchody 40.621,18 zł. Stan kasy końcowy 0,00 zł,
- raport kasowy wydatkowy nr 28/2016 za okres od 22 do 30 czerwca 2016 roku. Stan początkowy kasy 3.617,11 zł, przychody 62.451,66 zł, rozchody 66.068,77 zł. Stan kasy końcowy 0,00 zł,
- raport kasowy przychodowy nr 19/2016 za okres od 21 do 25 kwietnia 2016 roku. Stan kasy poprzedni 0,00 zł, przychody 7.835,72 zł, rozchody 7.835,72 zł. Stan kasy końcowy 0,00 zł,
- raport kasowy wydatkowy nr 19/2016 za okres od 21 do 25 kwietnia 2016 roku. Stan początkowy kasy 3.355,09 zł, przychody 4.200,00 zł, rozchody 4.794,01 zł. Stan kasy końcowy 2.761,08 zł.

Udzielanie i rozliczanie zaliczek

Kontroli poddano prawidłowość wypłacenia i rozliczenia zaliczek jednorazowych wypłaconych pracownikom w roku 2016 w następujących wysokościach:

1. 150,00 zł – zaliczka jednorazowa udzielona Monice Kilar-Błaszczyk – Sekretarzowi Gminy Łęczyca na podstawie wniosku z dnia 6 marca 2017 roku z przeznaczeniem na zakup koca dla 100-latki – mieszkanki Gminy Łęczyca. Wniosek o zaliczkę sprawdzony został pod względem merytorycznym przez **Sekretarza Gminy – Monikę Kilar Błaszczyk**. Wypłata zaliczki zatwierdzona została przez Skarbnik Gminy – Agnieszkę Kaszubską oraz Wójta Gminy – Jacka Rogozińskiego. Wypłaty gotówki dokonano w dniu 6 marca 2017 roku, którą zaewidencjonowano w RK nr 12/17 poz. 1 za okres od 6 do 10 marca 2017 roku. **Termin rozliczenia zaliczki został określony do dnia 6 kwietnia 2017 roku.** Wypłatę zaliczki zaewidencjonowano Wn 234-7 Ma 101-2 bez określenia klasyfikacji budżetowej. Rozliczenie zaliczki przedłożono w dniu 16 marca 2017 roku na łączną kwotę 119,00 zł. Do rozliczenia przedłożono fakturę potwierdzającą dokonanie wydatku na ww. kwotę. W dniu 16 marca 2017 roku pracownik zwrócił niewykorzystaną część zaliczki w kwocie 31,00 zł (kwitariusz 1269940). **Sprawdzenia wydatku pod względem merytorycznym dokonał w dniu 8 marca 2017 roku pracownik, któremu zaliczka została wypłacona, tj. Sekretarz Gminy, który sprawdzenia dokonał przed dokonaniem rozliczenia zaliczki.** Zwrot niewykorzystanej części zaliczki 31,00 zł zaewidencjonowano w raporcie kasowym nr 14/2017 za okres od 16 do 20 marca 2017 roku, poz. 3, oraz na kontach Wn 101-1 Ma 234-7, natomiast wartość wynikająca z faktury 119,00 zł ujęto na koncie Wn 401-1 i Ma 234-7,
2. 663,40 zł – zaliczka jednorazowa udzielona (...)⁴ – pracownikowi gospodarczemu Urzędu Gminy – na podstawie wniosku z dnia 5 grudnia 2016 roku z przeznaczeniem na zakup rur i pieca do lokalu socjalnego. Wniosek o zaliczkę sprawdzony został pod względem merytorycznym przez Inspektora – Emilię Domałonek. Wypłata zaliczki zatwierdzona została przez Zastępcę Kierownika Referatu Finansowego i z upoważnienia Wójta Gminy przez Sekretarza Gminy Łęczyca. Wypłaty gotówki dokonano w dniu 5 grudnia 2016 roku, którą zaewidencjonowano w RK wydatków nr 56/2016, poz. 2 za okres od 1 do 5 grudnia 2016 roku. Termin rozliczenia zaliczki

---

⁴ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

określono do 31 grudnia 2016 roku. Wypłatę zaliczki zaewidencjonowano na kontach Wn 234-21 Ma 101-2. Rozliczenie zaliczki przedłożono w dniu 6 grudnia 2016 roku na kwotę 663,40 zł przedkładając jednocześnie fakturę nr #139386/8023/2016 z dnia 5 grudnia 2016 roku za zakup piecyka wraz z oprzyrządowaniem do lokalu socjalnego za kwotę 663,40 zł. Rozliczenie zaliczki, jako wartość wynikająca z faktury, zaewidencjonowane zostało na kontach Wn 401-1 Ma 234-21 z klasyfikacją budżetową 700/70095/4210/0000.

3. 693,00 zł – zaliczka jednorazowa udzielona (..) ⁵ – specjaliście pracy socjalnej GOPS w Łęczycy – na podstawie wniosku z dnia 5 października 2016 roku z przeznaczeniem na wypłatę wynagrodzenia dla członków GKRPA za udział w pracach komisji w dniu 5 października 2016 roku. Wniosek o zaliczkę sprawdzony został pod względem merytorycznym przez Sekretarza Komisji – Danutę Olejniczak, zaś wypłata zaliczki zatwierdzona została przez Skarbnika Gminy i Wójta Gminy. Wypłaty gotówki dokonano w dniu 5 października 2016 roku, którą zaewidencjonowano w RK wydatków nr 45/2016, poz. 6 za okres od 1 do 5 października 2016 roku. Termin rozliczenia zaliczki – do 5 listopada 2016 roku. Wypłatę zaliczki zaewidencjonowano na kontach Wn 234-1 Ma 101-2. Rozliczenie zaliczki przedłożono w dniu 7 października 2016 roku na kwotę 693,00 zł przedkładając jednocześnie listę wynagrodzeń dla członków GKRPA w Łęczycy za udział w posiedzeniu w dniu 5 października 2016 na łączną kwotę wypłat netto 693,00 zł. Rozliczenie zaliczki zaewidencjonowane zostało na kontach Wn 231-2 Ma 234-1 z klasyfikacją budżetową 851/85154/4170/0000.

Powyższe zaliczki udzielone zostały na podstawie wniosków o wypłatę zaliczki, które zostały sprawdzone pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym przez upoważnione osoby oraz zatwierdzone do wypłaty przez Skarbnika Gminy bądź Zastępcę Kierownika Referatu Finansowego i przez Wójta Gminy Łęczycy bądź z upoważnienia Wójta przez Sekretarza Gminy. Wypłatę zaliczek ujęto prawidłowo w ewidencji księgowej kont Wn 234-(...) Ma 101-2, zaś rozliczenie Ma 101-1 Wn 234-(...) i Ma 401-1 Wn 234-(...) w przypadku przedłożenia do rozliczenia zaliczki rachunków/faktur. Nie stwierdzono nieterminowego rozliczenia zaliczki. **W przypadku jednej zaliczki udzielonej i rozliczonej w kwocie 150,00 zł stwierdzono, iż zaliczka sprawdzona została pod względem merytorycznym przez pracownika, któremu została ona udzielona, tj. przez Sekretarza Gminy. Ponadto, co już zostało wskazane wcześniej, dokonany z pobranej zaliczki wydatek w kwocie 119,00 zł sprawdzony został również pod względem merytorycznym przez Sekretarza Gminy, tj. pracownika, któremu zaliczka została udzielona. Należy ponadto zauważyć, iż sprawdzenia powyższego wydatku dokonano w dniu 8 marca 2017 roku, czyli przed przedłożeniem rozliczenia zaliczki, które nastąpiło w dniu 16 marca 2017 roku. Weryfikacja wydatku pod względem merytorycznym winna nastąpić po złożeniu rozliczenia zaliczki a nie przed, jak to wynika z faktury przedłożonej do rozliczenia.**

Powyższe wskazuje na nieprawidłowy obieg dokumentów księgowych, gdyż budzi to wątpliwość co do weryfikacji merytorycznej dowodów księgowych, gdyż zatwierdzenie merytoryczne, zarówno wniosku o zaliczkę, jak również dokonanie z tej zaliczki wydatku, przez pracownika, któremu zaliczka została udzielona i wypłacona, powoduje wyeliminowanie jednego ogniwa kontroli. Powyższe zatem budzi wątpliwość co do rzetelności dokonanej weryfikacji merytorycznej ww. dowodów księgowych przez osobę

---

⁵ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

korzystającą z zaliczki i dokonującej jej rozliczenia. Zasadnym byłoby, aby kontroli merytorycznej w analogicznych sytuacjach, dokonywał inny pracownik, celem wyeliminowania ewentualnych nieprawidłowości.

AKTA KONTROLI [strony 24-27] kserokopie: rozliczenia zaliczki pobranej w kwocie 150,00 zł, wraz z fakturą VAT nr 2/S/Pz/III/2017

VI. WYKONYWANIE BUDŻETU JEDNOSTKI. ZAGADNIENIA OGÓLNE

1. INFORMACJE OGÓLNE – 2016 ROK

Rada Gminy w Łęczycy uchwałą nr XVIII/116/2015 z dnia 21 grudnia 2015 roku przyjęła budżet Gminy Łęczycy na 2016 rok, w którym ustaliła plan dochodów, przychodów oraz wydatków i rozchodów na 2016 rok. Zgodnie z powyższą uchwałą kwota ogółem planowanych dochodów wynosiła 22.621.154,00 zł, zaś planowane wydatki ustalono na poziomie 21.819.036,00 zł. Planowana nadwyżka budżetu Gminy ustalona została na poziomie 802.118,00 zł, który w całości miała zostać przeznaczona na spłatę zaciągniętych kredytów i pożyczek. Gmina Łęczycy nie planowała przychodów na rok 2016. Natomiast wysokość rozchodów budżetowych ustalona została w kwocie 802.118,00 zł, która miała zostać pokryta ww. nadwyżką budżetową. Limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu gminy ustalony został w kwocie 505.000,00 zł. Uchwała budżetowa określała upoważnienie Wójta Gminy Łęczycy do zaciągania kredytów na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu do wysokości 500.000,00 zł, oraz upoważnienie do dokonywania przeniesień w planie wydatków w zakresie wydatków na uposażenia i wynagrodzenia ze stosunku pracy; dokonywania przeniesień w planie wydatków majątkowych w zakresie wydatków na inwestycje i zakupy inwestycyjne w ramach działu do wysokości umożliwiającej realizację planowanego zadania z wyłączeniem wydatków na zadania wieloletnie; lokowania wolnych środków budżetowych na rachunkach w innych bankach niż bank prowadzący obsługę budżetu gminy.

Zarządzeniem nr 149/2016 z dnia 5 stycznia 2016 roku Wójt Gminy Łęczycy ustalił:

[1] plany finansowe jednostek budżetowych w zakresie dochodów zgodnie z załącznikiem nr 1, który to załącznik obejmował plan finansowy dochodów budżetu Gminy Łęczycy, **oraz plan finansowy dochodów budżetu GOPS w Łęczycy,**

[2] plany finansowe jednostek budżetowych w zakresie wydatków zgodnie z załącznikiem nr 2, który to załącznik obejmował:

a) plan finansowy wydatków Urzędu Gminy Łęczycy,

b) plan finansowy wydatków GOPS w Łęczycy,

c) plan finansowy wydatków Zespołu Obsługi Placówek Oświatowych w Łęczycy (rozdział 80113, 80114, 80195),

d) plan finansowy wydatków Gimnazjum im. Czesława Miłosza w Topoli Królewskiej,

e) plan finansowy wydatków Szkoły Podstawowej w Leźnicy Małej,

f) plan finansowy wydatków Szkoły Podstawowej w Topoli Królewskiej,

g) plan finansowy wydatków Szkoły Podstawowej w Wilczkowicach,

h) plan finansowy wydatków Szkoły Podstawowej w Siedlcu,

i) plan finansowy wydatków Szkoły Podstawowej w Leźnicy Błoniu.

Zgodnie z art. 249 ust. 1 ustawy o finansach publicznych zarząd jednostki samorządu terytorialnego w terminie 21 dni od dnia podjęcia uchwały budżetowej przekazuje podległym jednostkom informacje o ostatecznych kwotach dochodów i wydatków tych jednostek oraz wysokości dotacji i wpłat do budżetu. Natomiast stosownie do zapisu art. 249 ust. 2 powyższej ustawy jednostki organizacyjne jednostki samorządu terytorialnego dostosowują projekty planów do uchwały budżetowej. Zatem biorąc powyższe pod uwagę, kompetencje związane z ustaleniem ostatecznych planów finansowych jednostek organizacyjnych gminy, stosownie do kwot przyjętych w uchwale budżetowej na dany rok, należą do kierowników poszczególnych jednostek organizacyjnych a nie do wójta gminy. Wójt Gminy Łęczyca, na podstawie art. 249 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, winien ustalić jedynie plan finansowy dla Urzędu Gminy Łęczyca.

Zgodnie z art. 249 ust. 3 ustawy o finansach publicznych: *W planie finansowym urzędu jednostki samorządu terytorialnego ujmuje się wszystkie wydatki budżetowe nieujęte w planach finansowych innych jednostek budżetowych, w tym wydatki związane z funkcjonowaniem organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego i zarządu jednostki samorządu terytorialnego. Zatem należy podkreślić, iż przedmiotowym zarządzeniem Wójt Gminy Łęczyca winien ustalić tylko plan finansowy Urzędu Gminy Łęczyca, a nie plany finansowe poszczególnych jednostek organizacyjnych.*

AKTA KONTROLI [strony 28-83] kserokopia zarządzenia nr 149/2016 z dnia 5 stycznia 2016 roku Wójta Gminy Łęczyca wraz z załącznikami

Struktura dochodów budżetu Gminy Łęczyca, oraz wydatków i rozchodów budżetu Gminy na przełomie lat 2014 – 2016 przedstawiała się następująco:

Dochody i przychody budżetu

Wyszczególnienie	Rok 2014		Rok 2015		Rok 2016	
	Plan po zmianach	Wykonanie	Plan po zmianach	Wykonanie	Plan po zmianach	Wykonanie
DOCHODY OGÓŁEM	24 607 738,86	24 473 177,38	23 778 052,52	24 005 526,06	28 144 459,63	28 443 794,07
z tego:						
dochody majątkowe	1 398 036,14	1 398 205,80	594 367,50	549 647,60	90 932,52	91 012,52
dochody własne	8 439 279,81	8 383 807,62	8 174 156,85	8 513 713,33	9 427 659,10	9 794 818,69
dotacje, w tym:	3 882 785,91	3 803 526,96	4 507 066,17	4 439 703,13	8 890 033,01	8 822 127,86
- z budżetu Wojewody	3 802 681,07	3 723 423,48	3 783 297,81	3 731 787,85	8 722 279,01	8 656 603,29
- funduszy celowych WFOŚiGW	-	-	88 077,00	88 077,00	95 720,00	95 712,66
- EFS	-	-	376 813,50	385 313,50	-	-
- Urząd Marszałkowski POKL	-	-	66 496,50	67 996,50	-	-
- z budżetu Województwa Łódzkiego	66 675,84	66 675,84	158 250,00	158 250,00	61 700,00	61 700,00
Subwencja	10 887 637,00	10 887 637,00	10 502 462,00	10 502 462,00	9 735 835,00	9 735 835,00
PRZYCHODY	4 071 199,83	4 076 755,39	3 191 677,36	3 191 678,22	1 404 606,53	3 604 606,53
z tego:						
Kredyty i pożyczki	1 150 000,00	1 150 000,00	11 678,00	11 678,00	-	-
Nadwyżka z lat poprzednich	-	-	-	-	-	-
Inne (wolne środki)	2 921 199,83	2 926 755,39	3 179 999,36	3 180 000,22	1 404 606,53	3 604 606,53

Wydatki i rozchody budżetu

Wyszczególnienie	Rok 2014		Rok 2015		Rok 2016	
	Plan po zmianach	Wykonanie	Plan po zmianach	Wykonanie	Plan po zmianach	Wykonanie
WYDATKI OGÓŁEM	27 319 755,30	24 010 749,16	26 179 529,88	22 802 397,50	28 746 948,16	26 755 407,16
z tego:						

wydatki majątkowe	4 150 397,80	3 096 201,47	3 008 548,50	1 925 072,85	1 295 173,00	1 097 469,84
wydatki bieżące	23 169 357,50	20 914 547,69	23 170 981,38	20 877 324,90	27 451 775,16	25 657 937,32
ROZCHODY	1 359 183,39	1 359 183,39	790 200,00	790 200,00	802 118,00	802 118,00
w tym: spłata kredytów i pożyczek	1 359 183,39	1 359 183,39	790 200,00	790 200,00	802 118,00	802 118,00

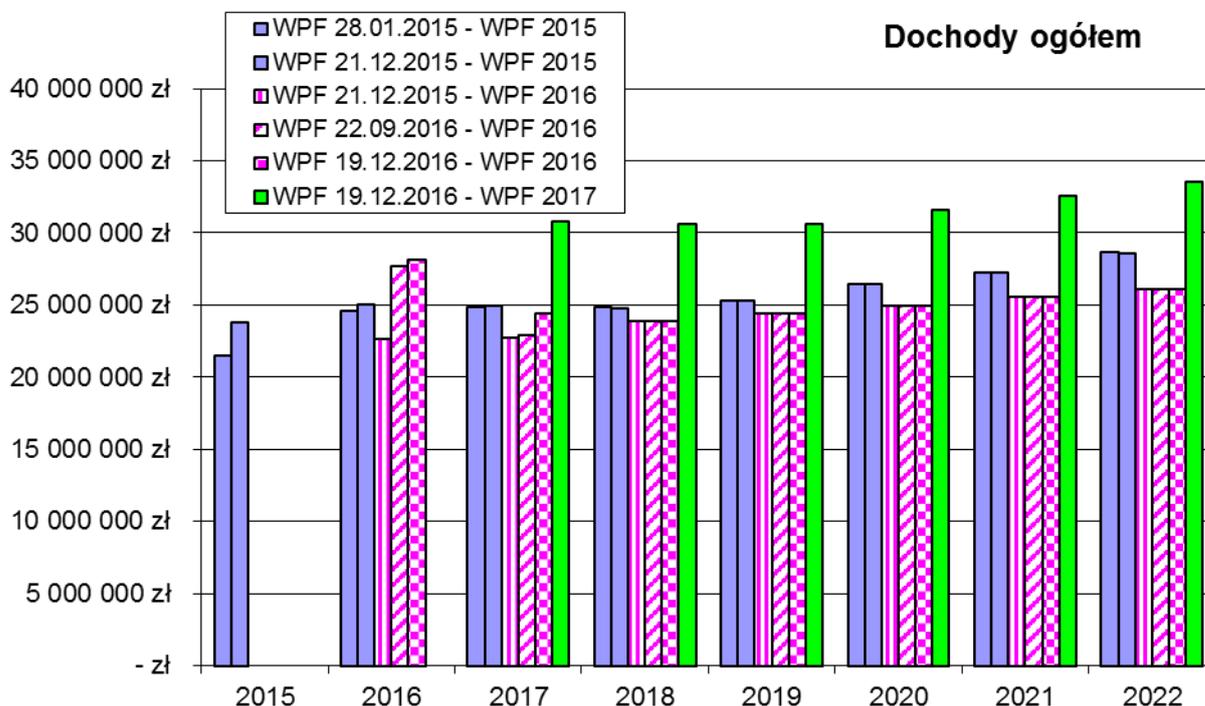
Z powyższego zestawienia, w zakresie wydatków i rozchodów budżetu, wynika, iż na przełomie lat 2014-2016 wykonanie wydatków było niższe od wydatków planowanych. W roku 2014 wydatki wykonane stanowiły 87,89% planu, przy czym wydatki majątkowe wykonane zostały na poziomie 74,60% zaś wydatki bieżące 90,27%. W roku 2015 wykonanie kwotowe wydatków spadło w stosunku do wykonania wydatków 2014 roku, podobnie spadło też wykonanie procentowe i wynosiło 87,10% zaplanowanych na rok 2015 wydatków ogółem, z czego wydatki majątkowe wykonane zostały na poziomie 63,99% planu, a wydatki bieżące zamknęły się wykonaniem na poziomie 90,10%. W 2016 roku wykonanie ogółem wydatków zamknęło się na poziomie 93,07% wydatków zaplanowanych, przy czym wykonanie wydatków majątkowych stanowiło 84,74% planu, zaś wykonanie wydatków bieżących 93,47%. Natomiast rozchody, które w całości związane były ze spłatą kredytów i pożyczek, na przełomie wymienionych lat, wykonane zostały w każdym roku w 100%. Zaplanowane na 2014 rok dochody budżetowe nie zostały w pełni zrealizowane, wykonanie w stosunku do planu wynosiło 99,45%. Natomiast w roku 2015 i 2016 udało się nieznacznie przekroczyć zakładane w planach kwoty dochodów jednostki ogółem, odpowiednio o 0,96% oraz o 1,06%.

Wieloletnia prognoza finansowa

Rada Gminy w Łęczycy w dniu 21 grudnia 2015 roku uchwałą nr XVIII/115/2015 przyjęła Wieloletnią Prognozę Finansową Gminy Łęczycy na lata 2016-2022, którą to prognozę w ciągu 2016 roku kilkakrotnie zmieniono, w tym uchwałą XXV/158/2016 z dnia 22 września 2016 roku. Ostatnia zmiana WPF na lata 2016-2022 wprowadzona została przez Radę Gminy Łęczycy uchwałą XXVIII/185/2016 z dnia 19 grudnia 2016 roku. Również w dniu 19 grudnia 2016 roku Rada Gminy Łęczycy przyjęła Wieloletnią Prognozę Finansową Gminy na lata 2017-2022. Kontrolą objęto Wieloletnią Prognozę Finansową obowiązującą na koniec 2016 roku, tj. zmienioną w dniu 19 grudnia 2016 roku uchwałą nr XXVIII/185/2016, w porównaniu z WPF przyjętym w dniu 21 grudnia 2015 roku. Wieloletnia Prognoza Finansowa przyjęta została na lata 2016-2019 wraz z prognozą kwoty długu i spłaty zobowiązań na lata 2016-2022.

Planowane dochody

Planowane dochody ogółem ujęte w WPF Gminy Łęczycy na przełomie lat 2016 – 2022 przedstawiają się następująco:

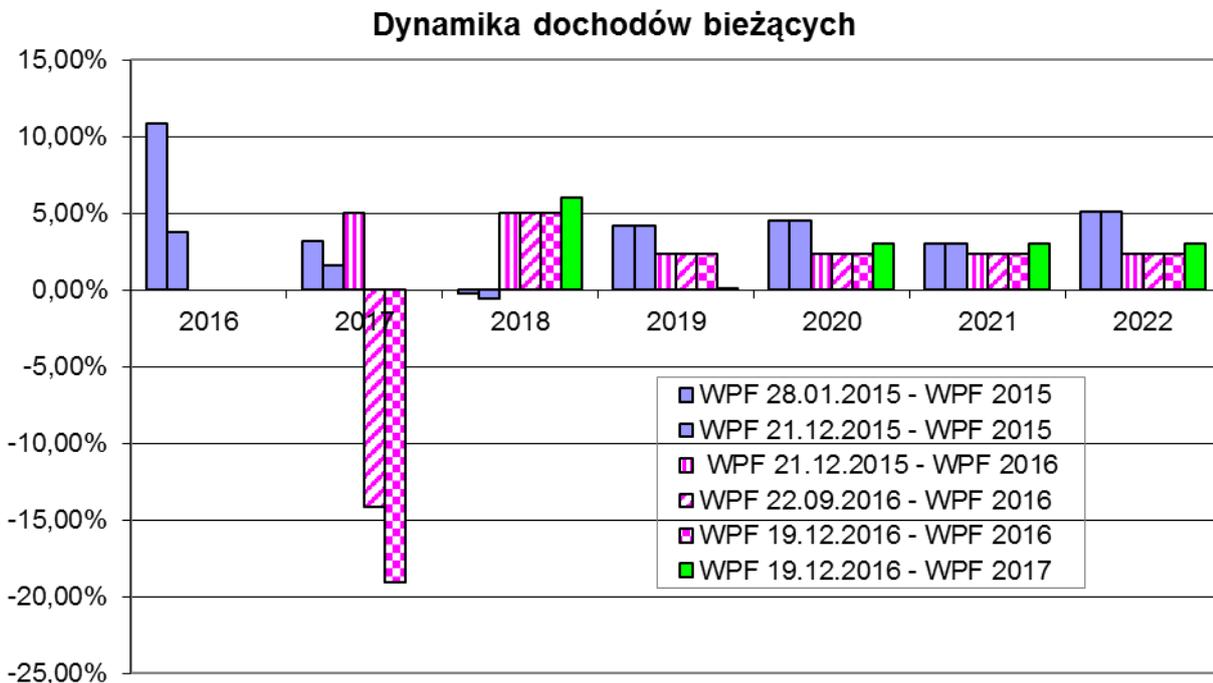
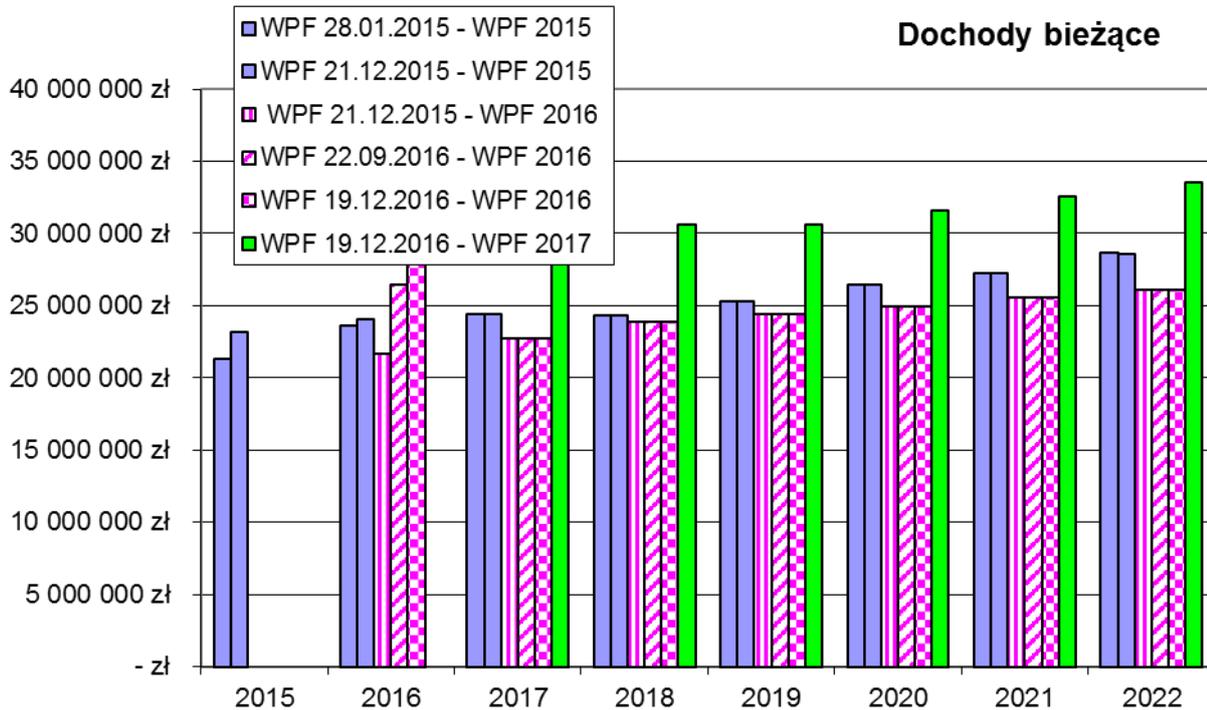
Każdy z WPF przewidywał, że poziom dochodów będzie wzrastał z roku na rok, aczkolwiek tempo tego wzrostu nie będzie duże. Widać zarazem, że uaktualnienia prognozy dochodów zakładają coraz bardziej śmiałe zmiany w kształtowaniu się tego zjawiska i mogą świadczyć o optymizmie odnośnie utrzymania się trendu wzrostowego odnośnie dochodów jednostki. Analogiczne wnioski można sformułować przyglądając się zaplanowanym poziomom dochodów bieżących.

Planowane dochody bieżące

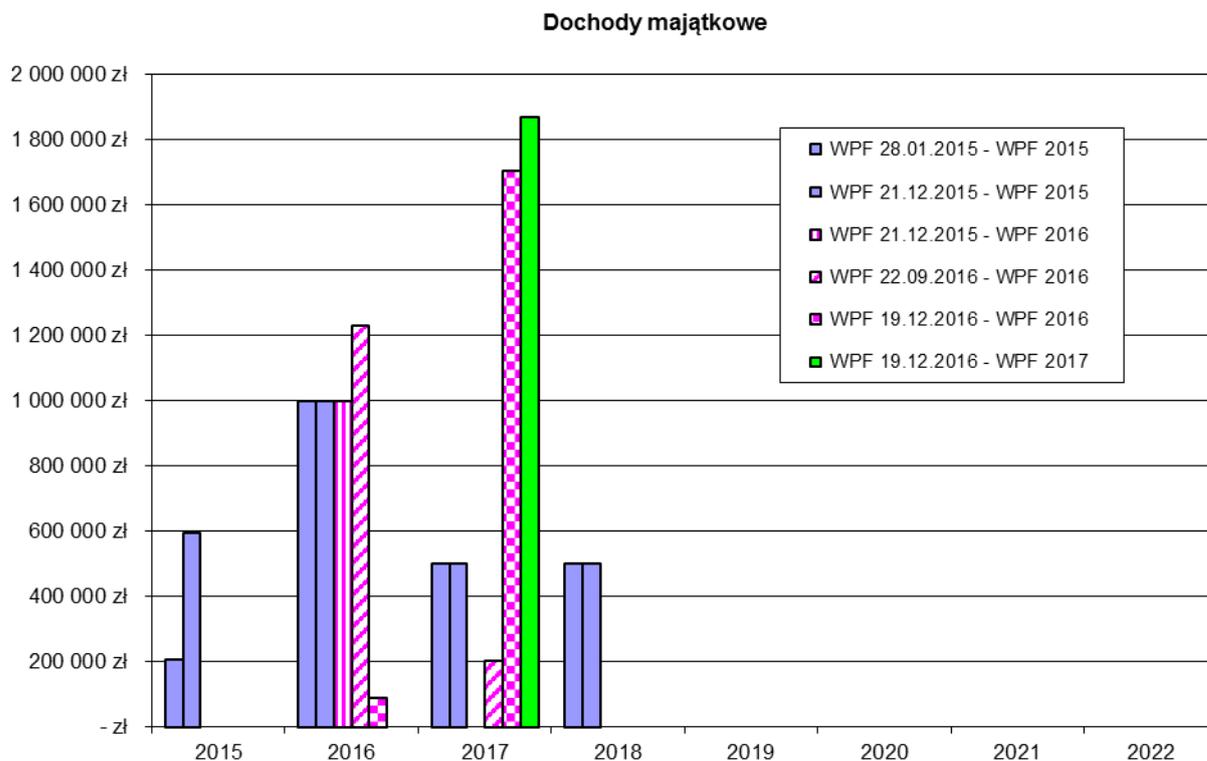
Przewidywane są wzrosty dochodów bieżących rok do roku na poziomie nieco ponad 2% co można doskonale dostrzec na wykresie dynamiki zmian dochodów bieżących.

Ostatnia zmiana z końca 2016 roku wskazuje na wyraźniejsze oczekiwania odnośnie wzrostu dochodów bieżących w każdym roku obejmującym okres od 2017 do 2022 roku. W końcowych trzech latach zakłada się roczne tempo wzrostu rzędu 3% .

Założenia prognoz obejmujących zmiany kwot osiąganych dochodów bieżących oraz dynamikę w kształtowaniu się tego czynnika pokazują poniższe dwa wykresy:

Planowane dochody majątkowe

Gmina Łęczyca dość optymistycznie przewiduje kształtowanie się dochodów majątkowych, zarówno w roku 2016, jak i w roku 2017. Wieloletnia Prognoza Finansowa roku 2015 zakładała uzyskanie dochodów majątkowych, na kolejne trzy lata, w tym znaczny wzrost tych dochodów w roku 2016. Podobnie WPF na rok 2016, zgodnie ze zmianą z dnia 22 września 2016 roku, zakładał wzrost dochodów majątkowych w stosunku do dochodów planowanych na początek roku, przy czym ostatnia zmiana WPF z 19 grudnia 2016 roku pokazała znaczny spadek tychże dochodów z jednoczesnym wzrostem planowanych dochodów na 2017 rok. Również w Wieloletniej Prognozie Finansowej na rok 2017 zaplanowany został znaczny wzrost dochodów majątkowych z jednoczesnym brakiem prognozy dochodów majątkowych w dłuższym horyzoncie czasowym.

Znaczny spadek dochodów majątkowych na koniec 2016 w stosunku do początku roku dotyczył dochodów majątkowych ze sprzedaży majątku. Wieloletnia Prognoza Finansowa na lata 2016-2022 przyjęta 21 grudnia 2015 roku zakładała dochody majątkowe w roku 2016 w wysokości 1.000.000,00 zł, które w całości miały pochodzić ze sprzedaży majątku. Na pozostałe lata, tj. 2017-2022 Gmina nie przewidywała dochodów majątkowych. W opisie do WPF wskazano, że dochody majątkowe pochodzić miały ze sprzedaży trzech działek położonych w obrębie Lubień gm. Łęczyca oznaczonych: 117/45 (powierzchnia 2,0348 ha), 117/48 (powierzchnia 2,2474 ha), 117/46 (powierzchnia 0,7068 ha). W przeciągu 2016 roku dwukrotnie Rada Gminy Łęczyca zwiększyła plan dochodów majątków:

[1] uchwałą nr XXIII/145/2016 z dnia 21 czerwca 2016 roku zmieniającą WPF na lata 2016-2022 zwiększono dochody majątkowe do kwoty 1.066.981,02 zł, z czego dochody ze sprzedaży majątku do kwoty 1.003.781,02 zł,

[1] uchwałą nr XXV/158/2016 z dnia 22 września 2016 roku zmieniającą WPF na lata 2016-2022 zwiększono dochody majątkowe do kwoty 1.230.037,52 zł, z czego dochody ze sprzedaży majątku do kwoty 1.025.821,52 zł.

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że w dniu 27 września 2016 roku Gmina Łęczyca reprezentowana przez Wójta Gminy Łęczyca – Jacka Rogozińskiego, na podstawie aktu notarialnego repertorium A nr 1775/2016, zawarła umowę dzierżawy z firmą VORTEX ENERGY POLSKA Sp. z o.o. z siedzibą w Szczecinie, przedmiotem której była dzierżawa na okres 20 lat działek gruntowych o numerach: 117/45 (powierzchnia 2,0348 ha), 117/46 (powierzchnia 0,7068 ha) i 117/48 (powierzchnia 2,2474 ha) położonych w obrębie ewidencyjnym 22, Lubień, gmina Łęczyca. Jak wynika z ww. umowy dzierżawy, Dzierżawca oświadczył, iż na przedmiotowej nieruchomości planuje zrealizować inwestycję polegającą na budowie mikrobiologicznego parku przemysłowo-technologicznego, obejmującego budowę i eksploatację zespołu budynków o funkcjach produkcyjnych, magazynowych, usługowych, przetwórczych i badawczych.

Przedmiotowe działki gruntowe wydzierżawione zostały za zgodą Rady Gminy w Łęczycy wyrażoną w uchwale nr XXV/163/2016 z dnia 22 września 2016 roku, na podstawie której Rada Gminy udzieliła zgody na wydzierżawienie nieruchomości obejmujące działki inwestycyjne nr: 117/45, 117/46 i 117/48 stanowiące własność Gminy Łęczyca, położonych we wsi Lubień, na okres powyżej 3 lat.

Zatem zaplanowane do sprzedaży przez Gminę Łęczyca trzy działki gruntowe oddane zostały przez Gminę w 2016 roku w dzierżawę na 20 lat, przy czym zmianę wysokości planowanych dochodów majątkowych pochodzących ze sprzedaży majątku dokonano, zarówno w budżecie Gminy Łęczyca na rok 2016, jak i w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2016-2022 – w dniu 19 grudnia 2016 roku. W uchwale XXVIII/185/2016 z dnia 19 grudnia 2016 roku wprowadzającej zmiany w WPF na lata 2016-2022 wskazano dla roku 2016 dochody majątkowe w wysokości 90.932,52 zł, w tym dochody ze sprzedaży majątku 26.716,52 zł. Jednocześnie zaplanowano dochody ze sprzedaży majątku na rok 2017 w kwocie 1.500.000,00 zł, wskazując w opisie do WPF, iż zwiększenie planu dochodów związane jest ze sprzedażą działek inwestycyjnych w miejscowości Lubień.

Biorąc powyższe pod uwagę ustalono, iż Gmina Łęczyca również w dniu 19 grudnia 2016 roku podjęła uchwałę nr XXVIII/186/2016 wprowadzającą Wieloletnią Prognozę Finansową na lata 2017-2022 gdzie zaplanowano na rok 2017 dochody majątkowe w wysokości 1.868.371,62 zł w tym 1.522.710,50 zł jako dochody ze sprzedaży majątku. W objaśnieniach do WPF na lata 2017-2022 w zakresie dochodów majątkowych wskazano sprzedaż nieruchomości zabudowanych położonych w obrębie Lubień gm. Łęczyca oznaczonych:

117/45 o powierzchni 2,0348 ha,

117/46 o powierzchni 0,7068 ha,

117/48 o powierzchni 2,2474 ha.

Ustalony stan faktyczny wskazuje, że Gmina Łęczyca pomimo oddania w dzierżawę trzech działek gruntowych (117/45, 117/48, 117/46) na okres 20 lat pod cele inwestycyjne, planuje uzyskanie w 2017 roku dochodów majątkowych w wysokości 1.500.000,00 zł ze sprzedaży tychże działek. Jednocześnie należy zauważyć, iż w roku 2016 dochody ze sprzedaży przedmiotowych działek miały wynosić 1.000.000,00 zł, zaś w roku 2017 już 1.500.000,00 zł.

W związku z powyższym wzrostem zaplanowanych dochodów ze sprzedaży majątku w roku 2017 w stosunku do roku 2016 – w odniesieniu do tych samych składników majątkowych, w dniu 27 czerwca 2017 roku wyjaśnienie złożył Wójt Gminy Łęczycy – Jacek Rogoziński, wskazując:

„W dniu 29 stycznia 2013 roku Rada Gminy w Łęczycy podjęła uchwałę nr XXVI/161/2013 w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż w drodze przetargowej nieruchomości niezabudowanych położonych we wsi Lubień gm. Łęczycy. Do sprzedaży przeznaczone zostało 5 działek ozn. nr nr 117/44 o pow. 2,0686 ha, 117/45 o pow. 2,0348 ha, 117/46 o pow. 0,7068 ha, 117/47 o pow. 2,0270 ha oraz 117/48 o pow. 2,2474 ha. Z uwagi na zainteresowanie ww. terenem w marcu 2013 r. zlecona została wycena działek ozn. 117/44, 117/47 oraz 117/48 z których dwie, tj. 117/44 i 117/47 zostały sprzedane w grudniu 2013 r. Wartość działek określona została na dzień wyceny, tj. 19 kwietnia 2013 r. (22,78 zł/m²). W drugiej połowie 2013 r., Gmina Łęczycy zrealizowała inwestycję polegającą na budowie drogi dojazdowej wraz z chodnikiem i infrastrukturą towarzyszącą do terenów inwestycyjnych w miejscowości Lubień. Położona została nawierzchnia bitumiczna o szerokości 6 m oraz wybudowany został wodociąg, co spowodowało zwiększenie wartości nieruchomości przyległych do drogi. Określając wysokość dochodów ze sprzedaży działek ozn. nr nr 117/45, 117/46 i 117/48 w obrębie Lubień w 2016 r. wykonano szacunek własny w oparciu o nieaktualny operat szacunkowy (operat szacunkowy ważny jest 12 miesięcy od daty jego sporządzenia), w którym wartości 1 m² określona została na kwotę 22,78 zł/m². Wysokość dochodów ustalona została na kwotę 1.000.000,00 zł (22,78 zł/m² x 49890 m² = 1.136.494,20 zł). W związku z tym w uchwale nr XVIII/115/2015 Rady Gminy w Łęczycy z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Łęczycy na lata 2016-2022, dochód ze sprzedaży działek ozn. nr nr 117/45, 117/46 i 117/48 w obrębie Lubień zaplanowano na kwotę 1.000.000,00 zł. W uchwale nr XXVIII/186/2016 Rady Gminy w Łęczycy z dnia 19 grudnia 2016 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Łęczycy na lata 2017-2022 dochód ze sprzedaży działek ozn. nr nr 117/45, 117/46 i 117/48 w obrębie Lubień zaplanowano na kwotę 1.500.000,00 zł, ponieważ wzięto pod uwagę wzrost wartości działek inwestycyjnych poprzez wybudowanie urządzeń infrastruktury technicznej. Z uwagi na to, iż gmina nie planowała sporządzenia operatu szacunkowego z określenia wartości działek ozn. nr nr 117/45, 117/46 i 117/48, a wartość jednej z działek określona została przez rzeczoznawcę majątkowego w 2013 r. przed wykonaniem inwestycji, do szacunku własnego, uwzględniającego minimalny wzrost wartości działek przyjęto cenę 1 m² na kwotę 30,00 zł. Łączna powierzchnia terenu przeznaczonego do sprzedaży to 49890 m² co po zaokrągleniu stanowiło kwotę 1.500.000,00 zł (30,00 zł/m² x 49890 m² = 1.496.700,00 zł).”

Do przedmiotowego wyjaśnienia Wójta Gminy Łęczycy załączona została wymieniona w wyjaśnieniu uchwała Rady Gminy XXVI/161/2013, oraz operat szacunkowy dla działki 117/48 w obrębie Lubień, a także dokumentacja fotograficzna terenów inwestycyjnych przed budową drogi i terenów inwestycyjnych obecnie.

Wyjaśnienie Wójta Gminy Łęczycy – Jacka Rogozińskiego dotyczące wyceny nieruchomości działek nr nr 117/45, 117/46 i 117/48 wraz z załącznikami stanowi załącznik nr 10 do protokołu kontroli.

Wskazany w wyjaśnieniu Wójta Gminy Łęczycy operat szacunkowy z dnia 19 kwietnia 2013 roku dla działki nr 117/48 o powierzchni 2,2474 ha, która nie została w 2013 roku sprzedana wraz z działkami nr: 117/44, 117/47, określał jej wysokość 512.000,00 zł. Powyższy operat nie był później aktualizowany.

Natomiast wyjaśnienie w zakresie planowanych na rok 2017 dochodów majątkowych ze sprzedaży działek gruntowych nr: 117/45, 117/46 i 117/48 – mimo oddania tychże działek w dwudziestoletnie użytkowanie – złożyła Skarbnik Gminy – Agnieszka

Kaszubska. W wyjaśnieniu Skarbnik Gminy poinformowała, iż „(...) podczas prac nad projektem budżetu gminy na 2017 r. zaplanowano między innymi dochody ze sprzedaży majątku gminy Dział 700 – Gospodarka mieszkaniowa Rozdział 70005 – Gospodarka gruntami i nieruchomościami paragraf 0870 – Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych w wysokości 1 500 000,00 zł. Dochody te gmina planuje pozyskać w przypadku sprzedaży działek inwestycyjnych w miejscowości Lubień o numerach 117/45, 117/46 i 117/48. W dniu 27 września 2016 r. tereny te zostały wydierżawione spółce VORTEX ENERGY POLSKA Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Szczecinie zgodnie z Aktem Notarialnym Nr 1775/2016 na okres 20 lat. Zgodnie z zapisami § 15 ust. 3 Aktu Notarialnego Repertorium A Nr 1775/2016 z dnia 27 września 2016 roku 'Wydierżawiający zobowiązuje się, na wypadek zbycia przez niego Nieruchomości, Przedmiotu Dzierżawy lub ich części, względnie udziału we współwłasności zamieścić w umowie klauzulę o treści następującej: *Nabywca wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki, które wynikają dla Zbywcy z umowy dzierżawy z dnia 27 września 2016 roku, Repertorium A nr 1775/2016, sporządzonej przed notariuszem w Ozorkowie Agatą Pietrzak. Nabywca oświadcza, że znana jest mu treść przedmiotowej umowy dzierżawy oraz, że akceptuje i przyjmuje do stosowania jej wszystkie postanowienia.*' Biorąc pod uwagę powyższy zapis planowanie dochodów ze sprzedaży powyższych działek w budżecie gminy znajduje swoje uzasadnienie. Jednocześnie pragnę poinformować, iż są to planowane dochody, które gmina planuje już od kilku lat. Jednakże na oszczędne i racjonalne gospodarowanie środkami sprzedaż ta nie była konieczna. W przypadku braku zrealizowania tych dochodów w 2017 r. lub zmiany uchwały budżetowej na 2017 rok w zakresie planowanych dochodów gmina na chwilę obecną dysponuje nadwyżką budżetu jednostki samorządu terytorialnego z lat ubiegłych oraz wolnymi środkami jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego, wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych w łącznej kwocie 1 892 875,44 zł, które w zupełności pokrywają planowane dochody ze sprzedaży majątku. W związku z powyższym nie wykonanie tych dochodów nie niesie zagrożenia braku realizacji planowanych wydatków w budżecie na 2017 rok.”

Wyjaśnienie Skarbnika Gminy – Agnieszki Kaszubskiej dotyczące dochodów majątkowych ze sprzedaży nieruchomości w kwocie 1.500.000,00 zł w budżecie i WPF na rok 2017 stanowi załącznik nr 11 do protokołu kontroli.

Jak wynika z wyjaśnienie Skarbnika Gminy – Gmina Łęczyca od kilku lat planuje uzyskać dochody majątkowe ze sprzedaży trzech działek inwestycyjnych w obrębie Lubień (nr 117/45, 117/46 i 117/48). Analiza uchwał budżetowych na rok 2014 i 2015 (odpowiednio: XXXVI/237/2014 z dnia 28 stycznia 2014 roku; V/16/2015 z dnia 28 stycznia 2015 roku) wykazała, iż w roku 2014, jak i w roku 2015 Gmina Łęczyca nie planowała dochodów majątkowych z tytułu sprzedaży majątku, co potwierdzają uchwały określające Wieloletnią Prognozę Finansową na lata 2014-2020 (XXXVI/236/2014 z dnia 28 stycznia 2014 roku) i na lata 2015-2022 (V/17/2015 z dnia 28 stycznia 2015 roku). Uzyskanie dochodów ze sprzedaży majątku zaplanowane zostało w budżecie roku 2016 w wysokości 1.000.000,00 zł i w budżecie roku 2017 w kwocie 1.500.000,00 zł, co zostało również ujęte w Wieloletnich Prognozach Finansowych na lata: 2016-2022 (XVIII/115/2015 z dnia 21 grudnia 2015 roku) i 2017-2022 (XXVIII/186/2016 z dnia 2017-2022).

W dniu 27 czerwca 2017 roku pracownik zajmujący samodzielne stanowisko ds. gospodarki gruntami – Emilia Domałonek złożyła oświadczenia, z którego wynika, iż w związku z uchwałą nr XXVI/161/2013 Rady Gminy w Łęczycy z dnia 29 stycznia 2013 roku – wyrażającej zgodę na sprzedaż w drodze przetargowej nieruchomości niezabudowanych we wsi Lubień oznaczonych nr: 117/44, 117/45, 117/46, 117/47,

117/48 – w 2013 roku odbył się przetarg na działki ozn. nr 117/44 i 117/47, które zostały sprzedane. Na działki ozn. nr 117/45, 117/46 i 117/48 nigdy nie było organizowanego przetargu.

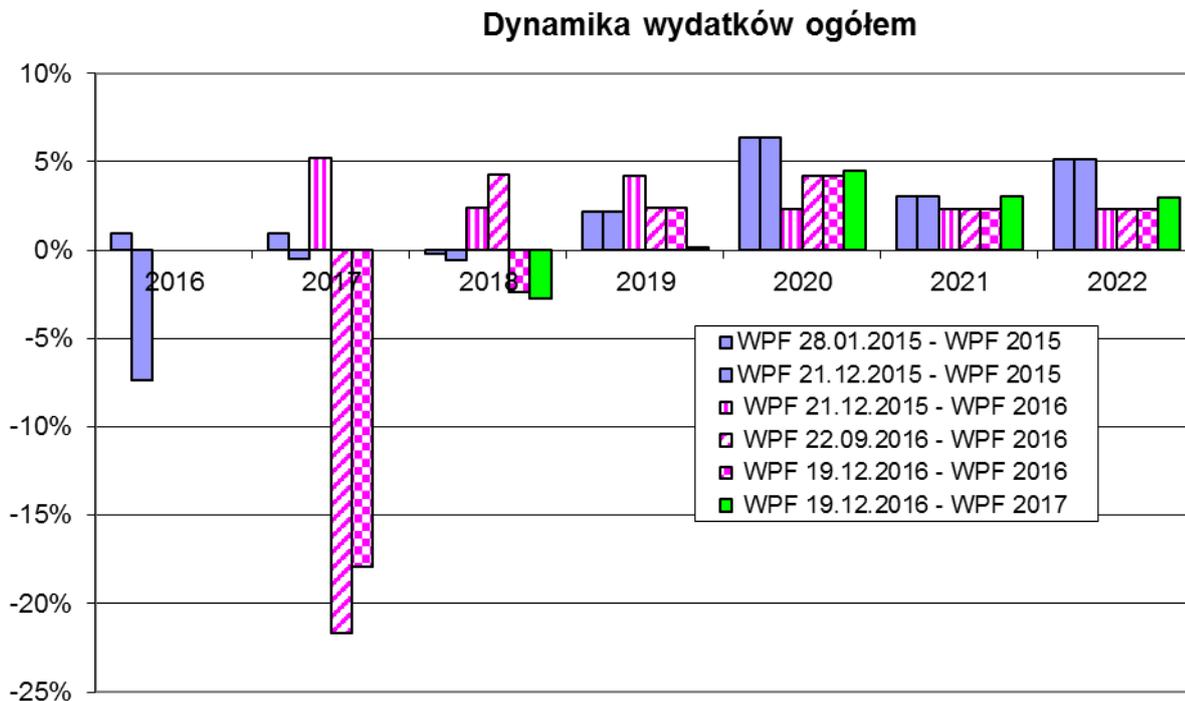
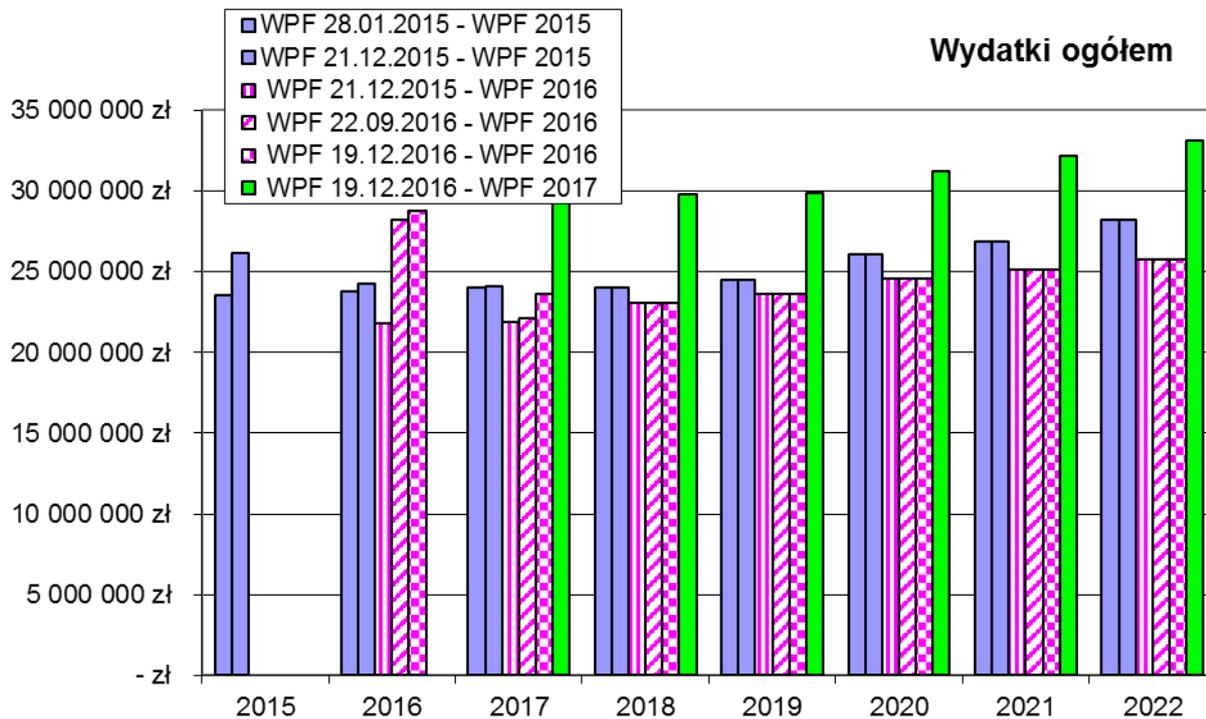
Oświadczenie z dnia 27 czerwca 2017 roku Emilii Domałonek – inspektora ds. gospodarki nieruchomościami dotyczące sprzedaży działek 117/45, 117/46 i 117/48 stanowi załącznik nr 12 do protokołu kontroli.

Odnosząc się do powyższego należy podkreślić, iż ustawa o finansach publicznych w art. 226 ust. 1 pkt 2 określa, że Wieloletnia prognoza finansowa powinna być realistyczna i określać dla każdego roku objętego prognozą co najmniej: [2] dochody majątkowe, w tym dochody ze sprzedaży majątku, oraz wydatki majątkowe budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Zatem wskazane dochody majątkowe, jak również wydatki majątkowe winny być oparte o rzetelne i konkretne założenia, zarówno bez zaniżania, jak i bez zawyżania prognozowanych wartości, które winny być oparte na realizowanych już założeniach, jak np. procedury związane z udzieleniem zlecenia wykonania operatu szacunkowego, czy też aktualizacji operatu szacunkowego, przygotowywane postępowania przetargowe w odniesieniu do sprzedaży majątku, czy też w odniesieniu do wydatków majątkowych wszelkiego rodzaju projekty architektoniczne, budowlane, kosztorysy wykonawcze, mapy geodezyjne, projekty i umowy o dofinansowania. Natomiast w odniesieniu do ustalonego stanu faktycznego trudno jest mówić o realistyczności Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2017-2022 w odniesieniu do dochodów majątkowych pochodzących ze sprzedaży działek inwestycyjnych, gdy niespełna pięć miesięcy wcześniej te same grunty zostały wydzierżawione na okres 20 lat. Nawet w sytuacji zapisów zabezpieczających dzierżawcę zawartych w § 15 (Zbycie Przedmiotu Dzierżawy. Cesja praw i obowiązków.) umowy dzierżawy, do których odwołała się Skarbnik Gminy, gdyż sam zapis zawarty w umowie dzierżawy, nie potwierdza chęci sprzedaży przez Gminę przedmiotowych nieruchomości, tym bardziej, iż Gmina Łęczyca, poza posiadaniem uchwały Rady Gminy z 2013 roku zezwalającej na sprzedaż tychże nieruchomości w trybie przetargowym, nie próbowała nawet sprzedać tychże nieruchomości, co potwierdza fakt nie zorganizowania do tej pory żadnego postępowania przetargowego w przedmiotowej sprawie.

AKTA KONTROLI [strony 634-807] kserokopie: uchwały nr XXVI/161/2013 Rady Gminy w Łęczycy z dnia 29 stycznia 2013 roku, uchwały XXIV/151/2016 Rady Gminy Łęczyca z dnia 18 sierpnia 2016 roku, uchwały nr XXV/163/2016 z dnia 22 września 2016 roku, aktu notarialnego repertorium A 1775/2016 z dnia 27 września 2016 roku, wykazu wydzierżawionych nieruchomości gminnych obowiązujących w 2017 roku, uchwały budżetowej na rok 2016 – XVIII/116/2015, uchwały budżetowej na rok 2017 – XXVIII/187/2016, uchwały zmieniającej WPF na lata 2015-2022 – XVIII/114/2015, uchwały dot. WPF na lata 2016-2022 – XVIII/115/2015, uchwały dot. WPF na lata 2017-2022 – XXVIII/186/2016, uchwały zmieniającą WPF z dnia 21 czerwca 2016 – XXIII/145/2016, uchwały zmieniającą WPF z dnia 22 września 2016 – XXV/158/2016.

Planowane wydatki ogółem

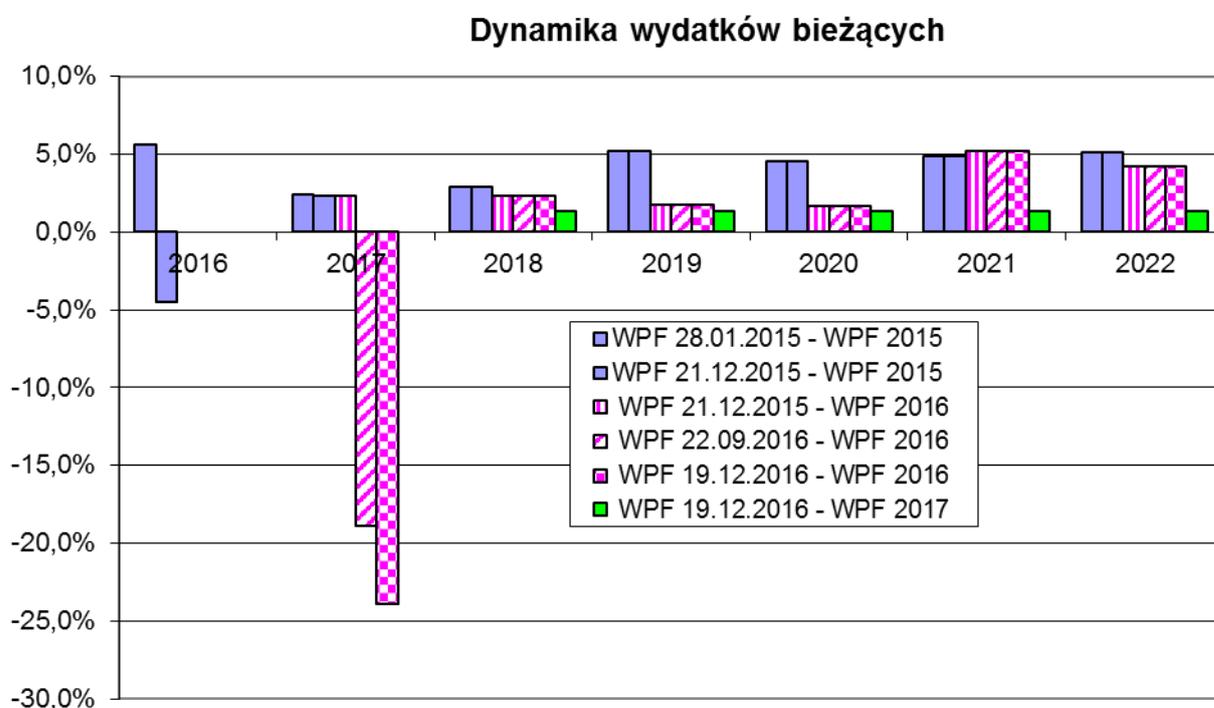
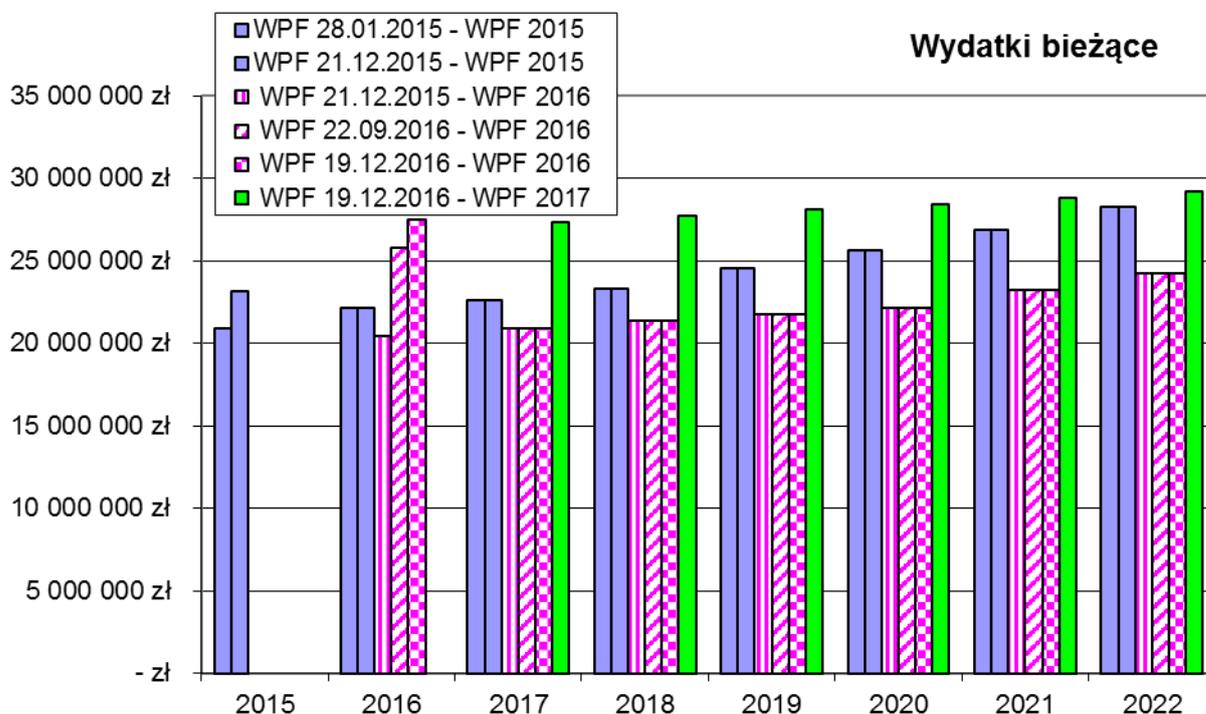
Stabilny trend wzrostowy wydatków Gminy zakładają prognozy zawarte we wszystkich Wieloletnich Prognozach Finansowych objętych analizą. W szczególności wydatki ogółem, aczkolwiek w najbardziej aktualnych ustaleniach zakładają chwilowe zmniejszenie tej pozycji w najbliższym roku, to jednak w kolejnych latach, począwszy od 2019 przewidywane są wzrosty wydatków w każdym roku w stosunku do poprzedniego nawet o 3%. Przyglądając się zaplanowanym zmianom wydatków ogółem doskonale widać na wykresach, że sytuacja odpowiada tutaj zmianom dochodów jednostki. Optymizm odnośnie wzrostu wydatków jest widoczny w trendzie wzrostowym, który jest jeszcze wyraźniej zasygnalizowany w WPF na lata 2017-2022 – dynamika 3%.

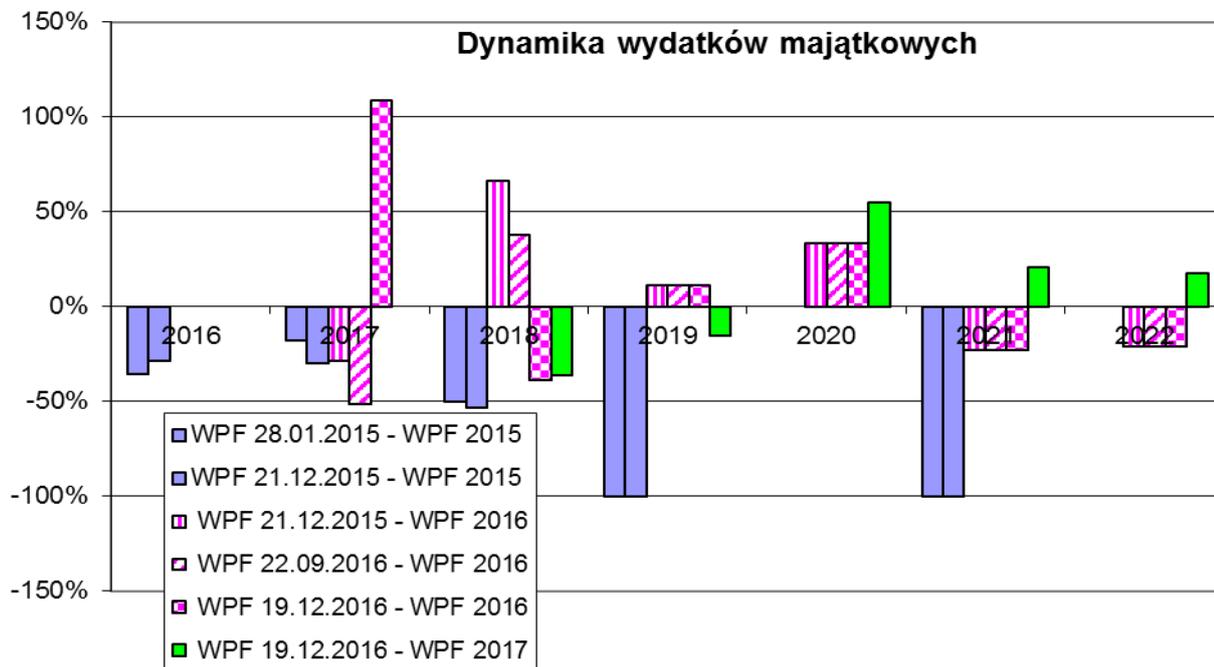
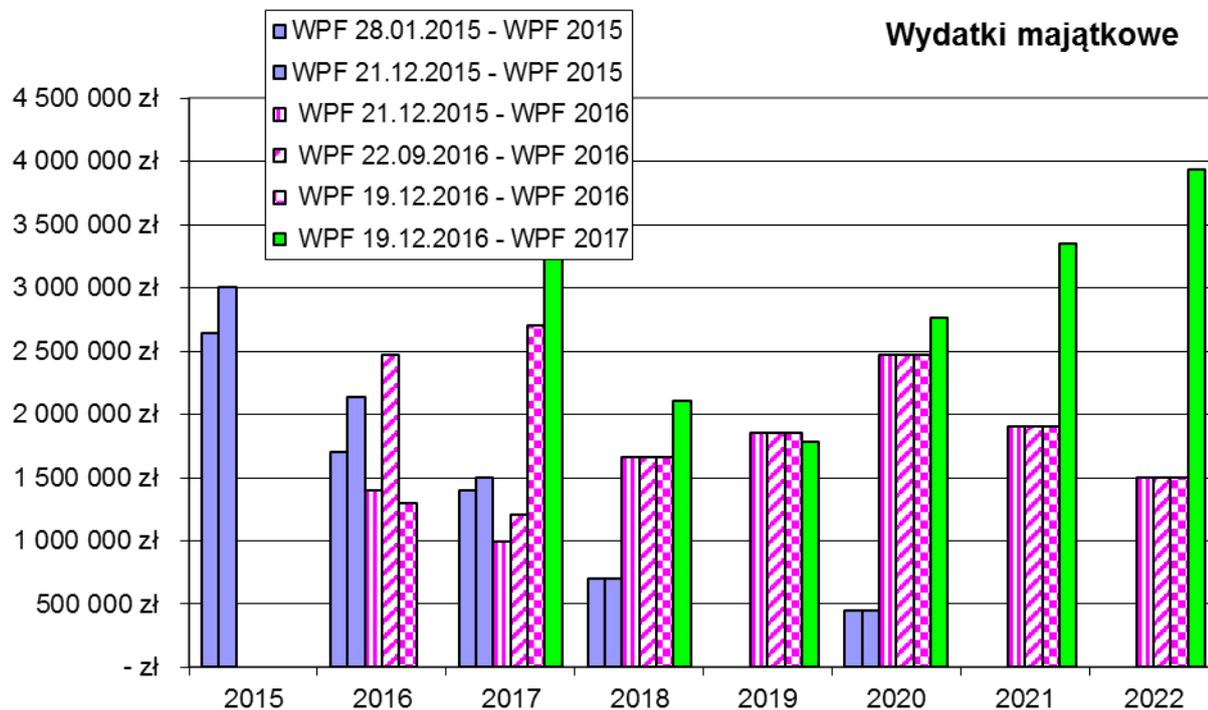
Planowane wydatki bieżące

Przyglądając się zaplanowanym przez Gminę Łęczyca kwotom wydatków bieżących szacuje się, iż wydatki te od końca 2016 roku będą w kolejnych latach, tj. w okresie prognozy 2017-2022 rosnąć, aczkolwiek w początkowym czasie nieco wolniej niż w

ostatnich dwóch latach. I tak, na początku dynamika będzie wyrażać się zmianami o około 2% a potem może kształtować się na poziomie 4 a nawet 5% w stosunku rok do roku.

Planowane wydatki majątkowe

Zgodnie z przedstawionymi Wieloletnimi Prognozami Finansowymi Gmina Łęczyca planowała wydatki majątkowe w latach 2017-2022 z tendencją wzrostową w roku 2017 oraz w roku 2021 i 2022. Pokazany w WPF na lata 2017-2022 wzrost wydatków majątkowych w 2017 roku związany jest z planowanymi inwestycjami, w tym m.in. z:

przebudową drogi gminnej nr 312337 Zduny – Leźnica Mała, gdzie nakłady finansowe zaplanowano w kwocie 645.000,00 zł, w tym z budżetu Gminy na poziomie 625.000,00 zł, których płatności przewidziano na rok 2017,

przebudową drogi gminnej wewnętrznej Borki (Celika), gdzie nakłady finansowe zaplanowano w kwocie 335.000,00 zł, w tym z budżetu Gminy w 2017 roku na poziomie 250.000,00 zł,

przebudową drogi gminnej Prądzew z realizacją w latach 2017-2019 gdzie nakłady finansowe zaplanowano w kwocie 1.000.000,00 zł, w tym z budżetu Gminy w 2017 roku na poziomie 50.000,00 zł.

Planowane rozchody z tytułu spłaty zobowiązań

Planowane rozchody na lata 2016–2022 w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Łęczyca (pierwotna wersja) wynosiły 802.118,00 zł. Wykazane w przedmiotowej prognozie rozchody zaplanowane na lata 2016-2022 wynosiły ogółem 4.322.534,00 zł i odpowiadały sumie zadłużenia na dzień 31 grudnia 2015 roku wynikającemu z zaciągniętych kredytów (4.310.856,00 zł) i pożyczki z WFOŚiGW (11.678,00 zł) zaciągniętej w 2015 roku.

Planowane rozchody na lata 2017-2022 w pierwotnej Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2016-2022 wskazano w kwotach:

2017 – 810.540,00 zł,

2018 – 804.572,00 zł,

2019 – 793.764,00 zł,

2020 – 368.472,00 zł,

2021 – 366.132,00 zł,

2022 – 376.936,00 zł.

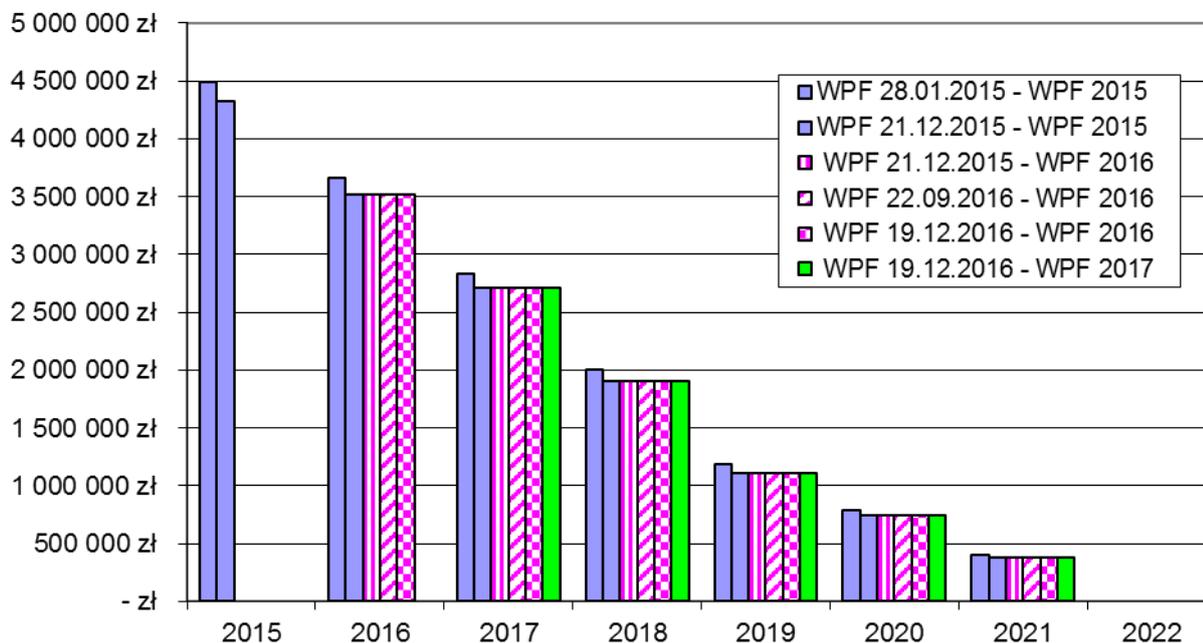
Wskazane kwoty rozchodów były zgodne z kwotami wynikającymi z harmonogramów załączonych do poszczególnych umów kredytowych u umowy z WFOŚiGW.

Zestawienia rozchodów w rozbiu na poszczególne lata sporządzone w oparciu o harmonogramy spłat zadłużenia stanowią załącznik nr 13 do protokołu kontroli.

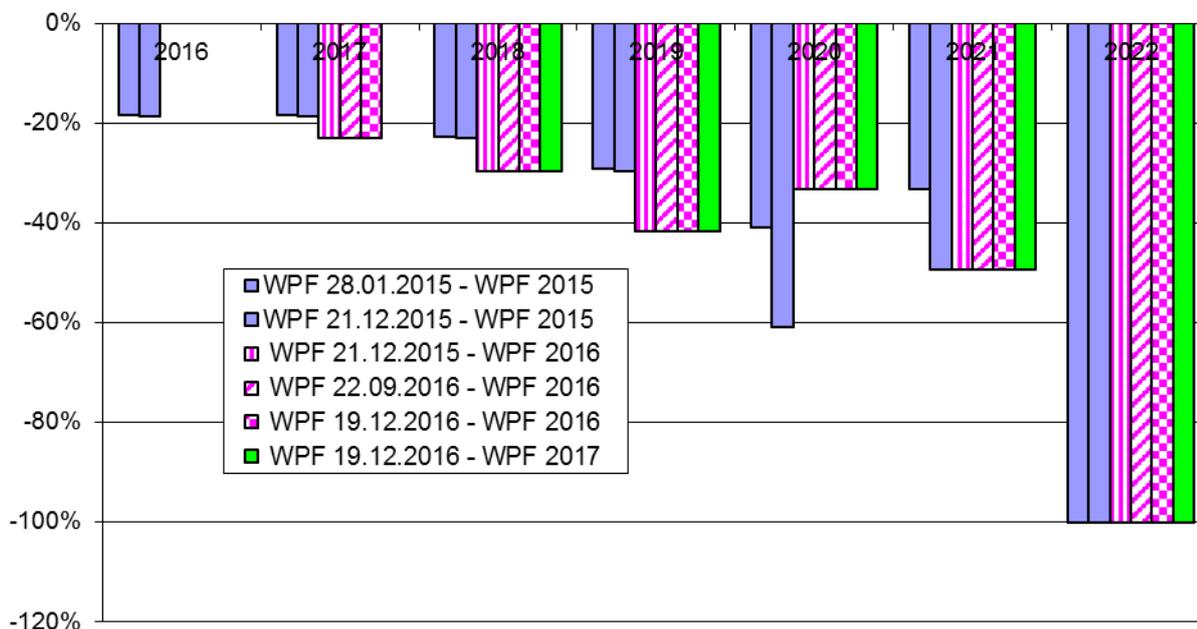
Planowane zadłużenie

Ostatnim objętym analizą czynnikiem uwzględnianym w każdym WPF jest planowany poziom zadłużenia jednostki. Tutaj wykresy jednoznacznie pokazują dążenie do zmniejszania długu w kolejnych latach prognozy tak aby w ostatnim roku, tj. 2022, spłacić zadłużenie. W latach 2018-2020 ta wielkość będzie maleć o około 30% do 40% w porównaniu z okresem wcześniejszym, potem z uwagi na ogólne zmniejszanie się długu w nominalnych kwotach, ta dynamika będzie jeszcze większa.

Planowany poziom zadłużenia

Dynamika planowanego poziomu zadłużenia

Zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczki na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosiły 4.322.534,00 zł. Planowana kwota długu wg pierwotnego WPF na lata 2016-2022 na koniec danego roku wskazana została w kwotach:

2016 – 3.520.416,00 zł (4.322.534,00 – 802.118,00),

2017 – 2.709.876,00 zł (3.520.416,00 – 810.540,00 zł),
2018 – 1.905.304,00 zł (2.709.876,00 – 804.572,00 zł),
2019 – 1.111.540,00 zł (1.905.304,00 – 793.764,00 zł),
2020 – 743.068,00 zł (1.111.540,00 – 368.472,00 zł),
2021 – 376.936,00 zł (743.068,00 – 366.132,00 zł),
2022 – 0,00 zł (376.936,00 – 376.936,00 zł).

2 PRZESTRZEGANIE ZASAD GOSPODARKI FINANSOWEJ OKREŚLONYCH W ART.254 PKT 3 USTAWY Z DNIA 27 SIERPNIĄ 2009 ROKU O FINANSACH PUBLICZNYCH

Stosownie do postanowień zawartych w art. 254, art. 256 i art. 258 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych – kontrolujący zweryfikowali poprawność dokonywania w 2016 roku wydatków z uwzględnieniem kwot określonych w planie finansowym oraz dokonanych przeniesień w tymże planie. Jednocześnie biorąc pod uwagę zapis art. 60 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 roku, poz. 446 ze zm.) weryfikacją objęto poprawność zaciągania w 2016 roku zobowiązań w odniesieniu do wydatków poniesionych w poniższych klasyfikacjach budżetowych:

600/60016/6050

Uchwałą Rady Gminy w Łęczycy nr XVIII/116/2015 z dnia 21 grudnia 2015 roku przyjmującą budżet na 2016 rok w załączniku nr 3 – Plan nakładów inwestycyjnych w 2016 roku zaplanowano wydatki w łącznej kwocie 635.000,00 zł z przeznaczeniem na 4 zadania:

[1] rozbudowa nawierzchni drogi gminnej nr 312330 Leźnica Mała (Kobyłak) o długości ok 1 km – 300.000,00 zł,

[2] przebudowa drogi gminnej wewn. Borki (Celika) ok. 0,6 km – poprawa stanu technicznego drogi – 200.000,00 zł,

[3] przebudowa drogi gminnej nr 312315 Pilichy-Borucice ok. 0,4 km – poprawa stanu technicznego drogi – 100.000,00 zł,

[4] budowa krytego rowu przydrożnego przy drodze gminnej nr 312343 w miejscowości Topola Katowa – 35.000,00 zł.

W dniu 30 sierpnia 2016 roku Gmina Łęczycza zawarła umowę nr GPI-D.272.24.2016 z firmą MARKBUD Sp. z o.o. z Poddębic na wykonanie zadania pn. „Przebudowa nawierzchni drogi gminnej nr 312 330 w miejscowości Leźnica Mała (Kobyłak) o dł. 0,917 km” za wynagrodzeniem ryczałtowym wynoszącym 449.322,53 zł.

W zakresie wskazanego zadania w uchwale budżetowej na rok 2016 zabezpieczone zostały środki w wysokości 300.000,00 zł, które zostały zwiększone do kwoty 454.700,00 zł uchwałami Rady Gminy w Łęczycy:

	Zmiany	Plan po zmianach
- Uchwała budżetowa 2016	300.000,00	300.000,00
- Uchwała XX/121/2016 z dnia 19.02.2016	-20.000,00	280.000,00
- Uchwała XXIII/144/2016 z dnia 21.06.2016	+61.700,00	341.700,00
- Uchwała XXIV/149/2016 z dnia 18.08.2016	+125.000,00	466.700,00
- Uchwała XXVIII/184/2016 z dnia 19.12.2016	-12.000,00	454.700,00

Zatem na dzień zaciągnięcia zobowiązania w kwocie 449.322,53 zł zabezpieczono środki w kwocie 466.700,00 zł. Wydatki wykonane na dzień 31 grudnia 2016 roku na przedmiotowym zadaniu wynosiły 453.972,24 zł.

600/60016/6060

Plan pierwotny w klasyfikacji budżetowej 600/60016/6060 wynosił 0,00 zł. Rada Gminy w Łęczycy uchwałą nr XXIII/144/2016 z dnia 21 czerwca 2016 roku przyjęła do realizacji w 206 roku zadanie inwestycyjne pn. Zakup i montaż wiaty w miejscowości Chrzastówek zabezpieczając na ten cel środki w wysokości 5.000,00 zł. Następnie uchwałą nr XXV/157/2016 z dnia 22 września 2016 roku dokonała zmniejszenia planu wydatków na wskazanym zadaniu o 1.187,00 zł i tym samym plan po zmianach wynosił 3.813,00 zł, jednocześnie tą samą uchwałą Rada Gminy ujęła w załączniku nr 3 (plan nakładów inwestycyjnych w 2016 roku) dwa nowe zadania związane z zakupem i montażem wiaty w miejscowości Zduny i Topola Szlachecka zabezpieczając na każdą z wiat środki po 5.000,00 zł.

W dniu 15 lipca 2016 roku Gmina Łęczycy dokonała pisemnego zamówienia w firmie Zakład Wielobranżowy „Sopel” w Białych Błotach wiaty przystankowej Grupa III typ 6 za cenę brutto 3.813,00 zł. Zapłaty dokonano w dniu 7 września 2016 roku (WB nr 141) na podstawie faktury VAT nr FA/311/2016 z dnia 31 sierpnia 2016 roku. Zamówienia dwóch kolejnych takich samych wiat dokonano pismem z dnia 24 października 2016 roku skierowanym do tego samego wykonawcy. Łączna wartość zamówienia wynosiła 7.626,00 zł. Wystawiona przez wykonawcę w dniu 2 grudnia 2016 roku faktura VAT nr FA/490/2016 w całości zapłacona została ze środków rozdziału 60016 § 6060 w dniu 13 grudnia 2016 roku (WB nr 195).

754/75412/6230

Plan pierwotny dla wydatków w klasyfikacji budżetowej rozdziału 75412 – *Ochotnicze Straże Pożarne § 6230 - Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych* – wynosił 0,00 zł. Na przełomie 2016 roku Rada Gminy trzykrotnie dokonywała zmiany tegoż planu poprzez jego zwiększenie o kwoty:

250.000,00 zł – uchwałą XXIII/144/2016 z dnia 21 czerwca 2016 (zarządzenie Wójta Gminy nr 208/2016 z dnia 21 czerwca 2016 roku),

45.000,00 zł – uchwałą XXV/157/2016 z dnia 22 września 2016 (zarządzenie Wójta Gminy nr 246/2016 z dnia 22 września 2016 roku),

20.000,00 zł – uchwałą XXIII/166/2016 z dnia 6 października 2016 (zarządzenie Wójta Gminy nr 250/2016 z dnia 6 października 2016 roku).

Plan po zmianach na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosił 315.000,00 zł.

Uchwałą nr XXIII/143/2016 z dnia 21 czerwca 2016 roku Rada Gminy w Łęczycy podjęła decyzję o udzieleniu dotacji celowej do kwoty 250.000,00 zł Ochotniczej Straży Pożarnej w Topoli Królewskiej na dofinansowanie zakupu samochodu ratowniczo – gaśniczego średniego. Natomiast uchwałami: XXV/156/2016 z dnia 22 września 2016 roku i XXVI/164/2016 z dnia 6 października 2016 roku Rada Gminy w Łęczycy zmieniła wysokość dotacji celowej dla OSP w Topoli Królewskiej na zakup samochodu z kwoty 250.000,00 zł, na kwotę odpowiednio: 295.000,00 zł i 315.000,00 zł.

W dniu 18 października 2016 roku Gmina Łęczycy reprezentowana przez Wójta Gminy – Jacka Rogozińskiego zawarła z Ochotniczą Strażą Pożarną w Topoli Królewskiej umowę dotacji, zgodnie z którą przedmiotem umowy było częściowe pokrycie przez Gminę

kosztów zakupu samochodu gaśniczego dla OSP w Topoli Królewskiej do kwoty 315.000,00 zł. Termin przekazania dotacji celowej – do dnia 23 grudnia 2016 roku. Wartość całkowitą zakupu samochodu określono na kwotę 777.945,00 zł. Jak wynika z umowy, źródłem finansowania kosztów zakupu miały być środki pochodzące z: dotacji z budżetu Gminy Łęczyca – 315.000,00 zł; dotacji Komendy Wojewódzkiej PSP w Łodzi – 112.945,00 zł; dotacji Komendy Głównej PSP – 150.000,00 zł, dotacji WFOŚiGW w Łodzi – 200.000,00 zł. Jednocześnie ustalono termin wykorzystania dotacji – 28 grudnia 2016 roku, zaś termin rozliczenia dotacji – 30 grudnia 2016 roku. Umowę ze strony Gminy Łęczyca podpisał Wójt Gminy – Jacek Rogoziński i Skarbnik Gminy – Agnieszka Kaszubska.

OSP w Topoli Królewskiej przedłożyła do Urzędu Gminy Łęczyca wniosek o dotację dla jednostki pozarządowej na realizację zadania z dnia 18 października 2016 roku, zgodnie z którym całkowita wartość samochodu miała wynosić 772.317,00 zł i tym samym dofinansowanie w postaci dotacji z Gminy Łęczyca 309.372,00 zł. Wniosek sprawdzony został w dniu 15 grudnia 2016 roku pod względem formalnym i rachunkowym i zatwierdzony do wypłaty ze środków rozdziału 75412 § 6230 przez Wójta Gminy Łęczyca i Skarbnika Gminy. Środki w kwocie 309.372,00 zł przekazane zostały na rachunek OSP w Topoli Królewskiej w dniu 15 grudnia 2016 roku (WB nr 197), co zostało zaewidencjonowane na kontach jednostki Wn 224-11 Ma 130-2 (nr dziennika 14893). DO rozliczenia dotacji OSP przedłożyło kserokopię faktury VAT 87/2016 z dnia 7 grudnia 2016 roku wraz z kserokopią protokołu odbioru samochodu specjalnego i przelewem środków 772.317,00 zł z dnia 27 grudnia 2016 roku. Rozliczenie dotacji 309.372,00 zł zaksięgowano Wn 810-17 Ma 224-11 (nr dziennika 16432).

801/80148/6060

Wydatki w klasyfikacji budżetowej dział 801 rozdział 80148 § 6060 w 2016 roku realizowane były przez Urząd Gminy w Łęczyca i stanowiły kwotę 39.478,50 zł. Plan pierwotny wydatków w ww. klasyfikacji wynosił 0,00 zł. Uchwałą nr XIX/119/2016 z dnia 22 stycznia 2016 roku Rada Gminy zabezpieczyła środki w kwocie 50.000,00 zł z przeznaczeniem na zakup samochodu, co ujęte zostało w załączniku nr 3 do uchwały – Plan nakładów inwestycyjnych w 2016 roku. Zmniejszenia wydatków o kwotę 10.521,00 zł dokonano uchwałą nr XXVII/157/2016 z 22 września 2016 roku. Plan końcowy wynosił 39.479,00 zł. W wyniku powyższego Wójt Gminy dokonał stosownych zmian w planie finansowym Urzędu zarządzeniem nr 153/2016 z dnia 22 stycznia 2016 roku.

W związku z powyższym Gmina Łęczyca na stronie BIP Urzędu Gminy zamieściła w dniu 1 lutego 2016 roku zapytanie ofertowe nr DR.271.1.2016 na zakup samochodu dostawczego zamieszczając jednocześnie formularz ofertowy. Ostateczny termin składania ofert wyznaczono na dzień 4 lutego 2016 roku. Złożone zostały trzy oferty, z której wybrana została oferta firmy JASZPOL Sp. z o.o. ze Zgierza z ceną brutto 38.000,00 zł na samochód marki Dacia Dokker Van 1,6. W dniu 5 lutego 2016 roku zawarta została pomiędzy Gminą Łęczyca a firmą Jaszpol Sp. z o.o. umowa sprzedaży nr 61617942-16-30037 na dostarczenie samochodu marki Dacia Dokker Van wersji: Base 1.6 SCe 100 Euro6. Umowa podpisana została ze strony Gminy Łęczyca przez Wójta Gminy i Skarbnika Gminy. Zakup wskazanego samochodu generował wydatki:

1.000,00 zł – zaliczka na samochód przekazana wykonawcy 9 lutego 2016 roku na podstawie faktury SZN/3/D/00011/16 z dnia 9 lutego 2016 roku wystawionej na 1.000,00 zł jako zaliczka (WB 18: Wn 080-13 Ma 201-60),

180,50 zł – opłata rejestracyjna – 16 lutego 2016 roku (Wn 080-13 Ma 234-6; Wn 810-3 Ma 800-1-1)

37.000,00 zł – faktura SSN/3/D/00028/16 z dnia 15 lutego 2016 roku na kwotę 38.000,00 zł. Zapłata nastąpiła: przekazaniem zaliczki 1.000,00 zł ; przelewem kwoty

37.000,00 zł – zapłacone w dniu 17 lutego 2016 roku (WB nr 23). Faktura ujęta została na kontach Wn 080-13 Ma 201-60; Wn 201-60 Ma 130-2, Wn 810-3 Ma 800-1-1,

1.298,00 zł – zapłata polisy PRE 00097654 w dniu 23 lutego 2016 roku (WB nr 26).

900/90001/2830

W klasyfikacji budżetowej dział 900 rozdział 90001 § 2830 zabezpieczone zostały środki uchwałą budżetową na rok 2016 (XVIII/116/2015) w wysokości 30.000,00 zł, który na przełomie roku 2016 nie uległ zmianie. Ewidencja wydatków dla wskazanej klasyfikacji wykazywała wydatek poniesiony w łącznej kwocie 30.000,00 zł, który poniesiony został w okresie od 18 do 25 listopada 2016 roku w związku z przekazaniem dotacji celowych dla spółek wodnych w kwotach:

[1] 10.500,00 zł – środki przekazane w dniu 18 listopada 2016 roku (WB nr 181) Spółce Wodnej „Łęczyca” w Łęczycy. Dotacja przekazana w oparciu o umowę nr OŚ.2.2016 z dnia 11 października 2016 roku, określającą dotację celową z budżetu Gminy Łęczyca do wysokości 10.500,00 zł. Wniosek o płatność złożony w dniu 8 listopada 2016 roku. Rozliczenie z przekazanej dotacji wpłynęło do UG w Łęczycy w dniu 30 grudnia 2016 roku. Łączna wartość zadania wyniosła 11.025,00 zł, w tym 10.500,00 zł środki dotacji (95,24%) i 525,00 zł środki własne, **stanowiące 4,76% wartości zadania** (przekazanie dotacji: Wn 224-8 Ma 130-2; rozliczenie dotacji Wn 810-16 Ma 224-8),

[2] 9.000,00 zł – środki przekazane w dniu 18 listopada 2016 roku (WB nr 181) Spółce Wodnej „Łęka” z siedzibą w Łęce w oparciu o umowę nr OŚ.1.2016 z dnia 7 października 2016 roku, określającą dotację celową z budżetu Gminy do wysokości 9.000,00 zł. Wniosek o płatność złożony w dniu 2 listopada 2016 roku. Rozliczenie z przekazanej dotacji wpłynęło do UG w Łęczycy w dniu 7 grudnia 2016 roku. Łączna wartość zadania wyniosła 11.700,00 zł, w tym 9.000,00 zł środki dotacji (76,92%) i 2.700,00 zł środki własne, stanowiące 23,08% wartości robót (przekazanie dotacji: Wn 224-9 Ma 130-2; rozliczenie dotacji Wn 810-16 Ma 224-9),

[3] 10.500,00 zł – środki przekazane w dniu 25 listopada 2016 roku (WB nr 184) Spółce Wodnej w „Zlewni Kanału Północnego” w Kozubach na podstawie umowy nr OŚ.3.2016 z dnia 11 października 2016 roku. Wniosek o płatność złożony w dniu 22 listopada 2016 roku. Rozliczenie otrzymanej dotacji Spółka przekazała do UG w Łęczycy w dniu 15 grudnia 2016 roku, z którego wynika, że łączna wartość zadania wyniosła 12.504,04 zł, w tym 10.500,00 zł środki z dotacji, 2.004,04 zł środki własne Spółki, stanowiące 16,02% wartości robót (przekazanie dotacji: Wn 224-10 Ma 130-2; rozliczenie dotacji Wn 810-16 Ma 224-10),

Dotacja przekazane zostały spółkom wodnym na podstawie uchwały nr XVII/96/2015 Rady Gminy Łęczyca z dnia 27 listopada 2015 roku, określającej zasady udzielania pomocy finansowej w postaci dotacji celowej spółkom wodnym działającym na terenie Gminy Łęczyca, trybu postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposobu jej rozliczania. W związku z ww. uchwałą Gmina Łęczyca w 2016 roku zawarła ze spółkami umowy na konserwację urządzeń melioracji wodnych szczegółowo wyspecyfikowanych w danej umowie. Umowy w dwóch przypadkach określały dotacje w wysokościach do 10.500,00 zł, zaś w jednym przypadku do 9.000,00 zł, przy czym nie więcej niż do 95% faktycznie wykonanych i udokumentowanych robót. Jednocześnie umowy określały zobowiązanie się spółek do pokrycia co najmniej 5% kosztów robót z własnych środków. Umowy ustalały termin złożenia wniosku przez poszczególne spółki do dnia 30 listopada 2015 roku i maksymalny termin wykorzystania dotacji poprzez zapłatę za zrealizowane zadania nie później niż do dnia 31 grudnia 2016 roku. Umowy ze strony Gminy Łęczyca

podpisane zostały przez Wójta Gminy – Jacka Rogozińskiego i Skarbnika Gminy – Agnieszkę Kaszubską.

W przypadku dotacji przekazanej Spółce Wodnej „Łęczyca” w Łęczycy, mimo iż wysokość środków własnych nie stanowiła 5% wartości robót – Gmina Łęczyca przekazała dotację w pełnej wysokości, tj. 10.500,00 zł, która stanowiła 95,24% wartości robót (11.025,00 zł), co było sprzeczne z zapisem § 2 i § 6 uchwały, jak również § 2 umowy OŚ.2.2016 z dnia 11 października 2016 roku.

926/92605/6050

Uchwałą budżetową na rok 2016 (XVIII/116/2015) Rada Gminy w Łęczycy zaplanowała środki w dziale 926 rozdziale 92605 § 6050 w kwocie 60.000,00 zł z przeznaczeniem na zadanie inwestycyjne pn. „Budowa Sali sportowej przy Szkole Podstawowej w Wilczkowicach” (dokumentacja projektowa). Na sesji w dniu 19 lutego 2016 roku Rada Gminy podjęła decyzję o zwiększeniu środków na ww. zadanie o kwotę 440.000,00 zł (uchwała XX/121/2016), tym samym plan po zmianach na wskazanym zadaniu wynosił 500.000,00 zł.

Wydatki wykonane na dzień 31 grudnia 2016 roku zamknęły się kwotą 62.556,00 zł (wydatki zrealizowane w okresie od 17 sierpnia 2016 roku do 15 listopada 2016 roku). W związku z poniesionymi wydatkami Gmina Łęczyca zaciągnęła dwa zobowiązania na podstawie umów:

[1] OT.272.12.2016 z dnia 1 czerwca 2016 roku na opracowanie projektu budowlanego wraz z kosztorysami inwestorskimi i nakładczymi oraz specyfikacją techniczną wykonania i odbioru robót budowlanych dla zadania „Budowa Sali sportowej na potrzeby Szkoły Podstawowej w Wilczkowicach Górnych – wynagrodzenie ryczałtowe 53.700,00 zł brutto,

[2] FE.042.2.2016 z dnia 1 września 2016 roku na wykonanie Studium Wykonalności i wniosku o dofinansowanie dla projektu pn. „Budowa Sali sportowej na potrzeby Szkoły Podstawowej w Wilczkowicach Górnych” – wynagrodzenie brutto 11.070,00 zł.

Wskazane umowy ze strony Gminy Łęczyca podpisane zostały przez Wójta Gminy – Jacka Rogozińskiego i Skarbnika Gminy – Agnieszkę Kaszubską.

Na przyjętej do kontroli próbie wydatków nie stwierdzono dokonywania płatności bez pokrycia środków w budżecie, jak również nie stwierdzono zaciągania zobowiązań bez wcześniejszego zabezpieczenia środków na wskazany cel.

VII. WYKONYWANIE BUDŻETU. REALIZACJA DOCHODÓW BUDŻETOWYCH

1. DOCHODY Z PODATKÓW I OPŁAT LOKALNYCH - 2015 - 2016

---

1) Rachunkowość w zakresie podatków i opłat. Plan kont

W zakresie ewidencji podatków i opłat w Urzędzie Gminy Łęczyca obowiązuje załącznik nr 5 do zarządzenia nr 213/2016 Wójta Gminy Łęczyca z dnia 30 czerwca 2016 roku w sprawie zakładowego planu kont dla organu podatkowego Gminy Łęczyca. W okresie wcześniejszym obowiązywało w ww. zakresie zarządzenie nr 395/2014 Wójta Gminy Łęczyca z dnia 1 kwietnia 2014 roku w sprawie zasad rachunkowości, zakładowego

planu kont, instrukcji kasowej dla budżetu Gminy Łęczycyca i Urzędu Gminy Łęczycyca oraz instrukcji obiegu dokumentów księgowych dla Urzędu Gminy.

Ewidencję należności z tytułu dochodów budżetowych prowadzono na koncie 221. Ujmuje się tu należności z tytułu podatków pobieranych we własnym zakresie. Konta szczegółowe prowadzi się dla każdego podatnika, inkasenta oraz każdej jednostki budżetowej, banku oraz innego podmiotu odrębnie w każdym podatku. Dopuszczono możliwość dokonywania zapisów zwrotu nadpłat dochodów budżetowych po stronie Ma konta 221 ze znakiem minus.

Sprawdzono na podstawie stosownych wydruków z ewidencji księgowej, w oparciu o jakie konta księgowe w Urzędzie Gminy Łęczycyca dokonywany jest przypis podatku od nieruchomości od osób fizycznych i osób prawnych, odpis – umorzenie oraz wpłata podatku, i tak: przypis podatku dokonywany jest na kontach Wn 221-1 i Ma 720-1, wpłata Wn 130-1 (bank) i Ma 221-1, odpis (przykładowo umorzenie zaległości podatkowej) – Wn 720-1 i Ma 221-1.

Reasumując, ewidencja podatków i opłat w Urzędzie Gminy Łęczycyca prowadzona była zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375), z wykorzystaniem kont przewidzianych w zarządzeniach.

Kontrolą objęto lata 2015-2016 oraz przy wybranych zagadnieniach także 2017 roku - do dnia 31 maja 2017 roku.

2) Organizacja wymiaru i poboru podatków i opłat (inkaso)

W Urzędzie Gminy w Łęczycyca ewidencja podatków i opłat prowadzona jest z wykorzystaniem systemu komputerowego firmy INFO-SYSTEM Roman i Tadeusz Groszek s.j. oraz systemem ręcznym w przypadku braku odpowiedniego oprogramowania. Zestawienie programów komputerowych stosowanych przy podatkach: PODATKI – system wymiaru podatku rolnego, leśnego i od nieruchomości, Księgowość Podatków i Opłat – system księgowości podatków i opłat, AUTA – system wymiaru podatku od środków transportowych wraz z księgowością podatkową, JGU – system wymiaru podatków lokalnych od osób prawnych.

Pobór podatków w latach 2015-2016 roku odbywał się w drodze inkasa na podstawie uchwały nr XIV/61/2007 Rady Gminy w Łęczycyca z dnia 30 października 2007 roku w sprawie zarządzenia poboru w drodze inkasa oraz określenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso podatku rolnego, od nieruchomości i leśnego od osób fizycznych. Do wykonywania czynności poboru należności pieniężnych z tytułu podatków wyznacza się sołtysów. Określono, iż terminem płatności podatków dla inkasentów będzie piąty dzień następujący po dniu, w którym zgodnie z przepisami prawa podatkowego wpłata podatku powinna nastąpić. Za ww. czynności inkasenci mieli otrzymywać wynagrodzenie prowizyjne. Ustalono następujący sposób obliczania prowizji: kwota stanowiąca 10% zainkasowanej przez sołtysa sumy podatków dzielona była na dwie części. Część pierwsza stanowiąca 40% wpływów podlegać miała podziałowi w równych kwotach dla wszystkich sołtysów. Część druga stanowiąca 60% wpływów miała zostać podzielona odpowiednio dla każdego sołtysa w zależności od procentowego udziału do ogólnej sumy podatków zainkasowanych przy danej racie podatków.

Kontrolą objęto terminowość dokonywania wpłat kwot podatków pobranych przez

inkasentów w 2015 i 2016 roku z dwóch wybranych losowo sołectw:
(..)⁶

Ustalenia kontroli:

- inkasenci zebrane kwoty wpłacali na rachunek bankowy Urzędu Gminy,
- wynagrodzenia dla inkasentów z wybranych sołectw było obliczane i wypłacane prawidłowo, zgodnie z postanowieniami uchwały,
- **wynagrodzenie przysługujące inkasentom nie było zaokrąglane do pełnych złotych, niezgodnie z art. 63 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r., poz. 613 ze zm.),**
- wynagrodzenie prowizyjne przekazywane było przelewem na rachunek bankowy inkasentów lub wypłacane w kasie UG tym inkasentom, którzy nie posiadali rachunków bankowych,
- rozliczenie pobranych kwot następowało w terminie wyznaczonym w paragrafie 1 punkt 3 ww. uchwały nr XIV/61/2007.

Realizację dochodów Gminy z tytułu podatków i opłat lokalnych w latach 2015-2016 przedstawiono w poniżej zamieszczonych tabelach.

Tabela
Plan i realizacja dochodów własnych w 2015 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Plan (w zł)	Wykonanie (w zł)	Procent Wykonania Planu	Udział procentowy w wykonaniu budżetu
1	2	3	4	5	6
DOCHODY BUDŻETOWE – ogółem		3 441 022,57	3 489 794,44	101,42	14,54
1.	Podatek od nieruchomości	1 888 465,00	1 909 462,28	101,11	7,95
2.	Podatek rolny	1 061 162,57	1 081 167,84	101,89	4,50
3.	Podatek leśny	18 194,00	19 842,00	109,06	0,08
4.	Podatek od środków transportowych	470 801,00	479 322,32	101,81	2,00
5.	Opłata targowa	2 400,00	0,00	-	-

Tabela
Plan i realizacja dochodów w 2016 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Plan (w zł)	Wykonanie (w zł)	Procent Wykonania Planu	Udział procentowy w wykonaniu budżetu
1	2	3	4	5	6
DOCHODY BUDŻETOWE – ogółem		3 900 280,00	4 082 594,36	104,67	14,35
1.	Podatek od nieruchomości	1 937 500,00	2 047 983,95	105,70	7,20
2.	Podatek rolny	1070 832,00	1 089 036,40	101,70	3,83
3.	Podatek leśny	26 948,00	28 828,00	106,98	0,10

⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

4.	Podatek od środków transportowych	865 000,00	916 746,01	105,98	3,22
5.	Opłata targowa	-	-	-	-

Z informacji uzyskanej od Skarbnika Gminy wynika, że Rada Gminy w Łęczycy nie wprowadziła opłaty prolongacyjnej z tytułu rozłożenia na raty lub odroczenia terminu płatności podatków stanowiących dochód gminy.

Oświadczenie Skarbnika Gminy A. Kaszubskiej z dnia 5 czerwca 2017 roku w sprawie opłaty prolongacyjnej stanowi załącznik nr 14 protokołu kontroli.

Zgodnie z przedłożonym oświadczeniem w okresie od 2015 roku do dnia 31 maja 2017 roku nie zaistniały przypadki wygasania zobowiązań podatkowych wskutek przeniesienia własności nieruchomości, ruchomości lub praw majątkowych.

Oświadczenie Skarbnika Gminy A. Kaszubskiej dotyczące wygasania zobowiązań podatkowych wskutek przeniesienia własności nieruchomości, ruchomości lub praw majątkowych stanowi załącznik nr 15 protokołu kontroli.

Jak wynika z uzyskanej informacji Gmina Łęczycza posiada w sposób pośredni dostęp do danych ewidencji gruntów i budynków za pomocą programu komputerowego EWOPIS, który pozwala na odtworzenie bazy danych prowadzonej przez Starostwo Powiatowe w Łęczycy dla terenu Gminy Łęczycza, przekazywane Gminie na jej wniosek co około 6 miesięcy. Dane przekazywane Gminie przez Starostwo Powiatowe są danymi wyłącznie do odczytu, bez możliwości ich modyfikacji poprzez wprowadzanie zmian. Gmina nie posiada bezpośredniego dostępu do danych ewidencji gruntów i budynków.

Oświadczenie A. Kaszubskiej w zakresie posiadania dostępu do ewidencji gruntów stanowi załącznik nr 16 do protokołu kontroli.

Z uzyskanych informacji wynika, że uchwały Rady Gminy w Łęczycy z lat 2015-2017 dotyczące podatków i opłat lokalnych nie były przedmiotem rozstrzygnięć nadzorczych Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi.

Oświadczenie złożone przez Skarbnika Gminy w sprawie poprawności uchwał podatkowych stanowi załącznik nr 17 do protokołu kontroli.

Skarbnik Gminy Agnieszka Kaszubska poinformowała również, że organ podatkowy nie udzielał w okresie od 2015 roku do dnia 31 maja 2017 roku, ulg w zapłacie podatków wykonawcom, z którymi zawarto umowy w trybie ustawy Prawo zamówień publicznych lub którym udzielono zamówień publicznych nie wymagających stosowania przepisów ww. ustawy.

Informacja dotycząca nieudzielania ulg podatkowych dla wykonawców, którym udzielono w latach 2015 – 31 maja 2017 zamówień publicznych stanowi załącznik nr 18 do protokołu kontroli.

Organ podatkowy w okresie objętym kontrolą nie skorzystał z uprawnień wynikających z art. 281 i następnich ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa i nie przeprowadzał kontroli w zakresie zgodności ze stanem faktycznym zadeklarowanego przez podatników podatku.

Oświadczenie złożone przez Skarbnika Gminy w dniu 5 czerwca 2017 roku w zakresie kontroli podatkowych stanowi załącznik nr 19 do protokołu kontroli.

3) Podatek od nieruchomości

Stawki podatku od nieruchomości w latach 2015-2017 obowiązywały na podstawie następujących uchwał: [1] nr XLII/271/2014 z dnia 29 października 2014 roku (na 2015 rok), [2] nr XVII/103/2015 z dnia 27 listopada 2015 (na 2016 rok), [3] nr XXVII/169/2016 z dnia 9 listopada 2016 roku (na 2017 rok).

W czasie przeprowadzania kontroli obowiązywała następująca uchwała w sprawie ustalenia wzorów deklaracji i informacji w sprawie podatku od nieruchomości, podatku rolnego oraz podatku leśnego – nr XII/62/2011 Rady Gminy Łęczyca z dnia 29 listopada 2011 roku, zmieniona uchwałą nr XVIII/118/2015 z dnia 21 grudnia 2015 roku.

Kontroli poddano prawidłowość przyjętych przez Radę Gminy stawek podatku od nieruchomości, poprzez porównanie ich ze stawkami określonymi w obwieszczeniu Ministra Finansów z dnia 7 sierpnia 2014 roku w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych w 2015 roku (M.P. z 2014 roku, poz. 718), oraz z dnia 5 sierpnia 2015 roku w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych w 2016 roku (M.P. z 2015 roku, poz. 735), a także z dnia 28 lipca 2016 roku w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych w 2017 roku (M.P. z 2016 roku, poz. 779).

W wyniku kontroli stwierdzono, że stawki podatku od nieruchomości na terenie Gminy Łęczyca obowiązujące w latach 2015-2017 nie przekraczały górnych stawek podatku określonych w powyżej przytoczonych przepisach prawa.

W kontrolowanym okresie obowiązywały uchwały w sprawie ustalenia zwolnień w podatku od nieruchomości na terenie Gminy Łęczyca o takiej samej treści (identyczne zwolnienia) wprowadzane na każdy rok odrębnie: na 2015 rok uchwała nr XLII/272/2014 z dnia 29 października 2014 roku, na 2016 rok uchwała nr XVII/104/2015 z dnia 27 listopada 2015 roku i na 2017 rok uchwała nr XXVII/170/2016 z dnia 9 listopada 2016 roku. Na ich podstawie zwolnione od podatku od nieruchomości zostały:

- budynki i grunty służące działalności w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
- budynki mieszkalne lub ich części położone w siedliskach gospodarstw rolnych z wyłączeniem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej,
- grunty pozostałe po przekazaniu gospodarstw na Skarb Państwa w zamian za emeryturę lub rentę w trybie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników, z wyłączeniem związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej,
- budynki mieszkalne i gospodarcze na gruntach określonych w pkt 3, z wyłączeniem budynków mieszkalnych zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej oraz budynków gospodarczych związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej,
- budynki gospodarcze w nieruchomościach niestanowiących gospodarstw rolnych przeznaczone na składowanie opału oraz drobnych narzędzi rolniczych do 30 metrów kwadratowych powierzchni użytkowej.

Podatek od nieruchomości od osób prawnych

W okresie objętym kontrolą ilość podatników – osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej – będących podmiotami ww. podatku wynosiła:

- w 2015 roku – 34,
- w 2016 roku – 32,

- w 2017 roku – 33.

Kontrolą objęto dokumentację źródłową dotyczącą 8 podatników podatku od nieruchomości za lata 2015-2017:

(...)⁷

Tabela zawierająca podstawowe informacje dotyczące skontrolowanych podatników podatku od nieruchomości (osób prawnych) stanowi załącznik nr 20 do protokołu kontroli.

W wyniku kontroli ustalono, co następuje:

- deklaracje w latach 2015-2017 zostały złożone przez wszystkich badanych podatników,
- deklaracje na podatek od nieruchomości zostały złożone zgodnie z formularzami stanowiącymi załączniki do uchwały Rady Gminy w Łęczycy, za wyjątkiem podatnika – (...)⁸,
- większość badanych deklaracji została złożona w ustawowym terminie tj. do 31 stycznia, zgodnie z art. 6 ust. 9 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity z 2016 roku, Dz. U. poz. 716 ze zm.),
- wszystkie deklaracje były opatrzone pieczęcią daty wpływu do organu podatkowego zgodnie z § 40 ust. 1 i ust. 3 pkt 2 załącznika nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 roku w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. nr 14, poz. 67 ze zm.),
- w deklaracjach podatkowych wskazano prawidłowe stawki podatkowe,
- nie stwierdzono błędów rachunkowych w deklaracjach w zakresie wysokości obliczonego podatku,
- w przypadku składanych korekt deklaracji, kwota przypisu lub odpisu była dokonywana w prawidłowej wysokości,
- raty podatku przez 8 podatników objętych kontrolą były w większości płacone terminowo, czyli do 31 stycznia oraz do 15 dnia każdego następnego miesiąca. W przypadkach zapłaty raty nieterminowo, naliczono stosowne odsetki,
- kwoty podatku wskazane w deklaracjach były prawidłowo zaokrąglane zgodnie z art. 63 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa, który stanowi, że podstawę opodatkowania, kwoty podatków, odsetki za zwłokę opłaty prolongacyjnej,

---

⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w deklaracji podatkowej i innych dokumentach składanych przez podatników). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

oprocentowanie nadpłat oraz wynagrodzenia przysługujące płatnikom i inkasentom zaokrąglą się do pełnych złotych w ten sposób, że końcówki kwot wynoszące mniej niż 50 groszy pomija się a końcówki kwot wynoszące 50 i więcej groszy podwyższa się do pełnych złotych.

Podatek rolny

Stosownie do ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (tekst jednolity Dz. U. z 2016 roku, poz. 617 ze zm.), oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2001 roku w sprawie zaliczenia gmin oraz miast do jednego z czterech okręgów podatkowych (Dz. U. z 2001 roku, nr 143, poz. 1614), Gmina Łęczyca została zaliczona do II okręgu podatkowego.

Rada Gminy w Łęczycy na mocy art. 6 ust. 3 ustawy o podatku rolnym skorzystała z przysługującego jej uprawnienia i obniżyła średnią cenę skupu żyta dla celów obliczenia podatku rolnego następującymi uchwałami:

- na 2015 rok uchwała nr XLII/269/2014 z dnia 29 października 2014 roku – obniżająca średnią cenę skupu żyta ogłoszoną w Komunikacie Prezesa GUS z dnia 20 października 2014 roku (M.P. z 2014 roku, poz. 935) z kwoty 61,37 zł za jeden kwintal do kwoty 40,00 zł za jeden kwintal,
- na 2016 rok uchwała nr XVII/101/2015 z dnia 27 listopada 2015 roku w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta przyjmowanej jako podstawa do obliczenia podatku rolnego na 2016 rok – obniżająca średnią cenę skupu żyta ogłoszoną w Komunikacie Prezesa GUS z dnia 19 października 2015 roku (M.P. z 2015 roku, poz. 1025) z kwoty 53,75 zł za jeden kwintal do kwoty 40,00 zł za kwintal,
- na 2017 rok uchwała nr XXVII/171/2016 z dnia 9 listopada 2016 roku w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta przyjmowanej jako podstawa do obliczenia podatku rolnego na 2017 rok – obniżająca średnią cenę skupu żyta ogłoszoną w Komunikacie Prezesa GUS z dnia 18 października 2016 roku (M.P. z 2016 roku, poz. 993) z kwoty 52,44 zł za jeden kwintal do kwoty 40,00 zł za kwintal.

Ponadto Rada Gminy w Łęczycy uchwałami kolejno: na 2015 rok nr XLII/270/2014 z dnia 29 października 2014 roku, na 2016 rok nr XVII/102/2015 z dnia 27 listopada 2015 roku oraz na 2017 rok nr XXVII/172/2016 z dnia 9 listopada 2016 roku, wprowadziła następujące zwolnienia na terenie Gminy (tej samej treści w każdym roku): 1/. grunty służące działalności w zakresie ochrony przeciwpożarowej, 2/. grunty pozostałe po przekazaniu gospodarstw na Skarb państwa w zamian za emeryturę lub rentę w trybie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników (tj. Dz. U. z 2016 roku, poz. 277).

Podatek rolny od osób prawnych

W okresie objętym kontrolą ilość podatników – osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej – będących podatnikami podatku rolnego wynosiła, zarówno w 2015 roku, jak w 2016 i 2017 roku – 9 podmiotów. Tym samym, do kontroli prawidłowości opodatkowania podatkiem rolnym osób prawnych, przyjęto próbę składającą się z 3 podatników:

(...)⁹

---

⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29

Tabela zawierająca podstawowe informacje dotyczące skontrolowanych podatników podatku od nieruchomości (osób prawnych) stanowi załącznik nr 21 do protokołu kontroli.

W wyniku kontroli ustalono co następuje:

- **objęte kontrolą osoby prawne składały deklaracje na podatek rolny po terminie wynikającym z art. 6a ust. 8 pkt 1 ustawy o podatku rolnym**, zgodnie z którym osoby prawne, jednostki organizacyjne, w tym spółki, nieposiadające osobowości prawnej, jednostki organizacyjne Agencji Nieruchomości Rolnych, a także jednostki organizacyjne Lasów Państwowych są obowiązane składać, w terminie do dnia 15 stycznia, organowi podatkowemu właściwemu ze względu na miejsce położenia gruntów deklaracje na podatek rolny na dany rok podatkowy, sporządzone na formularzu według ustalonego wzoru, a jeżeli obowiązek podatkowy powstał po tym dniu - w terminie 14 dni od dnia zaistnienia okoliczności uzasadniających powstanie tego obowiązku. **Natomiast deklaracje w rzeczywistości były przykładowo składane w dniach: 2 i 5 lutego 2015 roku, 29 stycznia 2016 roku, 30 stycznia 2017 roku,**
- kwoty podatku wskazane w deklaracjach były prawidłowo zaokrąglane, a deklaracje były sprawdzane pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym,
- podatek był płacony terminowo, a w przypadku zapłaty po terminie naliczono stosowne odsetki, **za wyjątkiem podatnika nr (...)¹⁰,**
- **ponadto w zakresie ww. podatnika o numerze (..) ¹¹.**

Łączne zobowiązanie pieniężne

Prawidłowość ustalenia należności podatkowych, terminowość doręczania decyzji wymiarowych oraz terminowość wpłat podatku łącznego zobowiązania pieniężnego w latach 2015-31 maja 2017 sprawdzono w oparciu o wybranych 15 podatników o następujących numerach kont: (...)¹².

Tabele obrazujące wymiar podatku, terminowość wpłat wybranych podatników łącznego zobowiązania pieniężnego za lata 2015-2017 stanowią załącznik nr 22 protokołu kontroli.

Kontrolujące ustaliły, co następuje:

---

sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

- kwoty podatku od nieruchomości ustalono w prawidłowych wysokościach, według stawek określonych w uchwałach,
- nie stwierdzono błędów rachunkowych,
- decyzje doręczano drogą pocztową za potwierdzeniem odbioru z podaniem daty odbioru i własnoręcznym podpisem podatnika lub za pośrednictwem sołtysów,
- decyzje były doręczane nie później niż 14 dni przed ustawowym terminem płatności zobowiązania podatkowego, zgodnie z art. 47 § 2 ustawy Ordynacja podatkowa,
- przedmioty opodatkowania zawarte w decyzjach wymiarowych były zgodne z danymi wykazanymi w informacjach na podatek od nieruchomości składanych przez podatników oraz z danymi wynikającymi z ewidencji gruntów,
- informacje na podatek od nieruchomości były składane zgodnie z obowiązującym wzorem stanowiącym załącznik uchwały,
- większość podatników objętych kontrolą płaciła raty podatku terminowo. W pozostałych przypadkach, gdy były płacone z opóźnieniem były naliczane odsetki w prawidłowej wysokości. Odsetki nie były naliczane, gdy nie przekraczały kwoty, o której mowa w art. 54 § 1 pkt 5 ustawy Ordynacja podatkowa,
- w celu ustalenia, czy w przypadku, gdy obowiązek podatkowy powstał lub wygasł w ciągu roku, podatek za ten rok ustalono proporcjonalnie do liczby miesięcy, w których istniał obowiązek, kontroli poddano dokumentację dotyczącą 10 podatników za lata 2015-2016 (po 5 podatników z każdego roku) o numerach: (...) ¹³. Wobec ww. podatników w okresie objętym kontrolą wystąpiły okoliczności uzasadniające powstanie lub wygaśnięcie obowiązku podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości bądź zaistniały zdarzenia mające wpływ na wysokość opodatkowania. Na podstawie przedłożonej do kontroli dokumentacji stwierdzono, że podatnicy wypełnili obowiązek przewidziany art. 6 ust. 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych i złożyli informacje o nieruchomościach i obiektach budowlanych, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia okoliczności uzasadniających powstanie albo wygaśnięcie obowiązku podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości lub od dnia zaistnienia zdarzenia. Organ podatkowy prawidłowo ustalił podatek, tj. proporcjonalnie do liczby miesięcy, w których istniał obowiązek podatkowy przy zastosowaniu stawek uchwalonych przez Radę Gminy, prawidłowo ustalił powstanie obowiązku podatkowego zgodnie z art. 6 ust. 5 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych i dokonał zmiany wysokości podatku w trakcie roku. Wyniki kontroli zostały ujęte w tabeli zawierającej m.in. informacje dotyczące daty złożenia przez podatników korekty informacji, daty zmiany wysokości zobowiązania podatkowego i daty wydania decyzji.

Tabela zawierająca informacje dotyczące skontrolowanych podatników w zakresie wypełnienia obowiązku z art. 6 ust. 5 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych stanowi załącznik nr 23 protokołu kontroli.

Udzielone ulgi w zapłacie podatku w zakresie łącznego zobowiązania pieniężnego oraz od środków transportowych (np. umorzenie zaległości, rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności)

---

¹³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

2015 rok

Rodzaj decyzji	Ilość wydanych decyzji	Kwota objęta decyzjami (zł)
Umorzenie zaległości podatkowej, odsetek	22	6.399,00
Rozłożenie zapłaty podatku na raty	2	1.691,00
Odroczenie terminu płatności podatku	6	22.165,00
Rozłożenie na raty zapłaty zaległości podatkowej	4	25.813,60
Odroczenie zapłaty zaległości podatkowej	10	15.679,60

2016 rok

Rodzaj decyzji	Ilość wydanych decyzji	Kwota objęta decyzjami (zł)
Umorzenie zaległości podatkowej, odsetek	11	5.875,00
Rozłożenie zapłaty podatku na raty	-	-
Odroczenie terminu płatności podatku	5	1.362,00
Rozłożenie na raty zapłaty zaległości podatkowej	5	12.736,24
Odroczenie zapłaty zaległości podatkowej	6	1.911,00

Kontroli poddano pięć decyzji dotyczących ulg podatkowych w podatku rolnym i podatku od nieruchomości (łącznie zobowiązanie pieniężne) wydanych przez organ podatkowy w 2016 roku. Były to następujące decyzje:

- nr Fn.3121.52016 z dnia 4 kwietnia 2016 roku w sprawie odroczenia terminu płatności należności podatkowej I raty podatku rolnego za 2016 rok w kwocie 315,00 zł do dnia 31 października 2016 roku. Wniosek z dnia 14 marca 2016 roku,
- nr Fn.3121.8.2016 z dnia 19 kwietnia 2016 roku w sprawie umorzenia zaległości podatkowej z tytułu I raty podatku rolnego za 2016 rok w kwocie 171,00 zł. Wniosek z dnia 22 marca 2016 roku,
- nr Fn.3123.18.2016 z dnia 7 października 2016 roku w sprawie odroczenia terminu płatności należności podatkowej za III ratę 2016 roku w kwocie 143,00 zł i zaległości podatkowej za II ratę 2016 roku w kwocie 143,00 zł z tytułu podatku w łącznym zobowiązaniu pieniężnym do dnia 30 kwietnia 2017 roku. Wniosek z dnia 15 września 2016 roku,
- nr Fn.3121.22.2016 z dnia 25 października 2016 roku w sprawie umorzenia zaległości podatkowej z tytułu III raty podatku rolnego za 2016 rok w kwocie 473,00 zł. Wniosek z dnia 6 października 2016 roku,
- nr Fn.3123.23.2016 z dnia 28 października 2016 roku w sprawie umorzenia odsetek od zaległości podatkowych za lata 2015-2016 w podatku od nieruchomości i rolnym w kwocie 34,00 zł oraz rozłożenia na raty zaległości podatkowych za lata 2015-2016 z tytułu podatku od nieruchomości i rolnego w kwocie 1.017,64 zł plus koszty upomnienia 69,60 zł. Wniosek z dnia 11 października 2016 roku.

W wyniku kontroli stwierdzono, co następuje:

- decyzje były wydawane na wniosek podatników,

- wszystkie sprawy z wniosków podatników dotyczących umorzenia zaległości (odsetek) oraz rozłożenia na raty były załatwiane w drodze decyzji, zgodnie z art. 207 ustawy Ordynacja podatkowa,
- wszystkie decyzje były wydawane w terminie miesiąca od daty wpłynięcia wniosku, przez Wójta Gminy,
- wszystkie decyzje zawierały uzasadnienie faktyczne wymagane art. 210 § 4 ustawy Ordynacja podatkowa i były wydawane tylko do zaległości podatkowych,
- wnioski o udzielenie ulg były odpowiednio umotywowane. W dokumentacji spraw znajdowały się: oświadczenia i protokoły podatników o aktualnej sytuacji materialnej i rodzinnej, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, zaświadczenie o dochodowości gospodarstwa rolnego, karta informacyjna z leczenia szpitalnego, decyzje KRUS-u o ustaleniu emerytury, faktury, dokumenty potwierdzające zaciągnięcie kredytu, umowa o pracę, decyzje przyznające zasiłek chorobowy z tytułu czasowej niezdolności do pracy, zaświadczenie o leczeniu.

Udzielone ulgi i zwolnienia w zakresie podatku rolnego - ulga inwestycyjna i z tytułu nabycia gruntów

2015 rok

Rodzaj decyzji	Ilość decyzji (szt.)	Kwota ulgi lub zwolnienia (zł)
Ulga inwestycyjna	2	1.979,00 zł
Zwolnienie z tytułu nabycia gruntów	25	2.730,46 zł
Ulga żołnierska	0	0

2016 rok

Rodzaj decyzji	Ilość decyzji (szt.)	Kwota ulgi lub zwolnienia (zł)
Ulga inwestycyjna	5	5.815,00 zł
Zwolnienie z tytułu nabycia gruntów	24	4.822,00 zł
Ulga żołnierska	0	0

Kontroli poddano następujące decyzje dotyczące ulg podatkowych w podatku rolnym wydane przez organ podatkowy w latach 2015-2016. Były to następujące decyzje:

W sprawie ulgi z tytułu nabycia gruntów:

- decyzja Fn.3121.B.8.2016 z dnia 22 kwietnia 2016 roku – zwolnienie na okres od dnia 1 maja 2016 roku do dnia 31 marca 2021 roku, obniżenie podatku o 75% od 1 kwietnia 2021 roku do 31 marca 2022 roku i o 50% od 1 kwietnia 2022 roku do 31 marca 2023 roku. Akt notarialny repertorium A nr 907/2016 z dnia 18 marca 2016 roku. Wniosek o ulgę z dnia 13 kwietnia 2016 roku,
- decyzja Fn.3121.B.11.2016 z 4 maja 2016 roku – zwolnienie na okres od 1 maja 2016 roku do 28 lutego 2021 roku, obniżenie podatku o 75% od 1 marca 2021 roku do 28 lutego 2022 roku i o 50% od 1 marca 2022 roku do 28 lutego 2023 roku. Akt notarialny repertorium A nr 907/2016 z dnia 22 lutego 2016 roku. Wniosek o ulgę z dnia 29 kwietnia 2016 roku,

- decyzja Fn.3121.B.1.2015 z 11 marca 2015 roku – zwolnienie na okres od 1 marca 2015 roku do 29 lutego 2020 roku, obniżenie podatku o 75% od 1 marca 2020 roku do 28 lutego 2021 roku i o 50% od 1 marca 2021 roku do 28 lutego 2022 roku. Akt notarialny repertorium A nr 320/2015 z dnia 12 lutego 2015 roku. Wniosek o ulgę z dnia 12 lutego 2015 roku,
- decyzja Fn.3121.B.13.2016 z 3 lipca 2015 roku – zwolnienie na okres od 1 lipca 2015 roku do 31 maja 2020 roku, obniżenie podatku o 75% od 1 czerwca 2020 roku do 31 maja 2021 roku i o 50% od 1 czerwca 2021 roku do 31 maja 2022 roku. Akt notarialny repertorium A nr 2539/2015 z dnia 20 maja 2015 roku. Wniosek o ulgę z dnia 23 czerwca 2015 roku.

W sprawie ulgi inwestycyjnej:

- decyzja Fn.3121.C.1.2016 z dnia 18 kwietnia 2016 roku – przyznająca ulgę inwestycyjną w wysokości 3.750,00 zł, tj. 25% nakładów inwestycyjnych udokumentowanych rachunkami na kwotę 15.000,00 zł z tytułu zakupu i zainstalowania deszczowni. Wniosek o ulgę z dnia 21 marca 2016 roku,
- decyzja Fn.3121.4.7.2015 z dnia 18 marca 2015 roku – przyznająca ulgę inwestycyjną w wysokości 5.660,00 zł, tj. 25% nakładów inwestycyjnych udokumentowanych rachunkami na kwotę 22.638,20 zł z tytułu modernizacji budynku inwentarskiego służącego do chowu, hodowli i utrzymania zwierząt gospodarskich. Wniosek o ulgę z dnia 20 lutego 2015 roku.

W wyniku kontroli stwierdzono, co następuje:

- decyzje były wydawane na wniosek podatników, w terminie miesiąca od daty wpłynięcia wniosku, przez Wójta Gminy,
- wszystkie decyzje zawierały uzasadnienie faktyczne wymagane art. 210 § 4 ustawy Ordynacja podatkowa,
- do decyzji przyznających ulgi z tytułu nabycia gruntów były dołączane akty notarialne zakupu gruntów oraz oświadczenia wnioskodawców złożone zgodnie z art. 12 ust. 1 pkt 4 ustawy o podatku rolnym,
- we wszystkich decyzjach przyznających zwolnienia i ulgi z tytułu nabycia gruntu prawidłowo określono okres zwolnienia – 5 lat licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zawarto umowę sprzedaży gruntów, natomiast zastosowanie ulgi następowało dopiero od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym został złożony wniosek zgodnie z art. 13d ust. 3 ustawy o podatku rolnym. Po upływie okresu zwolnienia w I roku podatnikom obniżono podatek rolny o 75%, a w II roku o 50%,
- do wniosków o przyznanie ulgi inwestycyjnej dołączane były kserokopie faktur dotyczących poniesionych wydatków na zakup i instalację urządzeń wymienionych w art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy o podatku rolnym,
- kwota przyznanych ulg wynosiła 25% udokumentowanych rachunkami nakładów inwestycyjnych zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy.

4) Podatek od środków transportowych

Stawki podatku od środków transportowych w okresie objętym kontrolą, czyli w latach 2015-2017 obowiązywały na podstawie następujących uchwał: [1] nr XXXIV/207/2013 z dnia 26 listopada 2013 roku oraz [2] nr XVII/100/2015 z dnia 27 listopada 2015 roku.

W okresie objętym kontrolą Rada Gminy nie wprowadziła zwolnień w zakresie podatku od środków transportowych.

Gmina Łęczyca otrzymuje od Starostwa Powiatowego miesięczne informacje dotyczące pojazdów z terenu Gminy zarejestrowanych lub wyrejestrowanych w danym miesiącu.

Próba kontroli objęto sześciu podatników podatku od środków transportowych, w tym trzech osób fizycznych o numerach karty kontowej (...) ¹⁴.

Tabela zawierająca podstawowe informacje dotyczące skontrolowanych podatników podatku od środków transportowych stanowi załącznik nr 24 protokołu kontroli.

W toku kontroli ustalono, co następuje:

- deklaracje na podatek od nieruchomości były składane terminowo, tj. do 15-go lutego każdego miesiąca, za wyjątkiem podatników – osoby fizycznej nr konta (...) ¹⁵,
- stawki podatku wynikające z deklaracji podatkowych lub ich korekt były zgodne ze stawkami wynikającymi z obowiązujących uchwał Rady Gminy,
- wszystkie złożone deklaracje były sprawdzone i znajdowały się na nich pieczętki daty wpływu do organu podatkowego,
- w sytuacjach gdy podatek powstawał lub wygasał w ciągu roku, był ustalany proporcjonalnie do liczby miesięcy, w których istniał obowiązek. Nie stwierdzono nieprawidłowości w obliczaniu podatku. Natomiast jedynie zauważono, że Gmina, pomimo otrzymywania informacji ze Starostwa Powiatowego o nabyciu lub zbyciu pojazdu, nie zawsze terminowo podejmowała stosowne czynności, zgodnie z art. 274a § 1 Ordynacji podatkowej, który stanowi, że organ podatkowy może zażądać złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji lub wezwać do jej złożenia, jeżeli deklaracja nie została złożona mimo takiego obowiązku,
- raty podatku były płacone terminowo przez większość podatników. W nielicznych pozostałych przypadkach, gdy raty były uiszczane z opóźnieniem, były naliczane odsetki w prawidłowej wysokości. Odsetki nie były naliczane, gdy nie przekraczały kwoty, o której mowa w art. 54 § 1 pkt 5 ustawy Ordynacja podatkowej.

5) Opłata targowa

W 2015 roku plan dotyczący opłaty targowej wynosił 2.400,00 zł, a wykonanie 0,00 zł, zaś w 2016 roku plan wynosił 0,00 zł, a wykonanie 0,00 zł.

---

¹⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w deklaracji podatkowej i innych dokumentach składanych przez podatników). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w deklaracji podatkowej i innych dokumentach składanych przez podatników). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

6) Terminowość podejmowania czynności windykacyjnych w odniesieniu do zaległości podatkowych

Prawidłowość i terminowość podejmowania oraz przeprowadzania działań windykacyjnych, przeanalizowano na przykładzie czynności podejmowanych przez organ podatkowy w odniesieniu do zaległości bieżących z tytułu: [1] I-II raty 2016 roku w zakresie podatku od nieruchomości osoby prawne, [2] II raty 2015 roku w zakresie podatku od nieruchomości osoby fizyczne, [3] I rata 2015 i II rata 2016 roku w zakresie podatku od środków transportowych co zestawiono w poniższych tabelach:

(...)¹⁶

W trakcie kontroli ustalono, co następuje:

- większość podatników osób prawnych uiszczało podatek od nieruchomości terminowo. Podatnicy o numerach kont (...)¹⁷
- wobec osób fizycznych będących podatnikami podatku od nieruchomości, którzy nie uiszczyli terminowo II raty za 2015 rok były wystawiane upomnienia miesiąc po upływie terminu płatności oraz tytuły wykonawcze miesiąc po dacie wystawienia upomnienia,
- wobec podatników podatku od środków transportowych, którzy nie uiszczyli II raty za 2016 rok, były wystawiane upomnienia w terminie dwóch miesięcy od daty płatności raty, oraz tytuły wykonawcze **w terminie 6 miesięcy od daty wystawienia upomnienia,**
- wobec podatników podatku od środków transportowych, którzy nie uiszczyli I raty podatku za 2015 rok, **były wystawiane upomnienia w dość odległym terminie: (...)¹⁸.**

Dodatkowo kontrolą objęto prowadzenie czynności windykacyjnych wobec 5 podatników podatku od nieruchomości, którzy mieli największe zaległości na koniec 2016 roku. Ustalono, co następuje:

- podatnik o numerze konta (...)¹⁹
- organ podatkowy naliczał koszty wystawianych upomnień.

---

¹⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Powyżej opisane nieprawidłowości w podejmowaniu czynności egzekucyjnych wobec podatników podatku od nieruchomości oraz od środków transportowych stanowiły naruszenie § 1, 5, 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 maja 2014 roku w sprawie trybu postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych (Dz.U. 2014 r. poz. 656) - wierzyciel jest obowiązany do systematycznej kontroli terminowości zapłaty należności pieniężnych. Wierzyciel niezwłocznie doręcza zobowiązanemu upomnienie oraz wystawia tytuł wykonawczy, w przypadku gdy łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnej przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia albo gdy okres do upływu terminu przedawnienia należności pieniężnej jest krótszy niż 6 miesięcy.

Ponadto również zgodnie z § 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 roku w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz. U. 2015 r. poz. 2367) – wierzyciel jest zobowiązany do systematycznej kontroli terminowości zapłaty należności pieniężnych.

Zestawienie podejmowanych czynności windykacyjnych w stosunku do podatników podatku od nieruchomości stanowi załącznik nr 25 do protokołu kontroli.

2. DOCHODY Z MAJĄTKU

Zgodnie z obowiązującym Regulaminem organizacyjnym w Urzędzie istnieje samodzielne stanowisko pracy ds. gospodarki gruntami, które aktualnie obejmuje pani Emilia Domałonek. Do zadań stanowiska pracy należy w szczególności: [1] gospodarowanie nieruchomościami Gminy, w tym: sprzedaż, dzierżawa, użyczenie lub najem nieruchomości; ustalanie stawek czynszu dzierżawnego oraz wysokości opłat za użytkowanie wieczyste nieruchomości gminnych; prowadzenie spraw związanych z komunalizacją gruntów; nabywanie gruntów na rzecz Gminy w celu realizacji celów publicznych; współpraca z komisją inwentaryzacyjną Rady w zakresie inwentaryzacji nieruchomości użytkowanych przez Gminę, [2] podejmowanie działań w zakresie dbałości o miejsca pamięci narodowej na terenie Gminy, [3] prowadzenie gospodarki mieszkaniowo-lokalowej w zakresie: utrzymania i eksploatacji budynków gminnych (sporządzenie umów najmu na lokale mieszkalne, użytkowe i inne); prowadzenie spraw dotyczących gospodarowania gminnym zasobem mieszkaniowym; prowadzenie spraw najmu lokali wchodzących w skład gminnego zasobu mieszkaniowego z uwzględnieniem potrzeb dotyczących zabezpieczenia zasobu lokali socjalnych.

W dniu 18 października 2010 roku została przyjęta przez Radę Gminy w Łęczycy uchwała nr XLIX/246/2010 w sprawie szczegółowych zasad, sposobu i trybu udzielania ulg w spłacie należności pieniężnych, mających charakter cywilnoprawny przypadających Gminie Łęczycy lub jej jednostkom podległym oraz wskazania organu do tego uprawnionego.

Uchwałą nr XXXI/196/2013 Rady Gminy w Łęczycy z dnia 21 sierpnia 2013 roku został przyjęty Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Łęczycy na lata 2013-2017, zmieniony następującymi uchwałami: [1] nr XI/53/2015 z dnia 25 czerwca 2015 roku, [2] nr XXVIII/190/2016 z dnia 19 grudnia 2016 roku.

Rada Gminy Łęczycy nie określiła zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na okres dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony. Zgodę na zbycie konkretnej nieruchomości wyraża Rada Gminy podejmując każdorazowo odpowiednią uchwałę.

2.1. Dochody z tytułu sprzedaży nieruchomości

Dochody ze sprzedaży nieruchomości lub ich części (w tym lokali)

2015 rok			2016 rok		
Plan	Plan po zmianach	Wykonanie	Plan	Plan po zmianach	Wykonanie
1.016,00	104.956,50	65.141,00	1.000.000,00	27.732,52	27.812,52

W Gminie Łęczyca dochody z tytułu sprzedaży nieruchomości lub ich części były klasyfikowane w dziale 700 – gospodarka mieszkaniowa, rozdziale 70005, § 0770 – wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości.

Wykaz sprzedanych nieruchomości w latach 2015-2016 stanowi załącznik nr 26 do protokołu kontroli.

Sprzedaż w dniu 10 września 2015 roku lokalu mieszkalnego oraz udziału w prawie własności gruntu oraz udziału w prawie własności działki stanowiącej drogę dojazdową do nieruchomości, położonego w miejscowości Gawrony 76 w drodze przetargu ustnego nieograniczonego

Ustalono, co następuje:

- uchwała nr XI/55/2015 Rady Gminy w Łęczycy z dnia 27 czerwca 2015 roku w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż samodzielnego lokalu mieszkalnego położonego w budynku mieszkalnym w miejscowości Gawrony 76 w trybie przetargu ustnego (licytacja) oraz w sprawie nie wyrażenia zgody na udzielenie bonifikaty od ceny sprzedaży samodzielnych lokali mieszkalnych w drodze bezprzetargowej w miejscowości Gawrony Gmina Łęczyca,
- w dniu 26 czerwca 2015 roku zostało wydane zarządzenie nr 67/2015 Wójta Gminy Łęczyca w sprawie ogłoszenia wykazu nieruchomości położonej na terenie Gminy Łęczyca przeznaczonej do sprzedaży. Wykaz był wywieszony na tablicy ogłoszeń Urzędu z zachowaniem 21-dniowego terminu, o którym mowa w art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku (Dz. U. z 2016 r., poz. 2147 ze zm.), od dnia 26 czerwca do 17 lipca 2015 roku,
- informacja o wywieszeniu wykazu była podana do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej a także na stronach internetowych urzędu,
- wykazy zawierały wszystkie informacje wymagane w art. 35 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Cena wywoławcza wynosiła 41.600,00 zł,
- wartość sprzedanej nieruchomości była ustalona zgodnie z art. 67 ustawy o gospodarce nieruchomościami w oparciu o operat szacunkowy sporządzany przez rzeczoznawcę majątkowego nr uprawnień 1884 z dnia 25 marca 2015 roku,
- w dniu 18 sierpnia 2015 roku zostało wydane zarządzenie nr 89/2015 Wójta Gminy Łęczyca w sprawie powołania Komisji Przetargowej do przeprowadzania postępowań przetargowych na sprzedaż mienia komunalnego Gminy Łęczyca,
- w dniu 16 lipca 2015 roku zostało wydane zarządzenie Wójta Gminy Łęczyca w sprawie ogłoszenia I przetargu ustnego nieograniczonego na zbycie przedmiotowej nieruchomości,
- ogłoszenie o przetargu było podane do publicznej wiadomości zgodnie z § 6 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z

2014 r., poz. 1490), czyli na co najmniej 30 dni przed wyznaczonym terminem przetargu (25 sierpnia 2015 rok, godz. 11.00),

- w ogłoszeniu o przetargu były zamieszczone wszystkie niezbędne informacje, zgodnie z § 13 ww. rozporządzenia,
- ogłoszenie o przetargu były wywieszane na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy (od 17 lipca do 25 sierpnia 2015 roku), na stronach internetowych urzędu oraz w prasie,
- w ogłoszeniu o przetargu była wskazana forma wnoszenia wadium – w pieniądzu, obligacjach Skarbu Państwa, papierach wartościowych. Jego wysokość była ustalona w wysokości 5,05 % ceny wywoławczej a termin jego wniesienia był ustalony w sposób umożliwiający komisji przetargowej stwierdzenie, nie później niż 3 dni przed przetargiem, że dokonano wniesienia (do 20 sierpnia),
- z przeprowadzonego przetargu był sporządzony protokół, który zawierał wszystkie informacje wskazane w § 10 ust. 1 ww. rozporządzenia,
- została sporządzona informacja o wyniku przetargu, zgodnie z § 12 ust. 1 ww. rozporządzenia. Zawierała ona wszystkie wymagane elementy,
- w przedłożonej dokumentacji źródłowej znajdowało się zawiadomienie o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży. Zostały dochowane terminy, o których mowa w art. 41 ustawy o gospodarce nieruchomościami,
- zapłata należności z tytułu nabycia nieruchomości nastąpiła zgodnie z art. 70 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, czyli nie później niż do dnia zawarcia umowy przenoszącej własność. Wadium było zaliczane na poczet ceny nabycia nieruchomości,
- w dniu 10 września 2015 roku została podpisana umowa sprzedaży w formie aktu notarialnego repertorium nr 4887/2015.

Sprzedaż w dniu 25 listopada 2015 roku działki ozn. nr 204/2 w obrębie Błonie w drodze bezprzetargowej

Ustalono, co następuje:

- w dniu 3 lipca 2015 roku do Urzędu wpłynął wniosek (...) ²⁰ o wykup prawa użytkowania wieczystego położonej w miejscowości Błonie, oznaczonej nr działki 204/2 o pow. 0,61 ha oraz o udzielenie bonifikaty na wykup prawa użytkowania wieczystego w prawo własności,
- w dniu 20 lipca 2015 roku została podjęta uchwała nr XII/63/2015 Rady Gminy w Łęczycy w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż przedmiotowej nieruchomości. Zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, nieruchomość gruntowa oddana w użytkowanie wieczyste może być sprzedana wyłącznie użytkownikowi wieczystemu, z zastrzeżeniem ust. 1a i ust. 3. Natomiast zgodnie z art. 37 ust. 2 pkt 5, nieruchomość jest zbywana w drodze bezprzetargowej, jeżeli sprzedaż nieruchomości następuje na rzecz jej użytkownika wieczystego,
- wykaz nieruchomości gruntowej przeznaczonej do sprzedaży na rzecz jej użytkownika wieczystego stanowił załącznik do zarządzenia nr 105/2015 Wójta Gminy Łęczycy z dnia 29 września 2015 roku,

---

²⁰ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

- wykaz został wywieszony na okres 21 dni w siedzibie urzędu, a informacja o jego wywieszeniu została podana do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej oraz na stronach internetowych urzędu,
- wykaz zawierał wszystkie informacje wymagane w art. 35 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Cena nieruchomości wynosiła 88.162,00 zł,
- cena nieruchomości została ustalona zgodnie z art. 69 ustawy o gospodarce nieruchomościami, zgodnie z którym na poczet ceny nieruchomości gruntowej sprzedawanej jej użytkownikowi wieczystemu zalicza się kwotę równą wartości prawa użytkowania wieczystego tej nieruchomości, określoną według stanu na dzień jej sprzedaży. W dniu 20 sierpnia 2015 roku został sporządzony operat szacunkowy przez rzeczoznawcę majątkowego (nr uprawnień 5924). Wartość nieruchomości jako przedmiot prawa własności wynosiła 209.962 zł, a wartość nieruchomości jako przedmiot prawa użytkowania wieczystego wynosiła 121.800 zł,
- w dokumentacji znajduje się protokół nr 2/2015 z dnia 13 listopada 2015 roku w sprawie wyznaczenia nabywcy nieruchomości w drodze bezprzetargowej,
- w dniu 25 listopada 2015 roku została zawarta umowa sprzedaży użytkowania wieczystego, repertorium A nr 6313/2015.

2.2. Dochody z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości, użytkowania, zarządu

Dochody z użytkowania wieczystego nieruchomości, użytkowania, zarządu

2015 rok			2016 rok		
Plan	Plan po zmianach	Wykonanie	Plan	Plan po zmianach	Wykonanie
5.800,00	6.967,00	7.814,13	8.400,00	8.400,00	5.103,29

Dochody z użytkowania wieczystego nieruchomości klasyfikowano w 2015 roku w dziale 700 – gospodarka mieszkaniowa, rozdziale 70005 – gospodarka gruntami i nieruchomościami, § 047 – wpływy z opłat za trwały zarząd, użytkowanie, służebności i użytkowanie wieczyste nieruchomości, natomiast w 2016 roku klasyfikowano w § 055 – wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości.

Z oświadczenia złożonego przez inspektor – Emilię Domałonek w dniu 29 maja 2017 roku wynika, że w latach 2015-2016 Gmina Łęczyca nie oddawała nieruchomości w trwały zarząd i nie zawierała umów o oddaniu gruntu w użytkowanie wieczyste.

Oświadczenie inspektor Emilii Domałonek złożone w dniu 29 maja 2017 roku o nie oddawaniu nieruchomości w trwały zarząd oraz w użytkowanie wieczyste stanowi załącznik nr 27 do protokołu kontroli.

Z oświadczenia złożonego przez inspektor – Emilię Domałonek w dniu 29 maja 2017 roku wynika, że ostatnia aktualizacja opłat z tytułu użytkowania wieczystego gruntu przeprowadzona została w 2012 roku i objęła wszystkich użytkowników wieczystych. Dokumentację dotyczącą aktualizacji opłat objęto czynnościami kontrolnymi w poprzedniej kontroli kompleksowej przeprowadzonej przez RIO w 2013 roku.

Oświadczenie inspektor Emilii Domałonek złożone w dniu 29 maja 2017 roku w sprawie aktualizacji opłat za użytkowanie wieczyste stanowi załącznik nr 28 do protokołu kontroli.

Windykacja zaległości w opłatach z tytułu użytkowania wieczystego

Na koniec 2016 roku figurowała zaległość z tytułu rocznych opłat za użytkowanie wieczyste gruntów w wysokości 391,55 zł. Kwota ta dotyczyła lat 2013-2016. W dniu 9 sierpnia 2016 roku zostało wysłane ostateczne wezwanie do zapłaty, natomiast w dniu 31 sierpnia 2016 roku został złożony pozew do Sądu Rejonowego w Łęczycy. W dniu 1 lutego 2017 roku Komornik Sądowy wyegzekwował całą należność.

Terminowość opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego

W 2016 roku obowiązywało 21 umów użytkowania wieczystego. Do próby terminowości wpłat opłat za użytkowanie wieczyste za 2016 rok wybrano 10 użytkowników wieczystych, co stanowiło 47,62 % wszystkich użytkowników. Wyniki kontroli przedstawia tabela zamieszczona poniżej.

Numer działki i położenie	Wysokość opłaty rocznej za 2016 rok (zł)	Data wpłaty	Kwota wpłaty (zł)	Odsetki (zł)	Data wystawienia wezwania do zapłaty
172/2 Kozuby	2.133,12	5.07.2016	2.133,12 + 45,00 odsetek	45,00	-
281/5 Siedlec	847,28	8.04.2016	847,28	-	Data terminu wpłaty wynikająca z aktu notarialnego: 30 czerwca
193/1 Borów	594,86	31.03.2016	594,86	-	-
204/1 Błonie	191,06	1.02.2017	191,06 + 11,22 odsetek	11,22	09.08.2016
204/1 Błonie	189,58	26.02.2016	189,58	-	-
204/1 Błonie	147,73	4.03.2016	147,73	-	-
204/1 Błonie	129,97	27.01.2016	129,97	-	-
117/14 Lubień	116,62	1.03.2016	116,62	-	-
117/14 Lubień	115,72	10.03.2016	115,72	-	-
117/14 Lubień	113,50	3.03.2016	113,50	-	-

W trakcie kontroli terminowości opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego ustalono, co następuje:

- kwoty opłat rocznych były uiszczane w prawidłowej wysokości, wynikającej z zawartych umów oraz dokonanych aktualizacji opłat,
- siedmiu z dziesięciu użytkowników wieczystych uiszczało opłaty roczne za 2016 rok terminowo czyli do 31 marca, jeden użytkownik wieczysty uiszczył opłatę w terminie

wynikającym z umowy w formie aktu notarialnego (do 30 czerwca), dwóch zaś nieterminowo,

- w przypadku dwóch użytkowników uiszczających opłatę nieterminowo zostały pobrane odsetki w prawidłowej wysokości. W stosunku do jednego użytkownika wystawiono wezwanie do zapłaty w dniu 9 sierpnia 2016 roku.

2.3. Dochody z tytułu najmu i dzierżawy nieruchomości

2015 rok			2016 rok		
Plan	Plan po zmianach	Wykonanie	Plan	Plan po zmianach	Wykonanie
44.135,00	46.269,15	39.744,76	40.221,00	107.821,00	112.129,03

Dochody z tytułu najmu i dzierżawy wykazywano w dziale 700 – gospodarka mieszkaniowa, rozdziale 70005 – gospodarka gruntami i nieruchomościami, § 0750 – dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze.

Zgodnie z informacją udzieloną przez pracownika, w latach 2015-2016 obowiązywało 6 umów dzierżawy oraz 4 umowy najmu lokali użytkowych.

Kontrolą objęto procedurę zawarcia następujących umów z lat 2015-2016:

- umowa najmu z dnia 7 lipca 2015 roku dotycząca najmu części pomieszczeń w budynku Gimnazjum w Topoli Królewskiej 66, o pow. 10 m² w szczególności na potrzeby związane z funkcjonowaniem siedziby Scania Finance Polska sp. z o. o. Umowa została zawarta na okres od 7 lipca 2015 roku do dnia sprzedaży ostatniego z pojazdów zarejestrowanych na oddział w Topoli Królewskiej. Czynsz dzierżawny w wysokości 50 zł netto płatny raz na kwartał do 10 dnia pierwszego miesiąca następnego kwartału na podstawie rachunków wystawianych najemcy przez wynajmującego,
- umowa dzierżawy zawarta w formie aktu notarialnego repertorium A nr 1775/2016 z dnia 27 września 2016 roku dotycząca nieruchomości obejmujące działki inwestycyjne ozn. nr ew. 117/45 o pow. 2,0348 ha, nr 117/46 o pow. 0,7068 ha, nr 117/48 o pow. 2,2474 ha. Umowa została zawarta na czas oznaczony 20 lat od dnia jej zawarcia. Czynsz dzierżawny płatny w następujący sposób: [1] za okres od dnia zawarcia umowy do dnia w którym dzierżawca rozpocznie budowę jakiegokolwiek części inwestycji, w wysokości 4.000 zł: kwota 1.500,00 zł netto – płatna miesięcznie z dołu w terminie do 15 dnia następnego miesiąca; kwota stanowiąca równowartość iloczynu kwoty 2.500 zł netto i ilości miesięcy od dnia 1 października 2016 roku do dnia rozpoczęcia budowy – płatna jednorazowo za cały okres do dnia zawarcia umowy do dnia rozpoczęcia budowy inwestycji w terminie 30 dni od daty rozpoczęcia budowy inwestycji, [2] za okres począwszy od dnia rozpoczęcia budowy inwestycji do końca okresu obowiązywania niniejszej umowy czynsz dzierżawny w kwocie 8.000,00 zł netto miesięcznie w terminie do 15 dnia następnego miesiąca. Zostały podjęte następujące uchwały: [1] uchwała nr XXV/163/2016 Rady Gminy w Łęczycy z dnia 22 września 2016 roku w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie, [2] uchwała nr XXIV/151/2016 Rady Gminy Łęczycy z dnia 18 sierpnia 2016 roku w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie w trybie bezprzetargowym nieruchomości,

- umowa dzierżawy nr 4/2016 z dnia 15 lipca 2016 roku dotycząca części nieruchomości ozn. nr działki 173/1 o pow. 0,065 ha w obrębie Topola Szlachecka, z przeznaczeniem na czasowe parkowania pojazdów. Umowa została zawarta na czas określony od dnia 15 lipca 2016 roku do dnia 1 lipca 2019 roku. Czynsz dzierżawny w wysokości 150,00 zł brutto, płatny do 10 dnia każdego miesiąca. Umowa została rozwiązana na mocy porozumienia z dniem 31 grudnia 2016 roku,
- umowa dzierżawy nr 3/2016 z dnia 13 lipca 2016 roku dotycząca części nieruchomości ozn. nr działki 32/6 o pow. 0,88 ha w obrębie ZDUNiG. Umowa została zawarta na czas określony od dnia 13 lipca 2016 roku do 1 lipca 2019 roku. Czynsz dzierżawny w wysokości 150,00 zł netto płatny w terminie do 31 grudnia każdego roku,
- umowa dzierżawy nr 2/2016 z dnia 14 kwietnia 2016 roku dotycząca części nieruchomości ozn. nr działki 173/1 położona w obrębie Topola Szlachecka o pow. 0,065 ha, z przeznaczeniem na czasowe parkowanie pojazdów. Umowa została zawarta na czas określony od dnia 14 kwietnia do 14 lipca 2016 roku. Czynsz dzierżawny w wysokości 150 zł brutto płatny z góry do dnia 10 każdego miesiąca,
- umowa dzierżawy nr 1/2016 z dnia 12 kwietnia 2016 roku dotycząca części nieruchomości oznaczonej nr działki 32/6 położona w obrębie ZDUNiG, pow. 0,88 ha. Umowa została zawarta na czas określony od dnia 12 kwietnia do 12 lipca 2016 roku.

W toku kontroli ustalono, co następuje:

- wykazy nieruchomości przeznaczonych do dzierżawy lub najmu zawierały wszystkie informacje wskazane w art. 35 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami,
- wykazy były wywieszane na okres 21 dni w siedzibie urzędu, a informacja o jego wywieszeniu była podawana do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej a także na stronach internetowych urzędu,
- w przypadku zawarcia umowy dzierżawy na okres powyżej 3 lat, Rada Gminy wyrażała zgodę w formie uchwały,
- w przypadku zawarcia umowy dzierżawy na okres powyżej 3 lat, Rada Gminy w formie uchwały wyraziła zgodę na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tej umowy,
- w dniu 3 czerwca 2017 roku inspektor Emilię Domałonek złożyła oświadczenie o następującej treści: *„Oświadczam, iż Rada Gminy w Łęczycy nie podjęła uchwały dotyczącej sposobu ustalania czynszu dzierżawnego oraz stawek czynszu za najem lokali użytkowych. Wójt Gminy Łęczycy również nie wydał zarządzenia ustalającego stawki czynszu dzierżawnego i czynszu za najem lokali użytkowych. W sytuacji, kiedy Gmina Łęczycy podpisuje takie umowy stawka czynszu ustalana jest poprzez podjęcie negocjacji pomiędzy Najemcą bądź dzierżawcą, a jeśli przedmiot dzierżawy lub najmu jest tożsamy z tym, na który umowa została wcześniej zawarta wysokość czynszu ustalana jest na tym samym bądź podobnym poziomie”*,
- prawie wszystkie czynsze dzierżawne wynikające z ww. umów były płacone terminowo,
- na dzień 31 grudnia 2016 roku z tytułu czynszów za dzierżawę i najem istniała kwota zaległości w wysokości 300,00 zł. Na powyższą kwotę składał się czynsz dzierżawny za miesiąc listopad oraz grudzień 2016 roku ustalony w umowie dzierżawy nr 4/2016 z dnia 15 lipca 2016 roku. W dniu 2 marca 2017 roku zostało wystawione wezwania do zapłaty nr 1/2017 na powyższe zaległości na łączną kwotę 303,84 zł (z odsetkami).

Oświadczenie inspektora Emilii Domałonek w sprawie sposobu ustalania czynszu dzierżawnego stanowi załącznik nr 29 do protokołu kontroli.

3. POZOSTAŁE DOCHODY

3.1. Dochody z tytułu zajęcia pasa drogowego

Rok	Ilość wydanych decyzji (szt.)	Wysokość wymierzonych opłat (zł)	Wysokość uzyskanych dochodów (zł)	Udział procentowy dochodów z zajęcia pasa drogowego w dochodach ogółem
2015	10	473,93	466,68	0,002
2016	9	538,23	533,93	0,002

Z uwagi na niską wartość uzyskanych w wybranych latach dochodów z tytułu zajęcia pasa drogowego, odstąpiono od kontroli prawidłowości pobieranych wpłat z powyższego tytułu.

3.2. Inne dochody

W dniu 29 maja 2017 roku inspektor Emilia Domałonek złożyła informację, z której wynika, że Gmina w latach 2015-2016 nie uzyskiwała dochodów z tytułu opłaty adiacenckiej i renty planistycznej.

Oświadczenie w sprawie nie uzyskiwania dochodów z tytułu opłaty adiacenckiej i renty planistycznej stanowi załącznik nr 30 do protokołu kontroli.

VIII. WYKONYWANIE BUDŻETU. REALIZACJA WYDATKÓW BUDŻETOWYCH

1. WYDATKI NA ZADANIA Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ - 2016 ROK

1.1. Informacje ogólne

Zadania z zakresu pomocy społecznej w Gminie Łęczycza wykonuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łęczycy, utworzony na mocy uchwały nr 18/IV/92 Rady Gminy w Łęczycy z dnia 7 kwietnia 1992 roku w sprawie utworzenia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łęczycy jest jednostką organizacyjną Gminy Łęczycza powołaną do realizacji zadań m.in. z zakresu pomocy społecznej, ustawy o świadczeniach rodzinnych i ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Statut GOPS przyjęty został uchwałą nr XXXVI/233/2014 Rady Gminy w Łęczycy z dnia 28 stycznia 2014 roku.

Kierownikiem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łęczycy od dnia 11 lutego 2002 roku jest Anna Katarzyna Zarębska zatrudniona w GOPS w Łęczycy od dnia 2 listopada 1993 roku, przy czym na stanowisku Kierownika GOPS od dnia 1 października 2007 roku

(...) ²¹ co jest zgodne z wymogiem wynikającym z art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2016 roku, poz. 930 ze zm.).

Wydatki realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej klasyfikowano w dziale 852 – Pomoc społeczna. Plan wydatków po zmianach na dzień 31 grudnia 2016 roku, zgodnie ze złożonym sprawozdaniem przez GOPS sprawozdaniem Rb-28S, wynosił 8.419.776,00 zł, zaś jego wykonanie 8.179.385,40 zł, co stanowiło 99,14 % planowanych wydatków.

Zestawienie zadań z zakresu pomocy społecznej pod względem rzeczowym i finansowym stanowi załącznik nr 31 do protokołu kontroli.

2. WYDATKI (DOTACJE) NA REALIZACJĘ ZADAŃ ZLECONYCH NA PODSTAWIE UMOWY JEDNOSTKOM SPOZA SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH - 2016 ROK

Lp.	Nazwa podmiotu	Nazwa zadania	Przyznana kwota dotacji	Kwota dotacji do zwrotu
1.	Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Okręgowy w Łodzi, ul. Wólczańska 217/219	„Prowadzenie punktu wydawania żywności”	3.069,40	424,75

Ze względu na udzielenie w 2016 roku tylko jednej dotacji na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w wysokości 3.069,40 zł, odstąpiono od kontroli tematu.

3. WYDATKI OSOBOWE

3.1. Wydatki na wynagrodzenia - 2016 rok

Prawidłowość ustalania i wypłaty wynagrodzeń na rzecz pracowników jednostki

Na podstawie sprawozdania Rb-28S rocznego sprawozdania z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od 1 stycznia 2016 do 31 grudnia 2016 roku stwierdzono, że plan i wykonanie wydatków na wynagrodzenia w poszczególnych rozdziałach i paragrafach kształtował się następująco:

Ogółem	Plan w zł	Wykonanie w zł	%
Ogółem na dzień 31 grudnia 2016 rok z tego: (dział, rozdział, §)	8.227.277,27	8.071.223,07	98,10
010 01095 4010	11.746,27	11.746,27	100,00
400 40002 4010	123.630,00	113.428,22	91,75

²¹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

600 60095 4010	53.042,00	47.315,08	89,20
750 75011 4010	113.609,00	84.067,38	74,00
750 75023 4010	1.578.190,00	1.548.422,89	98,11
801 80101 4010	3.134.650,00	3.119.501,86	99,52
801 80103 4010	651.665,00	631.784,51	96,95
801 80110 4010	1.913.652,00	1.906.625,92	99,63
801 80113 4010	11.029,00	11.028,35	100,00
801 80148 4010	157.186,00	155.453,06	98,90
801 80149 4010	48.591,00	45.498,54	93,64
801 80150 4010	211.780,00	201.297,70	95,05
852 85206 4010	27.000,00	17.399,41	64,44
852 85211 4010	40.366,00	40.365,30	99,99
854 85401 4010	151.141,00	137.288,58	90,83

Na dzień 31 grudnia 2016 roku w Urzędzie Gminy Łęczyca zatrudnionych było 41 osób (40 etatów).

W okresie objętym kontrolą w Urzędzie Gminy Łęczyca obowiązywał regulamin wynagradzania pracowników Urzędu Gminy w Łęczycy oraz kierowników gminnych jednostek organizacyjnych przyjęty zarządzeniem nr 239/2009 z 26 czerwca 2009 roku, zmieniony zarządzeniem nr 177/2016 z dnia 1 kwietnia 2016 roku. Regulamin określał dla pracowników Urzędu Gminy wymagania kwalifikacyjne oraz szczegółowe warunki wynagradzania w tym:

- maksymalny poziom wynagrodzenia zasadniczego,
- warunki i sposób przyznawania dodatku funkcyjnego i specjalnego,
- warunki przyznawania oraz warunki i sposób wypłacania premii i nagród innych niż nagroda jubileuszowa.

Zawierał on zatem zarówno obowiązkowe jak i fakultatywne elementy, o których mowa w art. 39 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2016, poz. 902 ze zm.).

Kontrola w zakresie ustalania i wypłaty wynagrodzeń na rzecz pracowników Urzędu została przeprowadzona w oparciu o następujące przepisy:

- ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych,
- rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2014, poz. 1786).

Kontrolą objęto prawidłowość przyznanych kategorii zaszeregowania, stawek wynagrodzenia zasadniczego oraz dodatków: stażowego, funkcyjnego oraz specjalnego dla następujących pracowników Urzędu Gminy Łęczyca:

- Jacek Rogoziński – Wójt Gminy,

- Agnieszka Kaszubska - Skarbnik Gminy,
- Monika Kilar-Błaszczyk - Sekretarz Gminy,
- Wojciech Kowalkiewicz - radca prawny,
- Andrzej Piłacik - Kierownik Referatu Oświaty,
- Jacek Gawlik - Kierownik Infrastruktury Technicznej,
- Emilia Domałonek - inspektor,
- Beata Gomulak - inspektor w Referacie finansowym
- Małgorzata Karlikowska-Antosiak - podinspektor,
- Monika Kubisiak - podinspektor w Referacie Oświaty,
- sprzątaczką,
- konserwator.

Uchwałą nr III/9/2014 Rady Gminy w Łęczycy z dnia 18 grudnia 2014 roku zostało ustalone wynagrodzenie dla Wójta Gminy w łącznej kwocie 9.463,80 zł, w następujących elementach:

- wynagrodzenie zasadnicze w kwocie 5.270 zł,
- dodatek funkcyjny w kwocie 1.500 zł,
- dodatek specjalny w wysokości 25% łącznie wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego, w kwocie 1.692,50 zł
- dodatek za wieloletnią pracę w wysokości 19% wynagrodzenia zasadniczego - 1.001,30 zł.

W dniu 19 grudnia 2016 roku została przyjęta uchwała nr XXVIII/189/2016 Rady Gminy w Łęczycy ustalająca wynagrodzenie Wójta Gminy w łącznej wysokości 10.241,50 zł w następujących składnikach:

- wynagrodzenie zasadnicze 5.770,00 zł,
- dodatek funkcyjny 1.500,00 zł,
- dodatek za wieloletnią pracę w wysokości 20% wynagrodzenia zasadniczego - 1.154,00 zł,
- dodatek specjalny w wysokości 25% łącznie wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego - 1.817,50 zł.

Stosownie do wymogów wynikających z art. 8 ust. 1 ustawy o pracownikach samorządowych, wynagrodzenie dla Wójta Gminy zostało ustalone w drodze uchwały. Dodatek specjalny przyznany Wójtowi Gminy określony został w wysokości 25% wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego, zgodnie z § 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych.

Kwota łącznego wynagrodzenia Wójta Gminy została ustalona zgodnie z art. 37 ust. 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych. Zgodnie z przywołanym przepisem maksymalne wynagrodzenie dla pracowników samorządowych, zatrudnionych na podstawie wyboru, w tym wójta, nie może przekroczyć w okresie miesiąca siedmiokrotności kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 grudnia 1999 roku o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. z 2016 r., poz. 966 ze zm.). Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt

2 lit a) ustawy budżetowej na 2015 rok (Dz.U. z 2015 r., poz. 153) oraz ustawy budżetowej na 2016 rok (Dz. U. z 2016 r., poz. 278) - kwota bazowa dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe wynosiła 1.766,46 zł (1.766,46 zł x 7 = 12.365,22 zł), natomiast zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 2 lit a) ustawy budżetowej na 2017 rok (Dz. U. z 2017 r., poz. 108) – kwota bazowa wynosiła 1.789,42 zł (1.789,42 zł x 7 = 12.525,94 zł).

W wyniku kontroli wynagrodzeń wyżej wymienionych pracowników stwierdzono, co następuje:

- ustalone wynagrodzenia mieściły się w granicach określonych przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych oraz regulaminem wynagradzania,
- dane zawarte w regulaminie wynagradzania były zgodne z rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych,
- w angażach wynagrodzeń pracowników zastosowano prawidłowe kategorie zaszeręgowań z uwzględnieniem wymagań kwalifikacyjnych,
- listy płac były prowadzone komputerowo, natomiast karty wynagrodzeń ręcznie,
- karty wynagrodzeń oraz listy płac odzwierciedlały dane zawarte w angażach,
- pracownicy zatrudnieni na stanowiskach pomocniczych i obsługi otrzymywali premie zgodnie z regulaminem premiowania stanowiącym załącznik nr 4 do regulaminu wynagradzania pracowników w Urzędzie Gminy w Łęczycy,
- w aktach osobowych Skarbnika Gminy oprócz aktu powołania znajdowała się również umowa o pracę z dnia 28 października 2015 roku na czas nieokreślony. Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy o pracownikach samorządowych skarbnik jako pracownik samorządowy jest zatrudniony na podstawie powołania. Na podstawie umowy o pracę zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy są zatrudnieni pozostali pracownicy samorządowi. Umowa o pracę oraz powołanie są to dwie różne formy nawiązania stosunku pracy. Zgodą stron na powstanie stosunku pracy na podstawie powołania nie oznacza zawarcia umowy o pracę. Powołanie bowiem, tak jak wybór jest samoistną czynnością prawną nawiązującą stosunek pracy. Praktyka zawierania dodatkowo umów o pracę z osobami wybranymi lub powołanymi już na stanowiska jest więc błędna. Tego rodzaju nieformalne umowy stanowią jedynie faktyczne potwierdzenie warunków pracy i płacy, nie są natomiast źródłem nawiązania stosunku pracy,
- wszystkie poddane kontroli listy płac były sporządzone przez Aleksandrę Kaczmarek – inspektora ds. płac, sprawdzone pod względem merytorycznym przez inspektora ds. kadr Małgorzatę Bartniak, pod względem formalno-rachunkowym przez Aleksandrę Kaczmarek oraz zatwierdzane do wypłaty przez Skarbnika i Wójta Gminy, co było zgodne z instrukcją obiegu i kontroli dokumentów księgowych w Urzędzie Gminy w Łęczycy w zakresie obsługi Urzędu Gminy i jednostek obsługiwanych (załącznik nr 7 do zarządzenia nr 213/2016 Wójta Gminy z dnia 30 czerwca 2016 roku), zgodnie z którą kontrolę merytoryczną dokonuje pracownik ds. kadr lub sekretarz gminy a kontrolę formalno-rachunkową dokonuje właściwy pracownik Referatu Finansowego. Były to listy za następujące miesiące: kwiecień, czerwiec i wrzesień 2016 roku i luty 2017 roku.

Tabela z poszczególnymi składnikami wynagrodzeń wybranych do kontroli pracowników stanowi załącznik nr 32 do protokołu kontroli.

Wypłata odpraw i ekwiwalentów za niewykorzystany urlop wypoczynkowy

W 2016 roku wypłacono dwie odprawy emerytalną oraz 3 ekwiwalenty za niewykorzystany urlop. Ich wyliczenie przedstawiają poniżej zamieszczone tabele.

Tabela nr 1 – ekwiwalenty za niewykorzystany urlop

Lp.	Stanowisko służbowe pracownika	Wysokość ekwiwalentu	Data wypłaty ekwiwalentu	Wyliczenie ekwiwalentu	Kwota wypłaconej odprawy / ekwiwalentu (zł)
1	(...) ²² - inspektor	Za 2 dni 2015 roku	26.01.2016	2.688,00 zł: 20,67=130,04 x 2 dni = 260,08 2.688,00 zł : 21= 128 x 2 dni = 256,00	260,08 256,00
2	(...) – inspektor zatrudniony na 0,5 etatu	Za 1 dzień 2015 roku	27.01.2016	2.304,00 zł : 10,34 = 222,82 zł 2.304,00 zł : 10,50 = 219,43 zł	222,82 219,43
3	Magdalena Szczepaniak	Za 15 dni za 2015 rok oraz 3 dni za 2016 rok	2.02.2016	4.750,00 wyn. zas. + 617,50 zł dod. Staż + 1.540 zł dod. Funkcyjny = 6.907,50 : 21 = 328,93 x 18 dni = 5.920,74	5.920,74

Tabela nr 2 – odprawy

Lp.	Stanowisko służbowe pracownika	Wysokość odprawy	Data rozwiązania stosunku pracy / wypłaty odprawy	Wyliczenie odprawy	Kwota wypłaconej odprawy (zł)
1	(...) ²⁴ - podinspektor	6 miesięczne wynagrodzenie	25.11.2016	3.170,00 wyn. Zas. + 634,00 zł = 3.804 x 6 = 22.824,00 zł	22.824,00
2	(...) ²⁵ – radca prawny	6 miesięczne wynagrodzenie	27.09.2016	3.710,00 wyn. Zas. + 742,00 dod. Staż. + 770,00 dod. Funkc. = 5.222 x 6 = 31.332 zł	31.332,00

W toku kontroli dokumentacji dotyczącej wypłaconych odpraw stwierdzono, co następuje:

- listy płac były sprawdzone pod względem merytorycznym przez inspektor Małgorzatę Bartnik, pod względem formalno-rachunkowym przez podinspektor Barbarę Pawlik, inspektor Aleksandra Kaczmarek oraz zatwierdzone do wypłaty przez Skarbnika i kierownika jednostki,

²² Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁴ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁵ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

- odprawa w związku z przejściem na emeryturę były naliczane zgodnie z art. 38 ust. 3-5 ustawy o pracownikach samorządowych,
- odprawy w związku z przejściem na emeryturę zostały wypłacone zgodnie z § 9 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych, zgodnie z którym jednorazowa odprawa w związku z przejściem na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy jest wypłacana w dniu ustania stosunku pracy,
- przy ustalaniu wysokości odprawy zastosowano zasady obowiązujące przy obliczaniu ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy, zgodnie z art. 38 ust. 4,
- w aktach osobowych znajdowały się decyzje Wójta Gminy o przyznaniu odprawy,
- **do obliczenia ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy w dwóch przypadkach przyjęto nieprawidłowy współczynnik – 20,67 zamiast prawidłowego 21. Powyższe spowodowało wypłacenie pracownikom ekwiwalentów w zawyżonej wysokości o 7,47 zł,**
- ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy obliczono i wypłacono zgodnie z przepisami określonymi w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 roku w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz.U. nr 2, poz. 14 ze zm.).

4.2. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych

W dniu 1 czerwca 2015 roku zostało przyjęte zarządzenie nr 59/2015 Wójta Gminy Łęczyca w sprawie wprowadzenia regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.

Zgodnie z § 6 regulaminu, ze świadczeń funduszu mają prawo korzystać: [1] pracownicy zatrudnieni na podstawie umowy o pracę w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy; [2] uprawnieni członkowie rodzin wyżej wymienionych osób; [3] emeryci i renciści – osoby posiadające aktualny status emeryta lub rencisty, którzy przed uzyskaniem świadczenia rozwiązali stosunek pracy z Urzędem Gminy w Łęczycy w związku z przejściem na emeryturę lub rentę.

Środki Funduszu przeznaczone są na finansowanie (dofinansowanie) następujących celów:

- zapewnienie możliwości uczestniczenia osób uprawnionych w imprezach o charakterze kulturalno-oświatowym, organizowanych w postaci imprez artystycznych, kulturalnych, oświatowych, rozrywkowych itp. – w formie zakupu biletów wstępu na te imprezy wraz z transportem w tym imprezy integracyjne,
- zapewnienie możliwości uczestniczenia osób uprawnionych w imprezach sportowo-rekreacyjnych organizowanych w postaci różnych form rekreacji ruchowej, sportu, zakupu biletów na imprezy sportowe i rekreacyjne, organizowanie turystyki grupowej wraz z transportem,
- świadczenia pieniężne w związku ze zwiększonymi wydatkami z okazji Świąt Bożego Narodzenia,
- zapomogi pieniężne bezzwrotne przyznawane w szczególnych przypadkach losowych,

- dopłaty do wypoczynku urlopowego zarówno zorganizowanego, jak i organizowanego we własnym zakresie,
- zwrotne pożyczki na cele mieszkaniowe.

Przepis art. 5 ust. 2, 4 i 5 ustawy z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz.U. z 2016 roku, poz. 800) stanowi, że [1] wysokość odpisu podstawowego wynosi na jednego zatrudnionego 37,5% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w roku poprzednim lub w drugim półroczu roku poprzedniego, jeżeli przeciętne wynagrodzenie z tego okresu stanowiło kwotę wyższą; [2] wysokość odpisu podstawowego może być zwiększona o 6,25% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, o którym mowa w ust. 2, na każdą zatrudnioną osobę, w stosunku do której orzeczono znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności, [3] pracodawcy sprawujący opiekę socjalną nad emerytami i rencistami, w tym także ze zlikwidowanych zakładów pracy, mogą zwiększyć Fundusz o 6,25% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, o którym mowa w ust. 2, na każdego emeryta i rencistę uprawnionego do tej opieki.

Zgodnie z art. 5d ustawy w 2016 roku przez przeciętne wynagrodzenie miesięczne w gospodarce narodowej, o którym mowa w art. 5 ust. 2, należy rozumieć przeciętne wynagrodzenie miesięczne w gospodarce narodowej w drugim półroczu 2010 roku ogłoszone przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art.5 ust.7 (M.P. z 2011 r. nr 10, poz. 104). Wynosi ono 2.917,14 zł.

W ramach kontroli sprawdzono prawidłowość wyliczenia wysokości odpisu podstawowego dla Urzędu Gminy. Ustalono, że na początek 2016 roku odpis stanowił kwotę 48.730,90 zł. Wysokość odpisu wyniosła:

- na jednego pracownika zatrudnionego w Urzędzie Gminy - 1.093,93 zł ($2.917,14 \times 37,5\%$),
- na jednego emeryta i rencistę - 182,32 zł ($2.917,14 \times 6,25\%$).

Na wyliczenie odpisu złożyły się następujące etaty:

- administracja samorządowa - 26,80 osób $\times$ 1.093,93 = 29.317,32 zł,
- administracja zlecona - 2 osoby $\times$ 1.093,93 = 2.187,86 zł,
- pracownicy obsługi - 5,08 osób $\times$ 1.093,93 = 5.557,16 zł,
- konserwatorzy i inkasenci - 2,46 osób $\times$ 1.093,93 = 2.691,07 zł,
- pracownicy robót publicznych - 6,04 osób $\times$ 1.093,93 = 6.607,33 zł,
- emeryci i renciści - 13 osób $\times$ 182,32 = 2.370,16 zł.

Odpis w wysokości 37.140,70 zł (76,22% wyliczonego odpisu) został przekazany w dniu 14 marca 2016 roku (WB nr 8), co było zgodne z terminami wynikającymi z art. 6 ust. 2 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych.

We wrześniu druga rata odpisu na ZFŚS została ustalona w wysokości 16.687,93 zł (łącznie odpis - 53.828,63 zł - 37.140,70 zł - I rata), i przekazana w dniu 28 września 2016 roku (WB nr 64).

Na wyliczenie odpisu złożyły się następujące etaty:

- administracja samorządowa - 30,83 osób $\times$ 1.093,93 = 33.725,86 zł,
- administracja zlecona - 2 osoby $\times$ 1.093,93 = 2.187,86 zł,
- pracownicy obsługi - 5,04 osoby $\times$ 1.093,93 = 5.513,41 zł,
- konserwatorzy i inkasenci - 2,46 osoby $\times$ 1.093,93 = 2.691,07 zł,

- pracownicy robót publicznych – 6,71 osób x 1.093,93 = 7.340,27 zł
- emeryci i renciści – 13 osób x 182,32 = 2.370,16 zł.

Na koniec roku dokonano obliczenia ostatecznego odpisu za 2016 rok. Wyniósł on 53.773,93 zł. Kwotę 54,70 zł zwrócona na konto (WB nr 85). Na wyliczenie odpisu złożyły się następujące etaty:

- administracja samorządowa – 30,61 osób x 1.093,93 = 33.485,20 zł,
- administracja zlecona – 2 osoby x 1.093,93 = 2.187,86 zł,
- pracownicy obsługi – 5,04 osoby x 1093,93 = 5.513,41 zł,
- konserwatorzy i inkasenci – 2,46 osoby x 1.093,93 = 2.691,07 zł,
- pracownicy robót publicznych – 6,38 osób x 1.093,93 = 6.979,27 zł,
- emeryci i renciści – 16 osób x 182,32 zł = 2.917,12 zł.

W toku kontroli sprawdzono prawidłowość obrotów na koncie 135 – Rachunek ZFŚS. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

4.3. Wydatki na wypłaty diet i zwrot kosztów podróży służbowych dla radnych oraz członków władz jednostek pomocniczych – 2016 rok

Zasady wypłaty diet

W kontrolowanym okresie obowiązywała uchwała nr XVIII/110/2015 Rady Gminy w Łęczycy z dnia 21 grudnia 2015 roku w sprawie diet dla radnych oraz zwrotu kosztów podróży przysługujących radnym Rady Gminy Łęczycy.

Na mocy powyższej uchwały zostały ustalone następujące zasady wypłaty diet dla radnych za udział w pracach rady i jej komisjach:

- ustalona została ryczałtowa dieta w stosunku miesięcznym: [1] dla radnego wysokości 800 zł, [2] pełniącego funkcję wiceprzewodniczącego rady w wysokości – 900 zł, [3] pełniącego funkcję przewodniczącego rady w wysokości 1.324 zł,
- wypłata diet za dany miesiąc kalendarzowy następuje jednorazowo w terminie do 10 dnia następnego miesiąca na podstawie list sporządzonych w oparciu o listy obecności na sesjach rady oraz komisjach,
- radni w ramach diety zobowiązani są do pracy w 2 komisjach stałych, za wyjątkiem przewodniczącego i wiceprzewodniczącego Rady,
- wysokość miesięcznej diety ryczałtowej ulega obniżeniu o 100 zł za każdą nieobecność radnego na sesji Rady Gminy oraz na posiedzeniu komisji stałej, której jest członkiem,
- jeśli radny wykonywał inne obowiązki związane z pełnieniem funkcji radnego, które uniemożliwiały mu obecność na posiedzeniu sesji lub komisji stałej, dieta nie ulega obniżeniu,
- w przypadku zmiany w trakcie miesiąca kalendarzowego funkcji pełnionej przez radnego, od której uzależniona jest wypłata diety lub jej wysokość, wymiar diety ryczałtowej za dany miesiąc ustala się proporcjonalnie, przyjmując za miesiąc łącznie 30 dni,

- gdyby łączna należność dla radnego z tytułu diet wyliczona zgodnie z uchwałą za dany miesiąc kalendarzowy przekraczała limit wysokości diety określony w obowiązujących przepisach radnemu wypłacana jest kwota do wysokości limitu.

Prawidłowość wypłaty diet

Kontroli poddano prawidłowość ustalania i wypłacania diet dla radnych za miesiące: marzec, lipiec, wrzesień, listopad 2016 roku. W wyniku kontroli stwierdzono, co następuje:

- diety zostały przyznane zgodnie z art. 25 ust. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym, przy uwzględnieniu maksymalnej wysokości diety dla radnych w gminach do 15 tys. mieszkańców (50%) zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2000 roku w sprawie maksymalnej wysokości diet przysługujących radnym (Dz. U. z 2000 r. nr 61, poz. 710),
- dieta przysługująca radnemu w ciągu miesiąca nie przekroczyła półtorakrotności kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej na 2016 rok dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe,
- diety dla przewodniczącego, wiceprzewodniczącego oraz dla radnych były wypłacane zgodnie z postanowieniami uchwały,
- diety były wypłacane terminowo,
- wszystkie listy płac zostały sprawdzone pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez upoważnione osoby,
- listy płac były sporządzane w oparciu o listy obecności radnych na sesjach i komisjach Rady Gminy, potwierdzonych własnoręcznymi podpisami,
- odliczeń od należnych diet dokonywano prawidłowo, pomniejszając dietę o 100 zł za każdą nieobecność radnego na sesji Rady Gminy oraz na posiedzeniu komisji stałej, której jest członkiem.

4. WYDATKI INWESTYCYJNE

Plan i wykonanie wydatków inwestycyjnych w latach 2015 – 2016

Dział	Rozdział	Paragraf	2015 rok		2016 rok	
			Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)
010	01010	6057	206.174,00	206.174,00	0,00	0,00
010	01010	6059	166.050,00	152.024,62	0,00	0,00
400	40004	6050	0,00	0,00	50.000,00	0,00
600	60014	6050	0,00	0,00	10.000,00	9.373,76
600	60016	6050	1.796.174,00	992.189,34	687.700,00	554.575,21
600	60016	6050	0,00	0,00	13.813,00	11.439,00
700	70005	6060	163.300,00	136.081,98	0,00	0,00
700	70095	6050	50.000,00	49.323,00	0,00	0,00
750	75023	6060	9.000,00	4.167,00	28.000,00	22.050,57
750	75023	6610	0,00	0,00	50.000,00	50.000,00
754	75411	6170	10.000,00	0,00	0,00	0,00
754	75412	6060	5.000,00	0,00	0,00	0,00

754	75412	6230	0,00	0,00	315.000,00	309.372,00
801	80101	6050	260.040,50	221.033,78	0,00	0,00
801	80101	6057	0,00	0,00	7.400,00	7.400,00
801	80101	6059	0,00	0,00	19.391,00	19.391,00
801	80103	6050	10.000,00	8.174,00	0,00	0,00
801	80103	6057	82.288,50	78.119,76	0,00	0,00
801	80103	6059	14.521,50	13.785,84	0,00	0,00
801	80110	6050	4.000,00	3.999,53	0,00	0,00
801	80148	6060	0,00	0,00	51.313,00	51.313,00
900	90001	6230	60.000,00	60.000,00	0,00	0,00
900	90015	6050	27.000,00	0,00	0,00	0,00
900	90095	6050	120.000,00	0,00	0,00	0,00
926	92605	6050	25.000,00	0,00	62.556,00	62.556,00
Razem			3.008.548,50	1.925.072,85	1.295.173,00	1.097.469,84
Wydatki budżetowe ogółem			26.179.529,88	22.802.397,75	28.746.948,16	26.755.407,16
% udziału wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem			11,49%	8,44%	4,51%	4,10%

Dane nie dotyczą zakupów inwestycyjnych środków trwałych (tylko inwestycje sensu stricto).

Źródła finansowania realizowanych inwestycji w latach 2015-2016

2015 rok:

Środki własne – 1.430.483,85 zł

Dotacje – 185.948,50 zł, z tego:

11.677,00 zł (dział 010 rozdział 01010 § 6260)

158.250,00 zł (dział 600 rozdział 60016 § 6630)

16.021,50 zł (dział 800 rozdział 80103 § 6209)

Pożyczki – 217.852,00 zł (§ 952)

Środki z EFS POKL – 90.788,50 zł (dział 801 rozdział 80103 § 6207)

Wpłaty od mieszkańców – 0,00 zł

2016 rok

Środki własne – 1.035.769,84 zł

Dotacje – 61.700,00 zł (dział 600 rozdział 60016 § 6630)

Wpłaty od mieszkańców – 0,00 zł.

Ewidencja księgowa wydatków inwestycyjnych

Konto 080 „Środki trwałe w budowie (inwestycje)” służy do ewidencji kosztów środków trwałych w budowie, oraz do rozliczenia kosztów środków trwałych w budowie na uzyskane efekty inwestycyjne”. Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 080 winna zapewniać co najmniej wyodrębnienie kosztów środków trwałych w budowie według poszczególnych rodzajów efektów inwestycyjnych oraz skalkulowane ceny nabycia lub

kosztu wytworzenia według poszczególnych obiektów środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.

Saldo 080 na koniec 2015 roku strona Wn 217.828,53 zł, na koniec 2016 roku - 358.560,43 zł.

Organizacja procesu inwestycyjnego (planowanie i nadzór)

Procedurą udzielania zamówień publicznych w Urzędzie Gminy w Łęczycy w okresie objętym kontrolą zajmowała się Zofia Ulińska. Natomiast infrastrukturą techniczną wykonywanych inwestycji zajmował się Marcin Wasiak, do maja 2015 roku, zaś od czerwca 2015 roku do stycznia 2016 roku Jacek Gawlik. Obecnie sprawami z zakresu infrastruktury gospodarczo-społecznej, w tym drogami zajmuje się Monika Bartosik.

W kontrolowanej jednostce w latach 2014-2017 obowiązywało zarządzenie nr 416/2014 z dnia 19 maja 2014 roku Wójta Gminy Andrzeja Krzysztofa Wdowiaka w sprawie regulaminu udzielania zamówień publicznych o wartości szacunkowej poniżej 30.000 euro przez Urząd Gminy, a także zarządzenie nr 417/2014 z dnia 19 maja 2014 roku w sprawie regulaminu udzielania zamówień publicznych o wartości szacunkowej powyżej 30.000 euro.

Kontrola realizacji wybranych inwestycji

PRZEBUDOWA DROGI GMINNEJ NR 312330 W MIEJSCOWOŚCI LEŹNICA MAŁA (KOBYLAK) O DŁUGOŚCI 0,917 KM.

UWARUNKOWANIA PRAWNE

W dniu 27 grudnia 2011 roku Starosta Łęczycy decyzją nr 449/2011 udzielił Wójtowi Gminy Łęczycy zezwolenia na realizację inwestycji drogowej oraz dla potrzeb inwestycji zatwierdził projekt budowlany rozbudowy drogi nr 312330, określił wymagania dotyczące powiązania drogi z innymi drogami publicznymi, z określeniem ich kategorii, określił linie rozgraniczające teren inwestycji, zatwierdził podział nieruchomości zgodnie z katastrzem nieruchomości, określił warunki wynikające z potrzeb ochrony środowiska, ochrony zabytków oraz dotyczące ochrony uzasadnionych interesów osób trzecich, itp.

ETAP PRZYGOTOWANIA DOKUMENTACJI BUDOWLANEJ I KOSZTORYSOWEJ

Dokumentację projektową na przebudowę drogi gminnej nr 312330 wykonał projektant Paweł Jodaniewski na podstawie umowy z dnia 10 września 2007 roku i aneksu z dnia 21 grudnia 2007 roku, za wynagrodzeniem w wysokości 5.930,00 zł brutto. Załączono protokół odbioru dokumentacji z dnia 31 lipca 2008 roku. Projektant wystawił fakturę nr 27/2008 z dnia 28 sierpnia 2008 roku na kwotę 5.930,00 zł zapłaconą w dniu 3 września 2008 roku.

Ponadto w dniu 19 lutego 2010 roku protokołem odbioru przekazano wykonaną adaptację dokumentacji projektowej zgodnie z zawartą umową z Pawłem Jodaniewskim na podstawie umowy z dnia 2 listopada 2009 roku i aneksu z dnia 17 grudnia 2009 roku za wynagrodzeniem w wysokości 1.220,00 zł brutto, które zapłacono na podstawie faktury nr 6/2010 z dnia 24 lutego 2010 roku, w dniu 25 lutego 2010 roku.

DOFINANSOWANIE ZAMÓWIENIA

Inwestycja została sfinansowana ze środków własnych w wysokości 419.664,31 zł, a także ze środków dotacji celowej z Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi w wysokości 61.700,00 zł, zgodnie z umową nr 103/RŚ/2016 z dnia 21 czerwca 2016 roku pomiędzy Województwem łódzkim a Gminą Łęczycy, na podstawie wniosku złożonego przez

Gminę w dniu 22 lutego 2016 roku. W niniejszej umowie ustalono termin rozpoczęcia robót od dnia 22 lutego 2016 roku, a zakończenia dnia 15 października 2016 roku. Środki budżetu, jak zapisano, nie mogły przekroczyć 60% udokumentowanych kosztów kwalifikowanych zadania. Środki budżetu miały zostać przekazane przelewem w terminie do 60 dni od daty przedłożenia prawidłowo sporządzonych dokumentów, w tym m.in. dokumentacji technicznej, rachunków i faktur z potwierdzeniem zapłat, kosztorysu powykonawczego i protokołu odbioru.

Urząd Marszałkowski przekazał środki w kwocie 61.700,00 zł w dniu 15 grudnia 2016 roku.

Umowa na nadzór inwestorski

W dniu 26 sierpnia 2016 roku zawarta została umowa nr GPI-D.272.232016 z dnia 26 sierpnia 2016 roku pomiędzy Gminą Łęczyca a Markiem Wojciechowskim reprezentującym Dyрекcję Inwestycji w Kutnie sp. z o.o.. Przedmiotem umowy było pełnienie funkcji inspektora nadzoru nad robotami budowlanymi związanymi z „Przebudową drogi gminnej nr 312330 w m. Leźnica Mała (Kobylak) o dł. 0,917 km”, a z ramienia wykonawcy funkcję inspektora miał pełnić Remigiusz Witczak z Witoni. Umowa została zawarta do dnia 31 grudnia 2016 roku za wynagrodzeniem 3.500,00 zł netto, tj. 4.305,00 zł brutto.

W dniu 10 października 2015 roku do Urzędu Gminy wpłynęła faktura VAT nr 136/P/2016 z dnia 6 października 2016 roku wystawiona przez firmę Dyрекcja Inwestycji w Kutnie w kwocie 4.305,00 zł, zapłacona w dniu 13 października 2016 roku.

PRAWIDŁOWOŚĆ STOSOWANIA PRZEPISÓW O ZAMÓWIENIACH PUBLICZNYCH

Zarządzeniem nr 220/2016 Wójta Gminy z dnia 22 lipca 2016 roku powołana została komisja przetargowa do przygotowania i przeprowadzenia postępowania w składzie 3 osób.

Przedłożono wniosek o wszczęcie postępowania na udzielenie zamówienia sporządzony w dniu 20 lipca 2016 roku przez Monikę Bartosik - inspektora i zatwierdzony przez Jacka Rogozińskiego - Wójta Gminy, w którym określono wartość szacunkową zamówienia, na podstawie kosztorysu inwestorskiego i kwot zarezerwowanych w budżecie na dany rok budżetowy (co potwierdził Skarbnik Gminy - Agnieszka Kaszubska stosowną pieczęcią i podpisem). Przewidziano możliwość udzielenia zamówień uzupełniających w wysokości 20% i określono wartość zamówienia podstawowego 444.106,53 zł netto, czyli 106.375,37 euro oraz zamówienia uzupełniającego 88.821,31 zł netto, czyli 21.275,07 euro, czyli łącznie 532.927,84 zł netto, tj. 127.650,44 euro. Biorąc pod uwagę kurs obowiązujący w 2016 roku na podstawie rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie średniego kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych z dnia 28 grudnia 2015 roku (Dz. U. poz. 2254), zgodnie z którym - średni kurs złotego w stosunku do euro stanowiący podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych wynosił 4,1749, prawidłowo podano i przeliczono wartość zamówienia.

Jacek Rogoziński - Wójt Gminy zatwierdził specyfikację istotnych warunków zamówienia.

W dniu 21 lipca 2016 roku sporządzono i zamieszczono ogłoszenie o przetargu nieograniczonym w Biuletynie Zamówień Publicznych (numer 148305-2016), a ponadto na stronie internetowej BIP w okresie od dnia 21 lipca do dnia 9 sierpnia 2016 roku.

Ogłoszenie o przetargu nieograniczonym zamieszczono w dniu 21 lipca 2016 roku na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy.

W SIWZ wskazano między innymi: termin realizacji zadania – 5 października 2016 roku, dopuszczono udzielenie zamówień uzupełniających, w wysokości nie większej niż 20% wartości zamówienia podstawowego.

Wykonawca miał wykazać, że w okresie ostatnich 5 lat (a jeśli okres prowadzenia działalności jest krótszy – w tym okresie) wykonał należycie co najmniej jedną robotę budowlaną polegającą na budowie, przebudowie lub modernizacji pasa drogowego o nawierzchni bitumicznej i wartości nie mniejszej niż 300.000,00 zł netto każda. Ponadto wykonawca miał przedłożyć dokument potwierdzający, że posiada ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzenia działalności na kwotę minimum 500.000,00 zł.

Przewidziano wadium w wysokości 10.000,00 zł z terminem wpłaty do dnia 9 sierpnia 2016 roku do godz. 9.00.

Termin związania ofertą 30 dni od daty składania ofert.

Termin składania ofert do dnia 9 sierpnia 2016 roku, do godz. 9.00, zaś ich otwarcie w tym samym dniu o godz. 9.15.

Kryteria oceny ofert: cena 90% i skrócenie terminu wykonania 10% (stopniowanie co 5 dni kalendarzowych)- brak skrócenia terminu – zakończenie inwestycji 5 października 2016 roku – 0 pkt, skrócenie terminu o 5 dni – 5 pkt, skrócenie terminu o 10 dni – 10 pkt.

Wymagano wniesienie zabezpieczenia należytego wykonania umowy w wysokości 10% ceny całkowitej podanej w ofercie. Nie dopuszczono składania ofert wariantowych i częściowych.

W dniu 5 sierpnia 2016 roku zapytanie złożyła firma „Przedsiębiorstwo Robót Drogowych” S.A. z Poddębic w zakresie zastosowania kruszywa do stabilizacji i doprecyzowania konstrukcji drogi.

W dniu 5 sierpnia 2016 roku zamawiający odpowiedział na pytanie listownie oraz zamieścił na stronie internetowej pytania i odpowiedzi.

Oferty złożyli następujący wykonawcy (w terminie określonym w specyfikacji i ogłoszeniu), którzy zaproponowali ceny brutto:

Lp.	Wykonawca	Cena brutto (w zł)	Data/sposób wniesienia wadium
1.	„MARKBUD” sp. z o.o. z Poddębic	449.322,53 zł i skrócenie terminu 10 dni	3 sierpnia 2016 gwarancja ubezpieczeniowa
2.	„Przedsiębiorstwo Robót Drogowych” S.A. z Poddębic	520.023,16 zł i skrócenie terminu 10 dni	8 sierpnia 2016 przelew bankowy
3.	„WŁODAN” Andrzej Włodarczyk sp. j. z Pabianic	512.551,00 zł i skrócenie terminu 10 dni	8 sierpnia przelew bankowy

Na kopertach, w których wykonawcy złożyli oferty odnotowano datę oraz godzinę złożenia oraz kolejność wpływu.

Członkowie komisji przetargowej w dniu 9 sierpnia 2016 roku złożyli pisemne oświadczenia o istnieniu lub braku okoliczności skutkujących wyłączeniem z postępowania o udzielenie zamówienia. Wójt ww. oświadczenia złożył także w dniu 9 sierpnia 2016 roku.

Zamawiający dokonał stosownego przeliczenia na podstawie art. 90 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, w celu ustalenia, czy oferta zawiera rażąco niską cenę w stosunku do wartości przedmiotu zamówienia oraz w stosunku do średniej

arytmetycznej złożonych ofert. Nie stwierdzono konieczności wyjaśnienia zaoficerowanej ceny.

Oferenci w dniu 19 sierpnia 2016 roku zostali pisemnie poinformowani o wyborze oferty najkorzystniejszej. Wykonawca, którego oferta została uznana za najkorzystniejszą został poinformowany pismem z dnia 19 sierpnia 2016 roku o wyborze jego oferty oraz został zaproszony do podpisania umowy. Również w dniu 19 sierpnia 2015 roku zawiadomienie o wyborze najkorzystniejszej oferty wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy oraz na stronie internetowej zamawiającego.

W dniu 19 sierpnia 2016 roku zwrócono wadła wpłacone na rachunek Gminy wraz z należnymi odsetkami.

Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zostało zamieszczone w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 2 września 2016 roku pod nr 139958-2016.

UMOWA NA WYKONANIE ZADANIA

W dniu 30 sierpnia 2016 roku została zawarta umowa nr GPI-D.272.24.2016 pomiędzy Gminą Łęczyca, reprezentowaną przez Wójta Gminy Jacka Rogozińskiego, przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy – Agnieszki Kaszubskiej, a firmą MARKBUD sp. z o.o. z Poddębic na wykonanie robót budowlanych w ramach zadania pn. „Przebudowa nawierzchni drogi gminnej nr 312330 w m. Leźnica Mała (Kobylak) o dł. 0,917 km”. Wykonawca zobowiązał się wykonać przedmiot umowy zgodnie z dokumentacją projektową, specyfikacją techniczną wykonania i odbioru robót, SIWZ, zasadami wiedzy technicznej i obowiązującymi przepisami prawa i normami. Termin rozpoczęcia robót 30 sierpnia 2016 roku, zakończenia 24 września 2016 roku, odbiór końcowy i rozliczenie zadania 26 września 2016 roku. W terminie końcowym miały być dokonane wszystkie odbiory techniczne wraz z wymaganymi próbami i badaniami i dokumentację powykonawczą.

Kierownikiem budowy miał być z ramienia wykonawcy Remigiusz Witczak. Wynagrodzenie ryczałtowe zostało ustalone w wysokości 365.302,87 zł netto plus 84.019,66 zł podatek VAT, tj. 499.322,53 zł brutto.

Wykonawca miał wnieść zabezpieczenie należytego wykonania przedmiotu umowy w wysokości 10% wynagrodzenia umownego w kwocie 44.932,25 zł w formie gwarancji ubezpieczeniowej, z ważnością do 30 dnia liczonego od dnia wykonania przedmiotu umowy. Natomiast na dzień odbioru wykonawca był zobowiązany złożyć zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi i gwarancji w wysokości 30% ww. kwoty z ważnością począwszy od dnia odbioru końcowego o 15 dnia po upływie okresu gwarancyjnego. Okres gwarancyjny wynosił 36 miesięcy.

W § 13 umowy zapisano m.in., że wykonawca zapłaci kary umowne za opóźnienie w wykonaniu przedmiotu umowy w wysokości 0,5% wynagrodzenia umownego za każdy dzień opóźnienia.

Zamawiający zgodnie z art. 144 ust. 1 Pzp przewidywał możliwość zmiany treści umowy w zakresie terminu przewidzianego na zakończenie robót: siły wyższej np. wystąpienia zdarzenia losowego, z uwagi na odmienne od przyjętych w dokumentacji projektowej warunków terenowych, z powodu działań osób trzecich uniemożliwiających wykonanie prac, które to działanie nie jest konsekwencją winy którejkolwiek ze stron, w powodu wystąpienia dodatkowych robót, niemożliwych do przewidzenia przed zawarciem umowy przez doświadczonego wykonawcę. Zmianom umowy nie podlegały elementy będące przedmiotem oceny oferty, tj. cena i termin wykonania umowy.

Przed podpisaniem umowy (tj. w dniu 22 sierpnia 2016 roku) wykonawca złożył gwarancję ubezpieczeniową do kwoty 44,932,25 zł, obejmującą okres od dnia 30 sierpnia 2016 roku do dnia 24 października 2016 roku z tytułu zabezpieczenia wykonania prac.

Przekazanie placu budowy nastąpiło w dniu 30 sierpnia 2016 roku na podstawie protokołu przekazania placu budowy.

W tym samym dniu co gwarancja ubezpieczeniowa należytego wykonania kontraktu, tj. 22 sierpnia 2016 roku wykonawca wniósł gwarancję ubezpieczeniową właściwego usunięcia wad i usterek do kwoty 13.479,68 zł z datą ważności od dnia 26 września 2016 roku do dnia 11 października 2016 roku.

Stwierdzono, że wadia oraz zabezpieczenie należytego wykonania umowy wniesione w formie gwarancji ubezpieczeniowych lub gwarancji bankowych nie zostały ujęte w ewidencji księgowej na koncie pozabilansowym, a jedynie w zestawieniu prowadzonym w wersji papierowej, które znajdowało się w kasie Urzędu Gminy.

W dniu 23 września 2016 roku (tj. jeden dzień przed terminem zakończenia robót budowlanych) został zawarty aneks nr 1, w którym ustalono następujące terminy realizacji przedmiotu umowy: rozpoczęcia i zakończenia robót pozostały takie same, tj. 30 sierpnia 2016 roku – rozpoczęcie robót i 24 września 2016 roku - zakończenie robót. Natomiast zmieniono termin odbioru końcowego i rozliczenia zadania bowiem było – 26 września 2016 roku, a wprowadzono – w ciągu 7 dni od daty zgłoszenia zakończenia robót budowlano-montażowych przez wykonawcę. Ponadto zmieniono zapis paragrafu 8 umowy, który mówił, że kierownikiem budowy z ramienia wykonawcy będzie Remigiusz Witczak, natomiast wprowadzono, że inspektorem nadzoru z ramienia zamawiającego jest Remigiusz Witczak. Ostatnia zmiana dotyczyła rękojmi i gwarancji za zakres przedmiotu umowy z okresu 36 miesięcy na okres 60 miesięcy od ostatecznego odbioru przedmiotu umowy.

W dniu 3 października 2016 roku został spisany protokół odbioru końcowego, który ustalił, że zgodnie z zapisami w Dzienniku budowy roboty wykonane zostały do dnia 24 września 2016 roku. Wykonane roboty posiadały jakość dobrą. Jednocześnie należy zauważyć, że z przedłożonego wniosku Wójta Gminy J. Rogozińskiego z dnia 2 grudnia 2016 roku do Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego wynika, że data rozpoczęcia prac to 7 września 2016 roku, zaś zakończenia 3 października 2016 roku, a nie wymagana data 24 września 2016 roku.

W tym samym dniu, tj. 3 października 2016 roku wykonawca przedłożył aneks nr 1 do gwarancji ubezpieczeniowej usunięcia wad i usterek, w którym zmieniono termin ważności gwarancji, tj. od dnia 4 października 2016 roku do dnia 19 października 2021 roku.

W dniu 6 czerwca 2017 roku inspektor Monika Bartosik poinformowała, iż aneks nr 1 z dnia 23 września 2016 roku dotyczący umowy zawartej w dniu 30 czerwca 2016 roku został podpisany z przyczyn niemożliwych do przewidzenia w dniu podpisania umowy. Anektowany był termin odbioru końcowego i rozliczenia zadania. W umowie wskazano datę odbioru końcowego na dzień 26 września 2016 roku, jednakże po uprzednich rozmowach z wykonawcą odbiór tego dnia był niemożliwy ze względu na nieobecność osoby reprezentującej wykonawcę, firmę MARKBUD. Wykonanie robót zostało potwierdzone przez wykonawcę pismem z dnia 24 września 2016 roku. Wydłużona gwarancja jest efektem propozycji wykonawcy, którą Wójt Gminy zaakceptował, ponieważ była korzystna dla Zamawiającego.

Oświadczenie Jacka Rogozińskiego z dnia 6 czerwca 2017 roku w sprawie aneksowania terminu odbioru końcowego i rozliczenia zadania przy przebudowie drogi gminnej w m. Leźnica Mała (Kobyłak) stanowi załącznik nr 33 do protokołu kontroli.

W dniu 3 października 2016 roku wykonawca firma MARKBUD wystawiła fakturę nr 0106/16/FVU za wykonaną inwestycję w wysokości 449.322,53 zł brutto zapłaconą w dniu 13 października 2016 roku.

W dniu 31 października 2016 roku wystawiono OT na łączną kwotę 481.364,31 zł, na którą składały się wydatki związane z wykonaniem robót 449.322,53 zł, nadzór autorski 4.305,00 zł, koszty uzyskania wypisów z ewidencji gruntów 200,00 zł, wydatki na tablicę informacyjną 144,71 zł, koszty z lat wcześniejszych (wyrisy, dokumentacja projektowa, podziały działek, uzgodnienia itp.) 27.392,07 zł.

ZABEZPIECZENIE ŚRODKÓW W BUDŻECIE NA REALIZACJĘ ZADANIA INWESTYCYJNEGO

Kontrolowane zadanie było realizowane od 2007 roku, kiedy były ponoszone pierwsze wydatki związane z ww. inwestycją. Natomiast skontrolowano zabezpieczenie środków w budżecie Gminy Łęczyca w 2016 roku, tj. kiedy był przeprowadzony przetarg na wybór wykonawcy robót i zrealizowano zadanie inwestycyjne, a także dokonano za nie płatności.

W 2016 roku z budżetu Gminy w związku z omawianą inwestycją wydatkowano łącznie kwotę 453.972,24 zł, z tego przede wszystkim za nadzór inwestorski 4.305,00 zł i za wykonawstwo w kwocie 449.322,523 zł. Uchwałą Rady Gminy Łęczyca nr 149/2016 z dnia 5 stycznia 2016 roku w sprawie wykonania uchwały budżetu Gminy na 2016 rok zostały zaplanowane środki w wysokości 300.000,00 zł. Ponadto w WPF na 2016 roku wprowadzonej uchwałą Rady Gminy nr XVIII/115/2015 z dnia 21 grudnia 2015 roku w sprawie uchwalenia WPF Gminy Łęczyca na lata 2016-2022 w wykazie przedsięwzięć w poz. 1.3.2.12 wyszczególniono kontrolowaną inwestycję z limitem wydatków na 2016 rok w kwocie 300.000,00 zł (podano okres realizacji lata 2007-2016). Następnie w dniu 19 lutego 2016 roku Rada Gminy uchwałą nr XX/121/2016 dokonała zmniejszenia w kwocie 20.000,00 zł. W dniu 21 czerwca 2016 roku uchwałą Rady Gminy dokonano ujęcia kwoty 61.700,00 zł z tytułu dotacji z Urzędu Marszałkowskiego. W dniu 18 sierpnia 2016 roku uchwałą nr XX/V/149/2016 zwiększono wydatki na kwotę 125.000,00 zł. W dniu 19 grudnia 2016 roku uchwałą nr XXVIII/184/2016 Rada Gminy zmniejszyła kwotę wydatków o 12.000,00 zł.

Z powyższego wynika, że Gmina Łęczyca posiadała stosowne środki na realizację ww. inwestycji.

Dane dotyczące skontrolowanego zadania „Przebudowa drogi gminnej w m. Leźnica Mała w 2016 roku” stanowi załącznik nr 34 do protokołu kontroli.

PRZEBUDOWA DROGI GMINNEJ NR 312343 W MIEJSCOWOŚCI TOPOLA KATOWA-WILCZKOWICE O DŁUGOŚCI 1,946 KM.

UWARUNKOWANIA PRAWNE

W dniu 16 marca 2015 roku Wójt Gminy Łęczyca dokonał zgłoszenia Starostwu Powiatowemu w Łęczycy o zamiarze przystąpienia do inwestycji „Przebudowa drogi gminnej nr 312343 w m. Topola Katowa - Wilczkowice o dł. 1,946 km” oraz wykonania robót budowlanych zgodnie z załączoną dokumentacją projektową.

Przed przebudową przedmiotowej drogi gminnej mieszkańcy zapoznali się zarówno z koncepcją, jak i projektem przebudowy drogi. W celu poszerzenia działki drogowej został wykonany podział działek sąsiadujących z drogą. W dokumentacji znajdowało się pismo z dnia 20 marca 2011 roku do Urzędu Gminy w Łęczycy, z którego wynika, że

mieszkańcy wsi Topola Katowa prosili o wybudowanie drogi asfaltowej, co miało skrócić dojazd dzieci do szkoły w Wilczkowicach. Pismo podpisała Rada Sołecka wsi Topola Katowa i jej mieszkańcy. Przedłożono również ich oświadczenia, w których właściciele działek po zapoznaniu się z zamiarem budowy drogi wyrazili zgodę na przekazanie części działki za cenę 1,00 zł za 1m² w zakresie niezbędnym do wytyczenia pasa drogowego i budowy infrastruktury drogowej.

ETAP PRZYGOTOWANIA DOKUMENTACJI BUDOWLANEJ I KOSZTORYSOWEJ

Koncepcję przebudowy drogi gminnej nr 312343 wykonała Dyrekcja Inwestycji w Kutnie na podstawie umowy nr GPI-D.272.5.2013 z dnia 15 marca 2012 roku, za wynagrodzeniem w wysokości 8.800,00 zł brutto. Załączono protokół przekazania dokumentacji technicznej z dnia 30 września 2013 roku. Firma projektowa wystawiła fakturę VAT nr 152/P/2013 z dnia 7 października 2013 roku na kwotę 8.800,00 zł zapłaconą w dniu 24 października 2013 roku. Również dokumentację projektową ww. drogi wykonała Dyrekcja Inwestycji w Kutnie zgodnie z zawartą umową nr GPI-D.272.13.2014 z dnia 11 sierpnia 2014 roku za wynagrodzeniem w wysokości 20.000,00 zł. W dniu 29 grudnia 2014 roku zgodnie z przedłożonym protokołem przekazano ww. dokumentację techniczną, za którą zapłacono na podstawie faktury nr 263/P/2014 z dnia 29 grudnia 2014 roku w dniu 31 grudnia 2014 roku.

Jak wynika z dokumentacji projektowej roboty budowlane związane z przebudową drogi obejmowały wykonanie podbudowy i ułożenie nawierzchni z mieszanek mineralno-bitumicznych asfaltowych, wykonanie poboczy, **jak również wykonanie rowów przydrożnych odwadniających oraz przebudowę przepustów.**

W dokumentacji projektowej sporządzonej przez firmę Dyrekcja Inwestycji sp. z o.o. z Kutna na stronie 3 zatytułowanej „Opis techniczny” w pkt 2 – Przedmiot i zakres opracowania wymieniono w zakresie robót w ppkt 6 **wykonanie rowów odprowadzająco-odwadniających**, w ppkt 7 **przebudowę przepustów**, a na str. 6 podano sposób odwodnienia. Ponadto w Specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót budowlanych w punkcie 14 spisu treści zostały również wymienione – przepusty pod koroną drogi, a na stronach 94 – 108 szczegółowo określono wymagania dotyczące materiałów przy wykonywaniu przepustów, zasady w zakresie wykonania robót, itp.

Z przedstawionej kontrolującym dokumentacji oraz udzielonych wyjaśnień wynika, że Gmina Łęczyca dokonała wyłącznie zgłoszenia do Starostwa Powiatowego w Łęczycy przebudowy drogi gminnej, zaś nie występowała do ww. organu z wnioskiem o wydanie jakichkolwiek pozwoleń wodnoprawnych (ew. pozwoleń budowlanych) w zakresie wykonania rowów odwadniających i budowy przepustów drogowych.

DOFINANSOWANIE ZAMÓWIENIA

Inwestycja została sfinansowana ze środków własnych w wysokości 604.346,22 zł, a także ze środków dotacji celowej z Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi w wysokości 158.250,00 zł, zgodnie z umową nr 112/RŚ/2015 z dnia 13 lipca 2015 roku pomiędzy Województwem Łódzkim a Gminą Łęczyca, na podstawie wniosku złożonego przez Gminę w dniu 27 lutego 2015 roku. W niniejszej umowie ustalono termin rozpoczęcia robót od dnia 27 lutego 2015 roku, a zakończenia dnia 15 października 2015 roku. Środki budżetu, jak zapisano, nie mogły przekroczyć 60% udokumentowanych kosztów kwalifikowanych zadania. Środki budżetu miały zostać przekazane przelewem w terminie do 60 dni od daty przedłożenia prawidłowo sporządzonych dokumentów, w tym m.in. dokumentacji technicznej, rachunków i faktur z potwierdzeniem zapłat, kosztorysu powykonawczego i protokołu odbioru.

Urząd Marszałkowski przekazał środki w kwocie 158.250,00 zł w dniu 11 grudnia 2015 roku.

Umowa na nadzór inwestorski

W dniu 27 czerwca 2014 roku została zawarta umowa nr GPI-D.272.2.2014 pomiędzy Gminą Łęczyca a Dyrekcją Inwestycji w Kutnie sp. z o.o. na pełnienie funkcji inspektora nadzoru nad robotami budowlanymi oraz usługami związanymi z utrzymaniem dróg gminnych na terenie Gminy Łęczyca w 2014 roku.

Przedmiotem nadzoru miały być przebudowy 6 dróg (w tym kontrolowanej inwestycji, a mianowicie „Przebudowa drogi gminnej nr 312343 Topola Katowa – Wilczkowice o dł. około 2,0 km”), a także rozbudowa nawierzchni ciągu dróg gminnych Mikołajew-Pruski-Pilichy, remonty dróg gminnych, utrzymanie bieżące dróg.

Umowa miała obowiązywać od dnia zawarcia do dnia 31 grudnia 2014 roku. Przy czym dla zadań określonych w punktach 1-7 ww. umowy, w tym kontrolowanej inwestycji, umowa obowiązywała do dnia zakończenia i rozliczenia całości robót budowlanych dla poszczególnych zadań.

Za czynności inspektorowi przysługiwało wynagrodzenie w formie prowizji w wysokości 1,2% liczonej do faktycznej wartości netto zrealizowanych robót określonych w umowie z wykonawcą robót plus podatek VAT 23%. Maksymalne wynagrodzenie wykonawcy nie mogło jednak przekroczyć kwoty zabezpieczonej w budżecie Gminy Łęczyca 49.775,00 zł brutto, w tym dla zadań określonych w pkt 1-7 kwoty 34.775,00 zł brutto, a dla zadań z pkt 8-10 kwoty 15.000,00 zł brutto.

Biorąc pod uwagę wartość robót netto określoną z umowie nr GPI-D.272.26.2015 z dnia 24 sierpnia 2015 roku zawartej w wykonawcą kontrolowanej inwestycji Przedsiębiorstwem Robót Drogowych sp. z o.o. z Kutna na „Przebudowę drogi gminnej nr 312343 w m. Topola Katowa i Wilczkowice Górne o dł. 1,946 km” w wysokości 545.546,11 zł, wynagrodzenie dla inspektora nadzoru wyniosło 8.052,26 zł brutto, (545.546,11 zł x 1,2% jako wynagrodzenie dla inspektora nadzoru w zakresie kontrolowanej inwestycji, czyli 6.546,55 zł netto plus podatek 23%, tj. 1.505,71 zł, czyli łącznie 8.052,26 zł brutto).

W dniu 12 października 2015 roku do Urzędu Gminy wpłynęła faktura VAT nr 142/P/2015 z dnia 12 października 2015 roku wystawiona przez firmę Dyrekcja Inwestycji w Kutnie w kwocie 8.052,26 zł brutto, zapłacona w dniu 14 października 2015 roku.

PRAWIDŁOWOŚĆ STOSOWANIA PRZEPISÓW O ZAMÓWIENIACH PUBLICZNYCH

Zarządzeniem nr 78/2015 Wójta Gminy z dnia 16 lipca 2015 roku powołana została komisja przetargowa do przygotowania i przeprowadzenia postępowania w składzie 3 osób.

Przedłożono wniosek o wszczęcie postępowania na udzielenie zamówienia sporządzony w dniu 7 czerwca 2015 roku przez Jacka Gawlika - inspektora i zatwierdzony przez Wójta Gminy Jacka Rogozińskiego, w którym określono wartość szacunkową zamówienia, na podstawie kosztorysu inwestorskiego. Przewidziano możliwość udzielenia zamówień uzupełniających w wysokości 20% i określono wartość zamówienia podstawowego 1.221.826,24 zł netto, czyli 289.196,49 euro oraz zamówienia uzupełniającego 244.365,25 zł netto, czyli 57.839,30 euro, czyli łącznie 1.466.191,49 zł netto, tj. 347.035,79 euro. Biorąc pod uwagę kurs obowiązujący w 2015 roku na podstawie rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie średniego kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych z dnia 23 grudnia 2013 roku (Dz. U. poz. 1692), zgodnie z którym - średni kurs złotego w stosunku do euro stanowiący podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych

wynosił 4,2249, prawidłowo podano i przeliczono wartość zamówienia. W niniejszym piśmie ówczesna Skarbnik Gminy Łęczyca Wiesława Kucińska podała kwotę jaką zamierzała przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia w wysokości 900.000,00 zł.

Jacek Rogoziński – Wójt Gminy w dniu 16 lipca 2015 roku zatwierdził specyfikację istotnych warunków zamówienia.

W dniu 17 lipca 2015 roku sporządzono i zamieszczono ogłoszenie o przetargu nieograniczonym w Biuletynie Zamówień Publicznych (numer 106303-2015), a ponadto na stronie internetowej BIP i na tablicy ogłoszeń UG także w dniu 17 lipca 2015 roku.

W SIWZ wskazano między innymi: termin realizacji zadania – 30 września 2015 roku, dopuszczono udzielenie zamówień uzupełniających, w wysokości nie większej niż 20% wartości zamówienia podstawowego.

Wykonawca miał wykazać, że w okresie ostatnich 5 lat (a jeśli okres prowadzenia działalności jest krótszy – w tym okresie) wykonał należycie co najmniej dwie roboty budowlane polegające na budowie, przebudowie lub modernizacji pasa drogowego o nawierzchni bitumicznej i wartości nie mniejszej niż 700.000,00 zł brutto każda.

Przewidziano wniesienie wadium w wysokości 20.000,00 zł z terminem wpłaty do dnia 3 sierpnia 2015 roku, do godz. 9.30.

Termin związania ofertą 30 dni od daty składania ofert.

Termin składania ofert do dnia 3 sierpnia 2015 roku, do godz. 9.30, zaś ich otwarcie w tym samym dniu o godz. 10.30.

Kryteria oceny ofert to cena 90% i skrócenie terminu wykonania 10% (stopniowany co 5 dni kalendarzowych): brak skrócenia terminu – zakończenie inwestycji 30 września 2015 roku – 0 pkt, skrócenie terminu 25 września 2015 roku – 5 pkt, skrócenie terminu 20 września 2015 roku – 10 pkt.

Wymagano wniesienie zabezpieczenia należytego wykonania umowy w wysokości 10% ceny całkowitej podanej w ofercie. Nie dopuszczono składania ofert wariantowych. **Natomiast zamawiający dopuścił składanie ofert częściowych na jedno lub kilka zadań (1-2). Jak wyjaśniła Zofia Ulińska - pracownik zajmujący się ww. procedurą, niniejszy zapis był pomyłkowy i Zamawiający nie przewidywał składania ofert częściowych.**

W dniu 22 lipca 2015 roku zapytanie złożyła spółka KOBYLARNIA w zakresie stosowania mieszanek mineralno-asfaltowych i ich wymagań, na które zamawiający odpowiedział w dniu 23 lipca 2015 roku oraz zamieścił pytanie i odpowiedź na stronie internetowej, zamieszczając pytania i odpowiedzi.

Oferty złożyli następujący wykonawcy (w terminie określonym w specyfikacji i ogłoszeniu), którzy zaproponowali ceny brutto:

Lp.	Wykonawca	Cena brutto (w zł)	Data/sposób wniesienia wadium
1.	PBDiM ERBEDiM z Piotrkowa Trybunalskiego	1.182.480,38 zł i skrócenie terminu o 5 dni	30 lipca 2015 roku gwarancja ubezp.
2.	„Przedsiębiorstwo Robót Drogowych” S.A. z Poddębic	974.431,30 zł i skrócenie terminu 10 dni	31 lipca 2015 roku gotówka
3.	PBDiM KOBYLARNIA S.A. z m. Brzoza	1.085.622,70 zł i skrócenie terminu o 10 dni	31 lipca 2015 roku gwarancja ubezp.
4.	„MARKBUD” sp. z o.o. z Poddębic	775.340,67 zł i skrócenie terminu 10 dni	24 lipca 2015 roku gwarancja ubezp.
5.	Przedsiębiorstwo Robót Drogowych sp. z o.o. z Kutna	671.021,72 zł i skrócenie terminu 10 dni	31 lipca 2015 roku gotówka

Na kopertach, w których wykonawcy złożyli oferty odnotowano datę wpływu i godzinę złożenia ofert.

Członkowie komisji przetargowej w dniu 3 sierpnia 2015 roku złożyli pisemne oświadczenia o istnieniu lub braku okoliczności skutkujących wyłączeniem z postępowania o udzielenie zamówienia. Wójt ww. oświadczenia złożył także w dniu 3 sierpnia 2015 roku.

Zamawiający dokonał przeliczenia na podstawie art. 90 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, w celu ustalenia, czy oferta zawiera rażąco niską cenę w stosunku do wartości przedmiotu zamówienia oraz w stosunku do średniej arytmetycznej złożonych ofert. Wysłano wezwania o udzielenie wyjaśnień co do rażąco niskiej ceny do Przedsiębiorstwa Robót Drogowych sp. z o.o. z Kutna, Przedsiębiorstwa Robót Drogowych S.A. z Poddębic oraz firmy MARKBUD Sp. z o.o. Ww. oferenci udzielili stosownego wyjaśnienia co do podanej ceny za wykonanie przedmiotowego zadania. Ponadto wysłano wezwanie do oferenta Przedsiębiorstwa Robót Drogowych S.A. o złożenie wymaganych dokumentów w terminie do dnia 6 sierpnia 2015 roku w zakresie załączenia dowodów dotyczących najważniejszych robót, potwierdzających, że zostały należycie wykonane. Wezwanie w sprawie złożenia oświadczenia o braku podstaw do wykluczenia z postępowania wysłano także do oferenta PBDiM Kobylarnia S.A.

Dokonano dwukrotnej zmiany treści SIWZ bez konieczności zmiany terminu składania ofert (tj. Zamawiający nie skorzystał z art. 12a ust. 2 Pzp).

Oferenci w dniu 11 sierpnia 2015 roku zostali pisemnie poinformowani o wyborze oferty najkorzystniejszej. Wykonawca, którego oferta została uznana za najkorzystniejszą został poinformowany także pismem z dnia 11 sierpnia 2015 roku o wyborze jego oferty oraz został zaproszony do podpisania umowy. W dniu 11 sierpnia 2015 roku zawiadomienie o wyborze najkorzystniejszej oferty wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy oraz na stronie internetowej zamawiającego.

W dniu 12 sierpnia 2015 roku zwrócono wadium wpłacone na rachunek Gminy wraz z należnymi odsetkami.

Wadia wniesione w formie gwarancji ubezpieczeniowych nie zostały ujęte w ewidencji księgowej na koncie pozabilansowym, a jedynie w zestawieniu prowadzonym w wersji papierowej, znajdującym się w kasie Urzędu Gminy.

Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zostało zamieszczone w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 24 sierpnia 2015 roku pod nr 125567-2015.

UMOWA NA WYKONANIE ZADANIA

W dniu 24 sierpnia 2015 roku została zawarta umowa nr GPI-D.272.26.2015 pomiędzy Gminą Łęczyca, reprezentowaną przez Wójta Gminy Jacka Rogozińskiego, przy kontrasygnacie Zastępcy Skarbnika Gminy – Alicji Milczarek, a firmą Przedsiębiorstwo Robót Drogowych sp. z o.o. z Kutna na wykonanie robót budowlanych w ramach zadania pn. „Przebudowa drogi gminnej nr 312343 w m. Topola Katowa i Wilczkowice Górne o dł. 1,946 km”. Strony ustalił termin rozpoczęcia robót w dniu 24 sierpnia 2015 roku, zakończenia robót – w dniu 20 września 2015 roku i odbioru końcowego i rozliczenia zadania – 5 października 2015 roku. Wynagrodzenie ryczałtowe za wykonanie przedmiotu umowy wyniosło 545.546,11 zł netto, czyli 671.021,72 zł brutto. Kierownikiem budowy miał być z ramienia wykonawcy Dominik Kasica.

Zakres robót wymieniony w umowie nr GPI-D.272.26.2015 z dnia 24 sierpnia 2015 roku zawartej z Przedsiębiorstwem Robót Drogowych sp. z o.o. z Kutna obejmował:

- wykonanie podbudowy z kruszywa łamanego pochodzenia magmowego o łącznej gr. 20 cm,
- ułożenie nawierzchni z mieszanek mineralno-bitumicznych asfaltowych o gr. 5 cm,
- ułożenie nawierzchni z mieszanek mineralno-bitumicznych asfaltowych o gr. 3 cm,
- wykonanie poboczy z kruszyw łamanych pochodzenia magmowego gr. 28 cm,
- **wykonanie rowów odwadniających,**
- oznakowanie pasa drogowego,
- obsługę geodezyjną i inwentaryzację.

Zgodnie z zapisem paragrafu 2 ww. umowy roboty budowlane miały być realizowane w oparciu o dostarczone przez Zamawiającego zgłoszenie robót, dokumentację projektową, projekt organizacji ruchu, specyfikację techniczną wykonania i odbioru robót oraz przedmiar robót. Przedmiary robót przekazywane wykonawcy traktowane były jako materiał pomocniczy. Jeśli w przekazanym przez Zamawiającego przedmiarze robót nie zostały ujęte wszystkie niezbędne materiały i nakłady pracy lub zostały ujęte w innym rozmiarze, wykonawca miał zrealizować przedmiot umowy w zakresie określonym w dokumentacji projektowej i specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót, zasadami wiedzy i sztuki budowlanej, zgłoszeniem robót. Taki sam przedmiot zamówienia został określony w SIWZ i ogłoszeniach, zamieszczonych w BZP i BIP oraz na tablicy ogłoszeń.

Zgodnie z zapisami umowy Wykonawca miał wnieść zabezpieczenie należytego wykonania przedmiotu umowy w wysokości 10% wynagrodzenia umownego w kwocie 67.102,17 zł w formie gwarancji ubezpieczeniowej, z ważnością do 30 dnia liczonego od dnia wykonania przedmiotu umowy. Natomiast na dzień odbioru wykonawca był zobowiązany złożyć zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi i gwarancji w wysokości 30% ww. kwoty z ważnością począwszy od dnia odbioru końcowego do 15 dnia po upływie okresu gwarancyjnego. Okres gwarancyjny wynosił 36 miesięcy. W § 20 umowy zapisano m.in., że wykonawca zapłaci kary umowne za opóźnienie w wykonaniu przedmiotu umowy w wysokości 0,5% wynagrodzenia umownego za każdy dzień opóźnienia.

W dniu 24 sierpnia 2015 roku wykonawca złożył zabezpieczenie należytego wykonania umowy w formie gotówkowej 47.085,85 zł, zaś kwota 20.000,00 zł wniesiona tytułem wadium wraz z odsetkami w wysokości 16,32 zł zostało zaliczone na poczet zabezpieczenia prac.

Z powyższego wynika, że umowa wprost określała formę, w jakiej winno być wniesione zabezpieczenie, tj. w formie gwarancji ubezpieczeniowej, natomiast w rzeczywistości wykonawca wniósł je w formie gotówki. Z uwagi na powyższe należałoby dokonać zmiany umowy w ww. zakresie w formie aneksu. Kontrolującym nie przedłożono takiego aneksu.

Protokół odbioru robót został spisany w dniu 5 października 2015 roku, z którego wynika, że zgłoszenia zakończenia robót dokonano w dniu 20 września 2015 roku, ich jakość określono jako dobra.

W dniu 12 października 2015 roku wykonawca firma Przedsiębiorstwo Robót Drogowych sp. z o.o. z Kutna wystawiła fakturę nr 162/DT/2015 za wykonaną inwestycję w wysokości 671.021,72 zł brutto, za którą zapłacono w dniu 14 października 2015 roku.

W dniach 6 listopada i 11 listopada 2015 roku dokonano zwrotu kwoty 70% zabezpieczenia należytego wykonania umowy, czyli kolejno 33.078,97 zł oraz 14 061,95 zł z odsetkami. Pozostawiono jako rękojmię 30%, tj. 20.130,65 zł.

ROBOTY UZUPEŁNIAJĄCE

W dniu 25 września 2015 roku została zawarta umowa na roboty uzupełniające nr GPI-D.272.26.1.2015 z dnia 25 września 2015 roku, za wynagrodzeniem w kwocie 6.688,74 zł brutto, w której wymieniono zakres robót – **wykonanie przepustów drogowych pod zjazdami z rur PEHD śred. 40 cm.** Roboty miały być wykonane w oparciu o dostarczoną przez Zamawiającego dokumentację projektową, specyfikację techniczną wykonania i odbioru robót. Ustalono terminy wykonania przedmiotu umowy – rozpoczęcie robót 25 września 2015 roku, zakończenie – 15 października 2015 roku i odbiór końcowy oraz rozliczenie zadania – do 26 października 2015 roku. Faktura VAT nr 163/DT/2015 została wystawiona w dniu 12 października 2015 roku na kwotę 6.688,74 zł brutto, a zapłacona w dniu 21 października 2015 roku. Załączono protokół odbioru robót uzupełniających z dnia 12 października 2015 roku, z którego wynika, że roboty zostały zakończone w dniu 1 października 2015 roku, a ich **jakość była dobra.**

W dniu 23 października 2015 roku wystawiono OT na łączną kwotę 762.596,22 zł, na którą składały się wydatki związane z wykonaniem robót - 671.021,72 zł, roboty uzupełniające - 6.688,74 zł, nadzór autorski - 8.052,26 zł, dokumentacja projektowa wraz z koncepcją budowy - 28.800,00 zł, inne koszty typu odszkodowania za działki wypłacone osobom fizycznym, wyrisy, mapy, wypisy itp. w łącznej wysokości - 48.033,50 zł.

Zagadnienie wykonania rowu przydrożnego przy drodze gminnej nr 312343 E w miejscowości Topola Katowa.

W zakresie ww. inwestycji sprawdzono również zagadnienie wykonania rowu przydrożnego odwadniającego koroną drogi na odcinku od 0+100 do 0+400, strona wschodnia drogi.

Jak wynika z przedłożonej dokumentacji oraz udzielonych wyjaśnień przez Wójta Gminy Jacka Rogozińskiego oraz inspektora Monikę Bartosik po okresie zimy i wiosny 2015/2016 oś niwelety spadku rowu została zdegradowana, a na wysokości działki nr 98/2 powstało zagłębienie dochodzące do 1,80 m głębokości. Tak niebezpiecznie zagłębienie rowu przydrożnego stwarzało zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi, spowodowało też odkrycie infrastruktury technicznej, znajdujący się w tym miejscu hydrant musiał zostać zdemontowany. Powstałe zagłębienie rowu przydrożnego bezpośrednio wpływało na wodociąg gminny oraz kabel telekomunikacyjny. Jak wyjaśniono rozpatrywano wiele rozwiązań, w tym ułożenie rurociągu krytego.

W dniu 20 czerwca 2017 roku Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi wystąpiła z zapytaniem do Wójta Gminy dlaczego Zamawiający, w sytuacji, uszkodzenia rowu (obsypania ziemi, powstania ubytków, itp.), nie wystąpił do wykonawcy i nie skorzystał z prawa rękojmi? Czy Gmina poinformowała Przedsiębiorstwo Robót Drogowych sp. z o.o. z Kutna o wystąpieniu po zimie ww. nieprawidłowości? Czy były prowadzone stosowne rozmowy z wykonawcą, z inspektorem nadzoru budowlanego w tym zakresie, czy Gmina wystąpiła do niezależnego rzeczoznawcy, który stwierdziłby jednoznacznie, że ww. problemy nie wynikają z błędów leżących po stronie wykonawcy? Poproszono o przedłożenie stosownej dokumentacji w tym zakresie.

Jak wyjaśnił w dniu 29 czerwca 2017 roku Wójt Gminy Jacek Rogoziński „po przeprowadzeniu wizji lokalnej z (...)”²⁶ zostało jednoznacznie stwierdzone, iż uszkodzenie skarpy rowu powstało w wyniku niesprzyjających warunków atmosferycznych. Wskutek gwałtownych opadów deszczu, nawałnicy została uszkodzona skarpa rowu przydrożnego. Uszkodzenie skarpy powstało przez wody spływające z okolicznych pól i posesji, nie zaś przez wody spływające z korony drogi. Projekt budowlany nie przewidywał wykonania rowu melioracyjnego, który stricte służy do odwadniania pól i posesji, tylko zawierał wykonanie rowu przydrożnego. Podczas kontroli Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w dniu 4 stycznia 2017 roku również zwrócono uwagę, iż „rowy przydrożne nie są przeznaczone do odprowadzania nadmiaru wód opadowych z pól przyległych do drogi. Odprowadzanie wód z posesji na teren pasa drogowego jest zabronione”. Dodatkowo właściciele gruntów przyległych do przedmiotowego rowu uszkodzili skarpe rowu przydrożnego przy wykonywaniu prac agrotechnicznych w okresie jesienno-zimowym ciężkim sprzętem rolniczym. Mając na uwadze powyższe zwrócenie się Gminy Łęczyca do wykonawcy w zakresie prawa rękojmi, szybko zweryfikowano jako niezgodne z zawartą umową. Zakres robót bowiem nie przewidywał odwodnienia okolicznych pól i posesji, ale odwodnienie korony drogi. W omawianym zakresie napływ wody był bardzo gwałtowny, z którym nie poradził sobie system melioracji urządzeń wodny w wyniku, czego doszło do uszkodzenia skarpy rowu. Dodatkowo nastąpiły uszkodzenia mechaniczne wyrządzone przez rolników. Z art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 roku o drogach publicznych wynika, że do właściwości zarządcy drogi, którym jest odpowiedni organ administracji rządowej lub jednostki samorządu terytorialnego (art. 19 ust. 2, 3 i 5 ww. ustawy), należą sprawy z zakresu planowania, budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i ochrony dróg. Zatem zarządca drogi zobligowany jest do koordynowania robót prowadzonych w pasie drogowym oraz do bieżącej konserwacji (utrzymania) urządzeń, które znajdują się w pasie drogowym i służą bezpośrednio drodze i potrzebom zarządzania drogą. Po uzyskaniu opinii Starostwa Powiatowego, iż planowane prace należą do zakresu bieżącej konserwacji podjęto decyzję o ich przeprowadzeniu.”

Z powyższych wyjaśnień wynika, że Zamawiający nie skorzystał z prawa rękojmi, przewidzianego w umowie zawartej z wykonawcą. Nie powołano niezależnego biegłego, rzeczoznawcy, który przeprowadziłby stosowne badania, potwierdzające, że faktycznie nie można było skorzystać z prawa rękojmi. Gmina nie wystąpiła do głównego wykonawcy - PRD sp. z o.o. z Kutna, bądź inspektora nadzoru budowlanego o wypowiedzenie się w sprawie, czy do Dyrekcji Inwestycji w Kutnie, która sporządziła dokumentację projektową. Gmina Łęczyca uznała, po przeprowadzeniu wizji lokalnej z Markiem Szulcem – projektantem, że uszkodzenie skarpy rowu przydrożnego powstało w wyniku niesprzyjających warunków atmosferycznych oraz działalności ciężkiego sprzętu rolniczego przez okolicznych rolników.

W dniu 6 kwietnia 2016 roku na podstawie art. 4 pkt 8 Pzp Gmina Łęczyca zawarła umowę o dzieło z Markiem Szulcem reprezentującym firmę Projektowanie i Nadzór Sieci i Instalacji Sanitarnych z Krośniewic, której przedmiotem było opracowanie dokumentacji projektowej wraz ze Specyfikacją Techniczną Wykonania Robót, operatem

²⁶ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

wodno-prawnym, przedmiarami robót, kosztorysami inwestorskimi i uzyskaniem decyzji środowiskowej wraz z przygotowaniem wniosku do Starostwa Powiatowego w Łęczycy o wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę, na budowę krytego rowu przydrożnego przy drodze gminnej nr 312343E w m. Topola Katowa. Termin wykonania do dnia 15 maja 2016 roku, zaś wynagrodzenie to 7.500,00 zł brutto. W dniu 18 maja 2016 roku projektant wystawił fakturę VAT nr 3/2016 w wysokości 7.500,00 zł, zapłaconą w dniu 23 maja 2016 roku.

Jak wynika ze sporządzonego w kwietniu 2016 roku kosztorysu inwestorskiego, koszt budowy krytego rowu przydrożnego wynosił 146.214,74 zł brutto, tj. 118.873,77 zł netto.

Kontrolującym przedłożono operat wodno-prawny dotyczący przebudowy odcinka rowu przydrożnego przy drodze gminnej nr 312343 na rurociąg kryty sącząco-przepływowy z wlotem i wylotem, sporządzony w maju 2016 roku przez (...)²⁸, z którego treści wynika, że operat stanowił podstawę do uzyskania wymaganego przepisami ustawy z dnia 18 lipca 2001 roku Prawo wodne, pozwolenia wodnoprawnego na wykonanie urządzeń wodnych (art.122 ust. 1 pkt 3), przez które rozumie się również przebudowę tego urządzenia (art. 9 ust. 2 pkt 2). Celem powyższego opracowania było zebranie i analiza materiałów w zakresie wykonania urządzeń wodnych w postaci przebudowy otwartego odcinka rowu przydrożnego na rurociąg kryty sącząco przepływowy. Głównym założeniem było zakrycie rowu przydrożnego biegnącego wzdłuż lewej strony drogi z zachowaniem jego roli jako odbiornika wód przesączających się poprzez koronę drogi. Wybudowana droga została wyniesiona ponad istniejący teren o około 0,60 metra. Jednocześnie wykonano rów odwadniający po lewej stronie drogi (strona południowa) o głębokości od nawierzchni jezdni dochodzącej do 2,2 metrów. Niejednolita i często ujemna niweleta dna rowu nie pozwalała na swobodny spływ wody rowem. Wobec tego podjęto decyzję o zakryciu rowu, co miało spowodować poszerzenie pobocza jezdni i zniwelować wyniesienie drogi ponad teren. Jak zapisano w operacie w ww. opracowaniu miały zostać zebrane i przeanalizowane dane dotyczące planowanych do wykonania urządzeń wodnych oraz ilości wprowadzanych wód pochodzących z odwodnienia korony jezdni do krytego odcinka kanału sącząco przepływowego, co miało pozwolić odpowiednim organom stopnia powiatowego na wydanie pozwolenia wodnoprawnego na wykonanie urządzeń wodnych na rurociągu sącząco-przepływowym wyposażonym we wlot i wylot. W chwili obecnej gminny rów przydrożny biegnący wzdłuż drogi gminnej jest rowem otwartym, trawiastym, który pełni funkcję odprowadzenia wód gruntowych z części okolicznych terenów zmeliorowanych przy pomocy drenowania.

W dniu 9 maja 2016 roku Wójt Gminy Jacek Rogoziński wystąpił z wnioskiem do Starostwa Powiatowego w Łęczycy o wydanie pozwolenia wodnoprawnego na przebudowę odcinka urządzenia wodnego - rowu przydrożnego biegnącego wzdłuż lewej strony drogi gminnej nr 312343E, w następującym zakresie: wykonanie budowli wlotowej (...), zabudowę odcinka koryta otwartego rowu przydrożnego gminnego rurociągiem krytym, sącząco, z umocnieniem skarp rowu i dna oraz wykonaniem studni rewizyjnych, a także wykonanie budowli wylotowej zgodnie z załączonym operatem wodnoprawnym. W dniu 7 czerwca 2016 roku Starosta Łęczycy wydał decyzję nr

---

²⁸ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

ROS.6341.1.13.2016.PS i udzielił Gminie Łęczyca stosownego pozwolenia wodnoprawnego.

Jednocześnie w dniu 8 sierpnia 2016 roku Wójt Gminy wystąpił z kolejnym wnioskiem o pozwolenie na budowę krytego rowu przydrożnego przy drodze gminnej nr 312343, a decyzją nr 274/2016 z dnia 17 sierpnia 2016 roku (nr AB.6740.279.2016.RM) Starosta Łęczycki zatwierdził projekt budowlany i udzielił pozwolenia na budowę przydrożnego rowu krytego przy drodze gminnej nr 312343E w m. topola Katowa.

W dniu 9 września 2016 roku Wójt Gminy sporządził ogłoszenie o wszczęciu postępowania zgodnie z art. 4 pkt 8 Pzp, dotyczącego budowy rowu krytego przydrożnego przy drodze gminnej nr 312343 w m. Topola Katowa, obejmującego budowę rowu z rur PEHD krytego, budowę przepusty z rur PEHD (1 szt.), montaż studni kanalizacyjnych sztuk 4 i studni osadnikowej – 1 sztuka i obsługę geodezyjną. Termin realizacji zamówienia od dnia 26 września 2016 roku od dnia 4 listopada 2016 roku. Oferty należało składać do dnia 19 września 2016 roku do godz. 10:00. Ogłoszenie zostało zamieszczone na tablicy ogłoszeń UG oraz w BIP w dniu 9 września 2016 roku.

Zostało złożonych 5 ofert: PPHU Andrzej Królak z Łęczyca – zaoferowana kwota 70.819,72 zł brutto, ZŁOMPOL sp. z o.o. z Częstochowy – zaoferowana kwota 81.649,64 zł brutto, EKOMEL S.A. z Poddębic – cena 67.732,89 zł brutto, Przedsiębiorstwo EKOLOGIA z Włocławka – cena 30.864,39 zł brutto, PW HYDROBUD z Kutna – cena 114.902,11 zł brutto.

W dniu 19 września 2016 roku Gmina wystąpiła do Przedsiębiorstwa EKOLOGIA w związku z zasadniczą różnicą ceny oferowanej a pozostałymi ofertami, z prośbą o przedłożenie kosztorysu szczegółowego, uzasadniającego, że oferowana cena uwzględnia wszystkie założenia projektowe oraz składowe kosztorysu w rozbiciu na materiał, robociznę, sprzęt, narzuty. Jak poinformowano ww. wykonawca w wyznaczonym terminie nie złożył odpowiednich dokumentów. W dniu 10 października 2016 roku Wójt Gminy Łęczyca sporządził ogłoszenie, zamieszczone na tablicy ogłoszeń i w BIP w dniu 12 października 2016 roku, w którym zawiadomił na podstawie art. 93 ust. 1 pkt 3 Pzp o unieważnieniu postępowania w dniu 10 października 2016 roku, ponieważ cena najkorzystniejszej oferty przewyższała kwotę, którą zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia. Zawiadomienie zostało przesłane do wykonawców, którzy złożyli w niniejszym postępowaniu oferty.

Ponadto w dokumentacji znajdował się kolejny kosztorys inwestorski sporządzony przez tego samego projektanta co wyżej, tj. Marka Szulca z Krośniewic z września 2016 roku także w zakresie budowy krytego rowu przydrożnego, jednakże o zmniejszonej długości, w którym koszt został określony na kwotę 61.658,12 zł netto. Jak poinformowano znaczna różnica w wartości kosztorysowej wynikała z faktu, że zdecydowano się na fragmentaryczne zakrycie rowu, tj. nie na całości.

Nie przedstawiono umowy w zakresie zlecenie wykonania przez Marka Szulca powyższego kosztorysu wraz z dokumentacją projektową. Jak wynika ze złożonej informacji przez Wójta Gminy J. Rogozińskiego w dniu 29 czerwca 2017 roku projektant wykonał całość bez wynagrodzenia, w ramach umowy z dnia 6 kwietnia 2016 roku.

Ostatecznie Gmina Łęczyca zrezygnowała z budowy krytego rowu przydrożnego i w dniu 13 października 2016 roku Wójt Gminy Jacek Rogoziński sporządził zapytanie o ofertę w zakresie zasypania rowu przydrożnego przy drodze gminnej nr 312343E w m. Topola Katowa. **Przedmiot zamówienia obejmował: zasypanie wykopów, niwelację rowu, humusowanie i obsypanie skarp rowu oraz montaż przepustów.** Przedmiar robót stanowił integralną część zamówienia. Termin realizacji: 21 października 2016 roku – 20 listopada 2016 roku. Główne kryterium wyboru to cena. Oferty należało składać do dnia 20 października 2016 roku do godz. 10:00.

Kosztorys sporządzony został przez Marka Szulca z Krośniewic z datą 11 października 2016 roku w zakresie zmiany rzędnych rowu przydrożnego przy drodze gminnej nr 312343E Topola Katowa, w ramach podpisanej umowy z kwietnia 2016 roku, bez wynagrodzenia. Określona wartość robót wyniosła 29.996,13 zł netto.

Przedłożono dokumentację w zakresie zamówienia publicznego dla wartości od 5.000 euro do 15.000 euro sporządzoną w dniu 21 października 2016 roku przez Monikę Bartosik, a zatwierdzoną przez Wójta Gminy Jacka Rogozińskiego. Jak wynika ze sporządzonego protokołu wartość zamówienia wyniosła 29.996,13 zł netto, tj. 7.184,87 euro. Złożone zostały dwie oferty: PPHU KAROLAK Andrzej Królak z Łęczycy i Zakład Remontowo-Budowlany AGATEK Krzysztof Kopka z Łęczycy.

Wybrano ofertę firmy PPHU KRÓLAK z Łęczycy z ceną 23.373,47 zł netto, tj. 28.749,37 zł brutto, ze względu na to, że była niższa. Zaproponowana cena przez firmę AGATEK 29.576,01 zł brutto, tj. 24.045,54 zł netto.

Jednocześnie Gmina Łęczycza wystąpiła pismem nr GPI-D.7013.4.2016 do Starostwa Powiatowego w Łęczycy w dniu 12 października 2016 roku o wyjaśnienie, czy prace polegające na niwelacji spadku w rowie już istniejącym są robotami budowlanymi i czy wymagane jest zgłoszenie do właściwego organu zamiaru ich wykonania. W dniu 19 października 2016 roku wpłynęło do Gminy wyjaśnienie od Starostwa Powiatowego nr AB.670.154.2016 z dnia 18 października 2016 roku, z którego wynika, że na podstawie treści ww. zapytania nie można udzielić jednoznacznej odpowiedzi. Mając na uwadze uregulowania prawne oraz szczegółowy zakres robót inwestor winien sam ocenić, czy zamierzenie to wymaga zgłoszenia, czy też nie.

Następnie Gmina Łęczycza po raz kolejny wystąpiła pismem nr GPI-D.7013.4.2016 z dnia 20 października 2016 roku (wpływ do Starostwa Powiatowego w Łęczycy w dniu 21 października 2016 roku) z prośbą o wyjaśnienie, czy prace polegające na niwelacji spadku w rowie przydrożnym nie będącym rowem melioracyjnym, przy drodze gminnej nr 312343 w m. Topola Katowa podlegają zgłoszeniu do właściwego organu zamiarem wykonania tych prac. Na zakończenie poinformowano, że indywidualna ocena inwestora może nie być obiektywna i może zostać odczytana jako uchylenie się od obowiązków. W dniu 26 października 2016 roku Gmina Łęczycza otrzymała odpowiedź, że jeżeli prace polegające na poprawieniu niwelacji spadku w rowie przydrożnym, nie będącym rowem melioracyjnym, będą miały charakter utrzymaniowy rowu i nie będą związane z jego przebudową to w myśli prawa budowlanego i prawa wodnego nie ma potrzeby zgłaszania tych prac. Ale w przypadku przebudowy rowu konieczne jest uzyskanie pozwolenia wodnoprawnego i zgłoszenie przebudowy w tut. organie. Przy czym, jak poinformowano Starostwo Powiatowe w Łęczycy nie mogło zająć jednoznacznego stanowiska, czy przedmiotowe prace wymagają pozwolenia na budowę, czy też zgłoszenia, z uwagi na zbyt ogólnie określony zakres robót przewidzianych do wykonania.

Kontrolującym nie przedstawiono dokumentacji, z której wynikałoby, że Gmina Łęczycza prowadziła dalszą korespondencję ze Starostwem Powiatowym w Łęczycy, w zakresie jednoznacznego wyjaśnienia ww. kwestii.

W konsekwencji Gmina Łęczycza nie wystąpiła do Starostwa Powiatowego z wnioskiem o wydanie pozwolenia wodnoprawnego (ew. pozwolenia na budowę) w zakresie zasypania rowu (zmianie jego rzędnych), nie przedłożono także żadnej dodatkowej dokumentacji (m.in. operatu wodno-prawnego, który

mógłby stwierdzić, czy ww. prace nie spowodują zmiany w stosunkach wodnych na terenach przyległych), pomimo, że Starostwo Powiatowe w Łęczycy nie udzieliło Gminie w tej sprawie jednoznacznej odpowiedzi.

Kontrolujące w złożonym zapytaniu do Wójta Gminy prosiły m.in. o wyjaśnienie dlaczego Zamawiający, w sytuacji, uszkodzenia rowu nie wystąpił do wykonawcy i nie skorzystał z rękopisami. W złożonej odpowiedzi na ww. zapytanie wyjaśniono m.in. także, że zgodnie z art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 roku o drogach publicznych wynika, że do właściwości zarządcy drogi, którym jest odpowiedni organ administracji rządowej lub jednostki samorządu terytorialnego (art. 19 ust. 2, 3 i 5 ww. ustawy), należą sprawy z zakresu planowania, budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i ochrony dróg. Zatem zarządca drogi zobligowany jest do koordynowania robót prowadzonych w pasie drogowym oraz do bieżącej konserwacji (utrzymania) urządzeń, które znajdują się w pasie drogowym i służą bezpośrednio drodze i potrzebom zarządzania drogą. **Po uzyskaniu opinii Starostwa Powiatowego, iż planowane prace należą do zakresu bieżącej konserwacji podjęto decyzję o ich przeprowadzeniu.**

Należy zauważyć, że w rzeczywistości Starostwo Powiatowe w Łęczycy nie wydało opinii ww. treści, ale oświadczyło, że nie może zająć jednoznacznego stanowiska, czy przedmiotowe prace wymagają pozwolenia na budowę, czy też zgłoszenia, z uwagi na zbyt ogólnie określony zakres robót przewidzianych do wykonania.

W dniu 27 października 2016 roku została zawarta umowa nr GPI-D.272.27.2016 z Przedsiębiorstwem Produkcyjno-Handlowo-Usługowym KRÓLAK. **Przedmiotem umowy była zmiana rzędnych rowu przydrożnego przy drodze gminnej nr 312343E, zgodnie z zakresem określonym w przedmiarze robót i kosztorysie ofertowym, tj. zasypanie wykopów w postaci rowów, zagęszczenie oraz ręczne formowanie nasypów – skarpy rowów, zgodnie z granicami działek, nadanie nowej niwelety dna rowu, montaż przepustów, hydrantu naziemnego oraz uporządkowanie placu budowy.** Termin realizacji zadania 27 października – 21 listopada 2016 roku, zaś rozliczenie zadania w ciągu 15 dni od daty zakończenia robót, za wynagrodzeniem 23.373,47 zł netto, tj. 28.749,37 zł brutto. W dniu 21 listopada 2016 roku do UG w Łęczycy wpłynęła faktura VAT nr 2/11/2016 na kwotę 28.749,37 zł za wykonanie ww. prac, zapłacona w dniu 24 listopada 2016 roku.

W zapytaniu z dnia 20 czerwca 2017 roku Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi zwróciła się do Wójta Gminy Łęczycy Jacka Rogozińskiego o odpowiedź na poniżej wymienione pytania. Wójt Gminy w dniu 29 czerwca 2017 roku przedstawił stosowne wyjaśnienia:

1. Co zakładał projekt budowlany sporządzony przez firmę Dyrekcja Inwestycji w Kutnie dotyczący ww. inwestycji, w zakresie przedmiotowego rowu przydrożnego, tj. proszę o szczegółowe opisanie jak pierwotnie miał wyglądać rów, jego głębokość, długość, pozostałe wymiary itp.?

Wójt Gminy Łęczycy wyjaśnił, że „projekt budowlany na sporządzenie dokumentacji technicznej zakładał przygotowanie projektu drogi wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną. Projekt przebudowy drogi przedstawiał jezdnię o nawierzchni bitumicznej o szerokości 4,00 m, pobocze dwustronne utwardzone kruszywem łamanym o szerokości 1,00 m i przebieg rowu, zaprojektowany według rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 roku w sprawie warunków technicznych, jakimi powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. nr 43, poz. 430). Zgodnie z § 102 ust. 5 „rów trapezowy stosuje się na drogach wszystkich klas, z zastrzeżeniem ust. 6, a także jako rów skokowy. Dno rowu powinno mieć szerokość, co najmniej 0,4 m, a głębokość rowu nie powinna być

mniej niż 0,5 m, przy czym jeżeli górna część korpusu drogi jest odwadniana drenami lub warstwą odsączającą, dno rowu powinno być niżej poziomu wlotu drenu, sączka lub warstwy odsączającej nie mniej niż 0,2m, a na odcinku wododziału nie mniej niż 0,1m. Pochylenie skarpy rowu nie powinno być większe niż 1:1,5, z zastrzeżeniem § 42. Zgodnie z powyższym w projekcie budowlanym w pkt 4.5 „Odwodnienie” przedstawiono następujący przebieg:

Na odcinku km 0+000 ÷ km 0+070,0 projektuje się nowe rowy po stronie północnej 2,0 m i południowej 1,5 m oraz dwustronny spadek poprzeczny 2% nawierzchni drogowej;

Na odcinku km 0+070,0 ÷ km 0+390,0 projektuje się nowy rów tylko po stronie wschodniej i jednostronny spadek poprzeczny 2% nawierzchni drogowej;

Na odcinku km 0+390,0 ÷ km 1+025,0 nie projektuje się rowu z uwagi na ograniczoną szerokość pasa drogowego, natomiast spadek poprzeczny 2% dwustronny nawierzchni drogowej;

Na odcinku km 1+025,0 ÷ km 1+370,0 projektuje się nowe rowy po stronie północnej i południowej oraz dwustronny spadek poprzeczny 2% nawierzchni drogowej;

Na odcinku km 1+370,0 ÷ km 1+470,0 nie projektuje się rowu z uwagi na istniejący rów, który będzie oczyszczony, natomiast spadek poprzeczny 2% jednostronny nawierzchni drogowej;

Na odcinku km 1+470,0 ÷ km 1+500,0 projektuje się nowe rowy po stronie wschodniej i zachodniej oraz dwustronny spadek poprzeczny 2% nawierzchni drogowej;

Na odcinku km 1+500,0 ÷ km 1+946,4 nie projektuje się rowu z uwagi na istniejący rów po stronie zachodniej, który będzie oczyszczony, natomiast spadek poprzeczny 2% jednostronny nawierzchni drogowej”;

2. Czy w trakcie prowadzenia robót budowlanych dotyczących „Przebudowy drogi gminnej nr 312343” nastąpiła zmiana projektu budowlanego sporządzonego przez Dyрекcję Inwestycji z Kutna, w szczególności w zakresie przedmiotowego rowu. Jeśli taka zmiana założeń pierwotnych nastąpiła, proszę o szczegółowe wyjaśnienie na czym ona polegała? Proszę o załączenie do wyjaśnień wszelkich notatek z rozmów w zakresie zmian projektu budowlanego, protokołów, zapisów w Dzienniku budowy. Kto był inicjatorem zmian projektu, kto uczestniczył z ww. rozmowach itp., na jakim etapie robót to nastąpiło?

Wójt Gminy Łęczyca oświadczył, że „w trakcie prowadzenia robót budowlanych dotyczących inwestycji „Przebudowa drogi gminnej nr 312343 w m. Topola Katowa - Wilczkowice Górne Gm. Łęczyca” nie została wykonana dokumentacja zamienna projektu budowlanego przedmiotowej drogi”.

3. Czy w trakcie prowadzonych robót doszło do przegłębienia rowu? Z czego wynikała konieczność pogłębienia (przegłębienia) rowu? Czy było to zgodne z projektem budowlanym?

Wójt Gminy wyjaśnił, że „w trakcie prowadzenia robót został wykonany rów, w którym nie uzyskano jednostronnego spadku poprzecznego 2%. Ponieważ projekt zakładał uzyskanie spadku 2% rów został pogłębiony do tej wartości.”

4. Czy Gmina występowała o dodatkowe pozwolenia na budowę, pozwolenia wodnoprawne, dokonywała dodatkowych zgłoszeń, w szczególności w zakresie zasypania rowu oraz budowy dodatkowych przepustów?

Jak oświadczył Wójt Gminy „w dniu 9 maja 2016 roku Gmina Łęczyca wystąpiła do Starostwa Powiatowego w Łęczycy z wnioskiem o wydanie pozwolenia

wodnoprawnego na przebudowę odcinka urządzenia wodnego - rowu przydrożnego biegnącego wzdłuż lewej strony drogi gminnej nr 312343E w m. Topola Katowa. W dniu 8 sierpnia 2016 roku Gmina Łęczyca wystąpiła do Starostwa Powiatowego w Łęczycy z wnioskiem o wydanie pozwolenia na budowę dotyczącego przebudowy odcinka urządzenia wodnego – rowu przydrożnego biegnącego wzdłuż lewej strony drogi gminnej nr 312343E w m. Topola Katowa. W dniu 20 października 2016 roku Gmina Łęczyca zwróciła się z prośbą do Starostwa Powiatowego w Łęczycy o wyjaśnienie, czy prace polegające na poprawieniu niwelacji spadku w rowie już istniejącym stanowią w myśl ustawy Prawo budowlane z dnia 7 lipca 1994 roku, roboty budowlane i czy wymagane jest zgłoszenie do właściwego organu, zamiaru wykonania tych prac”.

5. Czy Gmina otrzymała odpowiedź od Starostwa Powiatowego w Łęczycy na pismo Wójta Gminy Łęczyca z dnia 20 października 2016 roku nr GPI-D.7013.4.2016 w zakresie udzielenia jednoznacznej odpowiedzi, czy prace polegające na niwelacji spadku w rowie podlegają zgłoszeniu?

„Gmina otrzymała odpowiedź od Starostwa Powiatowego w Łęczycy na pismo nr GPI-D.7013.4.2016 z dnia 20 października 2016 roku (w załączeniu ksero pisma)”.

6. Proszę o podanie podstawy prawnej udzielenia zamówienia na roboty uzupełniające w zakresie budowy przepustów, jeśli projekt budowlany, STWiOR sporządzony przez Dyрекcję Inwestycji w Kutnie przewidywał ich wykonanie, a w umowie określone zostało wynagrodzenie ryczałtowe?

„Umowa na roboty uzupełniające została podpisana na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 6 ustawy Pzp. Roboty uzupełniające polegały na wykonaniu robót tego samego rodzaju co zamówienie podstawowe (przepusty), które nie były ujęte w dokumentacji projektowej oraz w umowie podstawowej.”

7. W umowie na roboty uzupełniające – wykonanie przepustów drogowych pod zjazdami z rur PEHD śred. 40 cm zapisano, że roboty miały być wykonane w oparciu o dostarczoną przez Zamawiającego dokumentację projektową, specyfikację techniczną wykonania i odbioru robót. Proszę o przedłożenie takiej dokumentacji, ew. w razie braku o złożenie stosownych wyjaśnień?

Jak wynika ze złożonego przez Wójta Gminy Łęczyca oświadczenia „zostało dodatkowo wykonanych osiem zjazdów, w tym cztery zjazdy wraz z przepustami drogowymi. Podczas prowadzenia robót budowanych rolnicy, których grunty rolne przylegają bezpośrednio do drogi gminnej poprosili Wójta Gminy o wykonanie zjazdów na ich działki. Prośbę swą motywowali koniecznością używania wielkogabarytowych maszyn rolniczych, które utrudniają ruch drogowy. Przedmiotowa droga o długości 1,946 km uposażona jest w 6 ostrych łuków kołowych (zakrętów), poruszanie się ciężkim sprzętem rolniczym ma zatem bezpośredni wpływ na bezpieczeństwo ruchu drogowego. Wykonanie dodatkowych zjazdów na łukach drogi przyczyniło się do jego poprawy. Analizując prośby i rozwiązania techniczne Wójt Gminy przychylił się do prośby mieszkańców.” Ponadto, jak dalej w wyjaśnieniu dodano „wykonując zjazdy zarządca drogi działał na podstawie art. 29 ustawy o drogach publicznych.”

Należy zauważyć, że w zakresie kontrolowanego zadania w przedłożonym kontrolującym projekcie budowlanym sporządzonym przez Dyрекcję Inwestycji w Kutnie zostało zaprojektowanych czternaście zjazdów, co wynika z załączonych do dokumentacji projektowej, czterech arkuszy: na arkuszu nr 1 – sześć zjazdów, na arkuszu nr 2 – dwa zjazdy, na arkuszu nr 3 – trzy zjazdy, a na arkuszu nr 4 – także trzy zjazdy.

Z powyższego wynika, że wykonano w ramach robót uzupełniających dodatkowo osiem zjazdów, z tym cztery zjazdy wraz z przepustami.

*Zapytanie inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi z dnia 20 czerwca 2017 roku wraz z udzieloną przez Wójta Gminy odpowiedzią z dnia 29 czerwca 2017 roku w zakresie przebudowy drogi w m. Topola Katowa stanowi **załącznik nr 35** do protokołu kontroli.*

Ponadto w dniu 27 czerwca 2017 roku Regionalna Izba Obrachunkowa wystąpiła do Wójta Gminy J. Rogozińskiego z zapytaniem w zakresie wszczęcia przez Starostę Powiatu Łęczyckiego z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie wykonania urządzenia wodnego bez wymaganego pozwolenia wodnoprawnego, tj. wybudowanych pod jezdnią drogi gminnej nr 312343 w m. Topola Katowa i Wilczkowice Górne systemu poprzecznych przepustów, które są powiązane z przebudową rowów przydrożnych. W dniu 4 lipca 2017 roku Wójt Gminy Łęczyca złożył wyjaśnienia, w których oświadczył, że „do Starostwa Powiatowego w Łęczycy wpłynął wniosek od osób fizycznych w sprawie wszczęcia postępowania administracyjnego dotyczącego wykonania urządzenia wodnego bez pozwolenia wodnoprawnego, wskutek którego Starostwo wszczęło postępowanie. Ponadto te same osoby fizyczne złożyły wniosek do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w sprawie przeprowadzenia kontroli budowy i utrzymania drogi gminnej nr 312343. Wójt wyjaśnił, że w dniu 4 stycznia 2017 roku została przeprowadzona stosowna kontrola a w protokole po jej przeprowadzeniu z dnia 16 stycznia 2017 roku Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego wskazał, że „zarządca drogi dysponuje pełną, wymaganą prawem dokumentacją, zarówno w zakresie jej budowy, jak i utrzymania” (protokół w załączeniu)“.

*Zapytanie z dnia 27 czerwca 2017 roku wraz z udzieloną odpowiedzią z dnia 29 czerwca 2017 roku dotyczącą wszczęcia postępowania przez Starostę Powiatu postępowania stanowi **załącznik nr 36** do protokołu kontroli.*

W dniu 28 czerwca 2017 roku o godz. 10:00 została przeprowadzona wizja lokalna, przy udziale pracownika Urzędu Gminy Moniki Bartosik na okoliczność sprawdzenia wykonania przebudowy drogi gminnej w m. Topola Katowa, w szczególności wykonania rowu odwadniającego przy ww. drodze. Załącznikiem do notatki potwierdzającej przeprowadzenie wizji lokalnej jest płyta CD zawierająca dokumentację fotograficzną obrazującą stan faktyczny w zakresie wykonanych prac.

*Notatka służbowa sporządzona po wizji lokalnej w zakresie przebudowy drogi gminnej nr 312343 Topola Katowa wraz z płytą CD i stosownym opisem stanowią **załącznik nr 37** do protokołu kontroli.*

Jednocześnie należy zauważyć, że kontrolowane zagadnienie przebudowy rowu przydrożnego stanowi przedmiot korespondencji pomiędzy Gminą Łęczyca a właścicielami posesji położonych w bezpośrednim sąsiedztwie przebudowanej drogi, a w szczególności ww. rowu przydrożnego, którzy w wyniku prowadzonych przez Gminę Łęczyca robót, skarżyli się na sposób ich wykonania oraz skuteczność (zalewanie ich posesji prywatnych wodą deszczową, spływającą z korony drogi). W dokumentacji znajdowały się notatki służbowe z wizji w terenie, w których uczestniczyli przedstawiciele Gminy oraz właściciele posesji, notatki służbowe sporządzone przez pracowników UG dotyczące m.in. postawienia tzw. tamy, utrudniającej naturalny spływ wody do przepustu przez jednego z właścicieli. Między innymi w dokumentacji przedłożonej kontrolującym był protokół odbioru robót konserwatorskich rowu przydrożnego z dnia 6 marca 2017 roku spisany przez komisję w składzie dwóch pracowników gospodarczych i inspektora gminnego Monikę Bartosik, z którego wynika, że w dniu 6 marca została usunięta „tama” na działce drogowej nr 120/2 stanowiącej własność Gminy. Woda zgromadzona pod tamą popłynęła przepustem poprzecznym do rowu przydrożnego, a następnie rowem przydrożnym do rowu melioracyjnego znajdującego się przy drodze powiatowej relacji Łęczyca - Krzepocin Drugi. Udrożniono też przepust pod zjazdem z drogi gminnej na działkę nr 97/2.

Ponadto ww. zagadnienie było tematem przeprowadzonych przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Łęczycy kontroli, a mianowicie w styczniu 2017 roku skontrolowano utrzymanie przedmiotowej drogi. W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono, że podczas oględzin nie wykazano nieprawidłowości w utrzymaniu przepustu znajdującego się pod jezdnią, stwierdzając, że był on drożny. Zauważono przy tym, że odprowadzanie wody z posesji na teren pasa drogowego jest zabronione. W przedłożonym kontrolującym piśmie z przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że w trakcie przebudowy drogi wybudowano pod jezdnią system poprzecznych przepustów (zgodnie z wymogami Prawa wodnego), których zadaniem jest utrzymanie naturalnego kierunku spływu wody po terenie i które w trakcie kontroli były drożne. Natomiast ustalono, że na poboczu drogi powstała „tama” utrudniająca naturalny spływ wody do przepustu. Powstała ona bez wiedzy i zgody zarządcy drogi, a pozostające na rowie odpływowym wybrane przepusty pod zjazdami na pola były niedrożne. Na zakończenie protokołu z kontroli stwierdzono, że Gmina dysponuje pełną, wymaganą prawem dokumentacją drogi w zakresie jej utrzymania jak i budowy, a ewentualne drobne uchybienia zostaną usunięte w okresie wiosennym po ustąpieniu ujemnych temperatur. Zaznaczono przy tym, że nie stwierdzono, aby występujące w dniu kontroli ww. uchybienia w utrzymaniu odwodnienia drogi mogły być bezpośrednią przyczyną zalewania terenów przyległych.

Kolejna kontrola Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego została przeprowadzona w dniu 16 maja 2017 roku. Po jej przeprowadzeniu ww. jednostka poinformowała pismem z dnia 31 maja 2017 roku skierowanym m.in., do Gminy Łęczycy, że w trakcie wizji w terenie ustalono, iż nawierzchnia jezdni jest w dobrym stanie technicznym, ale system przepustów i rowów uległ zamuleniu. Stwierdzono, że konieczne jest udrożnienie przepustu poprzecznego na wysokości posesji nr 11 a także odmulenie rowów przydrożnych oraz przepustów pod zjazdami. Zarządca drogi w dniu 26 maja 2017 roku wykonał ww. prace, przywracając ww. rowom przydrożnym należną funkcję, tj. odwodnienie korony drogi. **Na zakończenie powtórnie, jak w wyżej cytowanym piśmie dodano, że Gmina dysponuje pełną, wymaganą prawem dokumentacją drogi w zakresie jej utrzymania jak i budowy, a ewentualne drobne uchybienia w bieżącym utrzymaniu systemu odwodnienia zostaną usunięte. Dodatkowo w ww. protokole zacytowana została wykonana na zlecenie Gminy Łęczycy ekspertyza techniczna sporządzona w maju 2017 roku przez Rafała Zawkrzykraję posiadającego uprawnienia budowlane w specjalności konstrukcyjno-budowlanej nr LOD/0243/OWOK/04, której celem była ocena stanu technicznego i przydatności do użytkowania elementów odwodnienia drogi gminnej nr 312323 w obrębie nieruchomości Topola Katowia 11 po przeprowadzonych robotach mających na celu bieżącą konserwację rowu przydrożnego oraz przepustów. Z ww. ekspertyzy wynika m.in., że w wyniku przeprowadzonych robót budowlanych służących bieżącej konserwacji drogi w obrębie posesji Topola Katowia 11 wykonano czyszczenie i udrażnianie przepustów, umocnienie skarp rowów poprzez zasianie trawy oraz wykonano nowy przepust o rzędnej dostosowanej do dna rowu z przyczółkiem betonowym. Ponadto uznano, że „droga wraz z elementami odwadniającymi została wybudowana zgodnie ze sztuką budowlaną, z zastosowaniem dobrej jakości materiałów, i są w dobrym stanie technicznym. Po wykonaniu bieżącej konserwacji w okresie wiosennym usunięto problem drożności rowów i przepustów. Obiekt nadaje się do użytkowania, a jego funkcjonowanie nie zagraża zalewaniem terenów przyległych. Nawierzchnia drogi – stan techniczny dobry, a także elementy odwodnienia drogi (rowy, przepusty) – stan techniczny dobry. W wyniku oględzin nie stwierdzono niekorzystnych zjawisk w postaci niedrożności rowów i przepustów, uszkodzeń warstwy konstrukcyjnej i nawierzchni drogi, a roboty budowlane przeprowadzone w okresie wiosennym służące bieżącej konserwacji drogi i jej**

elementów poprawiły skuteczność odwodnienia oraz usunęły występujące w okresie zimowym problemy z zalewaniem terenów przyległych.”

Ponadto ww. zagadnieniem zajmowała się Komisja Rolnictwa, Budowy i Naprawy Dróg Rady Gminy w Łęczycy. Przedstawiono protokoły z jej posiedzeń, m.in. z dnia 24 listopada 2016 roku i z dnia 8 grudnia 2016 roku, z których m.in. wynika, że była przeprowadzona wizja lokalna w zakresie ww. rowu, wysłuchano stanowiska właścicieli posesji oraz podjęto próby wyboru najlepszego rozwiązania problemów z ww. drogą i rowem.

Ponadto w wyniku wniosku jednego z właścicieli posesji toczy się postępowanie przed Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego w Łęczycy, przeciwko osobie fizycznej w zakresie usunięcia wody deszczowej spływającej na teren działki sąsiada z dachu.

Również ta sama osoba fizyczna złożyła w dniu 8 maja 2017 roku do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Łodzi skargę na beczynność Wójta Gminy i przewlekłość postępowania. SKO w dniu 16 maja 2017 roku wystąpiło do Gminy Łęczycy o zajęcie stanowiska w powyższej sprawie i przekazanie akt sprawy. W dniu 22 maja 2017 roku Wójt Gminy J. Rogoziński w piśmie nr SG.1510.4.2017 szczegółowo opisał ww. kwestię, załączając całość posiadanej dokumentacji.

Z przedłożonej ewidencji księgowej w zakresie wykonania rowu za 2016 rok wynika, że koszty jakie poniosła Gmina Łęczycy z tego tytułu wyniosły łącznie **38.705,47 zł**, z tego: 2.400,00 zł koszty wykonania mapy do celów projektowych, 50,00 zł za wypis z rejestru gruntów, 7.500,00 zł za wykonanie dokumentacji projektowej przez Marka Szulca z Krośniewic, 6,10 zł opłata za wydanie dziennika budowy, 28.749,37 zł wykonanie przez firmę KRÓLAK zmiany rzędnych rowu, czyli zasypanie wykopów w postaci rowów, wykonanie skarpy, hydrantu i uporządkowanie terenu.

Stwierdzono, że ww. zadanie w trakcie kontroli ww. zagadnienia było zaewidencjonowane na koncie 080-18, czyli w dalszym ciągu na koncie inwestycyjnym, pomimo, że wykonano je i zakończono w 2016 roku. Należy zauważyć, w takim przypadku kiedy całość inwestycji została już ujęta na koncie 011 w październiku 2015 roku, a w ramach zadania wykonano dodatkowo rów, należy dokonać zwiększenia wartości środka trwałego i dokonać wyksięgowania ww. inwestycji z konta 080 na konto 011.

ZABEZPIECZENIE ŚRODKÓW W BUDŻECIE NA REALIZACJĘ ZADANIA INWESTYCYJNEGO

Kontrolowane zadanie było realizowane od 2013 roku, kiedy były ponoszone pierwsze wydatki związane z ww. inwestycją. Natomiast skontrolowano zabezpieczenie środków w budżecie Gminy Łęczycy w 2015 roku, tj. kiedy był przeprowadzony przetarg na wybór wykonawcy robót. Uchwałą Rady Gminy Łęczycy nr V/16/2015 z dnia 28 stycznia 2015 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy na 2015 rok zostały zaplanowane środki w wysokości 757.029,00 zł. Ponadto w WPF na 2015 roku wprowadzonego uchwałą Rady Gminy nr V/17/2015 z dnia 28 stycznia 2015 roku w sprawie zmian do WPF Gminy Łęczycy na lata 2015-2022 w wykazie przedsięwzięć w poz. 1.3.2.8 wyszczególniono kontrolowaną inwestycję z limitem wydatków na 2015 rok w kwocie 757.029,00 zł (podano okres realizacji lata 2013-2015). Następnie w dniu 25 czerwca 2015 roku Rada Gminy uchwałą nr XI/56/2015 dokonała zwiększenia środków o kwotę 158.250,00 zł w związku z dotacją celową z Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi (zmiany dokonano także w WPF ujętym w uchwale Rady Gminy nr XI/57/2015 z dnia 25 czerwca 2015 roku). W dniu 21 września 2015 roku uchwałą nr XIV/73/2015 zmniejszono środki o kwotę 200.000,00 zł ze zmianą w zapisach WPF w uchwale nr X/V/73/2015).

Z powyższego wynika, że Gmina Łęczyca posiadała stosowne środki na realizację ww. inwestycji.

Ocena, czy dany rów stanowi urządzenie wodne zawsze powinna prowadzić do ustalenia, czy wpływa on na kształtowanie zasobów wodnych bądź służy korzystaniu z wód. Realizacja jakichkolwiek robót budowlanych ze względu na obowiązujący system prawny, musi być poprzedzona zespołem czynności przygotowawczych, w tym również uzyskaniem niezbędnych decyzji administracyjnych. W zależności od charakteru projektowanego obiektu różne są rodzaje zezwoleń, które musi otrzymać inwestor, aby przeprowadzić cały proces zgodnie z wymaganiami obowiązującego prawa. Może do nich należeć również pozwolenie wodnoprawne na wykonanie urządzenia wodnego, wydawane na podstawie ustawy z dnia 18 lipca 2001 roku Prawo wodne (tekst jednolity Dz. U. z 2015 roku, poz. 469). Definicja zawarta w art. 9 ust. 1 pkt 19 ustawy Prawo wodne wskazuje, że zakwalifikowanie danego obiektu jako urządzenia wodnego jest uzależnione od funkcji jaką pełni on w kształtowaniu zasobów wodnych oraz korzystaniu z wód. Wymieniony wyżej przepis zawiera katalog otwarty najczęściej występujących urządzeń wodnych, w tym m.in. budowle piętrzące, upustowe, przeciwpowodziowe i regulacyjne, a także kanały i rowy (art. 9 ust. 1 pkt 19 lit. a ww. ustawy). Rowami, w myśl przepisu art. 9 ust. 1 pkt 13 ww. ustawy, są sztuczne koryta prowadzące wodę w sposób ciągły lub okresowy o szerokości dna mniejszej niż 1,5 m przy ich ujściu.

Należy zauważyć, że urządzenie wodne ma kształtować zasoby wodne lub służyć korzystaniu z nich – do katalogu tego będą zaliczać się wyłącznie rowy trawiaste, które umożliwiają infiltrację wód. Urządzenia takie mają za zadanie powodować obniżenie poziomu wód gruntowych na terenach przyległych (rów suchy) bądź też podniesienie poziomu tych wód lub nawet ich stagnację (rów wypełniony wodą). Do katalogu urządzeń wodnych nie będą zaliczane natomiast rowy szczelne, stanowiące otwarte systemy kanalizacyjne.

Wszystkie rowy nieuszczelnione kwalifikowane są do urządzeń wodnych, przy czym w zależności od pełnionych funkcji będą należeć do różnych grup urządzeń. Rowy odwadniające drogi, położone w pasie drogowym, są urządzeniami technicznymi tych dróg.²⁹

Przepisy Prawa wodnego określają konieczność wystąpienia o udzielenie pozwolenia wodnoprawnego w przypadku wykonywania urządzeń wodnych. Jedyne wyjątki w tej kwestii zostały wymienione w art. 123a i art. 124, przy czym ustawodawca nie uwzględnił tu możliwości zwolnienia z konieczności uzyskania takiego pozwolenia w przypadku rowów drogowych. Przebudowa (odbudowa, rozbudowa, rozbiórka, likwidacja) rowu, może wymagać właściwej decyzji w związku z zapisem art. 9 ust. 2 pkt 2. **Natomiast ocena, czy dany obiekt stanowi urządzenie wodne, zawsze powinna być dokonywana w kontekście definicji zawartej w art. 9 ust. 1 pkt 19, a zatem powinna prowadzić do ustalenia, czy wpływa on na kształtowanie zasobów wodnych bądź służy korzystaniu z wód. Konieczność uzyskania pozwolenia na budowę takiego rowu drogowego będzie zaś uzależniona od charakteru projektowanego urządzenia oraz inwestycji, w ramach której będzie on wykonywany. Co więcej należy zwrócić uwagę, że w myśl art. 122 ust. 1 pkt 3, przepisy Prawa wodnego dotyczące wykonania urządzeń wodnych stosuje się odpowiednio do odbudowy, rozbudowy, przebudowy, rozbiórki i likwidacji tych urządzeń, z wyłączeniem robót związanych z utrzymywaniem urządzeń wodnych w celu zachowania ich**

²⁹ www.inzynierbudownictwa.pl z dnia 25 maja 2017 roku „Rowy drogowe jako urządzenia wodne”

funkcji. Oznacza to, że w przypadku planowanych robót związanych np. z przebudową urządzenia wodnego każdorazowo konieczna jest ocena, czy i w jaki sposób w danej sytuacji będą miały zastosowanie określone przepisy ustawy Prawo wodne.

Klasycznym przykładem przebudowy rowu drogowego jest wykonanie zjazdu z drogi na posesję, wymagające zabudowy rowu przepustem (co miało miejsce w kontrolowanym przypadku). W sytuacji, gdy przepust posiada niezbędny przekrój, zapewniający przepływ wód bez powodowania ujemnych skutków na terenach przyległych (a zatem nie powodujący negatywnego kształtowania zasobów wodnych), nie ma podstaw do stosowania art. 9 ust. 2 pkt 2, a w związku z tym inwestor nie musi ubiegać się o uzyskanie pozwolenia wodnoprawnego, a ocena w zakresie konieczności wystąpienia o stosowne pozwolenie należy przede wszystkim do inwestora, a dopiero później na ten temat wypowiada się właściwy organ administracji publicznej.

Droga stanowi obiekt budowlany w myśl przepisów ustawy Prawo budowlane, jednak odprowadzanie z niej wód opadowych i roztopowych nie jest kwalifikowane jako czynność odwodnienia, ale jako szczególne korzystanie z wód zdefiniowane w art. 37 ustawy Prawo wodne. W związku z tym bez względu na zasięg oddziaływania takiego korzystania z wód do wykonania urządzeń służących do realizacji przedmiotowego odwadniania (w tym także rowów drogowych) nie będzie miał zastosowania art. 124 pkt 6 Prawa wodnego. Sformułowanie „odwodnienia obiektu budowlanego” nie zostało w sposób jednoznaczny wyjaśnione w art. 9 ust. 1 ustawy Prawo wodne, stanowiącym zbiór definicji sporządzonych na potrzeby ww. ustawy. Ale biorąc pod uwagę przepisy Prawa wodnego, odwodnienie takie ma na celu obniżenie poziomu wód zalegających w gruncie, nie zaś odprowadzanie z niego wód opadowych. Wskazuje na to treści art. 124 pkt 6, zgodnie z którym wymóg uzyskania pozwolenia wodnoprawnego został uzależniony od zasięgu leża depresji, występującego wszakże w wyniku obniżenia poziomu wód podziemnych.

Pozwolenie wodnoprawne poprzedza wydanie pozwolenia na budowę, stanowiącego ostateczną zgodę na wykonanie obiektu w procesie inwestycyjnym. Ziemi, nieumocniony rów drogowy stanowi urządzenie budowlane związane z obiektem drogowym, a zatem w sytuacji gdy jego wykonanie (przebudowa, rozbudowa, rozbiórka) wiąże się z robotami budowlanymi związanymi z tym obiektem, powinien zostać objęty pozwoleniem na budowę w ramach tych robót. Nie będzie natomiast wymagane indywidualne pozwolenie na budowę takiego rowu, np. w przypadku jego przebudowy w sposób niezależny od funkcjonowania obiektu drogowego. Prace będą wówczas wykonywane wyłącznie na podstawie pozwolenia wodnoprawnego.

WNIOSKI POKONTROLNE:

1. Gmina jako inwestor dokonała zgłoszenia Starostwu Powiatowemu w Łęczycy zamiaru przystąpienia do inwestycji „Przebudowa drogi gminnej nr 312343 w m. Topola Katowa - Wilczkowice o dł. 1,946 km”. W dokumentacji projektowej sporządzonej przez Dyрекcję Inwestycji w Kutnie przewidziano m.in. oprócz robót budowlanych związanych z przebudową ww. drogi, wykonanie rowów przydrożnych odwadniających oraz przebudowę przepustów. W umowie nr GPI-D.272.26.2015 z dnia 24 sierpnia 2015 roku zawartej z Przedsiębiorstwem Robót Drogowych sp. z o.o. z Kutna w ramach ww. inwestycji przewidziano oprócz wykonania podbudowy z kruszywa

łamanego pochodzenia magmowego i ułożenia nawierzchni z mieszanek mineralno-bitumicznych wraz z wykonaniem poboczy, wykonanie również rowów odwadniających. Ponadto zrealizowane zostały roboty uzupełniające polegające na wykonaniu przepustów.

2. W 2016 roku po okresie zimowym, kiedy uszkodzona została skarpa rowu, Gmina Łęczyca uznała, że było to wyłącznie wynikiem złych warunków atmosferycznych oraz działalności ciężkiego sprzętu rolniczego i nie skorzystała z prawa rękojmi, przewidzianego w umowie zawartej z wykonawcą. W konsekwencji zamawiający nie zdecydował się wystąpić do projektanta, wykonawcy o wyjaśnienie przyczyn ww. nieprawidłowości, oraz ewentualnie o odszkodowanie za błędy w zakresie zaprojektowania, bądź wykonania rowu. Tym samym w całości wzięł na siebie ciężar sfinansowania wszystkich czynności w zakresie naprawienia rowu, tj. poniesienia wydatków na wykonanie dokumentacji projektowej przez Marka Szulca z Krośniewic w zakresie zakrycia rowu, na zmianę rzędnych rowu wykonaną przez firmę KRÓLAK.
3. Gmina Łęczyca podjęła pierwotnie decyzję o przebudowie rowu przydrożnego (jego zakryciu) i w tym przypadku wystąpiła do Starostwa Powiatowego o wydanie stosownego pozwolenia na budowę i pozwolenia wodnoprawnego na przebudowę odcinka urządzenia wodnego jakim jest rów przydrożny. Powyższe postępowanie Gminy Łęczyca stanowi z jednej strony potwierdzenie zakwalifikowania rowu jako urządzenia wodnego i konieczności posiadania pozwoleń na jego przebudowę, a z drugiej strony Starosta Łęczycki wydając pozwolenie, uznał się za organ właściwy w przedmiotowej sprawie.
4. Pomimo sporządzenia dokumentacji projektowych przez Marka Szulca na zakrycie rowu przydrożnego, kontrolowana jednostka nie przeprowadziła ww. robót budowlanych, ale zdecydowała się zasypać rów – zmienić jego rzędne. Jednocześnie siedem dni przed podpisaniem umowy z firmą KRÓLAK, tj. w dniu 20 października 2016 roku, Gmina wystąpiła z pismem do Starostwa Powiatowego w Łęczycy, zawierającym zapytanie, czy prace polegające na niwelacji spadku w rowie są robotami budowlanymi i wymagają zgłoszenia. Starostwo Powiatowe z uwagi na zbyt ogólny sposób opisu prac nie udzieliło jednoznacznej odpowiedzi. A Gmina Łęczyca nie wystąpiła powtórnie o uzyskanie stosownej opinii w ww. zakresie i nie przedłożyła Starostwu szczegółowych wyjaśnień, czy dokumentacji.
5. Przepis art. 9 ust. 1 pkt 19 lit. a ustawy Prawo wodne wymienia wśród urządzeń wodnych – rowy, którymi w myśl art. 9 ust. 1 pkt 13 ww. ustawy, są sztuczne koryta prowadzące wodę w sposób ciągły lub okresowy o szerokości dna mniejszej niż 1,5 m przy ich ujściu. Przepisy Prawa wodnego określają konieczność wystąpienia o udzielenie pozwolenia wodnoprawnego w przypadku wykonywania urządzeń wodnych, zaś wyjątki od tej zasady zostały wymienione w art. 123a i art. 124, przy czym ustawodawca nie uwzględnił tu możliwości zwolnienia z konieczności uzyskania takiego pozwolenia w przypadku rowów drogowych. Przebudowa (odbudowa, rozbudowa, rozbiórka, likwidacja) rowu, może wymagać właściwej decyzji w związku z zapisem art. 9 ust. 2 pkt 2. Zaś ocena, czy dany obiekt stanowi urządzenie wodne, zawsze powinna być dokonywana w kontekście definicji zawartej w art. 9 ust. 1 pkt 19, a zatem powinna prowadzić do ustalenia, czy wpływa on na kształtowanie zasobów wodnych bądź służy korzystaniu z wód. Konieczność uzyskania pozwolenia na budowę takiego rowu drogowego będzie uzależniona od charakteru projektowanego urządzenia

oraz inwestycji, w ramach której będzie on wykonywany. Bowiern rowy przydrożne nie służą wyłącznie do odwodnienia drogi jako obiektu budowlanego, ale odwadniają również tereny przyległe do rowów. I nawet przebudowa rowu, tj. wykonanie przepustu na rowie w związku z budową zjazdu z drogi na prywatną posesję, może zmienić parametry istniejącego koryta rowu, co może spowodować zaburzenia w funkcjonowaniu dotychczasowego systemu odwadniającego, prowadząc do szkodliwego oddziaływania na grunty sąsiednie.

- 6. Biorąc pod uwagę wykonany zakres robót, a także problemy związane z zalewaniem terenów przyległych stanowiących własność prywatną oraz cytowane wyżej przepisy Prawa wodnego, uzasadniony jest wniosek, że w kontrolowanym przypadku, mamy do czynienia z rowem przydrożnym, odwadniającym koronę drogi, wpływającym na stan stosunków wodnych na terenach przyległych, a zatem kształtującym zasoby wodne i tym samym wymagającym uzyskania pozwolenia wodnoprawnego, a co za tym idzie nakładającego na właściciela określone obowiązki.**
- 7. Należy przy tym zauważyć, że brak podejmowania przez Gminę Łęczyca w określonych momentach odpowiednich działań, bądź podejmowanie ich w sposób niezgodny w obowiązującymi przepisami Prawa wodnego w tym zakresie, doprowadziło do szeregu zaniedbań, a tym samym nieprawidłowości w zakresie wykonania ww. inwestycji, w szczególności rowu przydrożnego.**
- 8. Reasumując, biorąc pod uwagę całość zgromadzonej dokumentacji, w tym przeprowadzoną wizję lokalną, zawierającą materiał fotograficzny obrazujący obecny stan faktyczny, wykonany rów przydrożny w dalszym ciągu nie spełnia swoich funkcji.**

W dniu 31 sierpnia 2017 roku Gmina Łęczyca przekazała kontrolującym następującą dokumentację w zakresie wszczęcia przez Powiat Łęczycki postępowania administracyjnego w zakresie braku pozwoleń wodnoprawnych przy wykonywaniu robót budowlanych dotyczących zadania „Przebudowa drogi gminnej nr 312343 2 m. Topola Katowa i Wilczkowice Górne”:

1. Postanowienie Starosty Łęczyckiego z dnia 14 czerwca 2017 roku nr ROS.6341.1.7.2017.PS, które wpłynęło do Urzędu Gminy w dniu 19 czerwca 2017 roku, w którym dopuszczono dowód z oględzin urządzeń wodnych – przebudowanych rowów przydrożnych, które są powiązane z wybudowanym pod jezdnią drogi gminnej nr 312343 systemem poprzecznych przepustów, zdecydowano o przeprowadzeniu oględzin ww. urządzeń wodnych znajdujących się w pasie drogi gminnej w dniu 26 czerwca 2017 roku, godz. 10.00 na terenie działki ww. drogi.

2. Wezwanie z dnia 28 czerwca 2017 roku Starostwa Powiatowego nr ROS.6341.1.7.2017.PS (wpływ do UG w dniu 30 czerwca 2017 roku) do złożenia przez Gminę Łęczyca pisemnych wyjaśnień w zakresie wykonania przebudowy rowów przydrożnych, które są powiązane z wybudowanymi poprzecznymi przepustami pod jezdnią oraz przepustami komunikacyjnymi – zjazdami, w szczególności w zakresie: udzielenia informacji dotyczących przebudowy rowów przydrożnych zlokalizowanych na spornym odcinku drogi, które pozwolą ustalić stan faktyczny, wskazania w jakim okresie zostały przeprowadzone prace związane z wykonaniem przepustów poprzecznych pod jezdnią ww.

drogi, które są powiązane z rowami przydrożnymi – ich przebudową, a także wskazać termin wykonania przepustów komunikacyjnych zjazdów zlokalizowanych na rowie przydrożnym ww. drogi, a także udzielić informacji, czy Gmina Łęczyca posiada pozwolenie wodnoprawne na wykonanie przebudowy rowów przydrożnych w związku z wykonaniem przepustów poprzecznych pod jezdnią drogi i przepustów komunikacyjnych (zjazdów) oraz na podwyższenie skarpy rowu przydrożnego od strony gruntów rolnych (poproszono o załączonej ich kopii w przypadku posiadania). W uzasadnieniu ww. wezwania podano, że po dokonaniu w dniu 26 czerwca 2017 roku oględzin w terenie stwierdzono, że podczas prac związanych z wykonaniem zarówno przepustów poprzecznych, jak i komunikacyjnych zjazdów zlokalizowanych w drodze gminnej, jak i wykonanych prac na rowie do czasu przeprowadzenia oględzin mogło dojść do przebudowy urządzenia wodnego, tj. rowu przydrożnego. Należy wskazać, że zgodnie z zapisami ustawy Prawo wodne na ww. przebudowę konieczne jest uzyskanie pozwolenia wodnoprawnego.

3. Pismo Gminy Łęczyca z dnia 10 lipca 2017 roku do Starostwa Powiatowego z prośbą o wydłużenie terminu złożenia wyjaśnień z uwagi na skomplikowany i obszerny charakter sprawy oraz zorganizowanie spotkania z mieszkańcami Topoli Katowej w dniu 21 lipca 2017 roku celem przedstawienia propozycji rozwiązania zaistniałej sytuacji, a następnie zgoda na prośbę Starostwa Powiatowego z dnia 13 lipca 2017 roku i jednocześnie pismo Starostwa z dnia 1 sierpnia 2017 roku przedłużające termin załatwienia sprawy.

4. Pismo z dnia 11 sierpnia 2017 roku Gminy Łęczyca do Starostwa Powiatowego informujące o tym, że w trakcie prowadzenia remontu drogi gminnej nr 312343 we wrześniu 2015 roku wykonane zostały przepusty poprzeczne pod drogą, jak również został przebudowany rów przydrożny oraz, że Gmina Łęczyca nie posiada pozwolenia wodnoprawnego na wykonanie przedmiotowych przepustów. Jak poinformowano w dniu 21 lipca 2017 roku w UG odbyło się spotkanie z mieszkańcami wsi Topola Katowa w celu ustalenia kwestii związanych z wykonaniem urządzenia wodnego wbudowanego pod jezdnią drogi. Mieszkańcy poprosili, aby Gmina Łęczyca dokonała legalizacji przedmiotowych przepustów. Ustalono również, iż odprowadzenie wody z ww. przepustów będzie wykonane do rowu przydrożnego oraz do nowo utworzonego rowu na gruntach prywatnych z wylotem do rowu melioracyjnego. Mieszkańcy na potrzebę odprowadzenia wody z przedmiotowych przepustów zdecydowali się na oddanie części swych gruntów pod budowę rowu melioracyjnego. W związku z powyższym Gmina podpisała już z mieszkańcami stosowne umowy użyczenia na potrzeby realizacji ww. zadania. W związku z tym po sporządzeniu odpowiedniej dokumentacji technicznej Gmina wystąpi do Starostwa Powiatowego w Łęczycy, Wydziału Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska z wnioskiem o wydanie pozwolenia wodnoprawnego na przebudowę odcinka urządzenia wodnego – rowu przydrożnego biegnącego wzdłuż lewej strony drogi gminnej nr 312343 uwzględniając przedmiotowej przepusty poprzeczne. Do ww. pisma załączono protokół ze spotkania z mieszkańcami wsi Topola Katowa.

W dniu 29 sierpnia 2017 roku Wójt Gminy Łęczyca Jacek Rogoziński złożył dodatkowe informacje w zakresie postępowania administracyjnego prowadzonego przez Starostwo Powiatowe: „Spotkanie, które zostało zorganizowane przez Wójta Gminy dotyczyło przepustów w dalszej części rowu. Przedmiotowa droga ma dł. ok. 2,00 km, poprawa niwelacji dna rowu była wykonana na dł. ok. 0,400 m. Przepust poprzeczny umiejscowiony na wysokości działki ew. nr 96/2, ob. Topola Katowa istniał w terenie przed przebudową drogi, jednakże w chwili obecnej jest wykorzystywany do

odprowadzania wody. W związku z powyższym Wójt Gminy został zobligowany do zalegalizowania przedmiotowych przepustów lub ich likwidacji. Cała sytuacja została przedstawiona mieszkańcom wsi Topola Katowa na spotkaniu w dniu 21 lipca 2017 roku. Mieszkańcy nie wyrazili zgody na likwidację przedmiotowych przepustów deklarując tym samym wolę oddania swych gruntów pod budowę rowu melioracyjnego, który będzie umiejscowiony poprzecznie do przedmiotowego rowu. Projektowany rów będzie miał za zadanie odprowadzenie wody z rowu przydrożnego, z którym bezpośrednio są powiązane przepusty.”

Wyjaśnienie Wójta Gminy z dnia 29 sierpnia 2017 roku w zakresie drogi gminnej nr 312343 stanowi załącznik nr 38 protokołu kontroli.

W dniu 6 października 2017 roku Monika Bartosik złożyła wyjaśnienia w zakresie inwestycji „Przebudowa drogi gminnej nr 312343 w m. Topola Katowa - Wilczkowice o dł. 1,946 km”:

Gmina Łęczyca nie wystąpiła do wykonawcy i nie skorzystała z prawa rękojmi ponieważ nie powołano niezależnego biegłego czy rzeczoznawcy.

Gmina Łęczyca nie powołała niezależnego biegłego ponieważ powołanie biegłego z z niezbędną wiedzą hydrologiczną naraziłoby Gminę Łęczyca na dodatkowe koszty. Przeprowadzono rozeznanie cenowe na wykonanie opinii lub ekspertyzy biegłego hydrologa. Hydrologi wskazali na przedział ok. 6,000zł do 12.000,00zł brutto uzależniony: zakresem opracowania (ilość działek ewidencyjnych), powiązanymi problemami leja depresyjnego również ramami czasowymi oraz odległością.

Powołanie biegłego bez odpowiednich uprawnień hydrologicznych nie stanowiło by opinii wiarygodnej do żądania od wykonawcy wywiązania się z prawa rękojmi.

Opinia hydrologiczna zawiera między innymi: dokumentację badań podłoża gruntowego, warunki gruntowo – wodne, rozpoznanie budowy geologicznej wraz z charakterystyką geotechniczną gruntów zajętych pod inwestycje drogową jak i terenów przyległych do drogi i pobliskich posesji. Na podstawie tych wszystkich parametrów geotechnicznych można niezależnie określić czy uszkodzenie skarpy rowu przydrożnego powstało w wyniku niesprzyjających warunków atmosferycznych oraz działalności ciężkiego sprzętu rolniczego przez okolicznych rolników czy też uszkodzenie skarpy rowu przydrożnego powstało w wyniku błędów leżących po stronie Wykonawcy. Opinia biegłego bądź ocena rzeczoznawcy wykonana przez osobę nie posiadającej odpowiedniej wiedzy hydrologicznej byłby podważana.

Wójt Gminy dokonał wizji lokalnej z Panem Markiem Szulcem, który oprócz uprawnień projektanta posiada również uprawnienia do nadzorowania. Należy zauważyć, iż Pan Marek Szulc posiada wieloletnią praktykę w prowadzeniu robót w terenie a co za tym idzie spotkał się z podobną tematyką zaistniałego problemu niejednokrotnie. Ocena stanu faktycznego zaistniałego na gruncie w dniu wizji lokalnej oparta jest wieloletnim doświadczeniem zawodowym. Ponadto Wójt Gminy Łęczyca przeprowadził wywiad środowiskowy wśród mieszkańców, którzy wskazywali, iż uszkodzenie skarpy rowu nastąpiło na skutek prac agrotechnicznych.

Wobec wyżej przedstawionych argumentów Gmina Łęczyca podjęła decyzje o naprawieniu uszkodzonej skarpy rowu przydrożnego.

W raporcie wskazano „Wybudowana droga została wyniesiona ponad istniejący stan o ok. 0,60 metra”.

Dokumentacja techniczna, która została zatwierdzona uzyskanym pozwoleniem na budowę z dnia 16.03.2015r. zawiera szczegółowy opis konstrukcji nawierzchni.

„Pkt. 4.3. konstrukcja nawierzchni

przyjęto następujące konstrukcje nawierzchni:

km 0+000,00 do km 1+946,40

-warstwa ścieralna AC 8S KR1-2 50/70 **gr. 3cm**

-warstwa wiążąca AC 11W KR1-2 50/70 **gr. 5cm**

- podbudowa z kruszywa łamanego pochodzenia magmowego stabilizowanego mechanicznie

0-31,5 **gr. 20 cm, 2x10 cm.**

Pkt. 4.4 Roboty ziemne

Obecna drogę gruntową należy wyprofilować wg zadanego profilu i zagęścić oraz wykonać warstwy konstrukcyjne wg rysunku przekroju normalnego. Przewiduje się umocnienie poboczy kruszywem łamanym pochodzenia magmowego o frakcjach identycznych z podbudową – grubość poboczy **-28 cm.**”

Droga została wykonana wg załączonego projektu zatem zwrócić należy uwagę na fakt, iż **droga została wyniesiona ponad istniejący stan o ok. 0,28 metra. a nie jak to zostało wskazane na wysokość ok. 0,60 metra.**

Załącznik nr 1 Wyciąg z projektu budowlanego

Ponadto wskazano, iż „wykonano rów odwadniający po lewej stronie drogi o głębokości od nawierzchni jezdni dochodzącej do 2,2metrów.”

Należy zauważyć, iż bezpośrednio z rowem przydrożnym są powiązane przepusty umieszczone pod zjazdami z drogi gminnej.

Przepusty zostały umieszczone na głębokości od 0,50m do 0,70m zatem oczywistym jest fakt, iż dno rowu musiało posiadać taką samą głębokość tj. od 0,50m do 0,70m. Zamontowane przepusty funkcjonują w terenie do dnia dzisiejszego a ich położenie nie uległo zmianie. Jeden przepust zmienił swoje położenie ponieważ powstałe zagłębienie w rowie dochodzące do 2,2m spowodowało jego obsunięcie.

Zagłębienie dna rowu dochodzące do głębokości 2,2 metrów powstało po okresie jesienno-zimowym. Wówczas zlecono wykonanie operatu wodno-prawnego aby dokładnie zobrazować powstałe uszkodzenia dna rowu i znaleźć najkorzystniejsze rozwiązanie powstałego problemu oparte na dokumentacji technicznej. Wykonujący operat wodnoprawny opisywał ukształtowanie terenu widoczne po przebudowie drogi, zaś nie znane było mu ukształtowanie terenu przed budową drogi.

Przebieg procedury przetargowej na budowę rowu krytego:

1. W kwietniu został sporządzony kosztorys budowy rowu krytego na odcinek ok. 0,400 m. Nie ogłoszono postępowania przetargowego ponieważ kosztorys inwestorski przekraczał możliwości finansowe Gminy Łęczyca, został sporządzony kolejny kosztorys na zakrycie rowu rurociągiem krytym na najbardziej newralgicznym odcinku.

2. We wrześniu został sporządzony kosztorys budowy rowu krytego o zmniejszonej długości.

Ogłoszono wszczęcie postępowania przetargowego zgodnie z art.4 pkt.8 Pzp. Złożono 5 ofert. Wykonawca, który zaoferował najniższą cenę nie złożył wymaganych wyjaśnień w odpowiednim terminie. Postępowanie przetargowe zostało unieważnione.

3. W październiku został sporządzony kosztorys na zmianę rzędnych rowu przydrożnego. Decyzje o zmianie rzędnych podjęto na podstawie wykonanego operatu wodno-prawnego, w którym jednoznacznie wskazano, iż „Przedmiotowa droga i przykrywany rów bieżą poprzecznie do naturalnego spadku terenu dochodzącego do 5%. Tak znaczny spadek terenu pozwala na naturalne odwodnienie korony drogi z wykonaniem płytkiego rowu z dnem drenowanym za pomocą warstwy gruntu przepuszczalnego oraz rury sączącej”.

Mając na uwadze zakres wiedzy technicznej przedstawiony w operacie wodno-prawnym wykonano zmianę rzędnych dna rowu niwelując również powstałe zagłębienie zgodnie z zawartymi wytycznymi.

Załącznik nr 2 Wyciąg z operatu wodno-prawnego.

W dniu 20 października Gmina Łęczyca wystąpiła do Starostwa Powiatowego z zapytaniem: „czy prace polegające na poprawieniu niwelacji spadku rowu przydrożnego podlegają zgłoszeniu do właściwego organu zamiarem wykonania tych prac”.

W dniu 26 października Gmina otrzymała odpowiedź, że „prace polegające na poprawieniu niwelacji spadku rowu przydrożnego, nie będącym rowem melioracyjnym, będą miały charakter utrzymaniowy rowu i nie będą związane z jego przebudową to w myśl prawa budowlanego i prawa wodnego nie ma potrzeby zgłaszania tych prac”.

Starostwo Powiatowe w piśmie wskazało jednoznacznie, że przedmiotowy rów nie jest rowem melioracyjnym i że przeprowadzone prace będą miały charakter utrzymaniowy rowu nie ma potrzeby zgłaszania tych prac.

Starostwo Powiatowe nie wskazało, że przeprowadzone prace muszą być zgłoszone do właściwego organu zamiarem wykonania tych prac.

W protokole pokontrolnym z dnia 16.01.2017 r. Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego wskazuje, iż „**zarządca drogi dysponuje pełną, wymaganą prawem dokumentacją, zarówno w zakresie jej budowy jak i utrzymania**”. **Zatem Inspektor Nadzoru po przeprowadzeniu kontroli w dniu 04.01.2017r. uznał, że wykonane prace miały charakter utrzymaniowy rowu.**

Załącznik nr 3 Protokół Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego z dnia 16.01.2017.

Załącznik nr 4 Protokół Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego z dnia 31.05.2017.

Załącznik nr 5 ekspertyza techniczna z dnia 16.01.2017.

W dniu 01.06.2017r. Starostwo Powiatowe w Łęczycy, Wydział Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska wszczął postępowanie administracyjne na wniosek osoby fizycznej w sprawie wykonaniem urządzenia wodnego bez wymaganego pozwolenia wodnoprawnego tj. wbudowanych pod jezdnią drogi gminnej nr 312 343 w miejscowości Topola Katowa - Wilczkowice Górne systemu poprzecznych przepustów, które są powiązane z przebudową rowów przydrożnych.

Postępowanie administracyjne wszczęte przez Starostwo nie zostało zakończone, na dzień dzisiejszy nie ma wydanej prawomocnej decyzji czy doszło do przebudowy rowu przydrożnego czy też wykonane prace miały charakter utrzymaniowy rowu.

Jednocześnie Gmina Łęczyca nie unika faktu, iż przepusty zamontowane pod jezdnią drogi gminnej nr 312 343 w miejscowości Topola Katowa - Wilczkowice Górne nie posiadały odpowiedniego pozwolenia wodnoprawnego i wyraziła chęć ich legalizacji.

Biorąc pod uwagę powyższe nie można na tym etapie postępowania stwierdzić czy doszło do przebudowy rowu przydrożnego czy też wykonane prace w listopadzie 2016r. miały charakter utrzymaniowy rowu.

Załącznik nr 6 Pismo wszczynające postępowanie administracyjne z dnia 01 czerwca 2017 r.

Załącznik nr 7 Pismo Starostwa Powiatowego z dnia 27 września 2017 r.

Techniczne aspekty rowów przydrożnych wskazuje § 101 rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakimi powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz.U. Nr 43 poz. 430).

W świetle powołanych przepisów rowy przydrożne stanowią urządzenia do powierzchniowego odwodnienia pasa drogowego.

Zgodnie z art.124 pkt 6 Prawa wodnego, pozwolenie wodnoprawne nie jest wymagane na odwodnienie obiektów lub wykopów budowlanych jeśli zasięg leja depresji nie wykracza poza granice terenu, którego zakład jest właścicielem.

W procesie odwodnienia powierzchniowego w ogóle nie powstaje problematyka leja depresji, ponieważ pojęcie to jest immanentnie związane z obniżeniem wód gruntowych. W sytuacji odwodnienia poprzez spływ wody znacznie ponad poziom wód gruntowych zjawisko leja depresji powstać nie może, a tym bardziej wykroczyć poza granice określonego terenu.

Reasumując skoro nie jest wymagane pozwolenie wodnoprawne na odwodnienie obiektu budowlanego, przy którym lej depresji powstaje, lecz nie osiąga określonego zakresu przestrzennego, to tym bardziej nie jest wymagane takie zezwolenie, przy którym lej depresji nie powstaje w ogóle.

W projekcie budowlanym drogi w pkt 4.5 wskazano sposób odwodnienia w którym: **„przyjmuje się odwodnienie powierzchniowe poprzez nadanie jednostronnego lub dwustronnego spadku poprzecznego 2% nawierzchni drogi”.** Gmina Łęczyca wykonała zakres prac zgodnie z wydanym zgłoszeniem na budowę co jest potwierdzone protokołem odbioru tych robót jak i późniejszymi kontrolami Inspektora Nadzoru Budowlanego.

W dniu 08 maja 2017 r. wpłynęło pismo do Urzędu Gminy Łęczyca od Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Łodzi w sprawie złożonego zażalenia wniesionego przez Panią Marzenę i Piotra Góra, które wносиło o przekazanie akt sprawy.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Łodzi po rozpatrzeniu zażalenia na beczynność i przewlekłe prowadzenie przez Wójta Gminy Łęczyca postępowania dotyczącego naruszenia stosunków wodnych poprzez wadliwą budowę drogi nr 312 343 wraz z odwodnieniem **wydał postanowienie w dniu 18 lipca 2017 r. stwierdzając niesłuszność wniesionego zażalenia.**

Również postanowieniem z dnia 18 lipca 2017 r. odmówił wyznaczenia innego organu administracji właściwej do załatwienia sprawy.

Załącznik nr 8 Postanowienie SKO z dnia 18 lipca 2017 r.

Załącznik nr 9 Postanowienie SKO z dnia 18 lipca 2017 r.

Reasumując po wykonaniu zmiany rzędnych rowu przydrożnego w okresie zimowym przy gwałtownych opadach deszczu doszło do przerwania skarpy rowu przydrożnego. Okres zimy utrudniał skutecznie jej naprawienie, ponadto trwający konflikt pomiędzy osobami fizycznymi wyolbrzymiał istotę zaistniałego problemu. Przeprowadzone kontrole Inspektora Nadzoru Budowlanego stwierdzają iż **„uchybienia w utrzymaniu**

odwodnienia drogi, nie mogą być bezpośrednią przyczyną zalewania terenów przyległych”.

W dniu 06.03.2017r. została usunięta „tama” powstała na działce drogowej. Woda zgromadzona przed tamą popłynęła przepustem poprzecznym zlokalizowanym pod drogą gminną nr 312 343 do rowu przydrożnego, następnie rowem przydrożnym do rowu melioracyjnego znajdującego się przy drodze powiatowej relacji Łęczyca – Krzepocin Drugi.

Woda zlokalizowana w pasie drogowym została odprowadzona bez szkody dla działki ewidencyjnej nr 97/2 będącej własnością Pana Piotra Góry.

Udrożniony został również przepust pod zjazdem z drogi gminnej na działkę nr 97/2.

Państwo Góra nie wnieśli żadnych uwag.

Załącznik nr 10 Protokół usunięcia tamy.

Wiosna przebiegała pod aura częstych i gwałtownych opadów deszczu, które ujemnie wpływały na wykonane prace konserwatorskie. Gdy opady deszczu znacznie osłabły, skarpa rowu naturalnie została porośnięta przez roślinność, co przyczyniło się do jej umocnienia. Od dnia 07.06.2017 r. nie wpłynął żaden wniosek od osób fizycznych skarżących się na przerwanie skarpy rowu przydrożnego. **Tym samym stan faktyczny wskazuje, iż rów spełnia swoją funkcję.**

Ponadto **Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Łodzi w postanowieniu z dnia 18 lipca 2017r. wskazało, iż „postępowanie o naruszenie stosunków wodnych należą do postępowań skomplikowanych i z doświadczenia Kolegium wynika, że trwają latami”, zatem wskazanie że, mamy odczynienia z rowem przydrożnym, odwadniającą koronę drogi, wpływającym na stan stosunków wodnych na terenach przyległych jest zdaniem Gminy Łęczyca przedczesne ponieważ nie została wydana żadna prawomocna decyzja w omawianym zagadnieniu.**

Art. 39 pkt 9 ustawy o drogach publicznych wskazuje, iż zabrania się odprowadzania wód melioracyjnych z posesji, pól, łąk czy lasów do rowów przydrożnych. Do odprowadzenia nadmiaru wód opadowych i gruntowych z posesji służą urządzenia melioracyjne. Rowy przydrożne są przeznaczone tylko i wyłącznie do odprowadzenia wód opadowych z pasa drogowego. Gwałtowny i silny napływ wody z pobliskich pól i posesji przyczynił się do uszkodzenia skarpy rowu przydrożnego. Woda spływająca z korony drogi nie mogłaby doprowadzić do uszkodzenia skarpy rowu zlokalizowanego przy drodze gminnej nr 312 343 w miejscowości Topola Katowa. **W związku z powyższym to nie woda spływająca z korony drogi wpływała na zalewanie terenów przyległych tylko woda spływająca z okolicznych pól i posesji.**

Wyjaśnienie złożone przez Monikę Bartosik w dniu 7 października 2017 roku w sprawie inwestycji „Przebudowa drogi gminnej nr 312343 w m. Topola Katowa - Wilczkowice o dł. 1,946 km” stanowi załącznik nr protokołu kontroli.

Dane dotyczące skontrolowanego zadania „Przebudowa drogi gminnej w m. Topola Katowa - Wilczkowice nr 312343 w 2015 roku” stanowi załącznik nr 39 do protokołu kontroli.

Akta kontroli [strony 84-224]: Kserokopia dokumentacji dotyczącej skontrolowanej inwestycji: „Przebudowa drogi gminnej w m. Topola Katowa - Wilczkowice” oraz rowu przydrożnego.

PRZEBUDOWA DROGI WEWNĘTRZNEJ W M. GAWRONY STARE ORAZ DROGI GMINNEJ W M. TOPOLA SZLACHECKA GM. ŁĘCZYCA W 2015 ROKU

Skontrolowano zamówienie publiczne w zakresie przebudowy drogi wewnętrznej w miejscowości Gawrony Stare (zadanie nr 1) udzielone na podstawie przetargu nieograniczonego ogłoszonego przez Gminę Łęczyca w 2015 roku, tj. zagadnienie realizacji inwestycji zgodnie z założeniami planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Łęczyca.

Przedmiot zamówienia został określony w następujący sposób:

- zadanie nr 1 „Przebudowa drogi wewnętrznej w m. Gawrony Stare gm. Łęczyca o dł. 0,486 km”,
- zadanie nr 2 „Przebudowa drogi gminnej nr 312307 w m. Topola Szlachecka (przejazd kolejowy) o dł. 0,044 km.”

Wartość zamówienia została ustalona na kwotę 361.865,18 zł, tj. 85.650,59 euro, w tym przewidywanych zamówień uzupełniających 60.310,86 zł, co stanowiło równowartość 14.275,09 euro, z tego wartość zadania nr 1 – 334.850,46 zł, tj. 79.256,42 euro i zadanie nr 2 – 27.014,72 zł, tj. 6.394,17 euro.

Wartość zamówienia ustalono na podstawie kosztorysów inwestorskich z dnia 11 czerwca 2015 roku i z dnia 6 lipca 2015 roku, sporządzonych przez Dyрекcję Inwestycji w Kutnie (firma ta sporządziła także projekt budowlany i specyfikację techniczną wykonania i odbioru robót budowlanych).

Zamówienie nie było współfinansowane ze środków Unii Europejskiej.

Komisja przetargowa została powołana zarządzeniem Wójta Gminy Łęczyca nr 78/2015 z dnia 16 lipca 2015 roku. Wójt Gminy oraz członkowie komisji złożyli oświadczenia określone w art. 17 ust. 2 ustawy Pzp.

Ogłoszenie o przetargu zostało zamieszczone w BZP pod nr 106349-2015, a także w siedzibie Zamawiającego i na stronie internetowej Gminy Łęczyca.

Przed otwarciem ofert zamawiający podał kwotę, jaką zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zadania nr 1 207.000,00 zł brutto i zadania nr 2 49.000,00 zł.

W terminie składania ofert, tj. do dnia 3 sierpnia 2015 roku wpłynęło pięć ofert:

- PBDiM ERBEDIM sp. z o.o. z Piotrkowa Tryb. - zadanie nr 1 – 308.150,57 zł z terminem wykonania 5 października 2015 roku, zadanie nr 2 – 0,00 zł;
- MARKBUD sp. z o.o. z Poddębic – zadanie nr 1 – 183.459,44 zł z terminem wykonania 5 października 2015 roku, zadanie nr 2 – 0,00 zł;
- TRANS-KAM ze Strykowa – zadanie nr 1 – 241.027,71 zł z terminem wykonania 5 października 2015 roku, zadanie nr 2 – 26.698,49 zł z terminem wykonania 5 października 2015 roku;
- WŁODAN sp. j. z Pabianic – zadanie nr 1 – 226.843,30 zł z terminem wykonania 5 października 2015 roku, zadanie nr 2 – 56.896,70 zł z terminem wykonania 15 października 2015 roku;
- Przedsiębiorstwo Robót Drogowych z Kutna – zadanie nr 1 – 245.370,67 zł z terminem wykonania 5 października 2015 roku, zadanie nr 2 – 21.845,60 zł z terminem wykonania 5 października 2015 roku.

Wykluczono ofertę firmy TRANS-KAM ze Strykowa na zadanie nr 2 na podstawie art. 24 ust. 2 pkt 4 Pzp oraz odrzucono ofertę firmy WŁODAN z Pabianic na zadania nr 1

i Przedsiębiorstwo Robót Drogowych z Kutna na zadanie nr 2, na podstawie art. 90 ust. 3 Pzp (brak dostatecznego wyjaśnienia rażąco niskiej ceny).

Wybrano ofertę nr 2 firmę MARKBUD na zadanie nr 1 oraz ofertę nr 4 WŁODAN na zadanie nr 2.

Prace komisji przetargowej oraz wynik postępowania zatwierdził kierownik zamawiającego z uwagami: należało podjąć działania w celu uzupełnienia brakujących środków w budżecie Gminy Łęczyca na zadanie nr 2. Ostatecznie Zamawiający unieważnił postępowanie na zadanie nr 2, gdyż cena najkorzystniejszej oferty przewyższała kwotę, którą zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia.

W dniu 18 sierpnia 2015 roku została zawarta umowa z firmą MARKBUD sp. z o.o. z Poddębic nr GPI-D.272.27.2015, w której określono zakres robót dotyczący zadania nr 1:

1. wykonanie podbudowy z kruszywa łamanego pochodzenia magmowego o łącznej gr. 20 cm,
2. ułożenie nawierzchni z mieszanek mineralno-bitumicznych asfaltowych o gr. 5 cm i 3 cm,
3. wykonanie poboczy z kruszyw łamanych pochodzenia magmowego gr. 25 cm,
4. wykonanie rowów odwadniających,
5. oznakowanie pasa drogowego,
6. obsługa geodezyjna i inwentaryzacja.

Termin realizacji zamówienia 18 sierpnia 2015 roku – 5 października 2015 roku, zaś odbiór końcowy i rozliczenie zadania – 14 października 2015 roku. Podano wynagrodzenie ryczałtowe w kwocie 149.154,02 zł netto, tj. 183.459,44 zł brutto.

Inwestycja miała dotyczyć przebudowy drogi wewnętrznej w m. Gawrony Stare i dotyczyła działek nr 393, 401/1, 402/1, 403/1, 404/1, 405/1, 406/1, zaś roboty obejmowały 0,486 km drogi. Powyższa droga była drogą posiadającą nawierzchnię gruntową zróżnicowaną o znacznych nierównościach i nie posiadającą prawidłowych spadków poprzecznych. **Ponadto jak zapisano w projekcie budowlanym sporządzonym przez Dyрекcję Inwestycji w Kutnie początek przebudowywanej drogi to granica pasa drogowego drogi krajowej nr 60 o nawierzchni bitumicznej (bez ingerencji w pas drogowy). Drogę zakończono na wjeździe do posesji na działce nr 400 w obrębie m. Gawrony. Całkowita długość tego odcinka wyniosła 485,60 mb.** Jezdnię drogi zaprojektowano jako drogę bitumiczną szer. 3,50 m, a pobocze dwustronne utwardzone kruszywem łamanym pochodzenia magmowego szer. 2 X 0,75 m. **Określono, że przebieg projektowanej przebudowy drogi w planie wpisano w maksymalnym stopniu w ślad istniejącej drogi gruntowej znajdującej się w pasie drogowym i tak należało wytyczyć jej oś na etapie realizacji robót.** Do projektu załączono mapę sytuacyjno-wysokościową, obejmującą projektowaną drogę gruntową o długości 0+485,60.

W dniu 2 października 2015 roku sporządzono protokół odbioru końcowego robót. Gminę Łęczyca reprezentowali: Wójt Gminy - Jacek Rogoziński, Jacek Gawlik – inspektor z Urzędu Gminy oraz Remigiusz Witczak inspektor nadzoru inwestorskiego, a wykonawcę reprezentował Waldemar Pisera Prezes Zarządu firmy MARKBUD. Określono jakość robót jako dobrą, przyjęto wykonawstwo bez uwag.

W dniu 2 października 2015 roku wykonawca wystawił fakturę VAT nr 0070/15/FVU, która wpłynęła do UG w dniu 7 października 2015 roku za przebudowę drogi gminnej w

wysokości 183.459,44 zł brutto, za którą zapłacono przelewem w dniu 12 października 2015 roku.

Roboty uzupełniające

W dniu 21 września 2015 roku została podpisana umowa na roboty uzupełniające nr GPI-D.272.27.1.2015 pomiędzy Gminą Łęczyca a spółką MARKBUD z Poddębic, której przedmiotem było wykonanie robót uzupełniających obejmujących:

- **przebudowę przepustu przy drodze krajowej nr 60,**
- wykonanie przepustów drogowych pod zjazdami z rur PEHD o średnicy 40 cm i 30 cm,
- oczyszczanie rowów z namułu,
- zmiana konstrukcji zjazdów z zastosowaniem kruszywa łamanego oraz warstwy bitumicznej.

Termin realizacji prac 21 września 2015 roku – 5 października 2015 roku, zaś odbiór końcowy i rozliczenie zadania do 14 października 2015 roku za wynagrodzeniem 23.395,54 zł netto, czyli 28.776,51 zł brutto.

Załączono dwa kosztorysy dodatkowe sporządzone przez wykonawcę firmę MARKBUD z września 2015 roku: jeden na kwotę 14.815,67 zł brutto w zakresie przepustów drogowych, a drugi na kwotę 13.960,84 zł brutto w zakresie zjazdów.

W dniu 2 października 2015 roku spisany został protokół odbioru robót uzupełniających, które przyjęto bez uwag, a jakość określono jako dobrą.

W dniu 2 października 2015 roku wykonawca firma MARKBUD wystawiła fakturę VAT nr 0071/15/FVU, która wpłynęła do UG w dniu 7 października 2015 roku na kwotę 28.776,51 zł brutto, za którą zapłacono w dniu 12 października 2015 roku.

Uchwałą Rady Gminy nr XVI/83/2004 z dnia 2 marca 2004 roku wprowadzono miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Łęczyca, którego załącznikiem była mapa graficzna obejmująca swym zakresem drogę położoną w miejscowości Gawrony Stare, która miała być przebudowana. **Jak wynika z mapy ww. droga nie łączy się z drogą krajową nr 60 relacji Łęczyca-Kutno. Z przedłożonego fragmentu planu jednoznacznie widać, że droga wewnętrzna nie styka się z drogą krajową (pozioma linia odcinająca ją od DK nr 60). Również zapisy zawarte w dokumentacji projektowej sporządzonej przez Dyрекcję Inwestycji z Kutna mówią, że początek przebudowywanej drogi to granica pasa drogowego drogi krajowej nr 60 o nawierzchni bitumicznej (bez ingerencji w pas drogowy).**

W dniu 21 czerwca 2017 roku inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi wystąpili z zapytaniem do Wójta Gminy w zakresie udzielenia zamówienia uzupełniającego. W dniu 29 czerwca 2017 roku Wójt Gminy złożył oświadczenie, z którego wynika, że umowa na roboty uzupełniające została podpisana na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 6 Pzp i roboty te polegały na wykonaniu prac tego samego rodzaju, co zamówienie podstawowe (przepust), które nie były ujęte w dokumentacji projektowej oraz umowie podstawowej. Polegały one na wymianie uszkodzonego przepustu i zamontowaniu nowego. Szczegółowy zakres prac został ujęty w protokole konieczności z dnia 18 września 2015 roku załączonym do niniejszego pisma. Projekt i przetarg obejmował zakres prac zleconych w umowie podstawowej, które były zgodne z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Zakres prac nie łączył ciągu jezdni drogi gminnej z drogą krajową nr 60. Zlecone roboty uzupełniające nie miały charakteru inwestycji, zaś konieczność naprawienia przepustu drogowego wynikała z

zagrożenia osób korzystających z drogi. Zlecone roboty uzupełniające nie polegały na połączeniu ciągu dróg, lecz na konieczności naprawienia przepustu.

Z załączonej do ww. wyjaśnienia kserokopii protokołu konieczności spisane w dniu 18 września 2015 roku przez komisję w składzie: Wójt Gminy Jacek Rogoziński, pracownik Urzędu Gminy Jacek Gawlik, inspektor nadzoru Remigiusz Witczak i wykonawca Waldemar Pisera, wynika, że stwierdzono konieczność wykonania robót związanych z przebudową zjazdu na drogę krajową nr 60 w miejscowości Gawrony Stare, stwierdzono konieczność montażu rury PE na odcinku zjazdu (wymiana istniejącego pozarywanego rurociągu), jak również utwardzenia zjazdów na drogi wewnętrzne mieszanką bitumiczną. Zakres robót dodatkowych wynikał z konieczności odprowadzenia wody deszczowej rowem otwartym wzdłuż drogi krajowej. Pozarywane i uszkodzone kręgi na odcinku przejazdu blokowały spływ wody i podlegały wymianie. Utwardzenie zjazdów mieszanką bitumiczną wynikała z konieczności wzmocnienia konstrukcji zjazdu obłożonego naciskiem transportu ciężkiego.

W oświadczeniu z dnia 13 lipca 2017 roku Wójt Gminy Jacek Rogoziński wyjaśnił, iż „wykonane prace swoim zakresem częściowo zostały wykonane w pasie drogi krajowej. Zlecone roboty uzupełniające wynikły z konieczności naprawienia przepustu drogowego, które bezpośrednio zagrażały osobom korzystającym z drogi, jednakże brak notatki służbowej na okoliczność rozmowy telefonicznej przeprowadzonej z zarządcą drogi w przedmiotowej sprawie”.

*Zapytanie wraz z odpowiedzią z dnia 29 czerwca 2017 roku oraz ww. protokołem konieczności z dnia 18 września 2015 roku oraz wyjaśnienie z dnia 13 lipca 2017 roku stanowią **załącznik nr 40** do protokołu kontroli.*

W dniu 21 czerwca 2017 roku o godz. 14:00 została przeprowadzona wizja lokalna, na okoliczność sprawdzenia wykonania przebudowy drogi gminnej wewnętrznej w m. Gawrony Stare Gmina Łęczyca o długości 0,486 km, tj. zgodności z zapisami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Łęczyca, projektem budowlanym oraz umową z Wykonawcą. Zgodnie z zapisami projektu początek przebudowywanej drogi to granica pasa drogowego drogi krajowej nr 60 o nawierzchni bitumicznej – bez ingerencji w pas drogowy. W oględzinach uczestniczyli po stronie Gminy Łęczyca Wójt Gminy Jacek Rogoziński, oraz inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi.

Stwierdzono, że na drodze gminnej we wrześniu 2015 roku została położona nawierzchnia z mieszanek mineralno-bitumicznych. Natomiast pomiędzy drogą gminną, a drogą krajową nr 60 zostawiony został pas, na którym fragmentarycznie występuje położony asfalt (częściowo skruszony, częściowo w większych fragmentach) oraz pokruszony tzw. dystrykt (asfalt kruszony). Do notatki służbowej załączono płytę CD z fotografiami zawierającymi opis stanu faktycznego.

*Notatka służbowa z przeprowadzonej wizji lokalnej z dnia 21 czerwca 2017 roku w zakresie drogi w m. Gawrony Stare wraz z płytą CD stanowi **załącznik nr 41** do protokołu kontroli.*

Droga nr 60 relacji Łęczyca – Kutno posiada kategorię drogi krajowej, zaś zarządcą drogi krajowej zgodnie z art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 roku o drogach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 roku poz. 1440 ze zm.) jest Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad.

Zgodnie z art. 20 ustawy o drogach publicznych do zarządcy drogi należy w szczególności m.in. pełnienie funkcji inwestora, utrzymanie nawierzchni drogi, chodników, drogowych obiektów inżynierskich, urządzeń zabezpieczających ruch i innych urządzeń związanych z drogą, z wyjątkiem części pasa

drogowego, o których mowa w art. 20f pkt 2, koordynacja robót w pasie drogowym, wydawanie zezwoleń na zajęcie pasa drogowego i zjazdu z dróg oraz pobieranie opłat i kar pieniężnych, wykonywanie robót interwencyjnych, robót utrzymaniowych i zabezpieczających.

Z powyższego wynika, że Gmina Łęczyca bez podstawy prawnej w ramach robót uzupełniających przeprowadziła prace budowlane polegające na wymianie przepustu drogowego znajdującego się w pasie drogi krajowej nr 60, której nie była zarządcą. Nie przedłożono protokołów, notatek z rozmowy telefonicznej odbytej z zarządcą drogi w przedmiotowej sprawie, ewentualnie zgody, ani porozumień (upoważnienia) do wykonania ww. prac. Ponadto w trakcie przeprowadzonej wizji lokalnej stwierdzono, że w pasie drogowym drogi, która przed przebudową była gruntowa występują większe i mniejsze fragmenty nawierzchni bitumicznej, częściowo już pokruszonej, jednakże standard wykonania ostatniego fragmentu drogi gminnej przy drodze krajowej jest zupełnie inny, jakościowo odmienny od całej drogi gminnej. Należy także zauważyć, że oznakowanie poziome na drodze krajowej (linia przerywana) zakłada możliwość wjazdu na nią z drogi gminnej oraz zjazdu.

Odrębną kwestią jest sprawa ewentualnego braku wymaganego pozwolenia wodnoprawnego na przebudowę przepustu na istniejącym rowie przydrożnym stanowiącym urządzenie wodne, zgodnie z przepisami Prawa wodnego (zagadnienie zostało szczegółowo opisane we wcześniejszej części protokołu przy okazji przebudowy rowu przydrożnego przy drodze gminnej w miejscowości Topola Katowa).

W dniu 29 sierpnia 2017 roku Wójt Gminy Jacek Rogoziński złożył dodatkowe wyjaśnienia w zakresie wydatku dotyczącego wymiany uszkodzonego przepustu i zamontowaniu nowego: „Gmina Łęczyca dokonując przebudowy przedmiotowej drogi nie posiadała wiedzy, że wskazany przepust jest niedrożny. Zakres tych robót został ujawniony w trakcie prowadzenia przebudowy. Jako gospodarz Gminy nie chciałem narazić mieszkańców naszej Gminy na realne zagrożenie zdrowia osób korzystających z drogi. Zlecone roboty uzupełniające polegały na konieczności naprawienia przepustu. Obowiązkiem władza Gminy jest zaspakajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty, jak również dbanie o porządek publiczny i bezpieczeństwo obywateli, Obowiązki te wynikają bezpośrednio z ustawy o samorządzie gminnym, zatem zarzut, iż roboty uzupełniające stanowią wydatek nieuzasadniony nie odzwierciedla w pełni sytuacji w terenie. W nawiązaniu do przedmiotowego zadania została zawarta umowa ryczałtowa i brak było podstaw do żądania kosztorysu ofertowego.”

Wyjaśnienie Wójta Gminy J. Rogozińskiego z dnia 29 sierpnia 2017 roku w zakresie robót przy drodze w Gawronach Starych stanowi załącznik nr 42 protokołu kontroli.

AKTA KONTROLI [strony 225-299] Kserokopia wybranej dokumentacji w sprawie Przebudowy drogi gminnej w m. Gawrony Stare.

KOMPLEKSOWA USŁUGA OŚWIETLENIA ULIC I DRÓG I INNYCH OTWARTYCH OBIEKTÓW PUBLICZNYCH NA TERENIE GMINY ŁĘCZYCA

W przedłożonej kontrolującym dokumentacji znajdowało się pismo firmy ENERGA Oświetlenie sp. z o.o. z Sopotu z dnia 2 września 2016 roku skierowane do Gminy Łęczyca, w którym ww. firma nie wyraziła zgody na dopuszczenie podmiotów zewnętrznych do prowadzenia konserwacji urządzeń i elementów oświetlenia ulicznego stanowiących własność spółki oraz zabudowy urządzeń i elementów oświetlenia ulicznego na sieciach energetycznych na terenie Gminy Łęczyca.

Zarządzeniem Wójta Gminy Łęczyca nr 283/2016 z dnia 1 grudnia 2016 roku została powołana komisja ds. prowadzenia negocjacji na świadczenie usług oświetlenia ulic i

innych otwartych obiektów publicznych na terenie Gminy Łęczyca w trzyosobowym składzie.

W dniu 1 grudnia 2016 roku został sporządzony wniosek o wszczęcie postępowania na „Kompleksową usługę oświetlenia ulic i dróg i innych otwartych obiektów publicznych”. W opisie przedmiotu zamówienia podano: świadczenie usługi oświetlenia w latach 2017-2019, zaś zamówienie miało obejmować konserwację oświetlenia ulicznego w łącznej wielkości 1393 sztuki opraw świetlnych, zapewnienie dostaw i dystrybucji energii elektrycznej (wymiana uszkodzonych elementów) i przyjmowanie zgłoszeń w sprawie awarii.

Wartość zamówienia została określona przez inspektora Monikę Bartosik w dniu 17 listopada 2016 roku na kwotę 1.877.612,56 zł, tj. 449.738,33 euro, biorąc pod uwagę średni kurs złotego w stosunku do euro stanowiący podstawę przeliczenia wartości zamówień publicznych w wysokości 4,1749, na podstawie planowanych kosztów realizacji zamówienia wg. kalkulacji indywidualnej. Kwota jaką zamierzano przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia wyniosła 1.800.000,00 zł. Załączono kalkulację wartości zamówienia polegającego na świadczeniu usługi oświetlenia ulicznego na lata 2017-2019, biorąc pod uwagę stan istniejący i stan projektowany, wartość zamówienia w poszczególnych latach 2017-2019, tj. razem w wysokości 685.310,08 zł jako koszty konserwacji i **1.753.147,79 zł jako koszty energii elektrycznej**, tj. łącznie 2.438.457,87 zł brutto, czyli 1.877.612,56 zł netto.

W dniu 1 grudnia 2016 roku Gmina Łęczyca zaprosiła podmiot ENERGA Oświetlenie sp. z o.o. z Sopotu do negocjacji w dniu 7 grudnia 2016 roku godz. 12.00.

Szczegółowy zakres przedmiotu zamówienia został określony w załączonym opisie przedmiotu zamówienia oraz w załącznikach od nr 1 do nr 6.

Wykonawca miał dokonać sukcesywnego włączania w latach 2017-2019 dodatkowych punktów świetlnych w ilości 55 sztuk do łącznej wielkości 1393 szt., a tym w styczniu 2017 roku – 1.338 sztuk, od lutego 2017 roku 1359 sztuk, od lipca 2017 roku – 1379 sztuk, od stycznia do grudnia 2017 roku 1392 szt. oraz 6 szt. punktów rezerwowych po szczegółowym ustaleniu z Zamawiającym. Ilość istniejących punktów świetlnych 1335 sztuk oraz planowanych do włączenia 57 szt. określały załączniki nr 1, 2, 3 do opisu przedmiotu zamówienia. Wykonawca miał ponosić nakłady z tytułu zużytej energii elektrycznej (dostawa i dystrybucja), dla celów oświetleniowych, a także nakłady związane z utrzymaniem urządzeń oświetleniowych, tzn. prowadzeniem ruchu, konserwacji i remontów w zakresie niezbędnym do utrzymania w należytym stanie technicznym wynikających z obowiązujących przepisów i zasad u wykonawcy.

Miesięczna wysokość wynagrodzenia za usługę oświetleniową ustalona została jako suma wartości zużytej energii elektrycznej do celów oświetleniowych (łącznie 1392 szt.) oraz wartość poniesionych nakładów na utrzymanie urządzeń oświetleniowych ustalonych według zasady: iloczyn ilości punktów świetlnych (1392 szt.) i aktualnej stawki za konserwację punktu świetlnego w okresie obowiązywania umowy.

Zamawiający wymagał od wykonawców, aby posiadali minimalny obrót roczny, w obszarze objętym zamówieniem przekraczający dwukrotność wartości zamówienia.

Załącznikiem nr 1 do zaproszenia było zestawienie obejmujące nazwę miejscowości, nazwę stacji TRAFO i ilość opraw o odpowiedniej wartości: 50W, 70W w ilości 1161, 100W w ilości 117, 150W w ilości 60, czyli łącznie **1338**.

Załącznikiem nr 2 był wykaz opraw oświetleniowych nowych na terenie Gminy Łęczyca obejmujące nazwę miejscowości, punkt zasilania, nr stacji zasilającej i ilość opraw 49.

Załącznikiem nr 3 był wykaz opraw oświetleniowych dodatkowych na terenie Gminy w ilości 6 sztuk.

Ponadto przedłożono załączniki nr 4, 5 do umowy zawierające dane z załączników nr 1 i 2 oraz dodatkowo numer licznika i moc zainstalowaną. Załącznik nr 6 obejmował godziny załączania i wyłączenia oświetlenia.

Powyższe załączniki zostały podpisane przez Wójta Gminy Jacka Rogozińskiego.

W dniu 2 grudnia 2016 roku Gmina Łęczyca dokonała zawiadomienia Prezesa UZP o wszczęciu przedmiotowego postępowania wraz z uzasadnieniem faktycznym i prawnym wszczęcia zamówienia w trybie z wolnej ręki, w którym m.in. podano, że z uwagi na brak zgody ENERGII na działania obcych wykonawców usług na majątku oświetleniowym należącym do niej, wypełniło w całości przesłanki art. 67 ust. 1 pkt 1 lit. a i b Pzp. Wyliczona kwota wartości szacunkowej zamówienia 449.738,33 euro, przekroczyła kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8, od których uzależniony był obowiązek przekazywania Urzędowi Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich ogłoszeń o zamówieniach na dostawy lub usługi.

Ogłoszenie o zamiarze zawarcia umowy zostało przekazane w dniu 13 grudnia 2016 roku Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej oraz opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej nr 2016/S 242-442537 z dnia 15 grudnia 2016 roku.

W dniu 7 grudnia 2016 roku została złożona oferta przez firmę ENERGA Oświetlenie z Sopotu.

Wójt Gminy, jak i członkowie komisji powołanej w celu odbycia negocjacji złożyli stosowne oświadczenia zgodnie z Pzp w dniu 7 grudnia 2016 roku.

Negocjacje z zaproszonym wykonawcą przeprowadzono w dniach 7-8 grudnia 2016 roku, wynegocjowano cenę zamówienia 1.784.787,58 zł brutto. Protokół z negocjacji podpisali przedstawiciele firmy ENERGA oraz członkowie komisji.

W dniu 16 grudnia 2016 roku Gmina Łęczyca reprezentowana przez Wójta Gminy J. Rogozińskiego przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy A. Kaszubskiej zawarła umowę z firmą ENERGA Oświetlenie sp. z o.o. z Sopotu, z której wynika, że wykonawca – spółka ENERGA posiada majątek oświetleniowy, tj. rozdzielnie oświetleniowe, linie oświetleniowe (kablowe i napowietrzne), słupy i oprawy oświetleniowe wymienione w załączniku nr 1, 2 i 3 do umowy, niezbędny do wykonywania usług stanowiących przedmiot umowy. Ponadto wykonawca posiada niezbędną wiedzę oraz doświadczenie w świadczeniu kompleksowej usługi oświetlenia oraz utrzymania infrastruktury oświetleniowej. Zamawiający natomiast oświadczył, że na mocy art. 18 Prawa energetycznego, zobowiązany jest do wykonywania zadań własnych polegających m.in. na planowaniu **oświetlenia miejsc publicznych i dróg znajdujących się na terenie tej gminy oraz finansowaniu oświetlenia ulic, placów i dróg publicznych** znajdujących się na terenie Gminy Łęczyca.

Wykonawca zobowiązany został do wykonania na rzecz zamawiającego kompleksowej usługi oświetlenia ulic, dróg i innych otwartych terenów publicznych na terenie Gminy Łęczyca, tj. do podjęcia wszelkich czynności niezbędnych do zapewnienia oświetlenia na terenie Gminy, przy wykorzystaniu posiadanej Infrastruktury, na warunkach określonych w niniejszej umowie. Usługa miała być realizowana w miejscach wskazanych w załącznikach nr 1, 2 i 3 do umowy.

W okresie od stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2019 roku miało nastąpić sukcesywne włączanie punktów świetlnych do łącznej wielkości 1393 sztuki, w tym: od 1 stycznia 2017 roku do 31 marca 2017 roku w ilości 1338 sztuk, od 1 kwietnia 2017 roku – 1379

sztuk, od stycznia 2018 roku w ilości 1393 sztuki, w tym punkty rezerwowe w ilości 6 sztuk – po ustaleniu szczegółów z zamawiającym.

Punkty świetlne wykorzystywane do świadczenia usługi zostały opisane w załącznikach: nr 1 zestawienia – 1338 punktów świetlnych od 1 stycznia 2017 roku, nr 2 i 3 zestawienie dodatkowych 55 punktów świetlnych do świadczenia usługi oświetlenia w terminach od dnia 1 lutego 2017 roku, od dnia 1 lipca 2017 roku i od dnia 1 stycznia 2018 roku, nr 4 i 5 opis infrastruktury wykonawcy, godziny załączania i wyłączenia oświetlenia w załączniku nr 6.

W § 3 umowy zapisano, że wykonawca w ramach umowy został zobowiązany do podjęcia wszelkich czynności niezbędnych do zapewnienia oświetlenia, w tym do: wykonania Usługi Kompleksowej przy wykorzystaniu posiadanej Infrastruktury, utrzymania jej w dobrym stanie technicznym, umożliwiającym świadczenie Usługi Kompleksowej o należytej jakości, w tym przeprowadzania napraw, remontów, wymiany awaryjnej, (...) bieżącego monitorowania sprawności Infrastruktury, prowadzenia rejestru zdarzeń, zapewnienia oświetlenia w obszarze funkcjonowania Infrastruktury, zgodnie z załącznikami nr 1 i 2, w porze od zmierzchu do świtu, z zastrzeżeniem, że pora świecenia może być regulowana, (...). Koszty wykonania czynności, o których mowa wyżej, obejmuje wynagrodzenie należne wykonawcy na podstawie § 6 niniejszej umowy.

Zamawiający zobowiązany został do zapłaty wynagrodzenia wykonawcy na warunkach określonych w paragrafie 6 i 7 umowy.

W § 6 umowy określone zostały warunki wynagrodzenia okresowego z tytułu świadczenia na rzecz Gminy Usługi Kompleksowej płatnego co miesiąc z dołu. Wysokość wynagrodzenia miała być wyliczana zgodnie z następującym wzorem:

$W = Sr + Kd + \sum Ei \times Kjei$, gdzie:

W to wynagrodzenie okresowe za Usługę Kompleksową,

Sr to stawka ryczałtowa za utrzymanie urządzeń w wysokości 24.008,76 zł za m-c,

Kd to koszty dystrybucji zgodne z taryfą C12b Operatora Systemu Dystrybucyjnego,

Ei to ilość energii elektrycznej pobranej przez Urządzenia oświetleniowe w danym okresie w odpowiednich grupach taryfowych, z zastrzeżeniem paragrafu 7 ust. 5,

Kjei to stawka jednostkowa energii elektrycznej, która wynosiła w 2017 roku – 240,00 zł/MWh, w 2018 roku – 250,00 zł/MWh i w 2019 roku – 260,00 zł/MWh.

Zapłata za usługę miała następować na podstawie miesięcznych faktur w oparciu o dane odczytowe otrzymane od Operatora Systemu Dystrybucyjnego, zgodnie z obowiązującym u niego okresem odczytowym.

Do umowy załączono 6 załączników, w tym załącznik nr 1 – wykaz 1338 punktów poboru energii, załącznik nr 2 – wykaz 49 nowych punktów poboru energii, załącznik nr 3 – wykaz 6 dodatkowych punktów poboru energii, załącznik nr 4, 5 – opis infrastruktury wykonawcy i załącznik nr 6 – godziny załączania i wyłączenia oświetlenia.

Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia przekazano Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej w dniu 10 grudnia 2016 roku oraz opublikowano w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej 2016/S 247-452825 z dnia 22 grudnia 2016 roku.

Kontrolującym przedłożono faktury VAT wystawione przez firmę ENERGA Oświetlenie sp. z o.o. z Sopotu za okres styczeń – kwiecień 2017 roku:

- za styczeń 2017 roku – faktura VAT nr 0117/OP/2017 z dnia 3 lutego 2017 roku za usługę oświetleniową wg umowy na kwotę 52.496,54 zł brutto, zapłacona w dniu 13 lutego 2017 roku. Ponadto wystawiono fakturę korygującą nr 0082/KOP/2017 z dnia 18 kwietnia 2017 roku, w której korekcie podlegała kwoty usługi oświetleniowej, tj. wyniosła 50.406,45 zł (do zwrotu 2.090,09 zł);
- za luty 2017 roku – faktura VAT nr 0233/OP/2017 z dnia 6 marca 2017 roku na kwotę 56.928,80 zł brutto, zapłacona w dniu 13 marca 2017 roku. Wystawiono fakturę korygującą nr 0083/KOP/2017 z dnia 18 kwietnia 2017 roku, zmieniającą kwotę zapłaty za usługę oświetlenia do kwoty 56.887,72 zł (do zwrotu 41,08 zł),
- za marzec 2017 roku – faktura VAT nr 0339/OP/2017 z dnia 6 kwietnia 2017 roku na kwotę 41.909,38 zł brutto, zapłacona w dniu 18 kwietnia 2017 roku;
- za kwiecień 2017 roku – faktura VAT nr 0485/OP/2017 z dnia 8 maja 2017 roku na kwotę 39.457,88 zł brutto, zapłacona w dniu 17 maja 2017 roku.

Załącznikami do ww. faktur były: załącznik nr 1 - rozliczenie kosztów utrzymania, a załącznikiem nr 2 - zestawienie kosztów energii dla Gminy Łęczyca za poszczególne miesiące zawierające następujące dane: miejscowość, numer licznika, Wt, Nt i ilość zużytej energii oraz koszt przesyłu netto, koszt energii netto, koszty obrotu netto i koszty razem netto.

Faktury były sprawdzone pod względem merytorycznym przez Monikę Bartosik, a pod względem formalno-rachunkowym przez (...)³⁰. Na fakturach znajdowała się klasyfikacja budżetowa 90015 § 4260 i § 4300 oraz konta Wn 401 – 1 i 402 – 1 i Ma 201 – 37.

W dniu 14 kwietnia 2017 roku Wójt Gminy wystąpił z pismem do firmy ENERGA o wystawienie korekt faktur za miesiące styczeń – marzec 2017 roku, z uwagi na fakt, że w zawartej w grudniu 2016 roku umowie ilość punktów świetlnych w okresie od stycznia do marca 2017 roku wynosiła 1338 sztuk, a w załącznikach nr 1 zatytułowanych „Rozliczenie kosztów utrzymania” do faktur za ww. miesiące podawana była suma 1393 sztuki (1393 sztuki x 17,2353 cena netto za sztukę, czyli razem 24.008,63 zł netto). Z uwagi na ww. pismo wykonawca wystawił stosowne faktury korygujące, które opisano powyżej.

W dniu 27 czerwca 2017 roku w związku z przeprowadzaną kontrolą w zakresie postępowania na kompleksową usługę oświetlenia ulic i dróg i innych otwartych obiektów publicznych poproszono o udzielenie odpowiedzi na poniższe pytania:

1. Proszę o podanie ile w ramach ww. zadania zostało zamontowanych punktów świetlnych na prywatnych posesjach, z podaniem nazwy miejscowości i numeru działki?

Wójt Gminy Łęczyca Jacek Rogoziński wyjaśnił, że „w miejscowości Topola Katowa zamontowano 5 sztuk lamp od posesji nr 50 do posesji nr 56 oraz przy posesji nr 4, w

---

³⁰ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

miejsowości Wilczkowie Średnie zamontowano 5 sztuk lamp od posesji nr 20 do posesji nr 27 i w miejscowości Leszcze – 7 sztuk lamp od posesji nr 80 do posesji nr 110.”

2. Proszę o podanie z iloma właścicielami posesji Gmina zawarła umowy użyczenia?

Wójt Gminy Jacek Rogoziński poinformował, że Gmina Łęczyca zawarła łącznie 34 umowy użyczenia (o podobnej treści) z osobami fizycznymi, dotyczące oddania w bezpłatne używanie gruntu Gminie, stanowiącego własność tych osób fizycznych. Jak wyjaśnił Wójt Gminy „liczbę tę stanowią właściciele oraz współwłaściciele działek, na których umiejscowione są słupy energetyczne”.

3. Proszę o podanie podstawy prawnej zamontowania opraw świetlnych na terenach prywatnych?

Wójt Gminy wyjaśnił, że podstawa prawna to art. 7 pkt 1 ppkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym: „zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania własne obejmują sprawy: 3) wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz”.

4. Proszę o podanie procedury decydowania o miejscu posadowienia punktu świetlnego, w szczególności kto podejmował stosowne decyzje, w jaki sposób były wybierane osoby, na których gruntach prywatnych zostały zamontowane punkty świetlne, czy były, a jeśli tak, to proszę o podanie kryteriów wyboru tych posesji (proszę o załączenie stosownej dokumentacji w tym zakresie)?

Proces posadowienia punktów świetlnych przebiegał następująco:

- w dniu 15 lipca 2016 roku została wysłana kwerenda do sołtysów w sprawie zgłoszenia zapotrzebowania na nowe punkty oświetleniowe na obszarze danego sołectwa (kwerenda w załączeniu),

- do Urzędu Gminy wpływały równocześnie podania od mieszkańców gminy z prośbą o zamontowanie lampy oświetleniowej (przykładowe podania w załączeniu),

- w dniu 25 sierpnia 2016 roku na posiedzeniu Komisji Rolnictwa, Budowy i Naprawy Dróg Rady Gminy w Łęczycy zostały rozpatrzone wszystkie podania i wnioski dotyczące zamontowania nowych punktów oświetlenia ulicznego. Po wstępnej analizie Komisja Rolnictwa udała się w teren, aby zweryfikować podania z faktami rzeczywistymi w terenie,

- po analizie zebranych materiałów Komisja Rolnictwa głosowała za przyjęciem zestawienia nowych punktów świetlnych (protokół w załączeniu),

- przyjęte zestawienie zostało przekazane do dalszej realizacji zadania.

Ponadto jak oświadczył Wójt Gminy: „pragnę zauważyć, że punkty oświetleniowe zamontowane na działkach prywatnych oświetlają drogę dojazdową do posesji, nie zaś samą posesję. Położenie zabudowań mieszkańców naszej gminy jest różne, część posesji umiejscowionych jest blisko drogi gminnej bądź powiatowej, inne zaś gospodarstwa oddalone są od drogi gminnej, a połączone drogą dojazdową. Linia energetyczna wraz z słupami umiejscowiona jest przy posesjach. W związku z powyższym Komisja Rolnictwa, Budowy i Naprawy Dróg podjęła decyzję, aby pozytywnie rozpatrzyć prośby mieszkańców Gminy Łęczyca.”

Do wyjaśnienia załączono:

- pismo nr GPI-D.7212.34.2016.E z dnia 15 lipca 2016 roku Wójta Gminy skierowane do sołtysów Gminy Łęczyca, w związku z trwającym przygotowaniem dokumentacji przetargowej na oświetlenie uliczne na terenie Gminy, zawierające prośbę o zgłoszenie zapotrzebowania na nowe punkty oświetleniowe na obszarze danego sołectwa. Weryfikacja nowych punktów miała się odbywać na dotychczasowych zasadach, tj. na drogach powiatowych - co druga lampa, na drogach gminnych - co trzecia lampa. Termin zgłaszania zapotrzebowania do 12 sierpnia 2016 roku,
- pismo mieszkańców miejscowości Leszcze z dnia 30 czerwca 2016 roku skierowane do Wójta Gminy z prośbą o podjęcie decyzji w sprawie oświetlenia ulicy wiodącej do naszych nowych zabudowań oznaczonych numerami: 80, 81, 82, 83, 84, 85. Brak oświetlenia utrudnia dojście nam i naszym dzieciom do domów. Szczególnie dokuczliwe jest to w okresie jesienno-zimowym. Pismo podpisane zostało przez pięciu mieszkańców - właścicieli działek o numerach wymienionych w cytowanym piśmie,
- pisma sołtysa wsi Leszcze Agaty Fornalczyk z dnia 11 października 2016 roku, sołtysa wsi Topola Katowa z dnia 4 sierpnia 2016 roku i wsi Garbalin z dnia 22 lipca zawierające prośby mieszkańców ww. sołectw o umieszczeniu na ich terenie lamp,
- protokół z posiedzenia Komisji Rolnictwa, Budowy i Naprawy Dróg Rady Gminy w Łęczycy z dnia 25 sierpnia 2016 roku.

Zapytanie Regionalnej Izby Obrachunkowej z Łodzi z dnia 27 czerwca 2017 roku wraz z odpowiedzią Wójta Gminy J. Rogozińskiego z dnia 30 czerwca 2017 roku w sprawie oświetlenia wraz z załączonym kserokopiami dokumentów stanowią załącznik nr 43 do protokołu kontroli.

Ponadto inspektorom kontroli przedłożono protokoły z posiedzeń Komisji Rolnictwa, Budowy i Naprawy Dróg Rady Gminy w Łęczycy z dnia 12 sierpnia 2016 roku, 8 grudnia, 2016 roku, 3 lutego 2017 roku, na których poruszane były kwestie oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Łęczyca.

Poniżej opisano jedną z umów użyczenia zawartą w dniu 24 listopada 2017 roku o numerze GPI-D.272.37.2016 pomiędzy Gminą Łęczyca a osobą fizyczną, będącą właścicielem nieruchomości ozn. nr 68/3 o powierzchni 4,2765 ha położonej w ob. Wilczkowice Średnie. Użyczający oddał w bezpłatne używanie Gminie Łęczyca przedmiot użyczenia, stanowiący grunt o łącznej powierzchni 4,2765 m² z przeznaczeniem posadowienia opraw świetlnych na istniejących słupach energetycznych. Strony zastrzegły sobie możliwość w przyszłości dokonania podziału działki będącej przedmiotem użyczenia i przeznaczenia jej do wykupu. W przypadku rozwiązania umowy Gmina zobligowana została do usunięcia opraw świetlnych umieszczonych na słupach energetycznych. Umowa została zawarta na czas nieoznaczony. Wydanie przedmiotu użyczenia nastąpiło przed podpisaniem niniejszej umowy.

Do przedstawionych umów załączono także oświadczenia osób fizycznych, iż są właścicielami działek oraz, że wyrażają zgodę na ich udostępnienie firmie ENERGA w celu uzasadnionego dostępu do słupa energetycznego znajdującego się na posesji osób fizycznych, o każdej porze dnia. Oświadczenia były podpisywane przez poszczególne osoby fizyczne i Wójta Gminy. W dokumentacji znajdowały się notatki służbowe sporządzone na okoliczność rozmieszczenia lamp oświetlenia ulicznego podpisane przez osoby fizyczne i przedstawicieli Gminy Łęczyca, z których wynika, że właściciele działek zostali poinformowani o możliwościach dojścia do działki i wyrazili zgodę na wjazd na działkę bez żądania odszkodowania. Do umów załączono kserokopie aktów notarialnych potwierdzających własność nieruchomości oraz wypisy z ewidencji gruntów i ksiąg wieczystych.

Ponadto przedłożono dwa pisma skierowane do Wójta Gminy Jacka Rogozińskiego oba z dnia 11 października 2016 roku podpisane przez Agatę Fornalczyk oraz mieszkańców wsi

Leszcze, które dotyczą próśby przejęcia przez Gminę Łęczyca dróg osiedlowych (ew. gruntów pod drogę).

W dokumentacji przedłożonej kontrolującym znajdowało się potwierdzenie realizacji usługi podniesienia standardu oświetlenia, zgodnie z którym komisja w składzie: ze strony Zamawiającego - Monika Bartosik oraz ze strony wykonawcy - (...) ³¹, po przeprowadzeniu w dniu 7 kwietnia 2017 roku wspólnego sprawdzenia zakresu i jakości usług stwierdziła realizację usługi podniesienia standardu oświetlenia nowymi 48 szt. punktami świetnymi w następujących miejscowościach według załącznika nr 1. Ponadto jak ustaliła komisja usługa została wykonana zgodnie z umową, a infrastruktura oświetleniowa związana z realizacją usługi stanowi własność ENERGA Oświetlenie i objęta jest eksploatacją i konserwacją w ramach obowiązującej umowy oświetlenia.

Do cytowanego wyżej potwierdzenia załączono zestawienie zawierające „Wykaz oprav oświetleniowych na terenie Gminy Łęczyca” aktualny na dzień 31 marca 2017 roku, z którego wynika łączna liczba oprav 1385 sztuk, podpisany przez (...) ³² i M. Bartosik. Załącznikiem nr 1 było zestawienie wykonanych prac na obiektach Gminy Łęczyca, z którego wynika, że w 28 miejscach opisanych jako nazwa miejscowości i numer punktu zasilania zamontowano razem 48 oprav, z tego pięć na nowych obiektach, a pozostałe na istniejących.

Do ww. zestawienia załączono szczegółowe mapy (plany) poszczególnych miejscowości, w których zamontowano oprawy świetlne, wraz z podaniem miejsca jej założenia.

Z ww. map wynika, że lampy były sytuowane nie tylko w miejscach publicznych, stanowiących własność Gminy Łęczyca, ale także na posesjach prywatnych.

W dniu 28 czerwca 2017 roku dokonano wizji lokalnej w obecności inspektora Moniki Bartosik na okoliczność sprawdzenia zamontowania punktów świetlnych na posesjach stanowiących własność prywatną osób fizycznych, na terenie następujących miejscowości położonych w Gminie Łęczyca: Leszcze, Topola Katowa i Wilczkowice Średnie. Przedmiotowa inwestycja była wykonywana w I kwartale 2017 roku, na podstawie umowy zawartej w grudniu 2016 roku. Stwierdzono, że w miejscowości Topola Katowa na gruntach stanowiących własność prywatną, pomiędzy numerami posesji 50 a 56 zostały zamontowane na istniejących słupach energetycznych, nowe punkty świetlne w ilości cztery sztuki (na co drugim słupie). W tej samej miejscowości także na terenie prywatnym ogrodzonym - nr działki 4, stwierdzono założenie jednego punktu świetlnego, na istniejącym słupie energetycznym. Następnie w miejscowości Wilczkowice Średnie zamontowano pięć punktów świetlnych na działkach prywatnych (pomiędzy nr 20 a 27), na stojącym co drugim słupie. W miejscowości Leszcze na trzech wydzielonych drogach wewnętrznych, stanowiących własność prywatną (przy działkach nr 80-110) zamontowano siedem sztuk oprav świetlnych. Do notatki załączono płytę CD

---

³¹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³² Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

zawierającą dokumentację fotograficzną opisującą stan faktyczny w zakresie zamontowania oświetlenia na terenach prywatnych.

Notatka spisana w dniu 28 czerwca 2017 roku na okoliczność przeprowadzenia wizji w terenie w zakresie ustawienia punktów świetlnych na terenach prywatnych wraz z płytą CD stanowi załącznik nr 44 do protokołu kontroli.

Zadanie pn. „Oświetlenie uliczne na terenie Gminy Łęczyca” zostało ujęte w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Łęczyca na lata 2017-2022 w załączniku nr 2 do uchwały Rady Gminy nr XXVIII/186/2016 z dnia 19 grudnia 2016 roku zatytułowanym „Przedsięwzięcia WPF” w poz. Wydatki bieżące ppkt 1.3.1.2. z okresem realizacji od 2017 roku do 2019 roku i łącznymi nakładami finansowymi w kwocie 1.800.000,00 zł, z tego w 2017 roku w kwocie 700.000,00 zł, w 2018 roku – 550.000,00 zł, w 2019 roku – 550.000,00 zł.

WNIOSKI KONTROLNE:

- 1. Kwestię finansowania oświetlenia dróg regulują przepisy ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne (Dz. U. tekst jednolity z 2017 roku, poz. 220). Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 2 i 3 ww. ustawy do zadań własnych gminy w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepło i paliwa gazowe należy planowanie oświetlenia miejsc publicznych i dróg znajdujących się na terenie gminy oraz finansowanie oświetlenia ulic, placów i dróg publicznych znajdujących się na terenie gminy. Poprzez finansowanie oświetlenia ustawa Prawo energetyczne rozumie finansowanie kosztów energii elektrycznej pobranej przez punkty świetlne oraz koszty ich budowy i utrzymania (art. 4 pkt 22 ww. ustawy). Przepisom ustawy Prawo energetyczne odpowiada art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym, zgodnie z którym do zadań własnych gminy należy zaspokajanie potrzeb wspólnoty, w tym m.in. zaopatrzenie w energię elektryczną. Z powyższego wynika jednoznacznie, że gmina ma obowiązek zapewnienia oświetlenia, ale wyłącznie ulic, placów i dróg publicznych, wchodzących w skład mienia komunalnego.**
- 2. Natomiast brak jest podstawy prawnej do finansowania oświetlenia gruntów (w tym również wydzielonych z nich dróg wewnętrznych), stanowiących własność prywatną.**

W dniu 29 sierpnia 2017 roku Wójt Gminy złożył wyjaśnienie w zakresie zamontowania lamp oświetlenia ulicznego na gruntach prywatnych i pokrywania rachunków za energię elektryczną dostarczaną do tych punktów ze środków publicznych: „Gmina Łęczyca podpisała umowę na świadczenie usług „do wykonania na rzecz Zamawiającego kompleksowej usługi oświetlenia ulic, dróg i innych otwartych terenów publicznych na terenie Gminy Łęczyca, (dalej „Obszar”), to jest do podjęcia wszelkich czynności niezbędnych do zapewnienia oświetlenia na tym Obszarze, przy wykorzystaniu posiadanej infrastruktury, na warunkach określonych w niniejszej umowie („Usługa Kompleksowa”) na podstawie zamówienia z wolnej ręki zgodnie z art. 67 ust. 1 pkt 1a Pzp § 2 umowy nr GPI-D.272.47.2016 z dnia 16 grudnia 2016 roku. Wskazana umowa dotyczy świadczenia usługi świecenia, nie zaś kosztu zakupu energii elektrycznej oraz rozbudowy oświetlenia ulicznego. Gmina Łęczyca reagując na potrzeby mieszkańców Gminy zweryfikowała sugerowane nowe miejsca oświetlenia, następnie zawarła z właścicielami gruntów umowy użyczenia dotyczących punktów, których właścicielem jest Spółka Energetyczna Energa Oświetlenie, W dniu 2 września 2016 roku ENERGA Oświetlenie, skierowała pismo do Gminy, iż zabrania Gminie zorganizowania przetargu na punkty świetlne będące własnością ENERGA. Zgodnie z przedmiotowym pismem oraz prawem energetycznym Gmina Łęczyca nie może zawierać umowy na zakup energii elektrycznej, Gmina nie posiada własnych punktów oświetleniowych, które mogłaby

finansować, Inwestorem nie jest Gmina tylko spółka ENERGA, która świadczy usługę oświetlenia swoimi urządzeniami oświetleniowymi, a także rozbudowuje własne sieci oświetleniowe na terenie Gminy na własną rzecz § 3 pkt 1 ww. umowy.

Jednocześnie informuję, że odbiorcą i płatnikiem za zużyta energię elektryczną do punktów oświetleniowych będących własnością spółki jest ENERGA Oświetlenie, Gmina Łęczyca ponosi tylko i wyłącznie koszty usługi oświetleniowej. Przedsiębiorstwo energetyczne będące właścicielem urządzeń oświetleniowych może zgodnie z art. 140 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku KC (...), w granicach określonych przez ustawę oraz zasady współżycia społecznego, z wyłączeniem innych osób, korzystać z rzeczy zgodnie ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem swego prawa, w szczególności może pobierać pożytki i inne dochody z rzeczy. W tych samych granicach może rozporządzać rzeczą." Na gruncie aktualnie obowiązujących przepisów prawa gmina, która nie jest właścicielem całej infrastruktury i nie legitymuje się innym tytułem do dysponowania całym tym majątkiem, nie ma prawa do ogłaszania przetargów na dostawę energii elektrycznej do celów oświetleniowych oraz na konserwację tej części infrastruktury, która do niej nie należy. Realizując umowę, która zostałaby podpisana przez zamawiającego z jakimkolwiek wykonawcą na realizację przedmiotu zamówienia spowodowałoby, że każde wykonanie usługi przez wykonawcę innego, niż ENERGA wywoła naruszenie własności spółki, na które ona nie wyraziła zgody: na zakup energii elektrycznej do urządzeń stanowiących własność ENERGA Oświetlenie". W załączeniu pismo z dnia 2 września 201016 roku ENERGA Oświetlenie do Gminy Łęczyca.

Wyjaśnienie Wójta Gminy Jacka Rogozińskiego z dnia 29 sierpnia 2017 roku w zakresie umowy na świadczenie usługi oświetlenia ulic, dróg stanowi załącznik nr 45 protokołu kontroli.

W zakresie zamówienia publicznego pn. „Kompleksowa usługa oświetlenia ulic i dróg i innych otwartych obiektów publicznych” w dniu 6 października 2017 roku kontrolującym przedłożono opinię prawną sporządzoną w dniu 7 października 2016 roku przez radcę prawnego w przedmiocie zasadności sfinansowania oświetlenia ulicznego na drodze wewnętrznej niestanowiącej własności Gminy Łęczyca, z której wynika:

Artykuł 7 ust. 1 pkt 3 i 14 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym – dalej u.s.g. – *expressis verbis* nakłada na gminę zadania z zakresu energetyki: zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz oraz zapewnienia porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli. Do szeroko rozumianego planowania w obszarze energetyki zobowiązują organy gminy przepisy ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku – Prawo energetyczne – dalej pr. en. Przepis art. 18 ust.1 pkt 2 ustawy prawo energetyczne stanowi, że do zadań własnych gminy w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepło i paliwa gazowe należy: m. in. finansowanie oświetlenia znajdujących się na terenie gminy:

- a) ulic,
- b) placów,
- c) dróg gminnych, dróg powiatowych i dróg wojewódzkich,
- d) dróg krajowych, innych niż autostrady i drogi ekspresowe w rozumieniu ustawy z dnia 21 marca 1985 roku o drogach publicznych, przebiegających w granicach terenu zabudowy,
- e) części dróg krajowych, innych niż autostrady i drogi ekspresowe w rozumieniu ustawy z dnia 27 października 1994 roku o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym, wymagających odrębnego oświetlenia: przeznaczonych do ruchu pieszych lub rowerów, stanowiących dodatkowe jezdnie obsługujące ruch z terenów przyległych do pasa drogowego drogi krajowej;

Do zadań własnych gminy dotyczących zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepło i paliwa gazowe należy planowanie i organizacja w zakresie tego zaopatrzenia na obszarze gminy, planowanie oświetlenia znajdujących się na terenie gminy miejsc publicznych, dróg gminnych, powiatowych, wojewódzkich i niektórych dróg krajowych oraz ich części, a także planowanie i organizacja działań mających na celu racjonalizację zużycia energii i promocję rozwiązań zmniejszających zużycie energii na obszarze gminy (art. 18 prawa energetycznego).

„Finansowanie” to pojęcie związane z prowadzoną przez gminę gospodarką finansową w zakresie działalności wskazanej w tej części jej zadań. W przypadku komentowanego przepisu działalność ta polega na oświetleniu ulic, placów i dróg publicznych znajdujących się na terenie gminy. W ujęciu szerokim finansowanie to planowanie dochodów i wydatków gminy (budżetowanie) oraz ponoszenie tych wydatków (zapłata należności). W tym ujęciu finansowanie może również oznaczać zarządzanie przez gminę kosztami oświetlenia ulic, placów i dróg publicznych.

Obowiązek finansowania przez gminę oświetlenia dotyczy wyłącznie tych ulic i placów, które wchodzi w skład mienia komunalnego. Od dnia 01.01.2004 r. obowiązek ten dotyczy wszystkich dróg publicznych znajdujących się na terenie gminy, czyli także dróg powiatowych, wojewódzkich i krajowych, które nie pozostają w zarządzie gminy. (Muras Dżisław (red.), Swora Mariusz (red.), Prawo energetyczne. Komentarz Prawo energetyczne. Komentarz opublikowano: LEX 2010).

Zasadniczo pojęcie mienia komunalnego odpowiada definicji mienia zawartej w art. 44 Kodeksu Cywilnego, zgodnie z którym mieniem są własność i inne prawa majątkowe. Mienie jako instytucja prawa cywilnego to pojęcie zbiorcze, określające ogół podmiotowych praw majątkowych. Mieniem są zatem prawa majątkowe, których wartość może być wyrażona w pieniądzu.

Spośród **praw majątkowych** ustawa (a także Konstytucja RP w art. 165 ust. 1) wymienia tylko własność, czyli wyłączone prawo korzystania z rzeczy i rozporządzania nią (art. 140 KC). Prawo własności jest rodzajem najsilniejszego prawa o charakterze bezwzględny, którego przedmiotem są odrębne rzeczy w znaczeniu przedmiotów materialnych (por. art. 140 w zw. z art. 45 k.c.). Ponieważ prawo własności jest najpełniejszym pod względem zakresu prawem podmiotowym, dającym możliwość korzystania przez uprawnionego z największego zakresu uprawnień względem rzeczy, jakie w systemie prawnym mogą przysługiwać podmiotowi prawa, należy przyjąć, że prawo to stanowi podstawowy element mienia. Pozostałe prawa majątkowe składające się na pojęcie mienia to prawa pochodne od własności, stanowiące ograniczone w stosunku do niej formy władania rzeczami. Są to zarówno różnego rodzaju prawa podmiotowe bezwzględne (prawa rzeczowe), jak i względne (wierzytelności).

Prawo użyczenia jest prawem podmiotowym względnym i mieści się w pojęciu mienia komunalnego.

Okoliczność, że Gmina Łęczyca nie posiada tytułu prawnego do drogi wewnętrznej może zostać konwalidowana poprzez zawarcie umowy użyczenia z właścicielem gruntu na którym jest usytuowana droga wewnętrzna. Umowa użyczenia stanowi tytułu prawny Gminy Łęczyca do sfinansowania oświetlenia ulicznego.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy o samorządzie gminnym zaspokojenie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy, a zadanie to obejmuje, m.in. sprawy zaopatrzenia w energię elektryczną. **Ustawa Prawo energetyczne w art. 18 ust. 1 pkt 3 precyzuje, że do zadań własnych gminy w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepło i paliwa gazowe należy finansowanie oświetlenia ulic, placów i dróg publicznych znajdujących się na terenie gminy z gminnych środków budżetowych. Przez finansowanie oświetlenia ustawa - Prawo energetyczne rozumie przy tym, zgodnie z art. 3 pkt 22 finansowanie kosztów**

energii elektrycznej pobranej przez punkty świetlne oraz koszty ich budowy i utrzymania. Powyższe oznacza, że koszty energii elektrycznej pobranej przez punkty świetlne oraz koszty budowy i utrzymania punktów świetlnych pokrywane są ze środków, których źródłem jest budżet gminy. Cele i wysokość tych wydatków określone są natomiast uchwałą budżetową. (por. wyrok Sądu Wyrok Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 14 listopada 2013 roku II Ca 858/13).

AKTA KONTROLI [strony 300-358] Kserokopia dokumentacji w sprawie oświetlenia ulicznego.

AKTA KONTROLI [strony 808-809] Kserokopia opinii prawnej z dnia 7 października 2016 roku w przedmiocie sfinansowania oświetlenia ulicznego na drodze wewnętrznej niestanowiącej własności Gminy Łęczyca.

ZAGADNIENIE WYDZIERŻAWIENIA AUTOBUSÓW, STANOWIĄCYCH WŁASNOŚĆ GMINY ŁĘCZYCA W CELU DOWOZU DZIECI DO PLACÓWEK OŚWIATOWYCH W ROKU SZKOLNYM 2016-2017.

Kontrolą objęto procedurę wydzierżawienia dwóch autobusów będących własnością Gminy Łęczyca w okresie 2016-2017 na potrzeby dowożenia dzieci do szkół.

Należy zauważyć, że w 2016 roku postępowanie było prowadzone przez Zespół Obsługi Placówek Oświatowych w Łęczycy, a po jego zlikwidowaniu w 29 lutego 2016 roku, w 2017 roku postępowanie było prowadzone przez Urząd Gminy w Łęczycy.

2016 rok

W dokumentacji znajdowało się ogłoszenie Zespołu Obsługi Placówek Oświatowych w Łęczycy zawiadamiające o wszczęciu postępowania o wartości szacunkowej poniżej 30.000 euro na „Dzierżawę autobusów” zamieszczone na BIP i wywieszone na tablicy ogłoszeń w dniu 12 lutego 2016 roku. W ww. ogłoszeniu określony został przedmiot zamówienia, tj. dwa autobusy oraz cena wywoławcza w wysokości brutto za miesiąc dzierżawy 5.000,00 zł, czyli biorąc pod uwagę dwa autobusy 10.000,00 zł. Podano termin składania ofert, tj. 17 lutego 2016 roku o godz. 9:00. Oferta miała zawierać prawidłowo wypełniony druk oferty (załącznik nr 2), aktualny odpis z właściwego rejestru lub z centralnej ewidencji i informacji o działalności gospodarczej, wystawiony nie wcześniej niż 6 miesięcy przed upływem terminu składania ofert, oświadczenie oferenta, że zapoznał się ze stanem przedmiotu i ponosi odpowiedzialność za skutki wynikające z rezygnacji z oględzin, a także oświadczenie o zapoznaniu się z treścią projektu umowy. Jak zapisano w ogłoszeniu umowa miała zostać zawarta w terminie 3 dni od dnia rozstrzygnięcia postępowania.

Kontrolującym przedłożono ofertę z dnia 16 lutego 2016 roku złożoną przez PKS Łęczyca sp. z o.o. na dzierżawę autobusów szkolnych, w której podano czynsz dzierżawny w kwocie 80.688,00 zł brutto za 8 miesięcy. Umowa miała obowiązywać od dnia 29 lutego 2016 roku do dnia 30 czerwca 2016 roku oraz od dnia 1 września 2016 roku do dnia 31 grudnia 2016 roku. Szczegółowo podano wyliczenie kwoty zaproponowanego czynszu dzierżawnego: 8.200,00 zł miesięczna cena dzierżawy dwóch autobusów w wysokości netto x 8 miesięcy, czyli 65.600,00 zł plus podatek VAT 15.088,00 zł, czyli łącznie cena brutto wyniosła 80.688,00 zł.

Do umowy załączono wydruk z KRS według stanu na dzień 30 stycznia 2016 roku oraz oświadczenia z dnia 16 lutego 2016 roku wymagane przez Zamawiającego.

Brak daty wpływu oferty do Urzędu Gminy, nie przedstawiono koperty, bądź pisma zawierającego adnotację o dacie jej złożenia. Ponadto nie stwierdzono stosownego zapisu w dzienniku korespondencji.

Ponadto w dokumentacji znajdował się protokół spisany w dniu 17 lutego 2016 roku, z którego wynika, że w postępowaniu została złożona jedna oferta przez PKS Łęczyca o wartości 80.688,00 zł, która spełniła warunki zamieszczone w postępowaniu.

W dniu 17 lutego 2016 roku nastąpiło rozstrzygnięcie postępowania. Przedstawiono pismo zatytułowane „Rozstrzygnięcie postępowania” zawierające ww. datę, a podpisane przez dyrektora ZOPO Andrzeja Piłacika. **Stwierdzono, że zawarcie umowy nastąpiło po upływie 3 dni od daty rozstrzygnięcia postępowania, a mianowicie w dniu 29 lutego 2016 roku, czyli niezgodnie z zapisami ustalonymi przez Gminę Łęczyca w cytowanym wyżej ogłoszeniu (umowa miała zostać zawarta w terminie 3 dni).**

W dniu 19 czerwca 2017 roku Kierownik Referatu Oświaty Andrzej Piłacik wyjaśnił, że wyniki dotyczące postępowania przetargowego zostały ogłoszone w dniu 19 lutego, a umowa została podpisana w dniu 29 lutego 2016 roku. Zwłoka w terminowym podpisaniu umowy wyniknęła z faktu natłoku prac związanych z likwidacją Zespołu Obsługi Placówek Oświatowych i powstania nowej komórki organizacyjnej (Referatu Oświaty) w strukturze organizacyjnej Urzędu Gminy w Łęczycy. Przesunięcie terminu podpisania umowy nastąpiło za zgodą PKS Łęczyca sp. z o.o.

Wyjaśnienie Kierownika Andrzeja Piłacika w sprawie nieterminowego podpisania umowy z dnia 19 czerwca 2017 roku stanowi załącznik nr 46 do protokołu kontroli.

Umowa została zawarta w dniu 29 lutego 2016 roku w trybie art. 4 pkt 8 ustawy Pzp pomiędzy Gminą Łęczyca a Przedsiębiorstwem Komunikacji Samochodowej Łęczyca sp. z o.o. w zakresie wydzierżawienia dwóch autobusów: AUTOSAN A 0909L Tramp 2 o liczbie miejsc 40 nr rej. ELE 55CN i JELCZ L90M o liczbie miejsc 40 nr rej. LWW 7808. Termin na jaki umowę zawarto to od dnia 1 marca 2016 roku do dnia 31 grudnia 2016 roku z wyłączeniem miesięcy wakacyjnych (lipca i sierpnia). ustalono czynsz dzierżawny w kwocie 10.086,00 zł brutto płatny miesięcznie.

Ponadto do umowy z 2016 roku został zawarty w dniu 21 grudnia 2016 roku aneks przedłużający termin na jaki umowa została zawarta o jeden miesiąc, czyli do dnia 31 stycznia 2017 roku. Jak wyjaśnił Andrzej Piłacik kierownik Referatu Oświaty w dniu 19 czerwca 2017 roku z uwagi na spiętrzenie prac w Referacie Oświaty (koniec roku) oraz niski stopień zatrudnienia (1,5 etatu) nie było możliwości profesjonalnego przygotowania specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz przeprowadzenia przetargu w terminie. Zgodnym postanowieniem stron wprowadzono do umowy nr 271.1.2016 zmianę wydłużając jej czas obowiązywania o jeden miesiąc.

Wyjaśnienie z dnia 19 czerwca 2017 roku złożone przez Andrzeja Piłacika w sprawie przedłużenia terminu obowiązywania umowy stanowi załącznik nr 47 do protokołu kontroli.

2017 rok

W dniu 17 stycznia 2017 roku Wójt Gminy Łęczyca ogłosił wszczęcie postępowania o wartości szacunkowej poniżej 30.000 euro na „Dzierżawę autobusów”, które zamieszczono na BIP i wywieszono na tablicy ogłoszeń w dniu 17 stycznia 2017 roku. W ww. ogłoszeniu określony został przedmiot zamówienia, czyli dzierżawa dwóch autobusów za cenę wywoławczą w wysokości brutto za miesiąc dzierżawy, tj. 5.000,00 zł. Podano termin składania ofert, tj. 23 stycznia 2017 roku o godz. 9:00. Oferta miała zawierać prawidłowo wypełniony druk oferty, aktualny odpis z właściwego rejestru, oświadczenia oferenta, że zapoznał się ze stanem przedmiotu, że ponosi odpowiedzialność za skutki wynikające z rezygnacji z oględzin, a także, że zapoznał się z treścią projektu umowy. Umowa miała zostać zawarta w terminie 3 dni od dnia rozstrzygnięcia postępowania.

Kontrolującym przedłożono ofertę z dnia 20 stycznia 2017 roku złożoną przez PKS Łęczyca sp. z o.o. na dzierżawę autobusów szkolnych, w której podano czynsz

dzierżawny w kwocie 50.430,00 zł brutto za 5 miesięcy. Umowa miała obowiązywać od dnia 1 lutego 2017 roku do dnia 30 czerwca 2017 roku. Szczegółowo podano wyliczenie kwoty czynszu 8.200,00 zł miesięczna cena dzierżawy dwóch autobusów netto x 5 miesięcy, czyli 41.000,00 zł plus podatek VAT 9.430,00 zł, łącznie cena brutto wyniosła 50.430,00 zł. Do umowy załączono wydruk z KRS według stanu na dzień 20 stycznia 2017 roku oraz oświadczenia z dnia 20 stycznia 2017 roku wymagane przez Zamawiającego. Oferta wpłynęła w wymaganym terminie, co potwierdził zapis zawarty w dzienniku korespondencji.

W dokumentacji znajdowała się lista obecności z dnia 23 stycznia 2017 roku: dwóch przedstawicieli PKS Łęczycy i trzech przedstawicieli UG, oraz rozstrzygnięcie postępowania z dnia 23 stycznia 2017 roku, z którego wynika, że została złożona jedna oferta przez PKS Łęczycy z ceną ofertową 50.430,00 zł brutto za 5 m-cy i, że oferta spełniała warunki zamieszczone w postępowaniu.

Umowa została zawarta w dniu 24 lutego 2017 roku pomiędzy Gminą Łęczycy a Przedsiębiorstwem Komunikacji Samochodowej Łęczycy sp. z o.o. w zakresie wypożyczenia dwóch autobusów: AUTOSAN A 0909L Tramp 2 o liczbie miejsc 40 nr rej. ELE 55CN i JELCZ L90M o liczbie miejsc 40 nr rej. LWW 7808. Umowa została zawarta na okres od dnia 1 lutego 2017 roku do dnia 30 czerwca 2017 roku, ustalono czynsz dzierżawny w wysokości 10.086,00 zł brutto płatny miesięcznie.

W obu umowach zostały ujęte podobne zapisy dotyczące m.in. ustalenia obowiązków dzierżawcy w zakresie dokonywania wszelkich napraw i remontów, przeglądów i zwrócenia przedmiotu dzierżawy po wygaśnięciu ważności umowy.

Z przedłożonej ewidencji księgowej wpłat czynszu dzierżawnego za lata 2016-2017 wynika, że podmiot PKS dokonywał wpłat czynszu w wysokości 10.086,00 zł brutto, co miesiąc, z przerwą za miesiące lipiec i sierpień.

Należy zauważyć, że Gmina Łęczycy przeprowadziła ponadto stosowne postępowanie przetargowe w trybie przetargu nieograniczonego, zgodnie z art. 39 ustawy Pzp, na zadanie „Dowóz uczniów wraz z opieką do szkół na terenie Gminy Łęczycy na podstawie biletów miesięcznych”, w wyniku którego zostały zawarte umowy: na 2016 rok w dniu 22 lutego 2016 roku oraz na 2017 rok w dniu 30 stycznia 2017 roku. Umowy zawarto pomiędzy Gminą Łęczycy reprezentowaną przez Wójta Gminy przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy a Przedsiębiorstwem Komunikacji Samochodowej Łęczycy sp. z o.o., zgodnie z którymi - Gmina zleciła dowóz dzieci i młodzieży do szkół na terenie Gminy oraz odwożenie ich do miejscowości zamieszkania po zakończeniu zajęć szkolnych na podstawie imiennych biletów miesięcznych, zgodnie z ustalonymi trasami przewozu. W umowie obowiązującej w 2016 roku cena jednostkowa jednego biletu wyniosła 65,00 zł netto, zaś wartość usług nie mogła przekroczyć maksymalnej wysokości 477.360,00 zł brutto. W umowie obowiązującej w 2017 roku wynagrodzenie nie mogło przekroczyć maksymalnej wysokości 304.875,00 zł brutto, a cena ryczałtowa brutto za jeden imienny bilet miesięczny wyniosła 75,00 zł.

Ponadto Gmina Łęczycy w latach 2016-2017 prowadziła odrębne postępowanie o wartości szacunkowej poniżej 30.000,00 euro na usługę w zakresie „Przewozów specjalnych uczniów szkół z terenu Gminy Łęczycy”, po przeprowadzeniu których zostały zawarte stosowne umowy z Przedsiębiorstwem Komunikacji Samochodowej sp. z o.o. z Łęczycy za 2016 rok w dniu 22 lutego 2016 roku i za 2017 rok w dniu 24 lutego 2017 roku. W obu umowach za wykonanie usługi przysługiwało wykonawcy wynagrodzenie ilościowo-ryczałtowe na podstawie faktycznie przejechanych kilometrów oraz stawki ryczałtowej za 1 km. Cena jednostkowa za 1 km wynosiła 2,60 zł netto i nie podlegała waloryzacji. Wartość usług nie mogła przekroczyć maksymalnej kwoty w wysokości

14.976,00 zł netto w 2016 roku, czyli 16.174,08 zł brutto, oraz w 2017 roku 13.780,00 zł netto, tj. 14.882,40 zł brutto.

ROZLICZENIE DOCHODÓW WYKONANYCH Z TYTUŁU OPŁATY ZA GOSPODAROWANIE ODPADAMI KOMUNALNYMI Z WYDATKAMI WYKONANYMI NA FUNKCJONOWANIE SYSTEMU GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI W 2015-2016 ROKU.

2015 rok

<i>Plan dochodów</i>	<i>Wykonanie dochodów</i>	<i>Plan wydatków</i>	<i>Wykonanie wydatków</i>	<i>Różnica w planie</i>	<i>Różnica w wykonaniu</i>
417.440,00	399.996,44	699.740,00	646.213,66	-282.300,00	-246.217,22

2016 rok

<i>Plan dochodów</i>	<i>Wykonanie dochodów</i>	<i>Plan wydatków</i>	<i>Wykonanie wydatków</i>	<i>Różnica w planie</i>	<i>Różnica w wykonaniu</i>
453.000,00	475.245,81	672.392,00	576.228,55	-219.392,00	-100.982,74

Wydatki na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi według klasyfikacji budżetowej:

2015 rok

Rozdział	Paragraf	Kwota
90002	4010	29.719,20
90002	4100	20.168,06
90002	4110	5.108,74
90002	4120	558,27
90002	4170	3.125,60
90002	4210	6.837,10
90002	4300	580.456,00
90002	4430	240,69
90002	4610	0,00
90002	6050	0,00
RAZEM		646.213,66

2016 rok

Rozdział	Paragraf	Kwota
90002	4010	0,00
90002	4100	19.649,05
90002	4110	0,00
90002	4120	0,00
90002	4170	0,00
90002	4210	5.019,40

90002	4300	550.808,29
90002	4430	751,81
90002	4610	0,00
RAZEM		576.228,55

IX. EWIDENCJA MAJĄTKU GMINY. INWENTARYZACJA

1. ZASADY EWIDENCJI SKŁADNIKÓW MAJĄTKOWYCH (EWIDENCJA ILOŚCIOWA, ILOŚCIOWO-WARTOŚCIOWA)

Zasady prowadzenia ewidencji składników majątkowych w Urzędzie Gminy Łęczyca określono w zarządzeniu nr 213/2016 Wójta Gminy Łęczyca z dnia 30 czerwca 2016 roku w sprawie zasad rachunkowości dla budżetu Gminy Łęczyca i Urzędu Gminy w Łęczycy oraz jednostek obsługiwanych, zakładowego planu kont, instrukcji kasowej dla Urzędu Gminy w Łęczycy oraz dla jednostek obsługiwanych, instrukcji obiegu i kontroli dokumentów księgowych w Urzędzie Gminy w Łęczycy w zakresie obsługi Urzędu Gminy i jednostek obsługiwanych oraz instrukcji inwentaryzacyjnej dla Urzędu Gminy w Łęczycy. Zgodnie z nim:

- środki trwałe (konto 011) podlegają ewidencji w księgach inwentarzowych lub w odpowiadającej księdze ewidencji prowadzonej w systemie komputerowym,
- w ewidencji środków trwałych należy uwzględnić ich podział na grupy rodzajowe klasyfikacji środków trwałych,
- umorzenie środków trwałych ewidencjonuje się w księgach inwentarzowych środków trwałych lub w odpowiadającej księdze ewidencji prowadzonej w systemie komputerowym. Są umarzane według stawek amortyzacyjnych ustalonych przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych jednorazowo na koniec roku obrotowego,
- pozostałe środki trwałe, książki i inne zbiory biblioteczne, środki dydaktyczne służące procesowi dydaktyczno-wychowawczemu realizowanemu w szkołach i placówkach oświatowych, odzież i umundurowanie, meble i dywany ewidencjonuje się w księgach inwentarzowych prowadzonych ręcznie i księguje w systemie komputerowym na koncie 013 – „Pozostałe środki trwałe” oraz na koncie 014 „Zbiory biblioteczne”. Umarzane są one w 100% ich wartości w dacie przyjęcia do użytkowania, poprzez odpisanie w koszty (konto zespołu 4) i konta 072,
- pozostałe środki trwałe jak drobne przedmioty, których wartość nie przekracza 200 zł a ich okres użytkowania nie przekracza 1 roku oraz których nie można ponumerować ze względów technicznych a także odzież ochronna dla pracowników nie podlega ewidencji wartościowej. Jest dla nich prowadzona ewidencja ilościowa,
- wartości niematerialne i prawne zakwalifikowane do wydatków inwestycyjnych są ewidencjonowane na koncie 020. Stosuje się do nich stawki amortyzacyjne ustalone przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych i umarzane są jednorazowo na koniec roku obrotowego,

- wartości niematerialne i prawne zakwalifikowane do wydatków bieżących są ewidencjonowane na koncie 021 i umarzone są w 100% ich wartości w dacie przyjęcia do używania,
- do udokumentowania zmiany stanu środków trwałych oraz pozostałych środków trwałych stosuje się następujące dokumenty: [1] dowód OT – dokumentuje przyjęcie środków trwałych lub pozostałych środków trwałych do używania, [2] dowód PT – dokumentuje nieodpłatne przekazanie środków trwałych lub pozostałych środków trwałych innej jednostce oraz nieodpłatne przejęcie środków trwałych lub pozostałych środków trwałych od innej jednostki, [3] dowód LT – stanowi dokument rozchodowy środków trwałych lub pozostałych środków trwałych, [4] dowód MT – dokumentuje przeniesienie środków trwałych lub pozostałych środków trwałych do używania na innych stanowiskach lub przez inne komórki w ramach danej jednostki organizacyjnej Gminy.

Ubezpieczenie majątku

W trakcie przeprowadzania kontroli jednostka była ubezpieczona przez firmę COMPENSA VIENNA INSURANCE GROUP. Okres ubezpieczenia obejmował czas od 16 czerwca 2017 roku do 15 czerwca 2018 roku. Ubezpieczenie obejmowało mienie zamawiającego od następujących zdarzeń: [1] od wszystkich ryzyk, [2] sprzętu elektronicznego, [3] odpowiedzialności cywilnej.

Ubezpieczenie obejmowało następujące jednostki: [1] gmina Łęczyca, [2] Urząd Gminy Łęczyca, [3] Szkoła Podstawowa im. Orła Białego w Siedlcu, [4] Szkoła Podstawowa w Leźnicy Małej, [5] Szkoła Podstawowa w Wilczkowicach, [6] Szkoła Podstawowa w Błoniu, [7] Gimnazjum w Topoli Królewskiej, [8] Gminna Biblioteka Publiczna w Siedlcu, [9] Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łęczycy, [10] Jednostki OSP Gminy Łęczyca, [11] Samorządowa Szkoła Podstawowa im. Władysława Łokietka w Topoli Królewskiej.

Na podstawie wyciągów bankowych kontrolujące ustaliły, że opłata składek z tytułu zawartej polisy ubezpieczeniowej była dokonywana terminowo.

Test dotyczący zasad ewidencji składników majątkowych stanowi załącznik nr 48 do protokołu kontroli.

2. EWIDENCJA ŚRODKÓW TRWAŁYCH – KONTO 011, 013.

2.1. Urządzenia księgowo

Ewidencja księgowa środków trwałych prowadzona jest na wyodrębnionych kontach syntetycznych oraz analitycznych. Wykaz tych kont oraz zasady funkcjonowania zostały wskazane i opisane w zakładowym planie kont, w zakresie odnoszącym się do kont zespołu 0 – majątek trwały, który zawiera konta: 011, 013, 014, 020, 021, 071, 072.

Konto 011

Służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej własnych środków trwałych służących działalności podstawowej jednostki oraz jej działalności finansowo wyodrębnionej, które nie podlegają ujęciu na koncie 013 i 014.

Na stronie Wn konta ujmuje się w szczególności:

- przychody nowych lub używanych środków trwałych pochodzących z zakupu gotowych środków trwałych lub inwestycji oraz wartość ulepszeń zwiększających wartość początkową środków trwałych,
- przychody środków trwałych nowo ujawnionych,
- nieodpłatne przyjęcie środków trwałych,
- zwiększenie wartości początkowej środków trwałych dokonywane na skutek aktualizacji ich wyceny.

Na stronie Ma konta ujmuje się w szczególności:

- wycofanie środków trwałych z używania na skutek ich likwidacji, z powodu zniszczenia lub zużycia, sprzedaży oraz nieodpłatnego przekazania,
- ujawnione niedobory środków trwałych,
- zmniejszenia wartości początkowej środków trwałych dokonywane na skutek aktualizacji ich wyceny.

Test dotyczący urządzeń księgowych w zakresie środków trwałych stanowi załącznik nr 49 do protokołu kontroli.

Konto 013

Służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej pozostałych środków trwałych nie podlegających ujęciu na koncie 011, 014 wydanych do używania na potrzeby działalności podstawowej jednostki lub działalności finansowo wyodrębnionej, które podlegają umorzeniu w pełnej wartości w miesiącu wydania do używania.

Na stronie Wn konta ujmuje się w szczególności:

- środki trwałe przyjęte do używania z magazynu, zakupu lub inwestycji,
- nadwyżki środków trwałych w używaniu,
- nieodpłatne otrzymanie środków trwałych.

Na stronie Ma konta ujmuje się w szczególności:

- wycofanie środków trwałych z używania na skutek likwidacji, zniszczenia lub zużycia, sprzedaży oraz nieodpłatnego przekazania,
- ujawnione niedobory środków trwałych w używaniu.

Konto 020, 021

Konta służą do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej wartości niematerialnych i prawnych, do których zalicza się w szczególności programy komputerowe o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok.

Na stronie Wn konta 020 i 021 ujmuje się wszelkie zwiększenia, a na stronie Ma wszelkie zmniejszenia stanu wartości początkowej wartości niematerialnych i prawnych.

2.2. Udokumentowanie obrotów na kontach (zwiększenia, zmniejszenia) - 2016 rok

Konto 011

Zgodnie z prowadzoną ewidencją księgową konta 011 wartości wykazane jako bilans otwarcia i zamknięcia w 2016 roku wyniosły:

Bo	49.293.502,20 zł,
Bz	49.918.920,65 zł.

W kontrolowanym okresie obroty na koncie 011 przedstawiały się następująco:

zwiększenia	- 793.681,58 zł,
zmniejszenia	- 168.263,13 zł.

Reasumując wartość środków trwałych wzrosła od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2016 roku o 625.418,45 zł.

Na zwiększenia na koncie 011 złożyły się następujące pozycje:

- przyjęcie **w dniu 24 listopada 2016 roku** na stan działki nr 272/1 o pow. 0,254 ha w m. Borki na kwotę 18.942,00 zł, działki nr 273/1 o pow. 0,1730 ha w m. Borki na kwotę 2.742,00 zł, działki nr 268/2 o pow. 0,0221 ha w m. Borki na kwotę 2.934,00 zł na podstawie OT nr 9 z dnia 24 listopada 2016 roku. Decyzja nr 7/2016 Wójta Gminy Łęczyca **z dnia 14 marca 2016 roku** zatwierdzająca projekt podziału nieruchomości położonych w obrębie Borki gm. Łęczyca. Zgodnie z decyzją ww. działki gruntu wydzielone pod drogę publiczną przechodziły z mocy prawa na własność Gminy z dniem, w którym decyzja zatwierdzająca podział stała się ostateczna,
- przyjęcie **w dniu 29 grudnia 2016 roku** na stan działki nr 159 o pow. 0,9986 ha w obrębie Pruszkki na podstawie OT nr 16 z dnia 29 grudnia 2016 roku. Decyzja Wojewody Łódzkiego **z dnia 15 czerwca 2010 roku** o nieodpłatnym przekazaniu na rzecz Gminy prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa,
- przyjęcie **w dniu 29 grudnia 2016 roku** na stan następujących działek: [1] nr 127 o pow. 0,0200 ha w obrębie Janków na kwotę 300,00 zł, [2] nr 128 o pow. 0,12 ha na kwotę 1.800,00 zł, [3] nr 129 o pow. 0,28 ha na kwotę 4.200 zł, [4] nr 132 o pow. 0,26 ha na kwotę 3.900,00 zł, [5] nr 133 o pow. 0,10 ha na kwotę 1.500,00 zł, [6] nr 134/2 o pow. 0,0464 ha na kwotę 696,00 zł, [7] nr 134/3 o pow. 0,0814 ha na kwotę 1.221,00 zł, [8] nr 135 o pow. 0,01 ha na kwotę 150,00 zł, na podstawie OT nr 19 z dnia 29 grudnia 2016 roku. Decyzja Wojewody Łódzkiego **z dnia 29 kwietnia 2011 roku** o nieodpłatnym nabyciu przez Gminę z mocy prawa własności nieruchomości,
- przyjęcie **w dniu 29 grudnia 2016 roku** na stan następujących działek: [1] nr 6 o pow. 0,14 ha na kwotę 2.224,37 zł, [2] nr 13 o pow. 0,12 ha na kwotę 1.906,60 zł, [3] nr 42 o pow. 0,3100 ha na kwotę 4.925,39 zł, [4] nr 61/2 o pow. 0,1378 ha na kwotę 2.189,40 zł, [5] nr 99 o pow. 0,4896 ha na kwotę 7.778,93 zł, [6] nr 126 o pow. 0,02 ha na kwotę 317,77 zł, [7] nr 165 o pow. 0,12 ha na kwotę 1.906,60 zł, [8] nr 247 o pow. 0,01 ha na kwotę 158,88 zł, [9] nr 350/2 o pow. 0,02 ha na kwotę 317,77 zł, [10] nr 393 o pow. 0,15 ha na kwotę 2.383,25 zł, [11] nr 414 o pow. 0,34

ha na kwotę 5.402,04 zł, na podstawie OT nr 22 z dnia 29 grudnia 2016 roku. Decyzja Wojewody Łódzkiego z dnia 29 kwietnia 2011 roku o nieodpłatnym nabyciu przez Gminę z mocy prawa własności nieruchomości,

- przyjęcie w dniu 29 grudnia 2016 roku na stan następujących działek: [1] nr 25/4 o pow. 0,0008 ha na kwotę 1.192,20 zł, [2] nr 75/3 o pow. 0,1835 ha na kwotę 3.019,20 zł, [3] nr 33/4 o pow. 0,156 ha na kwotę 1.340,20 zł, [4] nr 32/2 o pow. 0,0063 ha na kwotę 1.247,20 zł, [5] nr 30/2 o pow. 0,0027 ha na kwotę 1.211,20 zł na podstawie OT nr 20 z dnia 29 grudnia 2016 roku. Decyzja Wójta Gminy Łęczycza z dnia 11 marca 2013 roku o zatwierdzeniu projektu podziału nieruchomości. Zgodnie z decyzją ww. działki gruntu przeszły z mocy prawa na własność gminy z dniem w którym decyzja stała się ostateczna,
- przyjęcie w dniu 27 października 2016 roku na stan urządzenia wielofunkcyjnego Kyocera na kwotę 3.892,95 zł na podstawie OT nr 6 z dnia 27 października 2016 roku. Faktura nr 165/2016 z dnia 27 października 2016 roku,
- przyjęcie w dniu 27 grudnia 2016 roku na stan urządzenia wielofunkcyjnego Kyocera na kwotę 14.268,00 zł na podstawie OT nr 12 z dnia 27 grudnia 2016 roku. Faktura nr 220/2016 z dnia 27 grudnia 2016 roku,
- przyjęcie w dniu 25 stycznia 2016 roku na stan 3 wiat przystankowych na łączną kwotę 11.439,00 zł na podstawie OT nr 1 z 25 stycznia 2016 roku. Faktura nr 18/2016 z dnia 21 stycznia 2016 roku,
- przyjęcie w dniu 29 lutego 2016 roku na stan samochodu dacia dokker van na kwotę 39.478,50 zł na podstawie OT nr 2 z 29 lutego 2016 roku. Faktura FV SSN/3D/00028/16 z dnia 15 lutego 2016 roku.

Wszystkie skontrolowane dowody OT zawierały elementy wymienione w instrukcji obiegu i kontroli dokumentów księgowych w Urzędzie Gminy w Łęczycy w zakresie obsługi Urzędu Gminy i jednostek obsługiwanych: nazwę i opis środka trwałego, nazwę dostawcy lub wykonawcy, wartość nabycia środka trwałego lub koszt wytworzenia wynikający z rozliczenia inwestycji, datę przyjęcia środka trwałego na stan, miejsce użytkowania środka trwałego oraz osobę materialnie odpowiedzialną lub osobę, której powierzono pieczy środków trwałych. W części księgowej dowód OT zawierał: symbole kont Wn i Ma, na których zaksięgowania wartość początkową środka trwałego; symbol wg KRŚT, numer inwentarzowy, stopa procentowa umorzenia, podpis osoby dokonującej dekretacji dowodu księgowego. **Jedyną informacją, której nie zamieszczano w dowodach OT, mimo takiego wymogu w wewnętrznych uregulowaniach, był numer dowodu PK i data księgowania.**

Środki trwałe, nie licząc gruntów, były wprowadzane do ewidencji księgowej na bieżąco, w miesiącu zakupu. Do konta 011 była prowadzona książka inwentarzowa w formie komputerowej. Stan książki inwentarzowej zgadzał się ze stanem ewidencyjnym konta 011.

Należy zauważyć, że wszystkie ww. grunty wprowadzone do ewidencji księgowej w 2016 roku, nie były wprowadzane do niej na bieżąco co stanowiło naruszenie art. 16d ust. 2 ustawy z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1888 ze zm.), który stanowi, że składniki majątku wprowadza się do ewidencji środków trwałych najpóźniej w miesiącu przekazania ich do używania oraz art. 20 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r., poz. 1047 ze zm.), w myśl którego do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy

wprowadzić w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

Konto 013

Zgodnie z prowadzoną ewidencją księgową konta 013 wartości wykazane jako bilans otwarcia i zamknięcia w 2016 roku wynosiły:

Bo	893.321,90 zł,
Bz	960.619,20 zł.

W kontrolowanym okresie obrotu na koncie 013 przedstawiały się następująco:

zwiększenia	- 116.307,79 zł,
zmniejszenia	- 49.010,49 zł.

Według ewidencji księgowej konta 013-1 (pozostałe środki trwałe-Urząd Gminy) wartość wykazana jako bilans otwarcia i zamknięcia w 2016 roku wynosił:

BO	- 253.148,33 zł
Zwiększenia	- 12.859,06 zł,
Zmniejszenia	- 13.083,51 zł,
BZ	- 252.923,88 zł.

W 2016 roku wartość pozostałych środków trwałych zwiększyła się w związku z przyjęciem na stan pozostałych środków trwałych w wyniku ich zakupu. Na tę kwotę złożyły się m.in. następujące pozycje:

- przyjęcie na stan w dniu 6 czerwca 2016 roku aparatu fotograficznego NIKON na kwotę 2.499,00 zł na podstawie OT nr 13 z dnia 6 czerwca 2016 roku (faktura nr 5019349309 z 6 czerwca 2016 roku),
- przyjęcie na stan w dniu 25 sierpnia 2016 roku niszczarki Wallner C8A0 na kwotę 550,06 zł na podstawie OT nr 18 z dnia 25 sierpnia 2016 roku (faktura 4152/MAG/16 z 25 sierpnia 2016 roku),
- przyjęcie na stan w dniu 7 listopada 2016 roku 5 sztuk plandek na kwotę 1.495,07 zł na podstawie OT nr 23 z dnia 7 listopada 2016 roku (faktura nr 16-23-01-110004 z dnia 7 listopada 2016 roku),
- przyjęcie na stan w dniu 20 grudnia 2016 roku 10 sztuk urn wyborczych na kwotę 6.354,91 zł na podstawie OT nr 33 z dnia 20 grudnia 2016 roku (faktura nr FVS/048/12/2016 z dnia 19 grudnia 2016 roku).

Zmniejszenia na koncie były spowodowane likwidacją pozostałych środków trwałych, np. zdjęcie ze stanu w dniu 15 listopada 2016 roku środków trwałych (wiertarki Bosh, wiertarki ESB, młotu udarowego, pilarki spalinowej, szlifierki kątovej bosh) na łączną kwotę 3.532,68 zł na podstawie dowodu LT nr 4 z 15 listopada 2016 roku.

Pozostałe środki trwałe były wprowadzane do ewidencji księgowej na bieżąco, w miesiącu zakupu. Do konta 013 jest prowadzona książka inwentarzowa. Zawierała ona ponumerowane strony, była podpisana oraz opieczetowana. Ewidencja analityczna prowadzona do konta 013 zawierała następujące pozycje: datę przychodu lub rozchodu, numer inwentarzowy, symbol i numer dowodu, opis środka trwałego, cenę. Ewidencja umożliwiała również ustalenie osób lub komórek organizacyjnych, u których znajdują się środki trwałe. Stan pozostałych środków trwałych był sumowany narastająco.

Stan pozostałych środków trwałych zgadzał się z saldem konta 013-1 – pozostałe środki trwałe Urząd na koniec 2016 roku. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.3. Prawdliwość stosowanych odpisów umorzeniowych - 2016 rok

Konto 071 służy do ewidencji zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, które podlegają umorzeniu według stawek amortyzacyjnych określonych w przepisach do ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych z tytułu dokonanego umorzenia.

Konto 072 służy do ewidencji zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych podlegających umorzeniu w pełnej wartości, w miesiącu wydania ich do używania z tytułu dokonanego umorzenia.

Sprawdzono prawidłowość stosowania odpisów umorzeniowych następujących składników majątkowych ujętych w tabeli amortyzacyjnej i stwierdzono zastosowanie prawidłowych stawek umorzeniowych, zgodnie z wykazem rocznych stawek amortyzacyjnych stanowiącym załącznik nr 1 do ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych:

- wiata przystankowa przy drodze gminnej nr 312327 w m. Borów – data przyjęcia 31 grudnia 2013 rok (OT nr 35), wartość początkowa 4.725,17 zł, stawka umorzenia 2,50%,
- droga Łęka-Łęka Kolonia nr 312323 – data przyjęcia 30 wrzesień 2005 rok (OT nr 15), wartość początkowa 938.689,88 zł, stawka umorzenia 4,50%,
- witacze – data przyjęcia 31 lipiec 2012 rok (OT nr 10), wartość początkowa 16.776,00 zł, stawka umorzenia 4,50%,
- urządzenie wielofunkcyjne Kyocera – data przyjęcia 27 grudnia 2016 roku, wartość początkowa 14.268,00 zł, stawka umorzenia 30%,
- klimatyzacja – data przyjęcia 2 luty 2012 rok (OT nr 1), wartość początkowa 5.289,00 zł, stawka umorzenia 10%,
- budynek gospodarczy centrum sportu w Leźnicy Małej – data przyjęcia 31 styczeń 2013 rok (OT nr 6A), wartość początkowa 20.950,03 zł, stawka umorzenia 2,50%,
- centrum sportowe w Leźnicy Małej – data przyjęcia 31 października 2013 roku (OT nr 21), wartość początkowa 659.840,83 zł, stawka umorzenia 2,50%,
- motopompa pożarnicza – data przyjęcia 22 września 2011 rok, wartość początkowa 29.268,00 zł, stawka umorzenia 14,00%,
- fiat ducato – data przyjęcia 10 sierpnia 2012 roku, wartość początkowa 97.140,50 zł, stawka umorzenia 20%,
- scena na różne imprezy kulturalne – data przyjęcia 21 grudzień 2009 rok, wartość początkowa 21.348,05 zł, stawka umorzenia 2,50%,
- lokal mieszkalny Siedlec – data przyjęcia 31 maj 2012 rok (OT nr 7), wartość początkowa 31.025,00 zł, stawka umorzenia 2,50%,
- budynek mieszkalny Leźnica Mała – data przyjęcia 31 styczeń 2013 rok (PT nr 2), wartość początkowa 114.713,00 zł, stawka umorzenia 1,50%.

Stwierdzono stosowanie prawidłowych stawek umorzeniowych.

Saldo konta 071 – umorzenie rzeczowych środków trwałych wynikało z:

- stan bilansu otwarcia na dzień 1 stycznia 2016 roku – 18.682.076,39 zł,

- odpisy amortyzacyjne w roku obrotowym - 2.014.147,23 zł,
- zmniejszenie odpisów umorzeniowych - 49.194,48 zł,
- stan bilansu zamknięcia na 31 grudnia 2016 roku - 20.647.029,14 zł.

Saldo konta 072 -1 - umorzenie pozostałych środków trwałych wynikało z:

- stan bilansu otwarcia na dzień 1 stycznia 2016 roku - 841.037,58 zł,
- odpisy amortyzacyjne w roku obrotowym - 118.155,73 zł,
- zmniejszenie odpisów umorzeniowych - 52.308,43 zł,
- stan bilansu zamknięcia na 31 grudnia 2016 roku - 906.884,88 zł.

3. EWIDENCJA WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH I PRAWNYCH – KONTO 020. PRAWIDŁOWOŚĆ STOSOWANYCH ODPISÓW UMORZENIOWYCH

Według ewidencji księgowej konta 020 wartość wykazana jako bilans otwarcia i zamknięcia w 2016 roku wynosił:

BO – 117.679,58 zł
Zwiększenia – 6.495,94 zł,
Zmniejszenia – 5.171,00 zł,
BZ – 119.004,52 zł.

Według ewidencji księgowej konta 020-1 (oprogramowanie komputerowe – Urząd Gminy) wartość wykazana jako bilans otwarcia i zamknięcia w 2016 roku wynosił:

BO – 81.996,78 zł
Zwiększenia – 1.813,33 zł,
Zmniejszenia – 5.171,00 zł,
BZ – 78.639,11 zł.

W 2016 roku wartość wartości niematerialnych i prawnych zwiększyła się w związku z ich zakupem. Na tę kwotę złożyły się m.in. następujące pozycje:

- przyjęcie na stan w dniu 29 grudnia 2016 roku programu Microsoft Office 2016 na kwotę 1.055,97 zł na podstawie OT nr 14 z dnia 29 grudnia 2016 roku. Stopa umorzenia 30%,
- przyjęcie na stan w dniu 29 grudnia 2016 roku systemu operacyjnego Microsoft Windows 10 Professional OEM 64bit PL na kwotę 757,36 zł na podstawie OT nr 15 z dnia 29 grudnia 2016 roku. Stopa umorzenia 30%.

Zmniejszenia były spowodowane likwidacją oprogramowania komputerowego, np. zdjęcie ze stanu w dniu 15 listopada 2016 roku programu Office XP SBE na kwotę 1.372,50 zł na podstawie dokumentu LT z dnia 15 listopada 2016 roku.

Według ewidencji księgowej konta 021 wartość wykazana jako bilans otwarcia i zamknięcia w 2016 roku wynosił:

BO – 76.297,99 zł
Zwiększenia – 31.369,11 zł,
Zmniejszenia – 13.405,10 zł,
BZ – 94.262,00 zł.

Według ewidencji księgowej konta 021-1 (pozostałe wartości niematerialne i prawne – Urząd Gminy) wartość wykazana jako bilans otwarcia i zamknięcia w 2016 roku wynosił:

BO – 76.297,99 zł
Zwiększenia – 15.243,00 zł,
Zmniejszenia – 10.611,29 zł,
BZ – 80.929,70 zł.

W 2016 roku wartość wartości niematerialnych i prawnych zwiększyła się w związku z ich zakupem oraz nieodpłatnym przyjęciem:

- przyjęcie na stan w dniu 19 kwietnia 2016 roku dostępu do bazy prawnej inforlex na kwotę 8.610,00 zł na podstawie OT nr 3 z dnia 19 kwietnia 2016 roku (faktura VAT nr Fa2016/00021929 z dnia 15 kwietnia 2016 roku),
- przyjęcie na stan w dniu 24 listopada 2016 roku licencji na ESET Endpoint Antivirus Suite na kwotę 5.535,00 zł na podstawie OT nr 8 z dnia 24 listopada 2016 roku (faktura VAT 1797/11/2016 z dnia 18 listopada 2016 roku),
- przyjęcie na stan w dniu 20 grudnia 2016 roku programu SED 2.1 – System Ewidencji Drogowej na kwotę 1.098,00 zł na podstawie dokumentu OT nr 11 z dnia 20 grudnia 2016 roku. Program ten został otrzymany nieodpłatnie w ramach umowy o dzieło na wykonanie ewidencji dróg Gminy Łęczyca z dnia 22 maja 2006 roku. W wyniku czynności przygotowawczych przed inwentaryzacją w 2016 roku stwierdzono, że program ten nie widniał w ewidencji księgowej.

Wprowadzenie ww. programu do ewidencji księgowej po 10 latach od daty nieodpłatnego otrzymania, naruszało postanowienia art. 16d ust. 2 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, który stanowi, iż składniki majątku, o których mowa w art. 16a-16c, wprowadza się do ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych zgodnie z art. 9 ust. 1, najpóźniej w miesiącu przekazania ich do używania.

Zmniejszenia były spowodowane:

- zdjęciem ze stanu nieważnej licencji na Eset Endpoint Security Suite w dniu 24 listopada 2016 roku na kwotę 4.267,04 zł na podstawie dowodu LT z dnia 24 listopada 2016 roku,
- zdjęciem ze stanu oprogramowania komputerowego (Windows 2000 CAL, Norton Internet Security, Legalis, program ewidencja działalności gospodarczej, aktualizacje serwisu budowlanego) w dniu 15 listopada 2016 roku na łączną kwotę 10.611,29 zł na podstawie dowodu LT z dnia 15 listopada 2016 roku.

Zgodnie z zapisami w obowiązującej polityce rachunkowości do wartości niematerialnych i prawnych zakwalifikowanych do wydatków inwestycyjnych i ewidencjonowanych na koncie 020, stosowane były stawki amortyzacyjne ustalone przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych a umorzenie było ujmowane na koncie 071. Natomiast wartości niematerialne i prawne zakwalifikowane do wydatków bieżących i ewidencjonowane na koncie 021 były umarzane w 100% ich wartości w dacie przyjęcia do używania na koncie 071-2.

Test dotyczący ewidencji pozostałych środków trwałych w używaniu i wartości niematerialnych i prawnych stanowi załącznik nr 50 do protokołu kontroli.

4. INWENTARYZACJA

4.1. Instrukcja inwentaryzacyjna. Terminy przeprowadzania inwentaryzacji

Obowiązująca w czasie przeprowadzania kontroli instrukcja inwentaryzacyjna wprowadzona została zarządzeniem nr 213/2016 Wójta Gminy Łęczyca z dnia 30 czerwca 2016 roku, która stanowiła załącznik nr 8 do wprowadzonych ww. zarządzeniem

zasad rachunkowości. Obowiązująca instrukcja inwentaryzacyjna opracowana została w oparciu o:

- 1) zarządzenia nr 189/2016 Wójta Gminy Łęczycy z dnia 27 kwietnia 2016 roku w sprawie określenia procedur oraz terminów dokonywania czynności organizacyjno-prawnych związanych z zapewnieniem wspólnej obsługi oświatowych jednostek organizacyjnych Gminy Łęczycy przez Urząd Gminy w Łęczycy.
- 2) uchwały nr XXIII/142/2016 Rady Gminy w Łęczycy z dnia 21 czerwca 2016 roku w sprawie zapewnienia wspólnej obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej jednostkom organizacyjnym Gminy Łęczycy przez Urząd Gminy Łęczycy.
- 3) porozumienia nr 1/GBP/2014 z dnia 1 kwietnia 2014 roku zawartego pomiędzy Urzędem Gminy w Łęczycy a Gminną Biblioteką Publiczną w Siedlcu w sprawie powierzenia Urzędowi Gminy w Łęczycy obsługi Gminnej Biblioteki Publicznej w Siedlcu w zakresie rachunkowości, sposobu i zasad jej realizacji oraz wzajemnych relacji, w tym obiegu i ewidencjonowania dokumentów.

Przedmiotowa instrukcja wskazywała m.in.:

- zasady, tryb i metody rozliczenia inwentaryzacji wszystkich składników majątkowych będących na stanie Urzędu Gminy,
- zasady, tryb i metody rozliczenia inwentaryzacji wszystkich składników aktywów i pasywów będących na stanie oświatowych jednostek organizacyjnych Gminy w związku z uchwałą nr XXIII/142/2016 i zarządzeniem nr 189/2016,
- zasady, tryb i metody rozliczenia inwentaryzacji wszystkich składników aktywów i pasywów będących na stanie samorządowej instytucji kultury, tj. Gminnej Biblioteki Publicznej w Siedlcu stosownie do porozumienia nr 1/GBP/2014,
- cele inwentaryzacji, rodzaje inwentaryzacji, uprawnienia i obowiązki Wójta Gminy w zakresie inwentaryzacji, uprawnienia i obowiązki Skarbnika w zakresie inwentaryzacji, metody i terminy inwentaryzacji, archiwizację dokumentów inwentaryzacyjnych.

5.2. Prawidłowość przeprowadzenia i rozliczenia inwentaryzacji

Zarządzeniem nr 256/2016 z dnia 24 października 2016 roku Wójt Gminy Łęczycy zarządził przeprowadzenie w dniach od 2 listopada do 31 grudnia 2016 roku w Urzędzie Gminy w Łęczycy oraz w jednostkach obsługiwanych (w zakresie objętym obsługą) inwentaryzacji pełnej składników majątkowych będących na stanie Urzędu Gminy w Łęczycy oraz jednostek obsługiwanych. Zgodnie z wymienionym zarządzeniem inwentaryzacją miały zostać objęte:

[1] spisem z natury składniki majątkowe:

- środki pieniężne w gotówce znajdujące się w kasie Urzędu Gminy (stanowiące zasób Urzędu Gminy oraz jednostek obsługiwanych),
- papiery wartościowe (stanowiące zasób Urzędu Gminy oraz jednostek obsługiwanych),
- środki trwałe będące na stanie Urzędu Gminy, o których mowa w art. 3 pkt 15 ustawy o rachunkowości, tj. nieruchomości, w tym budynki i budowle, zaliczone do środków trwałych oraz inwestycji, maszyny, urządzenia, środki transportu i inne rzeczy,

- maszyny i urządzenia będące na stanie Urzędu Gminy, wchodzące w skład środków trwałych w budowie znajdujące się na terenie strzeżonym i niestrzeżonym,
- pozostałe środki trwałe, będące w posiadaniu Urzędu Gminy lub oddane do użytkowania, tj. urządzenia biurowe, meble, wyposażenie, sprzęt, narzędzia, odzież i umundurowanie oraz inne pozostałe środki trwałe objęte ewidencją ilościowo-wartościową,
- składniki majątkowe będące własnością obcych jednostek, powierzone Urzędowi Gminy do użytkowania lub przechowania,
- zapasy materiałów, towarów, produktów gotowych (wyrobów betonowych) objęte w Urzędzie Gminy ewidencją ilościowo – wartościową,

[2] weryfikacją sald, tj. drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami w Urzędzie Gminy i w jednostkach obsługiwanych następujące składniki majątkowe: środki trwałe do których dostęp jest znacznie utrudniony (np. instalacja podziemna wodociągowa), grunty, prawa zakwalifikowane do nieruchomości, np. prawo wieczystego użytkowania gruntów, drogi, wartości niematerialne i prawne, składniki finansowego majątku trwałego tj. udziały, akcje, papiery wartościowe,

Jednocześnie Wójt Gminy zarządził przeprowadzenie w dniach od 2 listopada do 31 grudnia 2016 roku wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku w Gminnej Bibliotece Publicznej w Siedlcu, stosownie do porozumienia nr 1/GBP/2014 z dnia 1 kwietnia 2014 roku zawartego pomiędzy Urzędem Gminy w Łęczycy a Gminną Biblioteką Publiczną w Siedlcu oraz wniosku Dyrektora Biblioteki z dnia 24 października 2016 roku, inwentaryzacji pełnej składników majątkowych będących na stanie Gminnej Biblioteki Publicznej, metodą:

[1] spisu z natury obejmując: środki pieniężne w gotówce znajdujące się w kasie Urzędu Gminy (stanowiące zasób Gminnej Biblioteki Publicznej); papiery wartościowe; środki trwałe będące na stanie Gminnej Biblioteki Publicznej, o których mowa w art. 3 pkt 15 ustawy o rachunkowości (nieruchomości, w tym budynki i budowle, zaliczone do środków trwałych oraz inwestycji, maszyny, urządzenia, środki transportu i inne rzeczy); maszyny i urządzenia będące na stanie Gminnej Biblioteki Publicznej, wchodzące w skład środków trwałych w budowie, znajdujące się na terenie strzeżonym i niestrzeżonym; pozostałe środki trwałe, będące w posiadaniu Gminnej Biblioteki Publicznej lub oddane do użytkowania (urządzenia biurowe, meble, wyposażenie, sprzęt, narzędzia, odzież i umundurowanie oraz inne pozostałe środki trwałe objęte ewidencją ilościowo-wartościową); składniki majątkowe będące własnością obcych jednostek, powierzone Gminnej Bibliotece Publicznej do użytkowania lub przechowania; zapasy materiałów objęte w Gminnej Bibliotece Publicznej ewidencją ilościowo – wartościową,

[2] weryfikacji sald tj. drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami obejmującej: środki trwałe do których dostęp jest znacznie utrudniony; grunty; prawa zakwalifikowane do nieruchomości, np. prawo wieczystego użytkowania gruntów; wartości niematerialne i prawne.

Wskazaniem zarządzeniem Wójt Gminy powołał Komisję inwentaryzacyjną oraz zespoły spisowe jak również wskazał pola spisowe, które należało objąć spisem z natury, w tym m.in.:

- **wszystkie Ochotnicze Straże Pożarne w zakresie składników majątkowych przekazanych w użyczenie, tj. środki trwałe, pozostałe środki trwałe, sprzęt, wyposażenie, w tym na stanie orkiestr dętych przy OSP oraz Zespołu Wokalno-Instrumentalnego „Leźniczanie”,**

- Ochotniczą Straż Pożarną w Pruszkach w zakresie składników majątkowych przekazanych w użyczenie w ramach realizacji projektu z dofinansowaniem środków unijnych pn.: "Kultywowanie lokalnych tradycji poprzez rozwój działalności Orkiestry Dętej w Pruszkach",
- Stowarzyszenie „Orkiestra Dęta Gminy Łęczyca” – składniki majątkowe przekazane w użyczenie, tj. sprzęt, instrumenty dęte, stroje, wyposażenie.

W wyniku wrywkowej kontroli dokumentacji potwierdzającej przeprowadzenie inwentaryzacji stwierdzono, w odniesieniu do:

[1] spisu z natury, iż inwentaryzacją objęto m.in. środki trwałe będące w posiadaniu innych jednostek, które zinwentaryzowano w okresie od 3 listopada 2016 roku do 29 grudnia 2016 roku, w następujących jednostkach:

- OSP Błonie – arkusz spisowy nr 1/16 – pozostałe środki trwałe związane z gotowością bojową (konto 013: 13.354,11) i samochód bojowy (konto 011: 84.880,72; arkusz spisowy nr 2/16 stół do tenisa (konto 013 – 749,99 zł),
- OSP Błonie – Orkiestra – (mundury, akcesoria do grania) arkusz spisowy nr 6/16 (konto 013 – 13.655,63 zł),
- OSP Łęka – arkusz spisowy nr 3/16 – pozostałe środki trwałe związane z gotowością bojową (konto 013 – 8.556,58 zł); arkusz spisowy nr 4/16 zestaw do piłki siatkowej i zestaw do tenisa stołowego (konto 013 – 1.143,92 zł); arkusz 150/16 materiały budowlane (konto 310-29 – 3.900,00 zł),
- OSP Mikołajew – arkusz spisowy nr 5/16 – środki trwałe i pozostałe środki trwałe związane z gotowością bojową (konto 011 – 2.790,00 zł, konto 013 – 5.400,41 zł),
- OSP Pruszkki – arkusz spisowy nr 7/16 – pozostałe środki trwałe związane z gotowością bojową (konto 013 – 8.653,92 zł); przyczepa gaśnicza (konto 011 – 2.810,81 zł);
- OSP Pruszkki – Orkiestra – mundury, instrumenty muzyczne, akcesoria – arkusz spisowy nr 27/16 (konto 013 – 29.433,17 zł),
- OSP Pruszkki – orkiestra – mundur, akcesoria i sprzęt muzyczny – w ramach projektu „Kultywowanie lokalnych tradycji poprzez rozwój działalności Orkiestry Dętej w Pruszkach” – arkusz spisowy nr 49/16 (konto 013 – 23.619,12 zł),
- OSP Siedlec – arkusz spisowy nr 8/16 i 9/16 – pozostałe środki trwałe związane z gotowością bojową (konto 013 – 23.469,59 zł); samochód pożarniczy i motopompa (konto 011 – 47.429,40 zł);
- OSP Chrzęstówek – arkusz spisowy nr 11/16 i 12/16 – pozostałe środki trwałe związane z gotowością bojową (konto 013 – 23.908,22 zł); arkusz spisu z natury 13/16 – akcesoria sportowe – bramka do piłki ręcznej, siatka do bramki, tuleja aluminiowa do bramki (konto 013 – 3.635,68 zł);
- OSP Dąbie – arkusz spisowy nr 14/16 – pozostałe środki trwałe związane z gotowością bojową (konto 013 – 6.107,84 zł); przyczepa gaśnicza (konto 011 – 2.810,81 zł);
- OSP Lubień – arkusz spisowy nr 16/16 – pozostałe środki trwałe związane z gotowością bojową (konto 013 – 17.191,86 zł); motopompa (konto 011 – 3.403,80 zł); arkusz spisu z natury 18/16 – akcesoria sportowe, zestaw komputerowy (konto 011 – 2.478,00 zł, konto 013 – 5.020,37 zł),

- **OSP Topola Katowa** – arkusz spisowy nr 15/16 – pozostałe środki trwałe związane z gotowością bojową (konto 013 – 2.310,43 zł; arkusz 148/16 materiały budowlane (konto 310-28 – 4.000,00 zł),
- **OSP Krzepocin** – arkusz spisowy nr 19/16 – pozostałe środki trwałe związane z gotowością bojową (konto 013 – 1.277,48 zł);
- **OSP Dzierzbietów** – arkusz spisowy nr 23/16 i 24/16 – pozostałe środki trwałe związane z gotowością bojową (konto 013 – 15.853,21 zł); arkusz spisowy nr 22/16 stół nagrzewnica gazowa i butla gazowa (konto 013 – 842,97 zł); arkusz 35/16 kostka brukowa (konto 310-27 – 943,00 zł),
- **OSP Bronno** – arkusz spisowy nr 25/16 – pozostałe środki trwałe związane z gotowością bojową (konto 013 – 988,12 zł); arkusz spisowy nr 26/16 budynek OSP (konto 011 – 8.930,78 zł),
- **OSP Wilczkowice** – arkusz spisowy nr 36/16 – pozostałe środki trwałe związane z gotowością bojową (konto 013 – 716,34 zł); arkusz spisowy nr 37/16 budynek OSP (konto 011 – 34.020,76 zł),
- **OSP Janków** – arkusz spisowy nr 38/16 i 39/16 – pozostałe środki trwałe związane z gotowością bojową (konto 013 – 16.092,00 zł); motopompa, przyczepa do sprzętu gaśniczego (konto 011 – 10.871,32 zł);
- **OSP Topola Królewska** – arkusz spisowy nr 28/16, 29/16, 30/16 – pozostałe środki trwałe związane z gotowością bojową (konto 013 – 71.117,66 zł); motopompa, nożyce hydrauliczne (konto 011 – 30.396,00 zł);
- **OSP Leźnica Mała** – arkusz spisowy nr 32/16, 33/16, 34/16 – pozostałe środki trwałe związane z gotowością bojową (konto 013: 57.776,48) i samochód bojowy i motopompy (konto 011: 97.498,00 zł); arkusz spisowy nr 149/16 materiały budowlane (konto 310-30 – 1.967,10 zł),
- **OSP Leźnica Mała – Zespół Wokalno-Instrumentalny „LEŻWICZANIE”** – arkusz spisowy nr 31/16 – stroje, sprzęt nagłaśniający (konto 013 – 6.582,10 zł).

Z inwentaryzacji przeprowadzonej w poszczególnych Ochotniczych Strażach Pożarnych sporządzone zostało sprawozdanie zespołu spisowego dotyczące przygotowania i przebiegu inwentaryzacji, z którego wynika, że inwentaryzacja przeprowadzona została w okresie od 3 listopada 2016 do 30 grudnia 2016 roku. Osobami materialnie odpowiedzialnymi byli poszczególni prezesi OSP. Dwuosobowy zespół spisowy stwierdził, iż niektóre sprzęty znajdujące się w OSP jest przestarzały i zużyty. W zakresie zabezpieczenia mienia zespół spisowy stwierdził, że OSP działające w KSRG posiadają alarmy, zaś pozostałe są zamykane i znajdują się na terenach ogrodzonych. Poszczególni prezesi OSP złożyli oświadczenia przed inwentaryzacją i po inwentaryzacji jako osoby odpowiedzialne materialnie za powierzone składniki majątkowe.

- **Schronisko dla zwierząt w Łęczycy** – arkusz spisu z natury nr 135/16 na którym zinwentaryzowano 16 szt. bud dla psów (konto 013 – 5.500,00 zł), oraz wiatę dla psów – 8 boksów (konto 011 – 18.948,93 zł)
- **Towarzystwo Miłośników Ziemi Łęczyckiej** – arkusz spisu z natury nr 138/16 – 20 sztuk krzesel (konto 013 – 740,00 zł),

- **Stowarzyszenie „Orkiestra Dęta Gminy Łęczyca” – arkusze spisu z natury 50/16 – stroje dla orkiestry, akcesoria i instrumenty muzyczne (konto 013 – 41.647,08 zł). Przed inwentaryzacją jak i po inwentaryzacji Prezes Stowarzyszenia złożył oświadczenia, jako osoba odpowiedzialna materialnie za powierzone składniki majątkowe. Z inwentaryzacji sporządzone zostało sprawozdanie zespołu spisowego z inwentaryzacji przeprowadzonej w dniach: 28-29 grudnia 2016 roku, które podpisał Prezes Zarządu Stowarzyszenia.**
- **Ośrodek Zdrowia Leźnica Mała - arkusze nr 47/16 – sprzęt stomatologiczny znajdujący się w Ośrodku Zdrowia w Leźnicy Małej na łączną kwotę 56.481,60 zł (konto 011 – 43.326,01 zł, konto 013 – 13.155,59 zł); arkusz 46/16 – leżanka do EKG, piec grzewczy, autoklaw – na łączną kwotę 14.902,60 zł (konto 011 – 14.500,01 zł, konto 013 – 402,59 zł).**

Prócz inwentaryzacji ww. sprzętu, na arkuszach spisowych nr: 44/16 i 45/16 spisane zostały budynki, w których znajduje się Ośrodek Zdrowia w Siedlcu i Ośrodek Zdrowia w Leźnicy Małej. Oświadczenie przed inwentaryzacją oraz oświadczenie po inwentaryzacji w odniesieniu do budynków złożone zostało przez Emilię Domałonek – inspektora ds. gospodarki gruntami w Urzędzie Gminy w Łęczycy – jako osoby odpowiedzialnej za materialnie za powierzone mienie. Przy arkuszach spisu z natury nr 47/16 i 46/16, na których spisany został sprzęt medyczny znajdujący się w Ośrodku Zdrowia w Leźnicy Małej brak było oświadczeń przed inwentaryzacją i po inwentaryzacji osób odpowiedzialnych za powierzone mienie. W przypadku arkusza spisowego nr 46/16 wskazano jako osobę odpowiedzialną Emilię Domałonek, natomiast w przypadku arkusza nr 47/16 nie wskazano osoby odpowiedzialnej za zinventaryzowany sprzęt medyczny znajdujący się w Ośrodku Zdrowia w Leźnicy Małej. Zarządzenie nr 256/2016 w § 4 określało poszczególne pola spisowe i osoby odpowiedzialne za składniki majątkowe, gdzie w odniesieniu do pola spisowego 9 – Ośrodek Zdrowia w Leźnicy Małej wskazano Emilię Domałonek jako osobę materialnie odpowiedzialną za: budynki, grunty, zbiorniki wodne, oraz inne środki trwałe na stanowisku ds. gospodarki gruntami i nieruchomościami – środki trwałe, pozostałe środki trwałe, sprzęt stomatologiczny, materiały. Z przeprowadzonej inwentaryzacji sporządzone zostało jedno sprawozdanie zespołu spisowego z przebiegu inwentaryzacji w polu spisowym nr 9 – Ośrodek Zdrowia w Leźnicy Małej, które podpisane zostało przez Emilię Domałonek. W sprawozdaniu wskazano m.in., że zabezpieczenie w oknach jest prawidłowe (kratki), jak również że sprzęt stomatologiczny jest bardzo zniszczony i przestarzały – zdaniem członków komisji powinien zostać zlikwidowany.

W związku z powyższym Skarbnik Gminy Łęczyca – Agnieszka Kaszubska w dniu 6 października 2017 roku wyjaśniła, iż pole spisowe nr 9 to: Ośrodek Zdrowia w Leźnicy Małej, budynki, grunty, zbiorniki wodne oraz inne środki trwałe na stanowisku ds. gospodarki gruntami i nieruchomościami – środki trwałe, pozostałe środki trwałe, sprzęt stomatologiczny, materiały. Osoba materialnie odpowiedzialna – Emilia Domałonek, przewodniczący zespołu spisowego – Edyta Wójcik, członek zespołu spisowego – Renata Jóźwiak. Wskazane jest „oraz inne środki trwałe na stanowisku ds. gospodarki gruntami”, dlatego spisany został również budynek w Siedlcu oraz pozostałe budynki komunalne, gdyż osobą materialnie odpowiedzialną/sprawującą pieczę jest Pani Emilia Domałonek. Oświadczenie przed i po inwentaryzacji oraz sprawozdanie zostały sporządzone w 1 egzemplarzu, ponieważ dotyczą jednego pola spisowego, w którym osobą odpowiedzialną jest jedna i ta sama osoba – Pani Emilia Domałonek. Na ww. oświadczeniach została po prostu wpisana niepełna nazwa pola spisowego.

Wyjaśnienie Skarbnika Gminy – Agnieszki Kaszubskiej w zakresie inwentaryzacji stanowi załącznik nr 55 do protokołu kontroli.

Weryfikacja poszczególnych arkuszy spisowych wykazała, iż pracownicy Urzędu Gminy w Łęczycy dokonywali spisu z natury składników majątkowych gminy, które powierzone zostały m.in. Ochotniczemu Strażom Pożarnym, **Stowarzyszeniu „Orkiestra Dęta Gminy Łęczycy”** **Schronisku dla zwierząt w Łęczycy**, **Towarzystwu Miłośników Ziemi Łęczyckiej**. **Składniki majątkowe powierzone innym podmiotom, winny zostać zinwentaryzowane nie w drodze spisu z natury, a w drodze potwierdzenia salda, poprzez wysłanie przez Urząd Gminy w Łęczycy pism do poszczególnych podmiotów, którym powierzone zostały składniki majątku gminy, z prośbą o ich potwierdzenie.**

[2] metodą potwierdzeń sald zinwentaryzowano:

KONTA ORGANU

- Konto 133-1 – rachunek bankowy organu wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku – 5.000.397,95 zł,
- Konto 134 – kredyty bankowe – potwierdzenie z ING Bak Śląski wskazywało kwotę zobowiązania 1.600.016,00 zł stanowiącą stan zobowiązania z tytułu kredytu długoterminowego (867/2013/00000785/00-ING), zgodne było z kontem analitycznym 134-1. Potwierdzenie z Banku PEKAO S.A. na kwotę 770.640,00 zł było zgodne z zobowiązaniem wynikającym z konta analitycznego 134-3, oraz potwierdzenie z Banku Spółdzielczego na kwotę 1.140.400,00 zł, które było zgodne z kontem analitycznym 134-2,
- Konto 260 – zobowiązania finansowe – zgodnie z potwierdzeniem uzyskanym z WFOŚiGW w dniu 21 listopada 2016 roku wg stanu na 31 października 2016 roku stan zaciągniętych pożyczek wynosił 9.748,00 zł jako kapitał. Na dzień 31 grudnia 2016 roku stan zaciągniętej pożyczki wynosił 9.360,00 zł. **Jednostka nie wysłała do WFOŚiGW na dzień 31 grudnia 2016 roku pisma z saldem z prośbą o jego potwierdzenie. Inwentaryzacji konta 260 na dzień 31 grudnia 2016 roku dokonano metodą potwierdzenia salda.**

KONTA JEDNOSTKI

- Konto 130 – rachunek jednostki 0,00 zł – potwierdzenie uzyskane z Banku Spółdzielczego w Łęczycy,
- ZFŚS Urzędu Gminy – konto 135 – środki na rachunku bankowym – 257.757,72 zł – potwierdzenie uzyskane w dniu 31 grudnia 2016 roku z Banku Spółdzielczego w Łęczycy, które było zgodne ze stanem Wn konta analitycznego 135-901,
- ZFŚS obsługiwanych placówek oświatowych – konto 135 – środki na rachunkach bankowych wynosiły łącznie 286.131,76 zł, w tym: 699,08 zł konto 135-1 (SP w Błoniu), 1.472,07 zł Leźnica Mała (konto 135-3), 260.960,12 zł konto 135-13 (Leźnica Mała), 144,61 zł SP w Siedlcu (konto 135-4), 5.355,51 zł SP w Topoli Królewskiej (konto 135-5), 927,28 zł SP w Wilczkowicach (konto 135-6), 16.572,99 zł Gimnazjum (konto 135-7) – potwierdzenie uzyskane w dniu 31 grudnia 2016 roku z Banku Spółdzielczego w Łęczycy,
- depozyty – konto 139 – stan na rachunkach bankowych sum depozytowych wynosił 652,62 zł (Wn 139-1), oraz kaucji gwarancyjnych na łączną kwotę 23.911,27 zł

(konto 139-3) – potwierdzenie uzyskane w dniu 31 grudnia 2016 roku z Banku Spółdzielczego w Łęczycy.

[3] metodą weryfikacji sald wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku objęto:

KONTA BUDŻETU wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku

- 1) Konto 140-2 – środki pieniężne w drodze – saldo Wn 637,44 zł dotyczy przelewów udziałów w podatku dochodowym osób prawnych z Urzędu Skarbowego w Lublinie (39,86 zł), oraz z Urzędu Skarbowego w Łęczycy (597,58 zł), które wpłynęły na rachunek Gminy 2 stycznia 2017 roku,
- 2) konto 222-1 – saldo Wn 4.532,88 zł – z przeprowadzonej weryfikacji wynika, że na saldo złożyły się wpłaty z tytułu podatków i opłat, które wpłynęły na rachunek dochodów Urzędu Gminy w miesiącu styczniu 2017 roku, a następnie zostały przekazane na rachunek budżetu: 933,12 zł opłata za wodę, 2.148,51 zł opłata za odpady komunalne, 1.451,25 zł łączne zobowiązanie pieniężne,
- 3) konto 224 – saldo Wn 28.795,07 zł było persaldem konta 224, na które złożyło się saldo Wn 104.540,96 zł (rozrachunki z poszczególnymi Urzędami Skarbowymi, udziały w podatku od osób fizycznych), oraz saldo Ma 75.745,89 zł (rozrachunki z z tytułu podatku VAT),
- 4) konto 240 – saldo Wn 263,10 zł – saldo dotyczyło korekty wydatków w związku z fakturą korygującą za analizę ścieków,
- 5) konto 260-2 – saldo Ma 9.360,00 zł – zobowiązanie z tytułu pożyczki zaciągniętej w WFOŚiGW w Łodzi. Inwentaryzacji dokonano na protokoły weryfikacji z dnia 27 lutego 2017 roku, przy czym inwentaryzacja w zakresie wskazanego konta winna nastąpić metodą potwierdzenia salda skierowanego do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Łodzi,**
- 6) konto 909 – saldo Ma 536.630,65 zł jako persaldo. Konto wykazywało saldo Wn 7.120,35 zł przypisane odsetki od kredytów za m-c grudzień 2016 roku, saldo Ma 543.751,00 zł, na które złożyły się środki subwencji oświatowej przekazanej w grudniu na styczeń 2017 roku,
- 7) konto 960 – saldo Wn 717.927,47 zł – skumulowany wynik budżetu za poszczególne lata (deficyt budżetu),
- 8) konto 961-1 – saldo Ma 1.688.386,91 zł – wynik wykonania budżetu za 2016 rok (nadwyżka budżetu).

Weryfikacji kont budżetu, tj. organu, dokonano w dniu 27 lutego 2017 roku, co potwierdzają protokoły z przeprowadzonej weryfikacji. Wskazane salda potwierdzał wydruk zestawienia obrotów i sald sporządzony w dniu 27 lutego 2017 roku.

KONTA JEDNOSTKI

- 9) środki trwałe – konto 011 – w zakresie gruntów – na łączną kwotę 4.363.526,96 zł, w tym:
  - a) nieruchomości gruntowe – o łącznej wartości 525.225,22 zł – ujęte w protokołach z weryfikacji dokumentów źródłowych gdzie wskazano jako sposób przeprowadzenia inwentaryzacji: metoda weryfikacji sald – porównanie danych z ewidencją księgową i gminnym zasobem nieruchomości,
  - b) działki zajęte pod drogi wewnętrzne – inwentaryzacja przeprowadzona na protokołach z weryfikacji dokumentów źródłowych gdzie wskazano jako sposób przeprowadzenia inwentaryzacji: metodę weryfikacji sald – porównanie danych

z ewidencją księgową i gminnym zasobem nieruchomości – na łączną kwotę 1.626.619,77 zł,

- c) drogi gminne stanowiące własność Gminy Łęczyca – o łącznej wartości 2.211.681,97 zł – inwentaryzacja przeprowadzona na ww. protokołach z weryfikacji dokumentów źródłowych na podstawie porównania danych z ewidencją księgową i gminnym zasobem nieruchomości.

Do protokołów weryfikacji załączone zostały wydruki z dnia 29 grudnia 2016 roku z konta 011 dla poszczególnych analityki, na którym ewidencjonowane są grunty, na łączną sumę 4.363.526,96 zł; wydruk z dnia 29 grudnia 2016 roku z ewidencji środków trwałych dla grupy 0 – grunty, na kwotę 4.363.526,96 zł, oraz informację o stanie mienia komunalnego Gminy Łęczyca na dzień 31 grudnia 2016 roku sporządzoną w dniu 14 marca 2017 roku, zawierającą: zestawienie nieruchomości gruntowych stanowiących własność Gminy (załącznik nr 1 do stanu mienia), zestawienie ewidencji dróg gminnych stanowiących własność Gminy Łęczyca (załącznik nr 2 do stanu mienia), oraz zestawienie dróg gminnych (załącznik nr 3 do stanu mienia). Wskazane zestawienia mienia komunalnego odnosiły się do położenia/obrębu w którym działka się znajduje, numeru działki, powierzchni w hektarach, numeru księgi wieczystej, oraz formy użytkowania.

„Protokoły z weryfikacji dokumentów źródłowych”, na których dokonano weryfikacji gruntów sporządzone zostały wg wzoru załącznika nr 3 do instrukcji inwentaryzacyjnej, który był podobny do druków spisu z natury i tym samym protokoły te zawierały: numer inwentarzowy, nazwę przedmiotu spisowego, jednostkę miary, stwierdzoną ilość, cenę jednostkową, wartość i uwagi. **„Protokoły z weryfikacji dokumentów źródłowych”, mimo iż zawierały adnotację „metoda weryfikacji sald – porównanie danych z ewidencją księgową i gminnym zasobem nieruchomości” w żaden sposób nie wskazywały co zostało porównane i z jakimi dokumentami. Wskazane protokoły nie odnosiły się do dowodów źródłowych potwierdzających własność poszczególnych działek. W pojedynczych przypadkach, w nagłówkach protokołów z weryfikacji dokumentów, bądź przy poszczególnych działkach dopisane zostały sygnatury ksiąg wieczystych (które również wynikały z wyżej wymienionego stanu mienia komunalnego), przy czym przy żadnej z działek nie wskazano dokumentu potwierdzającego nabycie danej działki, jak również jej wartości przyjętej do ewidencji księgowej.**

W § 30 instrukcji inwentaryzacyjnej określającym zasady inwentaryzacji drogą weryfikacji sald wskazano m.in., że „Celem inwentaryzacji w drodze weryfikacji sald jest stwierdzenie, czy rzeczywiście posiadane dokumenty potwierdzają istnienie określonego salda oraz czy jest ono realne i prawidłowo wycenione” (pkt 1). Jednocześnie zapisano, że „Inwentaryzacja gruntów drogą weryfikacji sald powinna zapewnić porównanie danych wynikających z ewidencji księgowej z danymi gminnego zasobu nieruchomości” (pkt 5). Odnosząc się zatem do powyższych zapisów należy zauważyć, iż brak porównania dokonanych zapisów w ewidencji księgowej z właściwymi dokumentami nie daje możliwości zweryfikowania poprawności dokonanych zapisów, a tym bardziej zweryfikowania wskazanego salda. Natomiast oparcie inwentaryzacji gruntów jedynie na porównaniu danych wynikających z ewidencji księgowej z danymi gminnego zasobu nieruchomości pozwoli ustalić faktyczny stan zasobu nieruchomości, przy czym nie da możliwości zweryfikowania realności posiadanego salda, co można uzyskać jedynie w oparciu o dokumenty źródłowe potwierdzające

nabycie poszczególnych działek, czy też dokumenty potwierdzające dokonanie wyceny. Dokumentami w przypadku gruntów powinny być np.: decyzje komunalizacyjne, akty notarialne, protokoły przekazania, dowody OT. I to dane wynikające z tych dokumentów – w odniesieniu do każdej działki – należało porównać z zapisami w ewidencji księgowej. Zatem celem wskazanej inwentaryzacji winno być stwierdzenie czy posiadane przez jednostkę dokumenty potwierdzają istnienie poszczególnych składników aktywów, ich wiarygodność, poprawność wyceny i realność salda księgowego.

- 10) weryfikacji salda konta 011 w zakresie środków trwałych trudno dostępnych oglądowi – weryfikacją objęto m.in. drogi na łączną wartość 28.636.550,02 zł, które zinwentaryzowane zostały na „protokołach z weryfikacji dokumentów źródłowych” oznaczonych numerami od 1/2016 do 3/2016. Weryfikacją ponadto objęto wodociągi, przyłącza, kanalizacje, rurociągi, przydomowe oczyszczalnie ścieków, osadniki, studnie głębinowe, pompy głębinowe, które również zinwentaryzowano na „protokołach z weryfikacji dokumentów źródłowych”. We wszystkich protokołach z weryfikacji środków trwałych trudnodostępnych oglądowi wskazano: numer inwentarzowy środka trwałego, nazwę środka trwałego, jednostkę miary (km, mb, szt.), stwierdzoną ilość i wartość. Do protokołów załączono wydruki z ewidencji KST dla poszczególnych grup oraz wydruki z ewidencji syntetycznej konta 011. **Protokoły te, podobnie jak w przypadku gruntów, nie odnosiły się w ogóle do dokumentów źródłowych na podstawie, których dokonano weryfikacji i na podstawie których dokonano ujęcia w księgach rachunkowych (faktury, rachunki, dowody OT, protokoły zdawczo-odbiorcze, umowy),**
- 11) Konto 020 i 021 – Wartości niematerialne i prawne – na łączną kwotę 213.266,52 zł – wartość zgodna z saldem Wn konta 020 (119.004,52 zł) i Wn konta 021 (94.262,00 zł) na dzień 31 grudnia 2016 roku. Weryfikacji, podobnie jak w przypadku gruntów, dokonano na drukach stanowiących załącznik nr 3 do instrukcji inwentaryzacyjnej, tj. „Protokół z weryfikacji dokumentów źródłowych” będącym wzorem podobnym do druków spisu z natury i które to protokoły zawierały: numer inwentarzowy, nazwę przedmiotu spisowego, jednostkę miary, stwierdzona ilość, cenę jednostkową, wartość i uwagi. Protokoły oznaczone zostały numerami: od 42/2016 do 49/2016 i 50/2016. Protokół weryfikacji oznaczony 50/2016 dotyczył dwóch licencji będących w posiadaniu Urzędu Gminy w Łęczycy o wartości 1.126,00 zł, które użyczone zostały przez Urząd Gminy OSP w Lubieniu Protokoły nie odnosiły się do dowodów źródłowych potwierdzających posiadanie przez Urząd Gminy poszczególnych licencji oprogramowania. Przy czym do protokołów załączono: [1] zestawienie programów i licencji użyczonych od MSWiA wraz z dokumentami potwierdzającymi użyczenie, [2] zestawienie oprogramowania i licencji będącego na stanie Urzędu Gminy ze wskazaniem nazwy oprogramowania, nr pokoju, w którym zostały zainstalowane, oraz numerem inwentarzowym, **jednak zestawienie to nie odnosiło się do żadnych dowodów źródłowych, na podstawie których dokonano ujęcia w księgach rachunkowych (faktury, rachunki, dowody OT, protokoły przekazania, umowy),** jak również do wartości tegoż oprogramowania. Do zestawienia załączono wydruki z konta 020 i 021 sporządzone w dniu 4 stycznia 2017 roku, oraz wydruki z księgi inwentarzowej WNiP dla konta 020 na łączną wartość 119.004,52 zł i do konta 021 na wartość 94.262,00 zł – sporządzone w dniu 30 grudnia 2016 roku,
- 12) umorzenie środków trwałych w łącznej kwocie 20.647.029,14 zł (konto 071 z analityką od 071-1 do 071-43) i umorzenie pozostałych środków trwałych i WNiP w kwocie 1.054.881,20 zł (konto 072 z analityką od 072-1 do 072-6). Weryfikacji dokonano w dniu 15 lutego 2017 roku, co potwierdza protokół weryfikacji.

Załączono również wydruki konta 071 i 072 sporządzone w dniu 15 lutego 2017 roku,

- 13) Konto 080 – inwestycje rozpoczęte w łącznej kwocie 358.560,43 zł – sporządzony w okresie od 19 do 30 grudnia 2016 roku protokół weryfikacji dokumentów źródłowych (18/2016) wskazywał nazwy 18 zadań inwestycyjnych na łączną kwotę 358.560,43 zł. Do weryfikacji załączono wydruk z dnia 30 grudnia 2016 roku konta 080 w formie analitycznej, wskazujący wartość każdego zadania,
- 14) Konto 201 – saldo Ma 122.879,44 zł jako persaldo – zobowiązania z tytułu wydatków wynikające z konta Ma 201 stanowiły na dzień 31 grudnia 2016 roku kwotę 123.303,14 zł, oraz saldo Wn 423,70 z tytułu wystawionych przez Urząd Gminy not obciążeniowych oraz korekt faktur – do weryfikacji sporządzony został wydruk konta 201 ze wskazaniem kontrahenta ze saldem Ma 122.879,44 zł,
- 15) należności z tytułu dochodów – konto 221 – wykazywało persaldo w wysokości 872.852,81 zł, na które złożyło się saldo Wn 884.747,44 zł i saldo Ma 11.894,63 zł (należności z tytułu dochodów budżetowych, należności z tytułu udziałów w podatku z Urzędu Skarbowego). DO protokołu weryfikacji konta 221 załączone zostało zestawienie obrazujące należności i nadpłaty w podatkach i opłatach lokalnych na dzień 31 grudnia 2016 roku, oraz zestawienie udziałów w podatku CIT w rozbiciu na poszczególne Urzędy Skarbowe,
- 16) rozrachunki z budżetami – konto 225 – saldo Ma 19.432,28 zł wskazujące zobowiązanie wobec Urzędu Skarbowego z tytułu naliczenia dodatkowego wynagrodzenia rocznego i inkasa sołtysów, oraz wartość podatku VAT z rozliczenia za grudzień 2016 roku do przekazania na rachunek Urzędu Skarbowego w Łęczycy w styczniu 2017 roku. Saldo weryfikacji zgodne z wydrukiem dla konta 225 sporządzonym w dniu 15 lutego 2017 roku,
- 17) długoterminowe należności budżetowe – konto 226 – saldo Wn 34.266,03 zł wskazujące należności w łącznym zobowiązaniu pieniężnym, zbycie prawa wieczystego użytkowania gruntów, sprzedaż lokalu mieszkalnego oraz opłatę z tytułu przekształcenia prawa wieczystego użytkowania we własność. Wartość weryfikacji zgodna z wydrukiem konta 226 sporządzonym w dniu 15 lutego 2017 roku, oraz załączonym zestawieniem należności długoterminowych na dzień 31 grudnia 2016 roku,
- 18) pozostałe rozrachunki publiczno – prawne – konto 229 – saldo Ma 57.714,01 zł – protokół weryfikacji konta z dnia 15 lutego 2016 roku wskazujący składki na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy od dodatkowego wynagrodzenia rocznego. Załączono wydruk z dnia 15 lutego 2017 roku potwierdzający stan salda,
- 19) rozrachunki z tytułu wynagrodzeń – kont 231 – saldo Ma 99.700,45 zł, na które złożyła się wartość dodatkowego wynagrodzenia rocznego wypłaconego w 2017 roku, wartość inkasa dla sołtysów. Załączono wydruk z dnia 15 lutego 2017 roku potwierdzający stan salda,
- 20) protokół weryfikacji konta 234 – rozrachunki z pracownikami z dnia 15 lutego 2017 roku wykazywał zobowiązania poszczególnych pracowników z tytułu niespłaconych pożyczek z ZFŚS na łączną kwotę 81.209,00 zł. Wydruk konta 234 z uwzględnieniem analityki od 234-101 do 234-145 potwierdzał ww. stan zobowiązań,
- 21) pozostałe rozrachunki – konto 240 persaldo w wysokości 31.349,63 zł – saldo Wn 4.242,30 zł (rozrachunki z tytułu VAT), oraz saldo Ma 35.591,93 zł (stan lokat w

- związku z kaucjami gwarancyjnymi oraz depozytów). Załączony wydruk konta 240 z dnia 21 marca 2017 roku potwierdzał zweryfikowane
- 22) fundusz jednostki – konto 800 – wskazywało dwa salda: Wn 29.591.777,73 zł i Ma 40.713.273,65 zł (persaldo 11.121.495,92 zł) – weryfikacji dokonano w dniu 20 marca w podziale na inwestycje gminne, środki trwałe, oraz środki obrotowe. Wydruk konta 800 z dnia 20 marca 2017 roku potwierdzał stany wykazane w protokole weryfikacji,
- 23) ZFŚS – inwentaryzacją objęto konto 851 wykazujące persaldo Ma 339.186,57 zł – protokół z dnia 20 marca 2017 roku wskazywał saldo Wn w kwocie 613.667,50 zł potwierdzające wydatki ZFŚS, oraz saldo Ma 952.854,07 zł przychody ZFŚS, w tym: 625.397,99 zł – jako część socjalną i 327.456,08 zł – część mieszkaniową (załączony został wydruk konta 851 z dnia 20 marca 2017 roku),
- 24) Konto 860 – wynik finansowy wskazujące saldo Ma 19.349.641,80 zł, stanowiące wynik jednostki jako zysk.

AKTA KONTROLI [strony 359-550] kserokopie: wydruków kont: 011-42 do 011-44, 011-9, 011-24 do 011-25, 011-1, 011-7, protokołów z weryfikacji dokumentów źródłowych w zakresie gruntów, wydruku obrotów z ewidencji KŚT dla grupy 0, informacji o stanie mienia komunalnego wg stanu na dzień 31.12.2016 sporządzonej w dniu 14 marca 2017 roku, protokołów z weryfikacji dróg i środków trwałych trudno dostępnych oglądowi oznaczonych numerami 1/2016, 2/2016, 3/2016, od 4/2016 do 7/2016, 9/2016, 10/2016, od 12/2016 do 17/2016, wraz z wydrukami z KŚT i konta 011-2, 011-3, 011-5, 011-6, 011-52-2011-48, protokołów z weryfikacji dokumentów źródłowych oznaczonych nr od 42/2016 do 49/2016, oraz 50/2016 (dot. OSP), wraz ze sprawozdaniami zespołów spisowych; zestawienia programów komputerowych dla których Urząd Gminy w Łęczycy posiada licencję na użytkowanie zainstalowanych na komputerach w Urzędzie Gminy w Łęczycy wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku – sporządzony przez informatyka Urzędu – Krzysztofa Karlikowskiego; wydruki z ewidencji kont: 020 i 021 wraz z wydrukami z ewidencji WNIP.

AKTA KONTROLI [strony 628-633] kserokopie: protokołu weryfikacji zespołu kont budżetu z dnia 27 lutego 2017 roku, zestawienia obrotów i sald dla kont rejestru ORGAN.

Weryfikację przeprowadzono również w zakresie składników jednostek obsługiwanych, tj. Szkoły Podstawowej w Siedlcu, Szkoły Podstawowej w Błoniu, Gimnazjum w Topoli Królewskiej, Samorządowej Szkoły Podstawowej w Topoli Królewskiej, Szkoły Podstawowej w Leźnicy Małej, Szkoły Podstawowej w Wilczkowicach, stwierdzając:

[1] weryfikacją we wszystkich ww. szkołach objęto wartości niematerialne i prawne, oraz grunty,

[2] wszystkie „protokoły z weryfikacji dokumentów źródłowych” zawierały numer inwentarzowy licencji danego oprogramowania, nazwę danego oprogramowania, jednostkę miary (szt.), stwierdzoną ilość, cenę jednostkową i wartość, natomiast **w przypadku gruntów wskazano jedynie jednostkę miary, stwierdzoną ilość i wartość, brak było zarówno numeru inwentarzowego danej działki, jak również oznaczenia działki, co do lokalizacji czy numeru działki, przestano jedynie na wpisaniu „grunty”.** Protokoły nie odnosiły się do dowodów źródłowych potwierdzających posiadanie przez daną placówkę poszczególnych licencji oprogramowania, jak również dowodów źródłowych potwierdzających własność gruntów i prawidłowość ujęcia ich w księgach rachunkowych,

[3] do protokołów załączono wydruki z rejestru ZOPO z ewidencji syntetycznej konta 020 i 011 wg analityki dla danej jednostki obsługiwanej, oraz oświadczenia poszczególnych dyrektorów jednostek obsługiwanych złożone przed inwentaryzacją i po inwentaryzacji,

[4] z inwentaryzacji w drodze weryfikacji, oddzielnie dla każdej jednostki obsługiwanej, sporządzone zostało „Sprawozdanie zespołu spisowego dotyczące przygotowania i przebiegu inwentaryzacji”, z których m.in. wynika ile pobrano „arkuszy spisowych” i ile zostało ich wykorzystanych, jak również uwagi do przygotowania inwentaryzacji i do jej przebiegu. Sprawozdania podpisane zostały przez członków zespołów spisowych i przez danego dyrektora jednostki obsługiwanej.

Z powyższego wynika, iż ww. sprawozdania – mimo iż inwentaryzacja przeprowadzana była metodą weryfikacji – odnosiła się do czynności związanych ze spisem z natury. Ponadto, protokoły z weryfikacji sporządzone były na wzorze podobnym do arkuszy spisu z natury, różniły się jedynie nazewnictwem. Ponadto protokoły te w żadnym przypadku nie odnosiły się do dokumentów źródłowych, czego wymaga metoda inwentaryzacji jaką jest weryfikacja.

AKTA KONTROLI [strony 551-612] kserokopie: protokołów z weryfikacji dokumentów źródłowych: 22/2016, 23/2016, 32/2016, konta 020-5 i 011-5-10 (Szkoła Podstawowa w Topoli Królewskiej); protokołów z weryfikacji dokumentów źródłowych: 24/2016, 25/2016, 26/2016, 31/2016, konta 020-3 i 011-3-10 (Szkoła Podstawowa w Leźnicy Małej); protokołów z weryfikacji dokumentów źródłowych: 27/2016, 28/2016, 29/2016, 30-2016, konta 020-6 i 011-6-10 (Szkoła Podstawowa w Wilczkowicach); protokołów z weryfikacji dokumentów źródłowych: 33/2016, 34/2016, 35/2016, konta 020-7 i 011-7-10 (Gimnazjum w Topoli Królewskiej); protokołów z weryfikacji dokumentów źródłowych: 36/2016, 37/2016, 38/2016, konta 020-1 i 011-1-10 (Szkoła Podstawowa w Błoniu); protokołów z weryfikacji dokumentów źródłowych: 39/2016, 40/2016, 41/2016, konta 020-4 i 011-4-10 (Szkoła Podstawowa w Siedlcu); wraz z kserokopiami sprawozdań i oświadczeniami dyrektorów poszczególnych jednostek obsługiwanych.

Ponadto inwentaryzacją objęto aktywa i pasywa Gminnej Biblioteki Publicznej w Siedlcu, która przeprowadzona została przez pracowników Urzędu Gminy w związku z wnioskiem z dnia 24 października 2016 roku Dyrektora Gminnej Biblioteki Publicznej w Siedlcu, w oparciu o zarządzenie nr 6/2016 z dnia 24 października 2016 roku Dyrektora Biblioteki w sprawie przeprowadzenia w dniach od 2 listopada do 31 grudnia 2016 roku w Gminnej Bibliotece Publicznej inwentaryzacji pełnej składników majątkowych stosownie do porozumienia nr 1/GBP/2014 z dnia 1 kwietnia 2014 roku.

Inwentaryzacją, jak wynika z protokołu z dnia 27 lutego 2017 roku z rozliczenia inwentaryzacji, objęto:

- środki pieniężne w gotówce, papiery wartościowe,
- materiały, towary, produkty gotowe,
- środki trwałe, pozostałe środki trwałe w użytkowaniu, narzędzia, maszyny,
- wartości niematerialne i prawne,
- grunty i inne.

Z ww. protokołu dot. rozliczenia inwentaryzacji pełnej przeprowadzonej w dniu 30 grudnia 2016 roku wynika, iż nie stwierdzono różnic inwentaryzacyjnych (niedoborów i nadwyżek) ww. składników majątkowych, stany faktyczne są zgodne ze stanami księgowymi. Protokół zatwierdziła Dyrektor Biblioteki – Marzena Gmerek i Wójt Gminy – Jacek Rogoziński.

Załączone do protokołu dokumenty potwierdzające przeprowadzenie inwentaryzacji w Gminnej Bibliotece wskazują, iż:

[1] spisem z natury objęto środki trwałe i pozostałe środki trwałe o łącznej wartości 45.575,69 zł, w tym konto 011 – 26.715,25 i konto 013 – 18.860,44 zł,

[2] weryfikacją kont – co potwierdzają protokoły z weryfikacji dokumentów źródłowych objęto:

- oprogramowanie i licencje komputerowe na łączną kwotę 6.796,09 zł, z czego konto 020 – 5.519,79 zł, oraz konto 021 – 1.276,30 zł – do protokołów weryfikacji załączono wydruk zestawienia obrotów i sald dla rejestru – Urząd Gminy Łęczyca – Biblioteka z dnia 30 grudnia 2016 roku, wskazujący saldo Wn konta 020 – wartości niematerialne i prawne – Wn 5.519,79 zł, oraz wartość salda Wn konta 021 – pozostałe wartości niematerialne i prawne w kwocie 1.276,30 zł. Do protokołu załączono również wydruk z księgi inwentarzowej WNiP na łączną kwotę 6.796,09 zł sporządzony w dniu 30 grudnia 2016 roku,
- działkę nr 832 pod budynkiem Gminnej Biblioteki Publicznej o powierzchni 192 m² i wartości 576,00 zł. Do protokołu załączono wydruk konta 011-3 z saldem Wn wynoszącym 576,00 zł, oraz wydruk z księgi inwentarzowej środków trwałych wskazujący przedmiotową działkę o wartości 576,00 zł. Wydruki sporządzone zostały w dniu 30 grudnia 2016 roku,

Protokoły z weryfikacji dokumentów źródłowych w zakresie gruntów i WNiP nie odnosiły się do dowodów źródłowych potwierdzających posiadanie przez Bibliotekę poszczególnych licencji oprogramowania, jak również dokumentów potwierdzających własność działki nr 932.

W zakresie środków trwałych, pozostałych środków trwałych, oraz WNiP stwierdzono, iż prócz inwentaryzacji drogą spisu z natury i weryfikacji dokonano weryfikacji zespołu kont, sporządzając „protokoły weryfikacji zespołu kont” dla:

[1] kont 011, 020, 021 na dzień 31 grudnia 2016 roku wskazując:

Numer konta	Nazwa konta	Kwota zł	
		Saldo Wn	Saldo Ma
011-1	Środki trwałe – gr. 4 zestawy komputerowe	12.907,05	-
011-2	Środki trwałe – gr. 8 – Maszyny, urządzenia...	3.672,00	-
011-3	Środki trwałe – gr. 0 – Grunty	576,00	-
011-4	Środki trwałe – gr. 1 – Budynki	10.136,00	-
020-1	Wartości niematerialne i prawne	5.519,79	-
021-1	Pozostałe wartości niematerialne i prawne	1.276,30	-

[2] kont 013, 014 na dzień 31 grudnia 2016 roku wskazując:

Numer konta	Nazwa konta	Kwota zł	
		Saldo Wn	Saldo Ma
013-1	Pozostałe środki trwałe	18.860,44	-
014-1	Zbiory biblioteczne	93.961,77	-
014-2	Zbiory biblioteczne ze środków Biblioteki Narodowej	7.000,00	-
014-3	Zbiory biblioteczne – wkład własny - projekty	6.600,00	-

[3] kont 071, 072 na dzień 31 grudnia 2016 roku wskazując poszczególne konta analityczne od 071-1 do 071-3 – umorzenie środków trwałych wg poszczególnych grup, konto 071-4 umorzenie oprogramowania, konto 072-1 – umorzenie pozostałych środków trwałych, od 072-2 do 072-4 – umorzenie zbiorów bibliotecznych, oraz 072-5 – umorzenie pozostałych WNiP,

[4] konto 130 – protokół weryfikacji zespołu kont 130 wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku sporządzony w dniu 13 stycznia 2017 roku wskazywał saldo Wn konta 130-1 – Rachunek bieżący biblioteki w wysokości 137,25 zł. Inwentaryzacja wskazanego konta winna zostać przeprowadzona poprzez potwierdzenie salda, a nie poprzez weryfikację tego salda.

[5] konto 800, 860 – protokół weryfikacji wskazanych kont obejmował konto 800-1 – Fundusz instytucji kultury wykazujące saldo Ma w kwocie 693,78 zł i konto 860 – wynik finansowy wskazujące saldo Ma 19,47 zł.

Do ww. protokołów załączony został wydruk zestawienia sald wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku sporządzony w dniu 9 marca 2017 roku potwierdzający salda objęte inwentaryzacją. Sprawozdanie końcowe sporządzone w dniu 27 lutego 2017 roku przez Przewodniczącego Komisji Inwentaryzacyjnej zatwierdzone zostało przez Dyrektora Biblioteki – Marzenę Gmerek i Wójta – Jacka Rogozińskiego.

W dniu 27 lutego 2017 roku sporządzone zostało sprawozdanie końcowe Przewodniczącego Komisji Inwentaryzacyjnej, które zatwierdzone zostało przez Wójta Gminy Łęczycza. W sprawozdaniu wskazano m.in. – w odniesieniu do OSP, iż w trakcie inwentaryzacji spisano 2 budynki Ochotniczych Straży Pożarnych w Bronnie i Wilczowicach, gdyż znajdują się one na w ewidencji mienia Gminy Łęczycza z uwagi na fakt, iż obie straże nie są strażami czynnymi – nie są również wpisane do rejestru Stowarzyszeń i nie prowadzą własnej księgowości. Pozostałe budynki OSP zostały zwrócone Strażom na podstawie stosownych porozumień i zdjęte ze stanu ewidencji Gminy.

AKTA KONTROLI [strony 613-627]: kserokopie: sprawozdania końcowego Przewodniczącego Komisji Inwentaryzacyjnej z dnia 27 lutego 2017 roku dot. inwentaryzacji w Gminnej Bibliotece Publicznej w Siedlcu, protokołu z dnia 27 lutego 2017 roku, protokół z weryfikacji dokumentów źródłowych WNIIP, wydruk z ewidencji konta 020-1 i 021-1 z rejestru BIBLIOTEKA, potwierdzenie salda rachunku bankowego z dnia 10 maja 2017, protokołu weryfikacji zespołu: 011, 020, 021 z dnia 13 stycznia 2017 roku, protokołu weryfikacji zespołu: 013, 014 z dnia 13 stycznia 2017 roku, protokołu weryfikacji zespołu: 071 i 072 z dnia 13 stycznia 2017 roku, protokołu weryfikacji zespołu: 800 i 860 z dnia 8 marca 2017 roku; wydruk zestawienia obrotów i sald z rejestru BIBLIOTEKA sporządzony w dniu 9 marca 2017 roku.

W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości w zakresie przeprowadzonej inwentaryzacji w dniu 28 czerwca 2017 roku Skarbnik Gminy Łęczycza – Agnieszka Kaszubska złożyła wyjaśnienie: „Na podstawie Zarządzenia nr 256/2016 Wójta Gminy Łęczycza z dnia 24.10.2016 r. została przeprowadzona inwentaryzacja pełna w Urzędzie Gminy w Łęczycy oraz w jednostkach obsługiwanych (w zakresie objętym obsługą). W zarządzeniu tym zostały ustalone pola spisowe oraz składniki majątkowe, które należy objąć inwentaryzacją. Jednym z pól spisowych w ujętym w/w Zarządzeniu są wszystkie jednostki OSP z terenu gm. Łęczycza, orkiestry dęte działające przy OSP oraz Orkiestra Dęta Gminy Łęczycza, gdzie należało dokonać spisu z natury składników majątkowych przekazanych do używania.

W ewidencji gminnej znajduje się na stanie środków trwałych wyposażenie OSP (sprzęt pożarniczy), który Urząd Gminy w Łęczycy dostał na podstawie protokołu przekazania środków trwałych z dnia 31.03.1992 r. z Urzędu Miasta w Łęczycy oraz zakupiony w latach późniejszych ze środków finansowych Gminy. Spisu dokonano metodą spisu z natury a nie weryfikacji (weryfikacją należy objąć salda składników majątkowych, których nie da się lub nie było celowe spisać z natury, np. znajdujące się w używaniu u obcych podmiotów), ponieważ jednostki OSP nie przekazały Gminie własnych protokołów z inwentaryzacji i wyraziły zgodę na przeprowadzenie spisów z natury wyposażenia zakupionego przez Gminę. Prezesi z OSP dostali informację o przeprowadzeniu inwentaryzacji pełnej składników majątkowych będących w posiadaniu UG w Łęczycy lub oddane do używania. W informacji proszono o uzgodnienie terminów przeprowadzenia inwentaryzacji i udostępnienie pomieszczeń do przeprowadzenia czynności spisu z natury oraz czynny udział w tych czynnościach Prezesów bądź osób upoważnionych.

Inwentaryzacją objęto także pozostałe Stowarzyszenia, m.in. Towarzystwo Miłośników Ziemi Łęczyckiej, Orkiestry Dęte, Zespoły Muzyczne, gdyż ze środków gminnych/pozyskanych przez Gminę zakupiono wyposażenie do tych Stowarzyszeń i przekazano na podstawie umów użyczenia na czas określony. Spisów dokonano metodą spisu z natury, ponieważ podobnie jak jednostki OSP, jednostki nie przekazały Gminie własnych protokołów z inwentaryzacji i wyraziły zgodę na przeprowadzenie spisów z natury wyposażenia zakupionego przez Gminę. Większość wyposażenia Orkiestr i Zespołów zostało zakupione ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach projektów, a to zobowiązuje Gminę jako beneficjenta środków do wykorzystywania go zgodnie z przeznaczeniem, osiągając cel wskazany w umowach i zachowania go przez okres 5 lat od dnia przyznania pomocy finansowej. Z tego powodu zarządzono inwentaryzację metodą spisu z natury, by mieć nadzór nad powierzonym wyposażeniem.

Inwentaryzacją objęto również dwa Ośrodki Zdrowia z uwagi na fakt, że zarówno grunty, jak i budynki, są własnością Gminy. Z Ośrodkami Zdrowia zawarte są umowy najmu i z tego tyt. Gmina otrzymuje comiesięczny czynsz. Spisano także wyposażenie Ośrodków, które było zakupione ze środków finansowych Gminy jako wyposażenie do tychże ośrodków.

Spisano także wiaty i budy dla psów znajdujące się w Schronisku dla Bezdomnych Zwierząt w Łęczycy, ponieważ są one własnością Gminy (Gmina je zakupiła z własnych środków) i w nich przebywają bezdomne zwierzęta wylapywane z terenu Gminy Łęczycy.

Oprogramowania zweryfikowano z odpowiednimi dokumentami, a wyniki ujęto na protokołach z weryfikacji dokumentów źródłowych. Pod protokołami nie podpisano dowodów dokumentujących ich posiadanie, ponieważ dokumenty te posiada na swoim stanowisku Informatyk, który z tego tytułu sporządził zestawienie wszystkich oprogramowań, i zostało ono dołączone pod spisane protokoły weryfikacji. Są to licencje w wersji papierowej, na płytach bądź faktury dokumentujące ich zakup. Podobnie jest w przypadku oprogramowań GBP w Siedlcu, które zostały spisane poprzez weryfikację z posiadanymi dokumentami przez Panią Dyrektora Biblioteki w siedzibie w Siedlcu i oprogramowaniami szkół, które są przechowywane w siedzibach szkół.

Metodą weryfikacji zinwentaryzowano również grunty porównując dane z ewidencji środków trwałych z gminnym zasobem nieruchomości, tj. wykazem z rejestru gruntów oraz aktami notarialnymi, decyzjami, umowami kupna/sprzedaży, umowami dzierżawy, protokołami przekazania, dowodami OT znajdującymi się na stanowisku merytorycznym ds. Gospodarki gruntami. Nie podłączono pod protokoły weryfikacji gruntów dowodów potwierdzających ich nabycie z uwagi na ogromną ich ilość, które to dokumenty znajdują się na stanowisku pracownika ds. Gospodarki gruntami i w każdym momencie są do wglądu.

Na protokołach weryfikacji kont Urzędu Gminy i GBP w Siedlcu wpisano konta 130-1 i 260-2, ponieważ potwierdzenie salda rachunku 130-1 z Banku BS Ziemi Łęczyckiej wpłynęło do Urzędu Gminy 10.05.2017 r. a potwierdzenie salda 260-2 dot. rachunku pożyczki z WFOŚiGW w Łodzi potwierdza stan na 31.10.2016 r. Aby zapewnić prawidłowość sporządzenia sprawozdań finansowych dokonano weryfikacji w/w kont, gdyż kontrahenci potwierdzają salda tych kont na inny dzień niż koniec roku budżetowego, bądź po terminie 85 dni po dniu bilansowym.

W załączeniu przykładowa umowa na jeden z projektów oraz przykładowa umowa użyczenia.”

Wyjaśnienie Skarbnika Gminy – Agnieszki Kaszubskiej w zakresie inwentaryzacji stanowi załącznik nr 51 do protokołu kontroli.

Odnosząc się do wyjaśnienia Skarbnika Gminy w zakresie weryfikacji kont 130-1 i 260-2 Urzędu Gminy i GBP w Siedlcu, należy zauważyć, iż poprawność sald wskazanych kont, winna zostać zinwentaryzowana metodą potwierdzenia salda, a nie metodą weryfikacji salda, do czego zobowiązują zapisy art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości. Zgodnie ze wskazanym przepisem *Jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację aktywów finansowych zgromadzonych na rachunkach bankowych lub przechowywanych przez inne jednostki, w tym papierów wartościowych w formie zdematerializowanej, należności, w tym udzielonych pożyczek, z zastrzeżeniem pkt 3, oraz powierzonych kontrahentom własnych składników aktywów - drogą otrzymania od banków i uzyskania od kontrahentów potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu tych aktywów oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic.* Biorąc pod uwagę powyższy przepis, również składniki majątkowe powierzone innym podmiotom, winny zostać zinwentaryzowane poprzez potwierdzenie z kontrahentem, a nie w drodze spisu z natury.

W dniu 6 października 2017 roku Skarbnik Gminy Łęczyca – Agnieszka Kaszubska złożyła dodatkowe wyjaśnienie w zakresie inwentaryzacji, wskazując, m.in. że „(...) Weryfikacji gruntów, oprogramowań członkowie zespołów spisowych dokonywali nie tylko na podstawie wydruków z ewidencji z urzędzeń księgowych, lecz w oparciu przede wszystkim o dowody OT. A to właśnie pod dowodami OT podpisane są akty notarialne, decyzje Wojewody, faktury, umowy. Ustawa o rachunkowości (art. 26 i przede wszystkim 27) nie wskazuje jakie dokumenty należy dołączyć jako odpowiednie udokumentowanie przeprowadzenia inwentaryzacji. Nie podaje wzorów arkuszy spisu z natury czy protokołu weryfikacji, więc Urząd sam opracował wzór protokołu weryfikacji (...). Każde pole spisowe sporządza jedno sprawozdanie i odnosi się ono zarówno do spisu z natury jak i do protokołów weryfikacji. Na sprawozdaniach wpisane są zarówno numery arkuszy spisowych jak i protokołów z weryfikacji.”

Biorąc powyższe pod uwagę, należy wskazać, iż art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości określa, że *Przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych.* Odnosząc się zatem do powyższych wyjaśnień, gdzie wskazano, że członkowie zespołów spisowych dokonywali weryfikacji w oparciu przede wszystkim o dowody OT, pod które podpisane są akty notarialne, decyzje Wojewody, faktury, umowy – a których nie podłączono pod protokoły weryfikacji z uwagi na ogromną ich ilość – to przeprowadzenie inwentaryzacji metodą weryfikacji, która polega na weryfikacji danych zawartych w księgach rachunkowych z odpowiednimi dokumentami, winno zostać udokumentowane poprzez ujęcie tychże dokumentów w protokołach weryfikacji, co potwierdzałoby dokonanie tejże weryfikacji.

Wyjaśnienie Skarbnika Gminy – Agnieszki Kaszubskiej z dnia 6 października 2017 roku w zakresie inwentaryzacji stanowi załącznik nr 55 do protokołu kontroli.

X. ZADANIA REALIZOWANE NA PODSTAWIE USTAW ORAZ POROZUMIEŃ Z JEDNOSTKAMI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO I ORGANAMI ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ. POMOC FINANSOWA

POMOC FINANSOWA UDZIELANA INNYM JEDNOSTKOM SAMORZĄDU TERYTORYALNEGO – 2016

W dniu 22 września 2016 roku Gmina Łęczyca zawarła porozumienie z Miastem Łęczyca przedmiotem którego było współfinansowanie przez Gminę Łęczyca wydatków związanych z inwestycją pn. „Przebudowa podjazdu dla osób niepełnosprawnych wraz z przebudową wejścia głównego do budynku Urzędu Miejskiego w Łęczycy oraz Urzędu Gminy w Łęczycy” znajdującej się we wspólnej nieruchomości, położonej w Łęczycy przy ul. M. Konopnickiej 14. Porozumienie wskazywało kwotę 50.000,00 zł, którą Gmina zobowiązała się przekazać Miastu, zaś Miasto zobowiązało się wydatkować środki zgodnie z przeznaczeniem. Środki w kwocie 50.000,00 zł miały zostać przekazane w ciągu 7 dni od daty otrzymania wniosku o jej przekazanie, po wykonaniu prac będących przedmiotem porozumienia na podstawie protokołu odbioru prac spisane przy udziale przedstawiciela Gminy. **Porozumienie przedłożone zostało w formie wersji wydrukowanej z systemu oznaczonej jako „Podpisany” potwierdzonej za zgodność z oryginałem przez Zastępcę Burmistrza – Andrzeja Rokickiego w dniu 4 stycznia 2017 roku. Przedmiotowa wersja porozumienia nie wskazuje czy zawarcie tegoż porozumienia poprzedzone zostało kontrasygnatą Skarbnika Gminy Łęczyca.**

W dniu 22 grudnia 2016 roku wpłynął do Gminy Łęczyca wniosek podpisany przez Zastępcę Burmistrza Miasta Łęczyca o przekazanie na rachunek Miasta Łęczyca kwoty 50.000,00 zł w związku z zakończeniem realizacji zadania polegającego na budowie podjazdu dla niepełnosprawnych wraz z przebudową wejścia głównego do Urzędu Miejskiego i Urzędu Gminy. Do wniosku załączona została kserokopia faktury VAT nr FV 62/2016 z dnia 1 grudnia 2016 roku na kwotę 228.125,22 zł wraz z protokołem odbioru robót z dnia 30 listopada 2016 roku i potwierdzeniem wykonania przelewu z dnia 21 grudnia 2016 roku za wskazaną fakturę.

Przekazania środków w ramach przedmiotowego porozumienia Gmina Łęczyca dokonała w dniu 23 grudnia 2016 roku (WB nr 203; przekazanie środków zaksięgowano Wn 224-12 Ma 130-2, nr dziennika 15374). Kwota 50.000,00 zł zabezpieczona została przez Radę Gminy w Łęczycy uchwałą budżetową na rok 2016 podjętą w dniu 21 grudnia 2015 roku (XVIII/116/2015).

XI. INNE USTALENIA

W związku z nałożonym – przez art. 30b ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2016 r., poz.1379) – na regionalne izby obrachunkowe obowiązkiem kontroli osiągnięcia wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli w poszczególnych jednostkach samorządu terytorialnego, kontroli poddano zagadnienia związane z poniesionymi przez Gminę Łęczyca wydatkami na wynagrodzenia nauczycieli w odniesieniu do wysokości średnich wynagrodzeń osiągniętych w 2016 roku.

Sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez Gminę Łęczyca za 2016 rok sporządzone zostało w dniu 20 stycznia 2017 roku przez inspektor Beatę Gomulak oraz zatwierdzone przez Wójta Gminy – Jacka Rogozińskiego.

Lp.	Stopnie awansu zawodowego	Wskaźniki określone w art. 30 ust. 3 Karty Nauczyciela	Średnie wynagrodzenie		Średnioroczna liczba etatów ustalana dla okresów obowiązywania poszczególnych kwot bazowych		Suma iloczynów średniorocznej liczby etatów i średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust. 3 Karty Nauczyciela, ustalonych dla okresów obowiązywania poszczególnych kwot bazowych 8x(kol. 4x kol.6) + 4x(kol.5xkol.7)	Wydatki poniesione w roku na wynagrodzenia w składnikach wskazanych w art. 30 ust.1 Karty nauczyciela	Kwota różnicy (kol. 9 - kol. 8)
			od dnia 1 stycznia do dnia 31 sierpnia (kol. 3 x B1)	od dnia 1 września do dnia 31 grudnia (kol. 3 x B2)	od dnia 1 stycznia do dnia 31 sierpnia	od dnia 1 września do dnia 31 grudnia			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	stażysta	100%	2 717,59	2 717,59	4,99	4,25	154.685,22	136.750,93	- 17.934,29
2	kontraktowy	111%	3 016,52	3 016,52	20,13	23,28	766.678,72	761.619,74	- 5.058,98
3	mianowany	144%	3 913,33	3 913,33	25,54	26,59	1.215.793,36	1.233.010,62	17.217,26
4	dyplomowany	184%	5 000,37	5 000,37	56,37	59,45	3.444.054,84	3.589.899,36	145.844,52

Z danych zawartych w sprawozdaniu wynika, że w 2016 roku nie osiągnięto średniego wynagrodzenia, o którym mowa w art. 30 ust. 3 pkt 1 ustawy Karta Nauczyciela w odniesieniu do dwóch grup awansu zawodowego: stażystów i kontraktowych. Próba kontroli w zakresie poprawności obliczenia etatów, wydatków poniesionych na wynagrodzenia objęto nauczycieli stażystów.

W celu weryfikacji poprawności danych jednostkowych wykorzystanych do sporządzenia sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego, kontroli poddano dokumenty źródłowe dotyczące zatrudnienia nauczycieli oraz wypłaconych na ich rzecz wynagrodzeń. Szczegółową kontrolą objęto: [1] karty wypłat wynagrodzeń dla objętej próbą grupy nauczycieli stażystów za okres od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia 31 grudnia 2016 roku, [2] listy płac tych nauczycieli, [3] umowy o prace i angaże.

Średnioroczna struktura zatrudnienia

W wyniku kontroli prawidłowości ustalenia średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli stażystów stwierdzono, co następuje: (...) ³³

Średnioroczna struktura zatrudnienia została obliczona poprawnie, zgodnie z § 3 ust. 6 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia 2010 roku w sprawie sposobu opracowania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. nr 6 poz. 35 ze zm.), czyli z uwzględnieniem liczby etatów w okresach, w których wypłacono im wynagrodzenie ze środków ujętych w planie finansowym szkoły, zgodnie z wymiarem zatrudnienia określonym w umowie o pracę lub w akcie mianowania. Zgodnie z § 3 ust. 8 przy ustalaniu średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli nie uwzględniano proporcjonalnie do okresów, w których nie wypłacono wynagrodzenia ze środków ujętych w planie finansowym szkoły,

³³ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

liczby etatów nauczycieli w okresach nieobecności w pracy za czas, których nie przysługuje wynagrodzenie.

Wykonane wydatki na wynagrodzenia nauczycieli

W wyniku kontroli kart wynagrodzeń oraz list płac nauczycieli stażystów stwierdzono, że wysokość faktycznie poniesionych wydatków na tę grupę awansu zawodowego w 2016 roku została ustalona zgodnie z art. 30 ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela, tzn. bez uwzględnienia świadczeń z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych oraz dodatków socjalnych wskazanych w art. 54 ww. ustawy – czyli bez dodatku mieszkaniowego oraz wiejskiego. Do wyliczenia przyjęto:

- wynagrodzenie zasadnicze,
- dodatek stażowy,
- dodatkowe wynagrodzenie roczne,
- wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe,
- wynagrodzenie chorobowe,
- ekwiwalent za urlop wypoczynkowy.

Kontrolujący sprawdzili prawidłowość ustalenia wysokości wydatków poniesionych w 2016 roku na wynagrodzenia nauczycieli stażystów w składnikach określonych w art. 30 ust. 1 ustawy Karta nauczyciela. Gmina Łęczyca w zbiorczym sprawozdaniu dotyczącym wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w prowadzonych przez nią szkołach w pozycji nauczyciele stażyści wykazała kwotę 136.750,93 zł.

Zgodnie z obliczeniami inspektorów kontroli kwota wydatków faktycznie poniesionych była zgodna z tą wykazaną w sprawozdaniu.

Zestawienie kwot pobranych wynagrodzeń przez nauczycieli stażystów w 2016 roku oraz wysokość ogółu wydatków poniesionych w 2016 roku na wynagrodzenia dla tej grupy awansu zawodowego stanowi załącznik nr 52 do protokołu kontroli.

Kontrolujące nie wnoszą uwag do sposobu obliczania osobistych stawek wynagrodzenia zasadniczego oraz jednorazowych dodatków uzupełniających. Były one obliczane zgodnie ze wzorami zamieszczonymi w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia 2010 roku.

Tabela z obliczeniami osobistych stawek wynagrodzenia zasadniczego dla nauczycieli stażystów w 2016 roku stanowi załącznik nr 53 do protokołu kontroli.

Po analizie list wypłat jednorazowych dodatków uzupełniających stwierdzono, że były one sporządzane w dniu 27 stycznia 2017 roku, co było zgodne z art. 30a ust. 3 ustawy Karta Nauczyciela, z którego wynika, że kwota różnicy jest dzielona między nauczycieli zatrudnionych i pobierających wynagrodzenie w roku, dla którego ustalono kwotę różnicy i wypłacania w terminie do 31 stycznia roku kalendarzowego następującego po roku, dla którego wyliczono kwotę różnicy w formie jednorazowego dodatku uzupełniającego.

Listy płac były sprawdzane pod względem merytorycznym przez dyrektorów Szkół a pod względem formalno-rachunkowym przez inspektor Beatę Gomulak oraz zatwierdzone do wypłaty przez Skarbnika Gminy i Wójta Gminy.

Zagadnienie funduszu zdrowotnego dla nauczycieli, zatrudnionych w szkołach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Łęczyca, w 2016 roku.

Zgodnie z art. 72 ustawy Karta Nauczyciela, niezależnie od przysługującego nauczycielowi i członkom jego rodziny prawa do świadczeń z ubezpieczenia

zdrowotnego, organy prowadzące szkoły przeznaczają corocznie w budżetach odpowiednie środki finansowe z przeznaczeniem na pomoc zdrowotną dla nauczycieli korzystających z opieki zdrowotnej oraz określają rodzaje świadczeń przyznawanych w ramach tej pomocy oraz warunki i sposób ich przyznawania.

Środki na pomoc zdrowotną dla nauczycieli w wysokości 8.000,00 zł zostały zabezpieczone w uchwale budżetowej na 2016 roku w dziale 801, rozdziale 80195 § 3020.

Uchwałą nr XXXIX/250/2014 Rady Gminy w Łęczycy z dnia 18 czerwca 2014 roku został przyjęty regulamin funduszu zdrowotnego dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Łęczycy.

Zgodnie z regulaminem, wnioski wraz z załącznikami należało składać w Urzędzie Gminy w Łęczycy na stanowisku Pełnomocnika Wójta ds. Oświaty w terminie do 31 października każdego roku.

W tym terminie w 2016 roku zostało złożonych 30 wniosków, na formularzu stanowiącym załącznik do ww. uchwały.

Zgodnie z § 5 pkt 4 ww. regulaminu, organizację prac związanych z obsługą Funduszu Zdrowotnego w tym prac Komisji Zdrowotnej zapewnia Zespół Obsługi Placówek Oświatowych w Łęczycy. Z kolei pkt 5 stanowił, że dokumentacja Funduszu Zdrowotnego przechowywana będzie w Zespole Obsługi Placówek Oświatowych w Łęczycy.

Z dniem 1 kwietnia 2016 roku jednostka organizacyjna Gminy – Zespół Obsługi Placówek Oświatowych została zlikwidowana, a w Urzędzie Gminy powstał Referat Oświaty.

W dniu 9 listopada 2016 roku została przyjęta uchwała nr XXVII/168/2016 Rady Gminy w Łęczycy w sprawie planowania w budżecie Gminy Łęczycy środków finansowych na pomoc zdrowotną dla nauczycieli, a także przyjęcia Regulaminu udzielania pomocy zdrowotnej dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach dla których organem prowadzącym jest Gmina Łęczycy.

Wnioskodawcy byli informowani telefonicznie o tym, że została przyjęta nowa uchwała i należy złożyć wniosek na nowym formularzu. W dniu 11 listopada 2016 roku w Urzędzie Gminy zostało złożonych 27 wniosków o przyznanie pomocy zdrowotnej na formularzu stanowiącym załącznik do ww. uchwały.

W dniu 30 listopada 2016 roku do Urzędu Gminy wpłynęło zawiadomienie z Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi o wszczęciu postępowania w celu kontroli legalności uchwały nr XXVII/168/2016 Rady Gminy w Łęczycy z dnia 9 listopada 2016 roku.

Wątpliwości organu budziły następujące zapisy w uchwale:

- § 5 uchwały – „*uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego*”. Taki zapis jest sprzeczny z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 21 lipca 2000 roku o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 296 ze zm.), który stanowi, że akty normatywne zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że akt normatywny określa dłuższy termin,
- § 4 ust. 8 regulaminu – „*wnioski o przyznanie pomocy zdrowotnej dla nauczyciela może złożyć również w imieniu nauczyciela, jeżeli on wyrazi na to zgodę: [1] członek rodziny, [2] przedstawiciel związków zawodowych, [3] przełożony nauczyciela*”.

Takie uregulowanie nie ma umocowania w art. 72 Karty Nauczyciela, który stanowi podstawę prawną podjętej uchwały. Nie można wywieść z jego treści kompetencji dla organu prowadzącego szkołę do rozszerzania katalogu podmiotów uprawnionych do występowania o pomoc na rzecz nauczyciela. W tym przypadku zastosowania mają przepisy Kodeksu cywilnego o pełnomocnictwie,

- § 2 ust. 4 regulaminu – „do zaopiniowania i weryfikacji wniosków o których mowa w § 4 pkt 3, Wójt Gminy powołuje Komisję Zdrowotną, zwaną dalej Komisją”. Mając na uwadze orzecznictwo sądów administracyjnych, powoływanie tego rodzaju Komisji, wychodzi poza ramy delegacji wynikającej z przepisu, która daje jedynie uprawnienie do określenia warunków i zasad przyznawania pomocy. Nie można z tego upoważnienia wywieść kompetencji do powoływania Komisji rozpatrującej wnioski o przydzielenie pomocy,
- zapis załącznika nr 2 do regulaminu – oświadczenie o sytuacji materialnej rodziny nauczyciela – „Świadomy odpowiedzialności karnej wynikającej z art. 233 § 1 Kodeksu karnego za zeznawanie nieprawdy lub zatajenie prawdy oświadczam, że powyższe dane są zgodne ze stanem faktycznym, co potwierdzam własnoręcznym podpisem”. Art. 233 § 6 Kodeksu karnego stanowi, że przepisy § 1-3 oraz 5 stosuje się odpowiednio do osoby, która składa fałszywe oświadczenie, jeżeli przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej. W Karcie Nauczyciela brak takiego unormowania.

W dniu 19 grudnia 2016 roku została przyjęta uchwała Rady Gminy w Łęczycy nr XXVIII/183/2016 w sprawie planowania w budżecie Gminy Łęczycy środków finansowych na pomoc zdrowotną dla nauczycieli, a także udzielania pomocy zdrowotnej dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach dla których organem prowadzącym jest Gmina Łęczycy, której zapisy zostały dostosowane do sugestii Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi.

Zgodnie z § 9 regulaminu, warunkiem przyznania pomocy zdrowotnej jest złożenie przez nauczyciela wniosku do Wójta Gminy Łęczycy w terminie do 30 listopada każdego roku.

Zgodnie z § 16 regulaminu, środki finansowe przeznaczone na pomoc zdrowotną dla nauczycieli niewykorzystane w danym roku budżetowym nie przechodzą na rok następny.

W dniu 19 czerwca 2017 roku Kierownik Referatu Oświaty – Andrzej Piłacik złożył wyjaśnienie o następującej treści: „Z uwagi na likwidację z dniem 1 kwietnia 2016 roku Zespołu Obsługi Placówek Oświatowych w Łęczycy i powstanie w strukturze Urzędu Gminy w Łęczycy Referatu Oświaty, zapisy uchwały nr XXXIX/250/2014 z dnia 18 czerwca 2014 roku w sprawie regulaminu funduszu zdrowotnego dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Łęczycy nie odpowiadały zaistniałej sytuacji (§ 5 pkt 4 i 5 Regulaminu Funduszu Zdrowotnego stanowiącego załącznik do uchwały).

9 listopada Rada Gminy w Łęczycy podjęła uchwałę nr XXVII/168/2016 w sprawie planowania w budżecie Gminy Łęczycy środków finansowych na pomoc zdrowotną dla nauczycieli, a także przyjęcia regulaminu udzielania pomocy zdrowotnej dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach dla których organem prowadzącym jest Gmina Łęczycy, dostosowująca zapisy do nowej struktury organizacyjnej Urzędu Gminy.

Łódzki Urząd Wojewódzki pismem z dnia 30 listopada 2016 roku zawiadomił Radę Gminy w Łęczycy o wszczęciu postępowania dotyczącego legalności niektórych zapisów uchwały. Jednym z zapisów, który budził wątpliwości był zapis w § 5 uchwały, w zakresie, iż uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego. Stwierdzono, iż tak sformułowany zapis pozostaje w opozycji do art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 roku o ogłoszeniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 296 z późn.

zm.). Zgodnie z tym unormowaniem akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzi w życie po upływie 14 dni od ich ogłoszenia, chyba że akt normatywny określa termin dłuższy.

Rada Gminy w Łęczycy podjęła 19 grudnia 2016 roku uchwałę nr XXVIII/183/2016 w której zapisy zostały sformułowane zgodnie z sugestiami Wydziału Prawnego, Nadzoru i Kontroli Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi. Uchwała zgodnie z zapisem weszła w życie po 14 dniach od daty podjęcia czyli 2 stycznia 2017 roku.

Wobec braku formalnej podstawy prawnej obowiązującej w 2016 roku na mocy której można było dokonać wypłat świadczeń z funduszu zdrowotnego, fundusz ten nie został uruchomiony.

Planowane środki w budżecie gminy w kwocie 8.000,00 zł zostały niewydatkowane i przeszły jako wolne środki na rok następny”.

Wyjaśnienie złożone w dniu 19 czerwca 2017 roku przez Kierownika Referatu Oświaty – Andrzeja Piłacika dotyczące niewypłacenia w 2016 roku środków z funduszu zdrowotnego nauczycieli zatrudnionych w szkołach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Łęczycza stanowi załącznik nr 54 do protokołu kontroli.

Należy zauważyć, że Zespół Obsługi Placówek Oświatowych w Łęczycy został zlikwidowany w dniu 1 kwietnia, i od tego czasu w strukturze organizacyjnej Urzędu Gminy powstał Referat Oświaty, składający się z kierownika Andrzeja Piłacika, zatrudnionego na tym stanowisku na 0,5 etatu oraz jednego podinspektora. Nową uchwałę dostosowującą zapisy m.in. do nowej struktury podjęto dopiero w dniu 9 listopada, już po upływie terminu składania wniosków wynikającego z uchwały z 2014 roku (30 października). Długi okres zwlekania z podjęciem zmian uchwały doprowadził do sytuacji, że złożone przez nauczycieli wnioski zostały nierozpatrzone a środki z funduszu niewypłacone.

XII. USTALENIA KOŃCOWE. ZAŁĄCZNIKI.

Protokół zawiera 189 ponumerowanych i zaparafowanych stron. Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w książce kontroli Urzędu Gminy w Łęczycy pod pozycją nr 49.

W trakcie kontroli informacji i wyjaśnień udzielały niżej wymienione osoby:

1. Jacek Rogoziński – Wójt Gminy Łęczycza,
2. Agnieszka Kaszubska – Skarbnik Gminy Łęczycza,
3. Dorota Adamiak – zastępca Skarbnika Łęczycza,
4. Andrzej Piłacik – Kierownik Referatu Oświaty,
5. Emilia Domałonek – inspektor ds. gospodarki nieruchomościami,
6. Monika Bartosik – samodzielne stanowisko ds. infrastruktury gospodarczo-społecznej - drogi,
7. Zofia Ulińska – samodzielne stanowisko ds. zamówień publicznych,
8. Małgorzata Podleśna – inspektor ds. podatku od środków transportowych,
9. Marzena Gładysz – inspektor ds. podatku od nieruchomości i podatku rolnego.

Integralną częścią protokołu są następujące załączniki:

1. Wyjaśnienie Skarbnika Gminy – Agnieszki Kaszubskiej z dnia 7 czerwca 2017 roku,
2. Oświadczenie z dnia 22 maja 2017 roku złożone przez Wójta Gminy Łęczyca – Jacka Rogozińskiego i Skarbnika Gminy – Agnieszki Kaszubskiej w zakresie gwarancji i poręczeń,
3. Oświadczenie z dnia 22 maja 2017 roku złożone przez Wójta Gminy Łęczyca – Jacka Rogozińskiego i Skarbnika Gminy – Agnieszki Kaszubskiej w zakresie emisji papierów wartościowych,
4. Szczegółowe zestawienie spłaconych rat kredytów i pożyczek,
5. Oświadczenie z dnia 22 maja 2017 roku złożone przez Wójta Gminy Łęczyca – Jacka Rogozińskiego i Skarbnika Gminy – Agnieszki Kaszubskiej w zakresie udzielania pożyczek,
6. Porównanie danych bilansu jednostki za 2016 rok,
7. Zestawienie dotyczące zobowiązań z kontrahentami wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku,
8. Informacja Skarbnika Gminy w zakresie księgowania na kontach 231, 234 i 240,
9. Protokół kontroli kasy Urzędu Gminy w Łęczycy przeprowadzonej w dniu 27 czerwca 2017 roku,
10. Wyjaśnienie Wójta Gminy Łęczyca – Jacka Rogozińskiego dotyczące wyceny nieruchomości działek nr nr 117/45, 117/46 i 117/48 wraz z załącznikami,
11. Wyjaśnienie Skarbnika Gminy – Agnieszki Kaszubskiej dotyczące dochodów majątkowych ze sprzedaży nieruchomości w kwocie 1.500.000,00 zł w budżecie i WPF na rok 2017,
12. Oświadczenie z dnia 27 czerwca 2017 roku Emilii Domałonek – inspektora ds. gospodarki nieruchomościami dotyczące sprzedaży działek 117/45, 117/46 i 117/48,
13. Zestawienia rozchodów w rozbiciu na poszczególne lata sporządzone w oparciu o harmonogramy spłat zadłużenia,
14. Oświadczenie Skarbnika Gminy A. Kaszubskiej z dnia 5 czerwca 2017 roku w sprawie opłaty prolongacyjnej,
15. Oświadczenie Skarbnika Gminy A. Kaszubskiej dotyczące wygasania zobowiązań podatkowych wskutek przeniesienia własności nieruchomości, ruchomości lub praw majątkowych,
16. Oświadczenie A. Kaszubskiej w zakresie posiadania dostępu do ewidencji gruntów,
17. Oświadczenie złożone przez Skarbnika Gminy w sprawie poprawności uchwał podatkowych,
18. Informacja dotycząca nieudzielania ulg podatkowych dla wykonawców, którym udzielono w latach 2015 – 31 maja 2017 zamówień publicznych,
19. Oświadczenie złożone przez Skarbnika Gminy w dniu 5 czerwca 2017 roku w zakresie kontroli podatkowych,
20. Tabela zawierająca podstawowe informacje dotyczące skontrolowanych podatników podatku od nieruchomości (osób prawnych),
21. Tabela zawierająca podstawowe informacje dotyczące skontrolowanych podatników podatku od nieruchomości (osób prawnych),
22. Tabele obrazujące wymiar podatku, terminowość wpłat wybranych podatników łącznego zobowiązania pieniężnego za lata 2015-2017,
23. Tabela zawierająca informacje dotyczące skontrolowanych podatników w zakresie wypełnienia obowiązku z art. 6 ust. 5 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych,
24. Tabela zawierająca podstawowe informacje dotyczące skontrolowanych podatników podatku od środków transportowych,
25. Zestawienie podejmowanych czynności windykacyjnych w stosunku do podatników podatku od nieruchomości,
26. Wykaz sprzedanych nieruchomości w latach 2015-2016,
27. Oświadczenie inspektor Emilii Domałonek złożone w dniu 29 maja 2017 roku o nieoddawaniu nieruchomości w trwały zarząd oraz w użytkowanie wieczyste,
28. Oświadczenie inspektor Emilii Domałonek złożone w dniu 29 maja 2017 roku w sprawie aktualizacji opłat za użytkowanie wieczyste,

29. *Oświadczenie inspektor Emilii Domałonek w sprawie sposobu ustalania czynszu dzierżawnego,*
30. *Oświadczenie w sprawie nie uzyskiwania dochodów z tytułu opłaty adiacenckiej i renty planistycznej,*
31. *Zestawienie zadań z zakresu pomocy społecznej pod względem rzeczowym i finansowym,*
32. *Tabela z poszczególnymi składnikami wynagrodzeń wybranych do kontroli pracowników,*
33. *Oświadczenie Jacka Rogozińskiego z dnia 6 czerwca 2017 roku w sprawie aneksowania terminu odbioru końcowego i rozliczenia zadania przy przebudowie drogi gminnej w m. Leźnica Mała (Kobyłak),*
34. *Dane dotyczące skontrolowanego zadania „Przebudowa drogi gminnej w m. Leźnica Mała w 2016 roku”,*
35. *Zapytanie inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi z dnia 20 czerwca 2017 roku wraz z udzieloną przez Wójta Gminy odpowiedzią z dnia 29 czerwca 2017 roku w zakresie przebudowy drogi w m. Topola Katowa,*
36. *Zapytanie z dnia 27 czerwca 2017 roku wraz z udzieloną odpowiedzią z dnia 29 czerwca 2017 roku dotyczącą wszczęcia postępowania przez Starostę Powiatu postępowania,*
37. *Notatka służbowa sporządzona po wizji lokalnej w zakresie przebudowy drogi gminnej nr 312343 Topola Katowa wraz z płytą CD,*
38. *Wyjaśnienie Wójta Gminy z dnia 29 sierpnia 2017 roku w zakresie drogi gminnej nr 312343*
39. *Dane dotyczące skontrolowanego zadania „Przebudowa drogi gminnej w m. Topola Katowa - Wilczkowice nr 312343 w 2015 roku”,*
40. *Zapytanie wraz z odpowiedzią z dnia 29 czerwca 2017 roku oraz ww. protokołem konieczności z dnia 18 września 2015 roku oraz wyjaśnienie z dnia 13 lipca 2017 roku,*
41. *Notatka służbowa z przeprowadzonej wizji lokalnej z dnia 21 czerwca 2017 roku w zakresie drogi w m. Gawrony Stare wraz z płytą CD,*
42. *Wyjaśnienie Wójta Gminy J. Rogozińskiego z dnia 29 sierpnia 2017 roku w zakresie robót przy drodze w Gawronach Starych,*
43. *Zapytanie Regionalnej Izby Obrachunkowej z Łodzi z dnia 27 czerwca 2017 roku wraz z odpowiedzią Wójta Gminy J. Rogozińskiego z dnia 30 czerwca 2017 roku w sprawie oświetlenia wraz z załączonym kserokopiami dokumentów,*
44. *Notatka spisana w dniu 28 czerwca 2017 roku na okoliczność przeprowadzenia wizji w terenie w zakresie ustawienia punktów świetlnych na terenach prywatnych wraz z płytą CD,*
45. *Wyjaśnienie Wójta Gminy Jacka Rogozińskiego z dnia 29 sierpnia 2017 roku w zakresie umowy na świadczenie usługi oświetlenia ulic, dróg,*
46. *Wyjaśnienie Kierownika Andrzeja Piłacika w sprawie nieterminowego podpisania umowy z dnia 19 czerwca 2017 roku,*
47. *Wyjaśnienie z dnia 19 czerwca 2017 roku złożone przez Andrzeja Piłacika w sprawie przedłużenia terminu obowiązywania umowy,*
48. *Test dotyczący zasad ewidencji składników majątkowych,*
49. *Test dotyczący urządzeń księgowych w zakresie środków trwałych,*
50. *Test dotyczący ewidencji pozostałych środków trwałych w używaniu i wartości niematerialnych i prawnych,*
51. *Wyjaśnienie Skarbnika Gminy – Agnieszki Kaszubskiej w zakresie inwentaryzacji,*
52. *Zestawienie kwot pobranych wynagrodzeń przez nauczycieli stażystów w 2016 roku oraz wysokość ogółu wydatków poniesionych w 2016 roku na wynagrodzenia dla tej grupy awansu zawodowego,*
53. *Tabela z obliczeniami osobistych stawek wynagrodzenia zasadniczego dla nauczycieli stażystów w 2016 roku,*

54. Wyjaśnienie złożone w dniu 19 czerwca 2017 roku przez Kierownika Referatu Oświaty – Andrzeja Piłacika dotyczące niewypłacenia w 2016 roku środków z funduszu zdrowotnego nauczycieli zatrudnionych w szkołach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Łęczyca,
55. Wyjaśnienie Skarbnika Gminy – Agnieszki Kaszubskiej z dnia 6 października 2017 roku w zakresie inwentaryzacji,
56. Wyjaśnienie złożone przez Monikę Bartosik w dniu 7 października 2017 roku w sprawie inwestycji „Przebudowa drogi gminnej nr 312343 w m. Topola Katowa - Wilczkowice o dł. 1,946 km”,
57. Wykaz akt kontroli.

Niniejszy protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach i podpisano **w dniu 10 października 2017 roku**. Jeden egzemplarz protokołu wraz z załącznikami pozostawiono w Urzędzie Gminy w Łęczycu.

Kierownika jednostki i Skarbnika poinformowano o przysługującym mu prawie odmowy podpisania protokołu i złożenia w ciągu 3 dni od daty jego otrzymania pisemnych wyjaśnień, co do przyczyn tej odmowy.

Kontrolujący:

Jednostka kontrolowana:

.....
(Ewa Walicka)

.....
(Wójt Gminy Łęczyca)

.....
(Dorota Grabowska-Gleń)

.....
(Skarbnik Gminy Łęczyca)

Kwituję odbiór 1 egzemplarza protokołu kontroli:

.....
(data i podpis kierownika jednostki kontrolowanej)

Zapoznałem się z dokumentacją tworzącą akta kontroli

.....
(data i podpis kierownika jednostki kontrolowanej)